

Chief Guest of Annual Prize Distribution of Arts Circle, Bela Shende interviewed By Dr. Sushama Jog.

One day workshop in Biotechnology, Principal A. G. Gosavi, Dr. A. K. Pande and Dr. Sudha, Scientist, Bangalore at the inaugural function.

2™ Feb. 2006, Mr. Nilesh Durge, a National Kabaddi Champion, speaking on the occasion of Gymkhana Day Prize Distribution Ceremony as Chief Guest.

Members Elected on Board of Studies University of Pune

Prin. A. G. Gosavi Chairman BOS -Business Administration & Member of Business Council

Prof. P. G. Dixit Chairman BOS - Statistics

Dr. Y. R. Waghmare Chairman BOS - Accountancy

Prof. Mrs. A. S. Oke Member BOS - Psychology

Modern 2005-2006-

Members Elected on Board of Studies University of Pune

Dr. H. V. Ghate Member BOS - Zoology

Prof A. V. Rayarikar Member BOS - Mathematics

Prof. S. S. Deshmukh Member BOS - Computer Science

Prof. S. R. Chaudhari Member BOS - Electronic Science

Achievements of Teaching Staff

Dr. Swati S. Karve V. B. Kolte Award for the Best Marathi Literature 2003-04 Book ंस्त्री विकासाच्या पाऊलखुणा'

Prof. Vineeta S. Kulkarni शिक्षक गौरव पुरस्कार, पुणे महानगरपालिका ५ सप्टेंबर २००५

Prof. Veena Nargund Appointed as a 'Supervisor' Junior Wing

Dr. R. S. Zunjarrao Recognised as Ph.D. Guide in Botany, by University of Pune, in September 2005

Discussion with Experts in Zoology Department

Gavin and his American friends visit Zoology Department

> **GBIF official and** Dr. Bastawade visit Zoology Department

Dr. Apelqvist visits + Zoology Lab.

Science Exhibation 2006 Students describing their Exhibits

MCA Laboratory Inaugural Function

Inauguration of the Film Festival (Dept. Of English)

Lecture on 'Why study literature ?' Department of English

Electronics Department One day workshop on non-credit courses for M.Sc.

Electronics Department Two day workshop for SET Candidates

Padmashri Pramod Kale giving prize to First Ranker at the Inter College Project Competition.

Bhartiya Sanskruti Pariksha - 2005 was oraganised by Vivekanand Kendra, Kanyakumari Branch in Sept. 05 Deepali Jayant Dev XI [G] from our college got First Rank in Maharashtra, Congratulations !

Lecture Series conducted by Department of Marathi

·<u></u>

 $\cdot \underbrace{\cdot \cdot \underbrace{$

Achievements of Students

Prajakta Harphale T. Y. B.com. Ladies Representative 2005 - 06

Aniket Kuvalekar U.G.C. Jr. Research Fellow Dept. of Botany

Jaya Hardwani M. Sc. II Botany Leela Poonawala Scholarship

Prajakta Inamdar S. Y. B. A. U. R. 2005 - 06

Anagha Kurne P. G. Research Centre, Botany Dept. 1St prize - Oral Presentation International Conf. 2005 DSP New Delhi Women's Scholarship

Nikhil Bhushan XIG Commerce Best Student of the year 2005 - 06

Achievements of Students

Sangeeta Deokate M.Sc. - II Botany Selected for Post of P. S. I

SGT. Sunita Chaugule

- Group Selection Camp, Kanhe, got Selected
- Inter Group Selection Camp, Uran, Mumbai
   Bronze medal for
   Health & Hygiene
- TSC I, TSC II TSC Delhi Camp Return

Priyanka Thorat T. Y. B. A. I. C. S. R. Ladies 2005 - 06

Rahul Zore T. Y. B.Com. I. C. S. R. Gents 2005 - 06

Air NCC Best Cdt. 2005-06 2005 - 06		
	Gliding : 12 launches	
	Flying : 1 hour 45 minutes	6
00	Camps : 1. NIC J & K 2. attached Kanhe	
E	Successfully completed Enduro, 05	
	4. Selected as Best Air wing cdt.	
Par	hal For excellent performance in NCC & academic record.	)

Vicky Prithwani T.Y.B.Com

National :

2005 National Karate Championship

Winner

2nd place Silver Medal in Kata 2nd place Silver Medal in Weapons

International :

Held in Sydney, Australia on 22nd & 23rd Oct. 13th Australion World Cup of Martial Arts 2005

Winner

- 1st Trophy in open hand Kata
- 1st Trophy in Creative Kata
- 1st Trophy in Kobudo (Weapon)
- 2nd Trophy in Creative Kobudo (Weapons)
- 4th place in Showmenship.

Swati Ashok Katare XII Arts 'A'

Inter School Karate Dist. Level Championship 1st place. Selected for Inter Zonal Championship held at A' Nagar.

Atulya Nadkarni XII 'C' Science 2005 National Karate

Championship in Black Belt Category

Jyotsna Chitroda XIIth F

Event :

Rope Mallakhamb **District level Championships :**

Year Venue Individual Team 05-06 Pune First First.

State level Championships :

Year Venue Individual Team 05-06 Mumbai First Third.

Z. P. Districts : I

Year Venue Individual 05-06 Pune First.

Zonals

Year Venue Individual 05-06 Solapur First.

In State Championships held at Mumbai Awarded with **≫Best Mallakhamb Trophy**⁸ Arti Naik S.Y.B.A.

1.**Third in X Harmony** $\hat{\bullet}$ intercollegiate Singing Competition.

- 3. **1 runner up** for **≻Pune Idol**[∂] organized by Sanskriti Foundation.
- Second Prize for state level classical & light singing competition organized by Shrirang Kalaniketan å → Talegaon.
- Participated in Second Seco
- 6. **1 Prize** in our college competition for semi classical & film singing

Uma D. Kale XI - Science

Sports

Roller Skating 2005-06

Interschool - District (Zonal) Pune.

2 Silver, 2 Bronze

Interschool - State (Nashik)

1 Bronze, 1 Silver, 1 Gold 05-06 Mumbai First Third

Interschool - National (Calcutta)

Participated.

Swapnil Jawalkar T. Y. B.Com

Games : Weight lifting & Power lifting

1St Place

Inter Collegiate Weight Lifting Competition Inter Collegiate Power Lifting Competition Inter Zonal Power Lifting Competition

Selected for All India Inter University (West Zone) competition for Power Lifting and Inter National Power Lifting Competition held at South Korea in March 2006

Smita Kadam F. Y. B. A.

Medals

- University State level Judo
  'A' Nagar Third Place
- Open state level Judo
  Dhulia Silver Medal

Selected for the National Level sports Competition from Maharashtra State as coach in Delhi.

Group Selection Camp Kanhe

Gold Medal for Communication.

Inter Group Selection Camp, Urar, Mumbai

Silver Medal for Health & Hygiene.

Blood Donation Camps Attended two times in a year.

Rajkiran Chinde T. Y. B. A. 'Best Student Trophy' 2005-2006

Sachin Bhondave S.Y.B.A., [']A['] University Hockey player 2005-06

Mandar Marne M.Com. I 'MODERN SHREE' Late Vasudeo Balwant Phadke Prize Winner

Obituary

We feel very grieved to place on record the obituary of our staff members. May their Souls rest in peace.

Dr. Shrirang Sangoram Retd. Head of Dept. of Hindi

Prof. S. G. Datar Retd. Vice Principal, Head of Commerce wing

Prof. Jeevita Gujar Lecturer in Commerce

॥ ज्ञानमयो भव ॥

Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce Shivajinagar, Pune - 411 005.

Modern 2005-2006 Annual Magazine

Prof. A. G. Gosavi	- Principal	
Prof. Ramchandra Limaye	- Vice Principal	
Dr. Yashwant Waghmare	- Vice Principal	
Dr. Sulbha Deuskar	- Vice Principal	
Prof. Jagdish Chinchore	- Vice Principal	
Dr. Snehal Tawre - Editor		
_		

Rahul Zore	- I.C.S.R.
Priyanka Thorat	- I.C.S.R.
Prajakta Inamdar	- U.R.

Editorial Committee

Chairman Principal A. G. Gosavi

Editor

Dr. Snehal Tawre

Prof. Surekha Parab Mr. R. V. Kulkarni Prof. Asha Parulekar Dr. Madhura Koranne

Prof. Suneeta Purohit Dr. K. S. Kale Dr. Swati Karve Mr. V. S. Khole

Form IV

Statement about ownership and other particulars about

Modern College Magazine

- 1. Place of publication : Pune
- 2. Periodicity of its publication : Annual
- 3. Publisher's name : Principal A. G. Gosavi, Modern College of Arts, Science and Commerce, Pune - 411005. (India)
- 4. Editor's name : Principal A. G. Gosavi, Modern College of Arts, Science and Commerce, Pune - 411005. (India)
- 5. Printer's name : Narmada Publishing House, Pune 411 009.
- Name and address of individuals who own the paper and partners or shareholders holding more than one percent of total capital : Not applicable.
   I, A. G. Gosavi, hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

Principal A. G. Gosavi Signature of publisher

या नियतकालिकातील लेखांमध्ये व्यक्त झालेल्या मतांशी महाविद्यालयाचे प्राचार्य, संपादक, नियतकालिक समितीचे सदस्य हे सहमत असतीलच असे नाही.

From the Principal's Desk . . .

Friends, we are at the end of yet another academic year – 2005-06. It has been another successful year in the journey of the Institution.

Just like every year, this year also witnessed a flurry of curricular, co-curricular & extra-curricular activities which were marked by enthusiastic participation of students, as well as staff-members.

In addition to the regular routine of the College, the entire span of the academic year was dotted over with seminars, workshops, guest lectures, research projects, students' visits to various places, competitions, conferences, camps, campaigns and so on. All these activities were centered around only one entity – the student.

Exhibitions held by different departments revealed students' immense talents. It is noteworthy that these exhibitions were open to students of other colleges too. Achievements of students in sports, N.S.S. & N.C.C. are equally commendable at the state, national and international level.

There have been many achievements on the part of students, as well as staffmembers which deserve a special mention. The space constraint prohibits me from mentioning them all here. Yet, I am very proud to mention that these achievements have been made in a very wide spectrum of various fields; a fact, which demands special appreciation. You will come to know of these laudable feats as you browse through the pages of this magazine.

One of the most important events, which I must mention here, is the International Conference on Biosciences, Biotechnology & Biodiversity Analysis organized by

'Modern' 2005 - 2006 ★★★★★

the Department of Botany of our College in October 2005. The three-day conference on the latest currents in science & education was participated in by more than 300 scientists from India & abroad.

Pune University faculty elections were remarkably dominated by the staff members of Modern College. A record number of Seven of them have got elected to prestigious positions in the Board of studies, Academic & Management Council.

Our guiding force, Dr. G. R. Ekbote, the Chairman, Business Council, Progressive Education Society has been elected to the Senate with a record number of votes. Advocate Mr. Chintamani Ghate & Mr. Suresh Todkar, both members of our Business Council, also got elected on the Senate of Pune University.

In keeping with our tradition & policy of providing the latest education to our students, we started courses in Biotechnology & Microbiology at the B.Sc. level last year. Thus, we reciprocated to the students' long-standing demand. With well-equipped, modern laboratories, we soon plan to set up a separate School for Biotechnology.

Our policies, plans & activities in the recent academic year have been a testimony to the fact that we are confidently geared up to face the educational challenges of the 21st century.

My warmest wishes to you all.

Prof. A. G. Gosavi Principal Modern College

संपादकीय.....

हे वर्ष नेहमीप्रमाणेच अनेक प्रकारचे कार्यक्रम, चर्चासत्र, व्याख्यानमाला, प्रदर्शन, मार्गदर्शन, शैक्षणिक सहली इत्यादींनी परिपूर्ण असे होते. मॉडर्न महाविद्यालयाने छत्तीस वर्षांचा टप्पा यशस्वीरित्या पार केलेला आहे. अनेक आव्हानांशी मुकाबला करीत पुण्यात गुणवत्तेची परंपरा मॉडर्न महाविद्यालयाने जोपासली आहे. महाविद्यालयाला हे अल्पावधीत मिळालेले यश, यशाच्या विस्तारलेल्या कक्षा सर्वच कौतुकास्पद आहे. आम्हा सर्वांच्या मागे डॉ.गजानन एकबोटेसर खंबीरपणे उभे असतात. त्यामुळे 'मॉडर्न' संस्था म्हणजे एक विशाल कुटुंबच झाले आहे.

मॉर्डर्न महाविद्यालयाच्या शैक्षणिक वाटचालीच्या दृष्टीने २००५-०६ हे वर्ष सुवर्णाक्षरांनी लिहून ठेवावे लागेल. पुणे विद्यापीठाच्या अभ्यास मंडळावर मॉर्डर्न महाविद्यालयातील पाच प्राध्यापक सर्वाधिक मते मिळवून निवडून आले. दोन प्राध्यापकांची सन्माननीय नियुक्ती अभ्यास मंडळावर झाली. महाविद्यालयाच्या दृष्टीने हे यश निश्चितच कौतुकास्पद आहे. या यशावर मानाचा तुरा प्राचार्य ए.जी.गोसावी सरांनी चढविला. पुणे विद्यापीठाच्या व्यवस्थापन समितीच्या अटीतटीच्या निवडणुकीत गोसावीसर सर्वाधिक मते मिळवून निवडून आले. असे यश एखाद्या महाविद्यालयाला क्वचितच मिळते. परंतु खऱ्या अर्थाने या यशाचे शिल्पकार प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे सर्वेसर्वा डॉ.गजानन एकबोटेसर हे आहेत. त्यांच्या कार्यकुशलतेमुळे मॉर्डर्न महाविद्यालयाला हे घवघवीत यश संपादन करता आले. मॉर्डर्न महाविद्यालयातील सर्वांनाच या यशाचा सार्थ अभिमान आहे.

सुनामीच्या तडाख्यातून सावरलेल्या जनतेने नव्या उत्साहाने पुढील आयुष्यात पदार्पण केले. भूकंप, पावसाचा रौद्रावतार यातूनही मार्ग काढत भारताचे नाव उंचावण्यात अनेक महत्त्वाच्या व्यक्तींचा हातभार लागलेला दिसून येतो. अनेक क्षेत्रांतील नामांकित व्यक्तींनी आपापल्या क्षेत्रात नवी आव्हाने यशस्वीरित्या पेलून इतरांसाठी नवे आदर्श निर्माण केले. या आदर्शांचा पाठपुरावा करणारे यशस्वी नागरिक युवा पिढीतूनच निर्माण होणार आहेत. वयाच्या बहात्तराव्या वर्षी 'ग्रॅमी' साठी नामांकन श्रीमती आशा भोसले यांना मिळाले. तरुणांनी सुद्धा तोंडात बोटे घालावित असे अतुलनीय साहस करणारे, सत्तरीत गगनाला गवसणी घालून विजयपत सिंघानिया यांनी नवी चेतना तरुण पिढीला दिलेली आहे. क्रीडा क्षेत्रात सानिया मिर्झाने भारतीय स्त्रीची गुणवत्ता

सिद्ध केली. सचिन तेंडुलकरने नवे शिखर गाठत क्रीडा क्षेत्राप्रमाणे जाहिरात क्षेत्रातही वेगळेच शिखर निर्माण केलेले आहे, तर महेंद्रसिंह धोनी क्रिकेटप्रेमींचा ताईत बनला आहे. भारतीय आयडॉल म्हणून अभिजित सावंतने महाराष्ट्राचे नाव भारताच्या कानाकोपऱ्यात पोहोचविले. मराठी साहित्याच्या क्षेत्रात नव्या अभिव्यक्तीच्या द्वारे मेघना पेठे यांनी दमदार पावले टाकली. आशा भोसले, सानिया, मेघना पेठे, अनुष्का इंकार यांनी स्त्रियांसाठी नवे क्षितिज निर्माण करून ठेवले आहे. एकूणच सांस्कृतिक क्षेत्रात आपला अमिट ठसा उमटविणारे हे दिग्गज आहेत. काही जुने जाणते असले तरी काही नवेही आहेत. तुमच्या आमच्यातीलच वाटतील असे, तरीही त्यांचे कर्तृत्व उत्तुंग आहे. त्यांच्या या कर्तृत्वाची ध्वजा युवा पिढीवर आहे. आमच्याती महाविद्यालयातून अशी उत्तुंग कामगिरी करणारे विद्यार्थी निश्चितच निर्माण होतील. जागतिकीकरणाच्या नव्या आव्हानाला सामोरे जात आमचे विद्यार्थीही सर्वच क्षेत्रात देदीप्यमान कामगिरी बजावतील आणि मॉर्डन महाविद्यालयाचे नाव भारताच्या नकाशावर रेखांकित करतील असा विश्वास आम्हा सर्वानाच वाटतो.

मॉडर्न महाविद्यालयातील माजी हिन्दी विभाग प्रमुख डॉ.श्रीरंग संगोराम, माजी उपप्राचार्य आणि वाणिज्य विभाग प्रमुख प्रा.एस.जी.दातार आणि अगदी तरुण वयातील प्रा.जीविता गुर्जर यांच्या दु:खद निधनामुळे महाविद्यालयाची अपरिमित हानी झालेली आहे. मॉडर्नच्या जडणघडणीत या सर्वांचा मोलाचा वाटा आहे. या सर्वांच्या कुटुंबीयांच्या दु:खात मॉडर्न महाविद्यालय परिवाराचे आम्ही सर्वजण सहभागी आहोत. ईश्वर त्यांच्या आत्म्यास शांती देवो.

हे नियतकालिक प्रकाशित करताना अनेकांची मदत झालेली आहे. नियतकालिक समितीच्या सर्व सदस्यांनी सहकार्य केले. समितीत नसूनही प्रा.नरेंद्र नायडू सरांनी मदतीचा हात पुढे केला. प्राचार्य ए.जी.गोसावी सरांनी वेळात वेळ काढून नियतकालिकाच्या कामाचा सातत्याने पाठपुरावा केला. त्यांचे मौलिक मार्गदर्शन लाभले. उपप्राचार्य डॉ.यशवंत वाघमारे, उपप्राचार्य डॉ.सुलभा देऊस्कर आणि उपप्राचार्य रामचंद्र लिमये सर यांनी केलेल्या सहकार्याबद्दल या सर्वांचे कृतज्ञतापूर्वक मी आभार मानते.

नियतकालिकाचे कामकाज अतिशय घाई गडबडीने झालेले आहे. त्यामुळे काही त्रुटी राहिल्यास संपादकांकडे उदार दृष्टिकोणाने पाहून सर्वजण अंकाचे स्वागत करतील अशी आशा बाळगते.

डॉ.स्नेहल तावरे....

(मराठी विभाग प्रमुख)

अनुक्रमणिका

<u>e</u> 1

	From the Principal's desk	-Prof. A.G. Gosavi		3
	संपादकीय	-डॉ. स्नेहल तावरे		ધ
		ਸ਼ੁਤਾਰੀ		
१)	मायमराठी	-दीपक खुडे	-एम.ए., मराठी	१०
२)	शहरीकरणाची आव्हाने	-गजानन नेरकर	-एम.कॉम., प्र.वर्ष	१२
3)	कळतं पण वळत नाही	-स्नेहल गांधी	-द्वि. वर्ष, शास्त्र	१४
۲)	पथसंचालन-एक अनुभव	-अस्मिता पवार	-अकरावी, कला	१५
५)	खूप काही मिळवाल पण	-विनोदिनी शिंगवी	-एम.ए., मराठी	१७
६)	रक्षक की भक्षक	-केतकी भोसले	-द्रि. वर्ष, कला	१९
७)	वेळा अमावस्या	-धनाजी हागारे	-तृ. वर्ष, कला	२०
(٢	दलित रंगभूमी प्रेरणा व विकास	-विजयानंद गायकवाड	-एम.ए., मराठी	२१
९)	मैत्री	-तृप्ती मुरमुरे	~द्वि. वर्ष, कला	ं२३
१०)	खिडकी	-माधुरी कानडे	-प्रथम वर्ष, कला	२५
११)	वार्षिक स्नेह संमेलन : माझी कल्पना	-आशा जाधव	-तृ. वर्ष, कला	२८
१२)	जावई प्रतिज्ञा	-प्रविण खांडेकर	-तृ. वर्ष, वाणिज्य	Зo
१३)	आई	-आश्लेषा जाधव	-प्र. वर्ष, कला	३१
१४)	हिवाळी शिबिर : एक संपन्न अनुभव	-साकेश जाधवर	-अकरावी, कला	ξŞ
१५)	मराठी इष्टाईल !	-अमोल बेल्हे	-द्रि. वर्ष, शास्त्र	३६
१६)	विंदा : स्वत्व जपणारा कवी	-जगन्नाथ मुळ्ये	-एम.ए., मराठी	३७
१७)	मुलाखत साठीतील युवकाची	-मनीषा गांधी	-तृ. वर्ष, कला	४०
१८)	कसे बनाल आदर्श मित्र ?	-अमोल बेल्हे	-द्रि. वर्ष, शास्त्र	४५
१९)	हास्यजीवन	- आदिनाथ काळे	-द्वि.वर्ष, एम.कॉम.	४६
२०)	हॅलो जोशी	-प्रदीप टेभेंकर	-द्रि. वर्ष, विज्ञान	४६
२१)	विनोद विश्व	-स्वाती वैद्य	-प्रथम वर्ष, कला	४७
२२)	मैत्रीचा मार्ग	-स्नेहल वागस्कर	-द्रि. वर्ष, कला	४८
२३)	प्रेमपत्र	-विजयानंद गायकवाड	-एम.ए., मराठी	४९
	स्त्री मुक्ती आणि आजची तरुणी	-शलाका पाठक	-द्रि. वर्ष, कला	40
•	नाटकाची गोष्ट	-अमृता झुरुंगे	-प्र. वर्ष, वाणिज्य	48
२६)	कार्यतत्पर - आढावसर	-प्रा.टी.पी.लाळे		५२

'मॉडर्न' २००५-२००६ ★★★★

कविता

१)	हे जीवन असंच जगायचं	–नीता पानसे	-द्वि.वर्ष, वाणिज्य	१०
२)	वय	-श्वेता रणावकर	-अकरावी	११
३)	तुझ्याशिवाय	-सायली आठल्ये	-तृ.वर्ष, वाणिज्य	१३
४)	- आठवणीत तुझ्या	-प्रदीप टेभेंकर	-द्रि.वर्ष, विज्ञान	१४
५)	साथ	-केतकी भोसले	-द्रि.वर्ष, कला	१६
६)	टिकली-टिळा	-विजयानंद गायकवाड	-एम.ए., मराठी	१८
७)	आई	-अमोल सावंत	-बारावी, कला	१८
(٢	भाव	-चेतना भालेराव	-द्वि.वर्ष, वाणिज्य	१९
९)	प्रेम	-भास्कर खेमनर	-तृतीय वर्ष, कला	२०
१०)	मैत्री	-तृप्ती मुरमुरे	-द्वि.वर्ष, कला	२२
११)	कुणाच्याही	-धनाजी हागारे	-तृ.वर्ष, कला	२४
१२)	एका लेक्चरला	-राहुल आर्वेकर	-द्वि.वर्ष, कला	२७
१३)	आठवणी	-चेतना भालेराव	-द्रि.वर्ष, वाणिज्य	२७
१४)	मैत्री	~कांचन शिंदे	-द्रि.वर्ष, कला	२९
१५)	जीवन	-सायली वाडेकर	-द्रि.वर्ष, वाणिज्य	ξo
१६)	गरिबी	-प्रवीण खांडेकर	-तृ.वर्ष, वाणिज्य	३२
१७)	चारोळ्या	-प्रदीप टेभेंकर	-द्रि.वर्ष, विज्ञान	३५
१८)	या ओल्या भादव्यात	-दीपक नागवडे	-अकरावी	३५
१९)	आई	-तृप्ती मुरमुरे	-द्रि.वर्ष, कला	३६
२०)	तुझ्या वाचून	-सायली वाडेकर	-द्रि.वर्ष, वाणिज्य	२९
२१)	कुणीतरी	-चेतना भालेराव	-द्वि.वर्ष, वाणिज्य	४४
२२)	आघात	-भास्कर खेमनर	-तृ. वर्ष, कला	४७
२३)	आठवण तुझी येता	-अमृता झुरुंगे	-प्र.वर्ष, वाणिज्य	५१
२४)	तळपत्या उन्हात	-गणेश दिवेकर	-द्रि.वर्ष, विज्ञान	५३
२५)	प्रवासी	-जयेश दौंडकर	-द्वि.वर्ष, विज्ञान	५४
२६)	मृगतृष्णा	-केतकी भोसले	-द्वि.वर्ष, कला	५४

		हिंदी		
३०	) माता पिता की इज्जत करो ।	-मोहसीन शेख	-प्रथम वर्ष, कला	لرلر
३१)	) समय का महत्त्व	-स्वाती वैद्य	-प्रथम वर्ष, कला	ધ દ્વ
३२)	) मेरे पसंदीदा लेखक	-मुग्धा सफई	-प्रथम वर्ष, कला	५७
३३)	) मेरा प्रिय हिंदी कवि	-स्वाती वैद्य	-प्रथम वर्ष, कला	५८
३४)	दस मोती ज्ञान के	-सोनम कानगोकर	-अकरावी, जी	44
३५)	तुम क्या जानो ?	-सायली आठल्ये	-तृ. वर्ष, वाणिज्य	لرن
३६)	अलविदा कह रहे हैं	-दीपक नागवडे	-अकरावी, फ	५९
३७)	काव्य पंक्तियाँ	-तृप्ती मुरमुरे/रूपाली टिंगरे	-द्वि.वर्ष, कला	६०
₹C)	किसलिए	-सुरेखा मोहडुळे	-प्रथम वर्ष, कला	६०
		Poem		
1)	What Can money buy ?	-Bhaskar Khemnar	-T.Y.B.A.,Eng	61
2)	You And I	-Bhaskar Khemnar	-T.Y.B.A.,Eng	61
3)	Some Indian Cities	-Nikhil Bhushan	-XI G	61
4)	The Beginning of My Youth	-Rahul Avekar	-S.Y.B.A.	62
5)	Life is not About	-Nutan Birajdar	-XI G	62
6)	The paradox	-Rahul Avekar	-S.Y.B.A.	63
7)	Easy v/s Difficult	-Snehal Patil	-XI G	64
8)	All Alone	-Pravin Khandekar	-T.Y.B.Com	64
		English		
1)	What is Real, Right and	-Gopal Garud	-T.Y.B.A.	65
	ultimate Education?			
2)	Journey of Gratitude	-Gajanan Nerkar	-M.Com.I	66
3)	Paradise lost	-Rahul Avekar	-S.Y.B.A.	69
4)	Self - Culture	-Adinath Kale	-M. Com. II	71
5)	Nature is Our Teacher	-Nikhil Bhushan	-XI G	72
6)	Karate Championship Details	-Vicky Prithwani	-T.Y.B.Com	74
~)	F	-		

Annual Report

∰० 'मॉडर्न' २००५-२००६ ★★★★★

मायमराठी

दीपक खुडे- एम.ए. द्वितीय वर्ष, मराठी

मराठी आपली बोली भाषा, मातृभाषा आणि अखिल महाराष्ट्राची लोकभाषा आहे. आपण रोज मराठी बोलतो. मराठीतून शिक्षणही घेतले. या मायमराठीचे आपल्यावर न फिटणारे ऋण आहे. ज्ञान, संस्कृती, शिक्षण आणि संपन्न अभिजात साहित्याचा वारसा ही मराठीचीच देणगी आहे. पण आपण तिच्याकडे डोळसपणे व जाणिवेने कधी पाहतच नाही. त्यासाठी दिवसेंदिवस लोप पावत चाललेली वाचन संस्कृती जगवायला हवी.

श्री. विंदा करंदीकरांना ज्ञानपीठ पुरस्कार जाहीर झाला. यावर प्रतिक्रिया देताना ते म्हणाले, ''हा पुरस्कार माझ्या एकट्याचा नसून तो मराठी भाषेचा महाराष्ट्राचा आणि मराठी रसिकांचा सन्मान आहे.'' त्यांची ही भावपूर्ण प्रतिक्रिया एका वाङ्मयसेवकाची होती. ज्यांनी उदार मनाने पुरस्कार मराठीला अर्पण केला. हे एक साहित्यप्रेमीच करू शकतो. तसे प्रत्येक मराठी भाषिकाने मायबोलीचे थोडे का होईना उतराई होण्याचा प्रयत्न करावा. जीवनाचे शाश्वत सत्य कलात्मक अंगाने सांगण्याचा प्रयत्न साहित्याने केला आहे. पण आपण आजच्या संगणक युगात पुस्तकांना रदी समजतो. तीन तासांचा सिनेमा पाहण्यात धन्यता मानून जीवनविषयक दृष्टिकोण तयार केला जातो. बहुतेक जण वाचन म्हणजे फालतू वेळ घालवण्याचे साधन समजतात. साहित्याची ओळख विसरणाऱ्या समाजाला भानावर आणले पाहिजे.

जागतिकीकरण, स्पर्धेच्या युगाची हाक इंग्रजी भाषा आहे. जागतिक भाषा, ज्ञानभाषा म्हणून इंग्रजीचा लौकिक सर्वमान्य आहे. मराठीशी नाळ तोडून इंग्रजीचे रोपण घातक आहे. अर्धवट इंग्रजी व अशुद्ध मराठी असा बोलणारा मोठा वर्ग त्यामुळे तयार होत आहे. मराठी व इंग्रजीचा अभ्यास करून आपल्या प्रगतीचा मार्ग आखला पाहिजे. ''इंग्रजी जरी वाघिणीचं दूध असलं तरी मराठी अमृताची धारा आहे.'' आजच्या काळात बहुभाषिक असणे अत्यंत गरजेचे आहे आणि भाषिक अस्मिता जपणे हे त्याहून महत्त्वाचे आहे.

सध्याच्या काळात मराठी भाषा पुन्हा नव्या दमाने उभारत आहे. ही अभिमानाची गोष्ट आहे. 'श्वास' ला राष्ट्रीय पुरस्कार मिळाल्याने एकाच साच्यातील मराठी चित्रपट बदलत आहे. न्यायालयीन काम मराठीतून होत आहे. नव्या सरकारी नियमाप्रमाणे दुकाने, व्यापारी संस्था यांवरील नावाच्या पाट्या मराठीत असणे सक्तीचे आहे. दहावीच्या प्रश्न पत्रिकांवरचा मथळाही मराठीतच असणार आहे.

जसे पहिली पासून इंग्रजी गरजेचे आहे तसे असे काही बदल अनुकूल आहेत. पण केवळ सक्ती न करता वाचन संस्कृती जगवली पाहिजे. दर्जेदार पुस्तके उपलब्ध झाली पाहिजेत.

मोफत सार्वजनिक वाचनालये सरकारी खर्चातून शालेय स्तरापासून उपलब्ध व्हावीत. विद्यार्थ्यांना देण्यात येणाऱ्या बक्षिसात पुस्तकेच दिली जावीत. शिक्षक, प्राध्यापक, लेखक यांनी सतत प्रयत्न केले तर पुस्तके वाचणारी नवी पिढी नक्की जन्माला येईल. मान्यवर साहित्यिकांनी संमेलनाच्या माध्यमातून वाद बाजूला ठेवून मराठी भाषेच्या समस्या जाणून त्यावर उपाय योजना करण्याचे प्रयत्न करावेत.

शेवटी इतकेच की शिक्षणाने माणूस केवळ

सुशिक्षित होतो पण सुसंस्कृत होत नाही त्याला सुसंस्कृत करते त्याची मातृभाषा, तिचे साहित्य, संस्कृती तेव्हा मातृभाषेचे महत्त्व अमोल आहे. म्हणून

मायबोलीचा मान, अभिमान आणि अस्मिता जपणे हे प्रत्येक मराठी भाषकाचे कर्तव्य ठरते.

ਕਧ

श्वेता रणावेकर, अकरावी, तुकडी-जी

वय आहे हे वादळ विजांचे,

मनसोक्त हसण्याचे,

खूप काही शिकण्याचे,

शब्दात न सांगता येणारे.

हे जीवन असंच जगायचं ? नीता पानसे- द्वितीय वर्ष, वाणिज्य कधी हसायचं, कधी रुसायचं कधी मनसोक्त रडायचं हे जीवन असंच जगायचं ? कधी भावनांना जागवायचं कधी भावनांना जागवायचं केधी मनाला समजवायचं येईल त्या क्षणाला आनंदाने फुलवायचं हे जीवन असंच जगायचं ? वाट मिळेल तसं चालायचं

वाट मिळेल तसं चालायचं दु:ख ओढित सुख शोधित बसायचं हे जीवन असंच जगायचं ?

दुसऱ्यांना धीर देत राहायचं आणि आपण भावूक बनायचं आयुष्याचं कोडं असंच सोडवायचं, हे जीवन असंच जगायचं ?

काही वेगळ करून दाखविण्याचे, गरुडाची भरारी घेताना, मन काबूत ठेवण्याचे.

KAB APTIC CHER BULLATO

33 C

'मॉडर्न' २००५-२००६ ★★★★★

शहरीकरणाची आव्हाने

गजानन नेरकर- एम.कॉम. प्रथम वर्ष

''श्रावणमासी हर्ष मानसी, हिरवळ दाटे चोहिकडे, क्षणात येते सरसर शिरवे, क्षणात फिरूनी ऊन पडे'' बालकवींच्या या ओळी निसर्गाचे सुंदर वर्णन करतात. मात्र शहरीकरणाच्या या युगात माणूस निसर्गापासून दूर चालला आहे.

खरं तर शहरीकरणामुळे निर्माण होणाऱ्या आव्हानांचे प्रमुख पाच मुद्यांमध्ये विभाजन करता येईल -

*सामाजिक आव्हाने *आर्थिक आव्हाने *राजकीय आव्हाने *सांस्कृतिक आव्हाने *मानसिक आव्हाने

सामाजिक आव्हानांमध्ये 'लोकसंख्या विस्फोट' हा मुख्य प्रश्न समोर येतो. लोकसंख्येच्या बाबतीत आपण जगात दुसऱ्या क्रमांकावर आहोत आणि या गतीनेच पुढे गेलो तर आपण चीनलाही मागे टाकू. लोकसंख्येला जोडूनच जे आव्हान समोर येतं ते म्हणजे बेकारी. आज देशात केवळ चाळीस टक्के लोक पैसे कमवतात आणि बाकीचे साठ टक्के लोक त्यावर जगतात. सुशिक्षित बेकारांची नोंदणीकृत संख्या चार कोटींपेक्षाही जास्त आहे. शिक्षण असलं तरी नोकरी नाही आणि नोकरी नाही म्हणून अनुभव नाही.

खरं सांगायचं तर हिंदुस्थान हा एक शेतीप्रधान देश आहे. या देशाच्या एकूण मिळकतीमध्ये शेतीचा अठ्ठावीस टक्क्यांचा महत्त्वाचा वाटा आहे. पण गेल्या काही दशकांमध्ये ग्रामीण विभागातून शहराकडे येणाऱ्यांची संख्या वाढत चालली आहे. अशा परिस्थितीत जर शहरीकरण झाले तर लोकसंख्या आणि बेकारी या सामाजिक आव्हानांना तोंड देणे हा सर्वांत मोठा प्रश्न ठरेल.

दुसरा मुद्दा असा की भारतामध्ये सब्वीस टक्क्यांपेक्षाही जास्त लोक दारिद्र्य रेषेखाली जगतात. अतिश्रीमंत, मध्यमवर्गीय आणि अतिगरीब अशा तीन प्रकारांत भारतीय समाज येतो. शहरीकरणामुळे उद्भवणाऱ्या आर्थिक आव्हानांमध्ये समाजाचे राहणीमान (अर्थात Standard of Living) साक्षरता, स्त्री-पुरुषांमधील संख्यात्मक तुलना अशा अनेक अडथळ्यांना दूर करावे लागेल.

त्याचप्रमाणे उद्योग व्यवस्था, दूरसंचार, विपणन व्यवस्था, दळणवळणाची साधने, मूलभूत सुविधा (अर्थात infrastructure)अशा प्रकारची आव्हानेही समोर येतीलच.

राजकारण हे समाज प्रगतीचे साधन समजले जाते. पण या शहरीकरणाच्या ध्येयाने व भ्रष्टाचाराने तो एक सर्वांत मोठा अडथळा बनून बसला आहे. त्यामुळे राजकीय आव्हानेही समोर येतीलच.

आज आपण या उज्ज्वल भारतीय संस्कृतीचे पाईक आहोत. मात्र एकविसाव्या शतकात आधुनिकतेच्या नावाखाली पाश्चात्त्य संस्कृतीचे अंधानुकरण करत आहोत. 'तुझे आहे तुजपाशी परि तू जागा चुकलासि' ही आपली अवस्था बनली आहे. हे राष्ट्र स्वतंत्र असले तरी आपली मने स्वतंत्र आहेत का ? आता खरी गरज आत्मपरीक्षणांची आहे आणि यातून सांस्कृतिक आणि मानसिक आव्हानांचा जन्म होतो.

शहरीकरण या शब्दाचा अर्थ केवळ गावाचं रूपांतर शहरात करा असा नाही. त्यामध्ये भौतिक आणि मानसिक रूपांतर अपेक्षित आहे. शहरीकरणामुळे

मॉर्डने' २००५-२००६ 🛛 ★★★★★

नैतिक कर्तव्य आहे असे समजले तरच शहरीकरणाचे आव्हान आपण पेलू शकू. मला असं वाटतं की, सकारात्मक दृष्टीने शहरीकरणाकडे पाहिले तर या आर्थिक, सामाजिक, राजकीय, सांस्कृतिक व मानसिक आव्हानांवर आपण सहज मात करू शकू.

हिंदुस्थान हा खूप महान देश आहे. राष्ट्राभिमान जागृत करू या. स्वत:ला आणि राष्ट्रालाही कृतार्थ करू या.

 $\diamond$

त्याचे अप्रत्यक्ष दर्शन आपल्याला निसर्ग आणि पर्यावरणातून घडते. माणसाच्या स्वार्थासाठी जर असाच निसर्गाचा अपमान होत राहिला, सिमेंटची जंगले अशीच वाढत गेली तर एक दिवस माणसाला या पृथ्वीवर स्वत:चे अस्तित्वही टिकवता येणार नाही. निसर्गाचा सन्मान व पर्यावरणाचा समतोल हे माझे

डोळ्यांसमोर येणारे सर्वांत मोठे आव्हान म्हणजे प्रदूषण. परमेश्वर कधीच आपल्याला प्रत्यक्ष दर्शन देत नाही.

तुझ्याशिवाय. पण नातं तुझं-माझं मात्र, प्रत्येक वेळी फुलत गेलं. सायली शिरीष आठल्ये-तृतीय वर्ष, वाणिज्य श्रावणातल्या त्या सरींबरोबर नवलाईनं खुलत गेलं प्रेमात नसताना छान असतं. भेट व्हायची आपली निदान अस्तित्वाचं भान असतं. नेमका तेव्हाच पाऊस यायचा बेधंद जगायला स्वतःचसाठी चिंब शहारे देऊन थोडे हक्काचं एक रान असतं गारवा पुन्हा गायचा नाही नाही म्हणताना, अबोल तुझे शब्द सारे प्रेमात पडणं होतंच अश्रूंत उभे राहायचे कर्तव्याचं ओझं घेऊन, अनु मर्यादेच्या जाणिवेने पदरी रडणं येतंच कसे माझ्याच डोळ्यातून वाहायचे. सोप्पं नसतं प्रेम करणं आत्ता तरी सांग ना काळीज अख्खं हलतं काय वेगळ घडतं ? कातरवेळी आठवणीनं श्वासांचंही गणित, मनात जरा सलत फक्त तुझ्याशिवाय अडतं

 $\diamond \diamond \diamond$

ESPERTICS FEED Onlend to

'मॉडर्न' २००५-२००६ ★★★★★

कळतं पण वळत नाही

स्नेहल गांधी- द्वि.वर्ष, शास्त्र

त्या दिवशी मोठी रांग असते, पण दुसऱ्या दिवशी मात्र तीच मूर्ती कोणीतरी येऊन मला अभिषेक तरी घालेल, म्हणून भक्तांची वाट पाहते. हे काय कुणाला कळत नाही ?

१४

जी आपल्या देशाला पुढे आणू शकतात, अशी आपली विद्वान, हुशार मंडळी अमेरिकेसारख्या देशात आपली तल्लख बुद्धी वापरत आहेत. काय याचा विचार कोणी केलाय ? हे सर्व सगळ्यांना माहीत आहे. पण तरीदेखील सर्व काही होतच आहे. म्हणून मला असे वाटते, जे आपल्याला कळते, ते वळवणे तेवढेच महत्त्वाचे आहे. कारण तेच सिद्ध करू शकेल, की ते खरेच आपल्याला कळाले आहे की नाही ?

 $\sim$

'कळतं पण वळत नाही' ही म्हण आपण भारतीय लोकांसाठी योग्य आहे, असे मला वाटते. आपल्याला कळतं पण आपण जाणूनबुजून म्हणा किंवा काही कारण असो आपण तसं वळवत नाही. दुसऱ्यांना उपदेश करणे सोपे वाटते, पण स्वतः तसे करणे तेवढेच अवघड, हे सर्व आपल्याला माहीत आहे, पण तरी स्वतःच्या महानतेसाठी आपण ते करतोच. अशीच काही उदाहरणे म्हणावीत तर आपल्याला माहिती आहे. मंदिरात बसून, देवासमोर 'देवा मला परीक्षेत पास कर,' असे म्हणून खरेच आपल्याला गुण मिळणार आहेत का ? हे सर्वांना माहीत आहे. पण आपल्याला धोका टाळायचा असतो. आपल्यात आत्मविश्वास नसतो म्हणून असे करणे योग्य आहे का ? दुसरे उदाहरण म्हणजे उद्या शिवरात्र असेल, तर शिवमंदिरात

आठवणीत तुझ्या... समजली नाही कधी तुला प्रेमाची पालवी, मनाची माझ्या टेभेंकर प्रदीप गिताराम-द्रितीय वर्ष विज्ञान फुललो होतो फक्त मी राहिलीस कळी मात्र तू तुझं बोलणं, तुझं हसणं, तुझं रुसणं प्रकाशवाट होती ती, स्वप्नांची माझ्या पेटलो होतो कधीच मी पण ती स्वप्ने नव्हतीच माझी नाही पेटली कधीच तू ती होती फक्त तुझी वणवा होता मनात माझ्या वर्षाऋतू होता मनात तुझ्या माझे बोल नव्हते फसवे घेतला अर्थ तू फसवा जगेन तुझ्याविना मी माझ्या शब्दांत, सन्मान होता तुझा आठवून स्मृती तुझ्या वाटलं तुला, अपमान आहे हा माझा येऊ नको स्वप्नी माझ्या होईल असह्य वेदना मनाला माझ्या भूति भूति भूगडन

'ंमॉडर्न' २००५-२००६ 🛛 ★★★★★

पथसंचालन - एक अनुभव

अस्मिता पवार- अकरावी, कला

दरवर्षी प्रजासत्ताक दिनी दिल्लीतील पथसंचालन आपण दूरदर्शनवरून बघतो. त्यातील शिस्त, संचालन, भव्यता सारेच अभूतपूर्व असते. हे पाहून डोळ्यांचे पारणे फिटते. या पथसंचालनात प्रत्यक्ष भाग घेण्याची संधी मिळाली तर ! असे प्रत्येक भारतीय युवकाला वाटते. ही संधी मिळविण्यासाठी खूप तयारीही करावी लागते. ही सुवर्णसंधी मला मिळाली. अर्थात राष्ट्रीय सेवा योजनेची एक विद्यार्थिनी म्हणून !

महाविद्यालयीन युवकांसाठी 'राष्ट्रीय सेवा योजना' १९६९ पासून सुरू झाली. पस्तीस विद्यापीठांतून ही योजना राबविण्यात येऊ लागली. चाळीस हजारांहून अधिक युवक-युवती यात सहभागी झाले होते. आज ही संख्या तेवीस लाखांवर गेली आहे. तर १८० विद्यापीठे या योजनेत कार्यरत आहेत. या योजनेद्वारे साक्षरता, पर्यावरण संरक्षण, जाणीव जागृती, आरोग्य, शिक्षण, जलसंधारण, एड्स विषयक जागृती, पोलिओ अभियान इत्यादी अनेक बाबतीत कार्यकर्ते काम करीत आहेत.

१९८८ पासून प्रजासत्ताकदिनी N.S.S. विद्यार्थ्यांना पथसंचालनात सहभागी होण्याची संधी मिळू लागली. २६ जाने. २००६ मध्ये मला ही संधी मिळाली.

आरडी.(Pre-RD) कॅम्पमध्ये युवकांची निवड केली जाते. त्याकरिता एक निवड समिती असते. Pre-RD Camp असतो. या कॅम्पला जाण्यासाठी मी, अस्मिता पवार आणि माझ्याबरोबर प्रवीण पडवळ आम्हा दोघांची निवड मॉडर्न महाविद्यालयातील कनिष्ठ विभागातून कार्यक्रम अधिकारी मा.आंबारे सर यांनी केली. आमचा या कॅम्पला जाण्याचा एकूणच प्रवास कसा झाला हे मी तुम्हा सर्वांना सांगत आहे.

१६ ऑक्टोबरला पुण्याहून प्रथम बोरीवलीतील ठाकूर कॉलेज मध्ये आम्ही गेलो. तेथपर्यंत आपल्या महाविद्यालयातील मा.प्रा.वाघ सर आमच्याबरोबर होते. येथून जाताना मनावर दडपण होते. मात्र ठाकूर कॉलेजमध्ये महाराष्ट्रातील इतर ठिकाणांहून निवड झालेले अनेक स्वयंसेवक आले होते. त्या सर्वांची भेट झाली व मनातील भीती निघून गेली. त्या कॉलेजमधील सुनील शिंदे या सरांनी आमची एक परेड घेतली. आम्हाला विविध गीते शिकविली.

दुसऱ्या दिवशी सकाळी सहा वाजता उठून चहा, नाश्ता झाल्यावर सुमारे साडेसातच्या दरम्यान आम्ही गुजराथ येथील 'दीव दमण' ला गेलो. दमण हे मुंबईजवळ असणारे बंदराचे ठिकाण आहे. हे पूर्वी पोर्तुगीजांच्या अंमलाखाली होते. तिथेच आमचा दहा दिवसांचा कॅम्प (शिबिर) झाला. या कॅम्पमध्ये परेड, सांस्कृतिक कार्यक्रम, मुलाखती, नाटके असे विविध प्रकारचे कार्यक्रम घेण्यात आले. राष्ट्रीय पातळीवरील या शिबिराचे डॉ.गोपाळजी हे कार्यक्रम उपसल्लागार होते.

या प्री.आरडी.कॅम्पमध्ये २०० जण म्हणजे १०० मुले व १०० मुली सहभागी झाले होते. यात पुणे विद्यापीठाचे २० जण व आम्ही दोघे + २ बोर्डातर्फे असे एकूण २२ स्वयंसेवक होते. महाराष्ट्र व गोव्याचे पथप्रमुख म्हणून प्रा.नितीन घोरपडे यांनी प्रतिनिधित्व केले.

या शिबिराचे उद्घाटन गुजराथ विद्यापीठाचे

कुलगुरू माननीय डॉ.अय्यंगार एस.यांच्या हस्ते झाले. या कार्यक्रमाकरिता दमण कॉलेजचे प्राचार्य मा.डॉ.त्रिपाठी व ज्येष्ठ स्वातंत्र्य सैनिक मा.श्री.कांतीभाई पटेल हे उपस्थित होते.

या शिबिरात प्रत्येक राज्याला एक दिवस नेमून दिला होता. महाराष्ट्र दिन होता, तेव्हा आम्ही पहाटे चार वाजता उठलो. सकाळपासून दमण कॉलेजचे मोठे पटांगण, रस्ता साफ केला आणि नंतर स्वतःचे आवरून योगासने, व्यायाम, प्रार्थना याकरिता हजर झालो. नाष्टा झाल्यावर सकाळी सात वाजता रोज परेड सुरू होत असे. दुपारी बारा वाजेपर्यंत हा सराव घेण्यात येई. त्यानंतर भोजन व विश्रांती. दुपारी तीन ते चार या वेळात 'शैक्षणिक सत्र' असे. यात अनेक विषयांची माहिती व त्यावरील चर्चा होत असे. यात महाराष्टाने एड्सविषयक व राष्ट्रीय एकात्मतेवर व्याख्याने आयोजित केली होती. साडेचार ते साडेपाच या वेळेत पुनः परेड सराव ! संध्याकाळी साडेसहा वाजता सांस्कृतिक कार्यक्रम होत असत. यात प्रत्येक राज्याने ठरलेल्या दिवशी आपले गुणवैशिष्ट्य सादर करायचे, असा नियम होता. 'महाराष्ट्र डे' आला, तेव्हा सर्वांना महाराष्ट्रीय पद्धतीने भोजन देण्यात आले. अगदी पंगत मांडून, ताटाभोवती रांगोळी काढून, त्यावर फुले घालून सजावट करण्यात आली. महाराष्ट्राच्या सांस्कृतिक कार्यक्रमात, महाराष्ट्राची प्रसिद्ध लावणी, गोंधळ, भारूड, भजन, शेतकरी नृत्य, दिंडी इ. विविध कार्यक्रम सादर करण्यात आले. शिबिरात रोज रात्री जेवण झाल्यावर डायरी (दैनंदिनी) लिहून दिवसाची सांगता होत असे.

या शिबिराच्या निमित्ताने निरनिराळ्या स्पर्धा घेण्यात आल्या. त्यात महाराष्ट्राला पथनाट्य, वाद-विवाद-स्पर्धा व एड्सविषयक नाटकास (मुर्लीचा सहभाग) प्रथम क्रमांक मिळाला.

या शिबिरातील परेडमध्ये अत्यंत शिस्त होती. ही 'शिस्त' पाळणे हा एक मोठा अनुभवच आहे. परेडच्या वेळी आम्हाला बटालियन म्हणून बोलावले जात असे. त्यावेळी लष्करातील जवानां प्रमाणे आपणही 'बॉर्डरवरच' आहोत, असं वाटायचं. महाराष्ट्राची परेड चालू असताना सर्वजण - ''जय जय शिवाजी, जय जय भवानी'' या घोषणा देऊन आम्ही सारे गर्जना करायचो. त्यातून देशप्रेम उचंबळून आल्याची सुंदर भावना मनात निर्माण होत असे.

१६

अशाप्रकारे प्री-आरडी. कॅम्प संपन्न झाला. आम्हाला खूप आनंद मिळाला. अनेक नवीन गोष्टी शिकायला मिळाल्या. नवे, ताजे अनुभव गाठीशी घेऊन आम्ही पुण्याकडे परतलो.

साथ

केतकी भोसले - द्वितीय वर्ष, कला

तळपत्या उन्हाला, थोडासा गारवा हवाय खळखळत्या सागराला, थोडासा विसावा हवाय मनातील भावनांना, रेशमीबंधाचा धागा हवाय जळत्या पणतीला, दीपकाचा हात हवाय आजच्या निराशेला, उद्याच्या आशेचा किरण हवाय पण वाटेवरून चालताना, फक्त तुझा हात हवाय

 $\diamond \diamond \diamond$

भाँडनें २००५-२००६ ★★★★★

खूप काही मिळवाल पण.....

विनोदिनी शिंगवी-एम.ए.द्वि.वर्ष,मराठी

हो, हे सगळं आपल्यासाठीच आहे. पण कळत नाही, का एवढी उदासीनता भरून राहिली आहे ? मनाच्या अस्वस्थ स्थितीचेच हे शब्द रूप !

महाविद्यालयाच्या सूचना फलकावर एका व्याख्यानाची सूचना, व्याख्यात्याचे नाव, वेळ व वर्गक्रमांकासहित लागली होती, ठरलेल्या वेळेप्रमाणे कार्यक्रमाला सुरुवात झाली. व्याख्यात्यांची व विषयाची ओळख करून देण्यात आली. सुरुवातीला विद्यार्थ्यांची उपस्थिती बेताचीच होती, नंतर ती वाढेल असे वाटले होते. पण नाही. आणखी दोन/चार जणांची त्यात भर पडली इतकेच, व्याख्यात्यांनी विषयाची तयारीही चांगलीच केलेली होती. त्यांनी तो मांडलाही चांगल्या पद्धतीने, मात्र विद्यार्थ्यांची असणारी उपस्थिती मनाला अस्वस्थ करून गेली. विचारचक्र सुरू झाले. खरं तर ही व्याख्याने आपणा विद्यार्थ्यांसाठीच असतात ना, आणि आता वयाकडे पाहता याची समज वा कल्पना ही आपल्याला असते तरी देखील असे का ? वर्गातील नित्य उपस्थितीच्या बाबतीत ही अशीच स्थिती.

प्राध्यापकांनी विचारपूर्वक व्याख्याने निवडून व त्यांनीही त्यासाठी माहिती, मेहनत करून जमवलेली असते. कोठेसे वाचलेलं की ऐकलेलं मला आठवत होतं. 'व्याख्यान म्हणजे कॅपसुलची गोळी, की जिच्यात माहितीचा खजिना ठासून भरलेला असतो. थोड्याशा वेळेत खूप काही पोचवलेले असते.' तसेच नेमून दिलेल्या पाठ्यपुस्तकांबरोबरच विद्यार्थ्यांचा इतरही अंगाने विकास व्हावा हीच त्यामागची भावना, कल्पना आणि तळमळ. असे असून देखील आपण त्याकडे दुर्लक्ष का करतो ? का कधीच आपण आपल्या आयुष्याचा गांभीर्याने विचार करत नाही, भावी जीवनाकडे डोळसपणे पाहत नाही ? का आणि का ? प्रश्नच प्रश्न ! उत्तरं देणार कोण, आहेत कोठे ती ?

शिकवणारे शिक्षक रोज कानीकपाळी ओरडून, तळमळीने सांगत असतात की, ''अरे बाबांनो (इथे मुले, मुली दोघेही अभिप्रेत आहेत) वाचाल तर वाचाल. आजचं युग स्पर्धेचं आहे. टक्केवारीबरोबरच सर्वांगीण विकास महत्त्वाचा आहे. तो विकास केवळ परीक्षा देऊनच नाही तर इतरही उदाहरणार्थ वक्तृत्व, लेखन, अभिनय अशा कला जोपासून आपला विकास साधा.'' पण कान असून बहिरे आणि डोळे असून आंधळे असणारे आपण कसलाच विचार करायला तयार नाहीत. ना विचार करत ना कृती करत. अर्थात सगळेच असे आहेत असे नाही पण प्रमाण बरेच व्यस्त आहे.

'तूच आहेस तुझ्या जीवनाचा शिल्पकार' किती साध्या आणि सुंदर शब्दात केवढा मननीय हा विचार. खरेतर एक सुंदर शिल्प घडवण्याचे हे दिवस, जीवनमूल्यांची ओळख आणि जोपासना करण्याचे हे दिवस. या दिवसांसारखे जीवनामध्ये सोनेरी दिवस आणखी कोणतेच नाहीत. पण तेच दिवस आपण असे वारेमाप उधळतो. बेफिकीर, गाफील राहतो. आस लावून बसलेल्या आपल्या कुटुंबाला, समाजाला फसवतो आहोत असे का वाटत नाही आपल्याला ? थोडा विचार केला तर खूप काही साधता येईल. मिळवता येईल. स्वतःबरोबरच कुटुंबासाठी आणि पर्यायाने समाजासाठी, देशासाठी देखील !

'मॉडर्न' २००५-२००६ 🛛 ★★★★★

गरज आहे केवळ डोळसपणाची, गंभीरतेची ! अनेक गोष्टी आपल्याला विळखा घालू पाहत आहेत. कॅन्टीन, स्नॅक्स सेंटर येथील गर्दी पाहिली आणि तेथील खाद्य पदार्थ मोठ्या चवीने खाणारी ही तरुणाई पाहिली की वाटत, ज्या ठिकाणी उपस्थिती हवी त्या ठिकाणी मात्र शुकशुकाट आणि जेथे नको तेथे उपस्थिती आहे.

विळखा घालू पाहणाऱ्या अनेक गोष्टीत या फास्टफूडचा नंबर फारच वरचा लागतो. ज्या शरीराच्या आधाराने आपण या सुंदर जीवनाची सुंदर स्वप्ने पाहणार आहोत, अनुभवणार आहोत त्याकडेच इतके अगम्य दुर्लक्ष ? जागतिकीकरणाचा रेटा पुढे पुढे सरकतो आहे. आपण टिकणार कसे ?

नक्की टिकू. पण जागे राहिलो तर - मग होऊ यात ना जागे आपण ? मला आवाज येतोय, ''हो, नक्की, नक्की जागे होऊ आम्ही.''

* *

*****

'टिकली -टिळा' गायकवाड विजयानंद बापुराव वच्छाला-एम.ए. मराठी, प्रथम वर्ष

मॉडर्नच्या आवारात मुलींनी टिकली लावताच मुलांना हेवा वाटला केसरी गंधाच्या टिळ्यांसाठी श्रद्धेने आळंदीचा रस्ता गाठला हा टिकली-टिळ्यांचा खेळ बघून मुळा-मुठाचा झरा आटला.

••••

•:•

'आई'

अमोल वि. सावंत- बारावी, कला

मुलांवर मी सुसंस्कार घडवीन, अशी माझ्या आईची जिद. त्यासाठी सद्गुणांचे संचित घेऊन, कशी झाली पहा ती सिद्ध. ॥१॥

आमच्या पोटी चारू लागली, सत्याची परिपूर्ण भाकर. स्वत:ला बनविलं तिनं स्वाभिमानी चाकर ॥२॥

शिकविलं त्या मातेने मज, कशी करावी मात दुःखावर. म्हणे न डगमगता संकटसमयी, घालावी त्यावर सुखाची फुंकर ॥३॥

कधीच नाही जीवनामध्ये ती विरक्त, श्रम तिचा देव आणि माय माझी भक्त. झेलले पावसाळे अडचणी~ संकटांचे, काहीच नुकसान होऊ दिले नाही आमुचे ॥४॥

संसार वसवणारी जणू वसुंधरा ती, बाप नावाच्या समईतील ज्योती. वर्षे अशीही अनेक सरती, आईमुळेच येते जीवनाला भरती ॥५॥
'मॉडर्न' २००५-२००६ 🛛 ★★★★★

रक्षक की भक्षक

केतकी भोसले- द्वि.वर्ष, कला

'सद्रक्षणाय खलनिग्रहणाय' हे ब्रीदवाक्य साऱ्या पोलिस दलाला लागू पडते. चांगल्या लोकांचे रक्षण करा व वाईट प्रवृत्तीचा नाश करा असा याचा अर्थ होतो. पण हा अर्थ कोण लक्षात घेतो ? मुंबईसारख्या शहरात मरिन ड्राईव्हमध्ये पोलिसाने युवतीवर केलेला बलात्कार, विमानतळावर एका अल्पवयीन मुलीवर पोलिसाने केलेला अतिप्रसंग आणि अलीकडचे ताजे उदाहरण म्हणजे उपनिरीक्षक दया नायक यांच्याकडील बेहिशोबी मालमत्ता, संपत्ती. या सर्व व्यक्ती म्हणजे समाजाला तसेच पोलिस दलाला लागलेला कलंक आहे आणि समाजाला लागलेली कीड आहे. पण त्यांना आपण समाजाचे रक्षक म्हणून संबोधतो. पण हे रक्षकच जेव्हा भक्षक बनतात तेव्हा ज्या गोष्टीचा आपण कधीच विचार करीत नाही अथवा कल्पना करीत नाही त्या गोष्टी समोर घडतात व आपण नुसते बघत राहतो.

समाजामध्ये ज्या वाईट गोष्टी घडतात, उदा. खून, दरोडे, चोरी इ. यांचा योग्य तो तपास करून समाजाचे, नागरिकांचे रक्षण करण्याचे महत्त्वपूर्ण आणि जबाबदारीचे काम पोलिस दल पार पाडते. पण काही भ्रष्टाचारी, लाचखाऊ पोलिसांमुळे सारे पोलिस खातेच बदनाम होते. म्हणतात ना शितावरून भाताची परीक्षा होते. पोलिस दलातील काही पोलिस स्वत:ची प्रतिज्ञा, स्वत:चे कर्तव्य विसरत चालले आहेत. त्याचा परिणाम आपल्यासारख्या लोकांना, समाजाला, तसेच पोलिस खात्याला देखील भोगावा लागतो आहे.

पोलिसांवर विश्वास ठेवून आपण बिनघोर राहतो. आपल्या समस्या, अडचणी त्यांना सांगतो पण पोलिसांनीच केलेल्या बलात्कारामुळे, भ्रष्टाचारामुळे, लाचखाऊपणामुळे त्यांच्यावरचा विश्वासच उडून जातो. अशा वेळेस दाद तरी कोणाकडे मागायची. कोणाच्या भरवशावर आजच्या स्त्रीने नोकरीसाठी बाहेर पडायचे ? खरंच आजचा पोलिस इतका वाईट आहे का ?

या सगळ्या गोष्टी पाहता एकच विचार मनात येतो की, आपणच आपली रक्षा करण्यासाठी सज्ज झाले पाहिजे. समाजातील वाईट गोष्टीला विरोध आपणच केला पाहिजे. आपल्या जवळच्या व्यक्तीने देखील एखादा गुन्हा केला तरी आपणच त्याला शिक्षा केली पाहिजे. तेव्हाच आपल्याला आपले स्वतःचे, समाजाचे, देशाचे रक्षण करण्यासाठी कोणताही रक्षक लागणार नाही जो नंतर भक्षक बनतो.

XQUE QUE QUE QUE QUE QUE QUE QUE QUE

'मॉडर्न' २००५-२००६ ★★★★★

वेळा अमावस्या

धनाजी हागारे- तृतीय वर्ष, कला, इंग्रजी

'वेळा अमावस्या' हा एक मराठवाड्यातील सण आहे. साधारणत: हा सण जानेवारी किंवा डिसेंबर महिन्यात येतो. हा सण म्हणजे घरी स्वयंपाक करून शेतावरती जेवायला जातात. या सणाला गावातून शहरात कामासाठी किंवा नोकरीसाठी गेलेली असतात, ती सर्व या सणासाठी गावाकडे परत येतात. या दिवशी फक्त मौज मजा करण्याशिवाय दुसरं काही कामच नसतं. बैलगाड्या सजवून मोठ्या थाटाने शेतात नेल्या जातात. विशेषत: बायका, लहान मुले व स्वयंपाकाचे सामान बैलगाडचांतून शेताला घेऊन जातात. तरुण मुली या सणाच्या दिवशी साड्या घालून मेक-अप करून मोठचा दिमाखात इकडून-तिकडे फिरतात. जेवणं आटोपल्यावर तरुण मुली बोरं-चिंचा गोळा करतात. काहीजणी लपाछपी खेळतात. एखादे नवीन लग्न झालेलं जोडपं असेल तर थोडं दूर जाऊन गप्पा मारत बसतात. कोणी अंताक्षरी खेळतात. शेतामध्ये ज्वारीच्या पिकांजवळील एखाद्या शानदार झाडाखाली सात दगड शेंदूर किंवा चुना लावून ठेवले जातात. त्या दगडांना पांडव देव मानून त्यांची पूजा करतात व जेवायला बसतात. जेवणामध्ये अंबील व बाजरीच्या पिठाच्या उंड्याला जास्त महत्त्व दिले जाते. बाकीचे ज्यांच्या त्यांच्या आवडीनुसार जेवायला केले जाते. जेवणं आटोपल्यावर कोणी पानाचा विडा लावत बसतं. कोणी जनावरांना चारा-पाणी करतं, कोणी थोडीशी विश्रांती घेतं. सायंकाळी पाचच्या सुमारास बैलगाड्या घरी परतू लागतात. मात्र प्रत्येक घरचा एक एक ज्येष्ठ माणूस म्हातारी घेऊन येण्यासाठी थांबतो. सूर्यास्त झाल्यावर ती ज्येष्ठ माणसं म्हातारी घेऊन घरी

येतात. ही एक बऱ्याच वर्षांपासूनची परंपरा आहे. म्हातारी म्हणजे, एका दुरडीला ज्वारीची पाच चिपाडे बांधली जातात व त्यावर झोपडीगत धोतराचे कापड बांधले जाते. हर हर महादेव ! या गजरात ती म्हातारी घरी आणली जाते. रूढीनुसार गावातील मारुतीच्या मंदिराला प्रदक्षिणा घालून म्हातारी घरी आणली जाते. घरी आल्यावर घरातील सुवासिनी बायका दृष्ट काढतात व म्हातारीची पूजा करून लक्ष्मी मानून घरात घेतात व या सणाची सांगता होते.

****

쒌	प्रेम	
*		2
*	भास्कर खेमनर- तृतीय वर्ष, कला इंग्रजी	(
$\mathbb{R}$	प्रेम करावं लागतं	543
洌	हृदयाच्या स्पदनातून न घाबरणार	1
釆)	प्रेम करावं लागतं	(¥
劉	विश्वासातल्या अनेक काट्यांशी	
**	त्यांनाही आपलं सोबती करावं लागतं	$(\mathbb{R})$
**)	प्रेम असावं लागतं	*
*)	उथळ पाण्यासारखं	
剥	खळखळणारं	1
	) / /	1
洌	मार्ग शोधणारं	1
剰	प्रेम एक दिव्य स्वप्न असतं	(*
渕	तळपणारं तडकणारं	(*
3) }	अवहेलनाची पायबंदी करणारं	1
刹	प्रेम असावं लागतं	(**
刹	मातेच्या हृदयासारखं	(*
学	· · · · ·	(**
	पाणिमच्या शतिल चंद्र प्रकाशासारख रिक्रिक्रिक्रिक्रिक्रिक्रिक्रिक्रिक्रिक्	<u>[</u>
φ.	1. A A A A A A A A A A A A	4

 🐇 'मॉडर्न' २००५-२००६ 🛛 🖈 🛧 🛧 🖈

दलित रंगभूमी प्रेरणा व विकास

गायकवाड विजयानंद बापुराव वच्छाला - एम.ए.मराठी, प्रथम वर्ष

 तत्त्वज्ञानातून अगतिकतेच्या कोंडीत सापडलेल्या चोखामेळ्याची भांबेडकर यांच्या वेदना व अस्पृश्यांचा सवर्णांकडून कसा छळ चालला बेदना व अस्पृश्यांचा सवर्णांकडून कसा छळ चालला आहे, याचे चित्रण केलेले दिसून येते. १९२० मध्ये आहे, याचे चित्रण केलेले दिसून येते. १९२० मध्ये मोरेश्वर तांबे यांनी 'महाराची सून' हे नाटक लिहिले, तर १९४०-४५ च्या दरम्यान दीनबंधू शेगावकरांनी करून दाखविले 'राजा अशोक' हे नाटक लिहिले. या नाटकातून त्यांनी करून दाखविले 'राजा अशोक' हे नाटक लिहिले. या नाटकातून त्यांनी कर्कारात दलित बुद्ध धर्माची शिकवण आचरणात आणणारा राजा काराची ताकद आणि त्याचा राज्यकारभार तसेच त्याची धर्मनिष्ठा केली. तेव्हाच या तत्त्वांवर प्रकाश टाकला आहे. आलेली दिसून स्वातंत्र्योत्तर कालखंडात दलित पिढीभोवतीचे ककलाच दलित वास्तव खूपच जाचक होते. हिंदू माणसांच्या परंपराप्रिय अशा दुटप्पीपणाची आग या पिढीला जाणवू लागली होती. त्यामुळे या समाज स्थितीला केवळ 'गौतम

होती. त्यामुळे या समाज स्थितीला केवळ 'गौतम बुद्धांचेच' तत्त्वज्ञान तारू शकले हे सांगण्याकरिता श्री.प्रभाकर वराळे यांनी 'सिद्धार्थ गौतम' हे नाटक लिहिले. याच काळात डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या तत्त्वज्ञानाचा प्रभाव दलित समाजावर अगदी जलद गतीने झाल्यामुळे अनेक दलित नाटककारांच्या लेखण्या सरसावल्या होत्या. १९५० साली प्रभाकर जीवने यांनी 'जगाच्या कल्याणा' हे नाटक लिहिले. १९५४ आंतरजातीय विवाहाचे महत्त्व तसेच शिक्षणाचे महत्त्व पटवून दिले. यानंतर दलित रंगभूमीचा दुवा साधणारे नाटक म्हणजे म.भि.चिटणीसांचे 'युगयात्रा' हे होय. १९५८ सालचे मा.का.कारंडे गुरुजी यांचे 'नवी वाट' हे नाटक, यामधून आंतरजातीय विवाहाचा प्रश्न हाताळला आहे. नामदेव व्हटकरांनी १९५५ साली 'वाट चुकली' हे नाटक लिहिले. यामधून धर्मांतरामुळे दलितांच्या मनातल्या प्रतिकार्याचे चित्रण केले आहे.

महात्मा जोतीराव फुले यांच्या तत्त्वज्ञानातून सत्यशोधकी जलसे व डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या तत्त्वज्ञानातून आंबेडकरी जलसे उदयास आले. पुढे याच तत्त्वज्ञानातून दलित साहित्याची निर्मिती झाली. जलशांची ताकद ही किती प्रचंड असते, हे डॉ.बाबासाहेब आंबेडकरांनी सिद्ध करून दाखविले आहे. म्हणूनच साहित्य वाङ्मय प्रकारात दलित नाटककारांनी 'नाटक' या वाङ्मय प्रकाराची ताकद ओळखून दलित नाटकांची निर्मिती केली. तेव्हाच खऱ्या अर्थाने दलित रंगभूमी उदयास आलेली दिसून येते. तमाशा, गोंधळ, जलसा या लोककलाच दलित नाटकांची जननी आहे. तमाशा सादर करणारा वर्ग हा प्रामुख्याने दलित होय. तमाशा सादर करणारे सर्व कलावंत हे दलित होते. महात्मा फुले व डॉ.आंबेडकर यांच्या नवविचाराने भारावलेल्या दलितांनी तमाशा व जलशांची निर्मिती केली. परंतु नंतरच्या काळात तमाशा, गोंधळ व जलसे ही प्रभावी लोकमाध्यमे दलित समाजातून नामशेष झाली. याच काळात दलित साहित्य बहराला आले. मराठी रंगभूमी मध्यम-वर्गियांच्या परिघाभोवतीच फिरत होती. दलित समाजाच्या व्यथावेदनांपासून ती दूर होती. या पोकळीचा लवकरच अस्त झाला. त्यातून पुढे दलित नाटक जन्माला आले.

इ.स. १८५५ साली महात्मा फुले यांनी 'तृतीयरत्न' हे नाटक बहुजन समाजाला विद्येचे महत्त्व पटवून देण्यासाठी लिहिले. पुढे फुले यांच्या जलशांच्या प्रेरणेतून शाहीर किसन फागू बनसोडे यांनी १९४२ साली 'संत चोखामेळा' हे नाटक लिहिले. त्यांनी या नाटकात

तसेच गंगाधर पानतावणे यांनी 'माणुसकीचे बंड' या नाटकातून दलितांचे जीवनदर्शन घडविले आहे. इ.स.१९७० मध्ये डॉ.म.भि.चिटणीसांच्या आग्रहाखातर अविनाश डोळस यांनी 'आहुती' हे नाटक तर अशोक अहिरे यांनी 'काळोखाचे कैदी' व 'समतेचा विजय' या एकांकिका लिहिल्या. १९७५-७६ मध्ये अविनाश डोळस यांनी, 'गाव नसलेला गाव' हे नाटक लिहन दलित नाटकाला भक्कम रस्ता मिळवून दिला. कमलाकर डहाट यांनी 'मृत्युदिन वा मुक्तिदिन' हे नाटक लिहिले. या नाटकातून देशाला स्वातंत्र्य मिळूनही दलितांचे प्रश्न सुटले नाहीत याची खंत व्यक्त केली. इ. स. १९७९ मध्ये भि.शि.शिंदे यांनी 'काळोखाच्या गर्भात' हे नाटक रंगभूमीवर आणून दलितांच्या मुक्तिसंग्रामाचा बत्तीस वर्षांचा आढावा मांडला. १९८० मध्ये टेक्सास गायकवाड यांनी 'आम्ही देशाचे मारेकरी' हे नाटक लिहिले. तर प्रस्थापित आणि दलित यांच्यामध्ये सत्तेसाठी कसा संघर्ष चालू आहे. हे दाखविण्यासाठी 'प्रकाश त्रिभूवन' यांनी 'थांबा रामराज्य येतंय' हे नाटक लिहिले. या नाटकाची दिल्ली येथील 'नॅशनल स्कूल ऑफ ड्रामा' या संस्थेने दखल घेतली आहे. ही दलित नाटककारांसाठी खूप अभिमानाची गोष्ट आहे. पुढे 'नरबळी', 'सूर्यास्त' या नाटकांतून दलितांच्या मनःस्थितीचे भेदक चित्रण दिसते. 'कैफियत' हे नाटक म्हणजे उद्ध्वस्त केल्या गेलेल्या दलित कलेचे, दलित मनाचे प्रभावी चित्रच आहे. रामनाथ चव्हाणांचे 'बामनवाडा', प्रेमानंद गज्वीचे 'तनमाजोरी' संपत जाधव यांचे 'पोतराज' बाबुराम कांबळे यांचे 'न्याय' ही नाटकं पुढे आली.

अलीकडच्या काळामध्ये दलित साहित्याची निर्मिती खूप मोठ्या प्रमाणात झाली. दलित कवी, लेखक, नाटककार निर्माण होऊ लागले. दलित लेखक २२

सर्वांगीण विषयावरती नाटकं लिहू लागले. सत्यशोधकी पासून आंबेडकरी जलसे ते दलित रंगभूमी हा असा एक प्रवास आहे. खऱ्या अर्थाने दलित रंगभूमीचा पाया महात्मा फुले व डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर आहेत. पुढे 'गंगाधर पानतावणे', 'टेक्सास गायकवाड' यांनी दलित रंगभूमीला पुढे घेऊन जाण्याचे काम केले.

SQ2= P P ZC: C P P O C A XC

र् अर्ड्स 'मॉडर्न' २००५-२००६ ★★★★★

🗆 २३

मैत्री

तृप्ती मुरमुरे- द्वि.वर्ष, कला, मराठी

असतो कारण, की जीवन समृद्ध करणारं मैत्रीचं नातं अतूट आहे.

दोस्ती से आज प्यार शरमाया है । तेरी चाहत ने ऐसा गजब ढाया है । खुदा से क्या तुझे माँगू । वो तो आज खुद मुझसे,

आप जैसा दोस्त माँगने आया है ।

'मैत्री' दोन अक्षरांत अनेक भावनांची व खताच्या नात्याला लाजवेल अशी गुंफण असते. मैत्रीत ना रक्ताचा संबंध ना नात्याचा संबंध ते नुसतेच निरागस निर्व्याज प्रेम असते. मैत्री ही कधी कोणाशी होईल हे सांगता येत नाही. मैत्री ही निरागस, नि:स्वार्थी असावी. तिला 'स्वार्थ' या शब्दाची सांगड नसावी. नाहीतर ती जितक्या लवकर जुळते, तितक्याच लवकर तुटते. ज्याप्रमाणे जी पुढे जाते ती 'धारा' व उलट येते ती 'राधा' या भावनेतून जाणीव निर्माण होते. अंधाराच्या उगमासाठी प्रकाशाची पूजा करावी लागते. तशीच मैत्रीत भावनेची पूजा करावी लागते. मैत्रीण ही आपल्या जीवनात कळत-नकळत येते आणि जीवनाची भागीदार होऊन जाते. मैत्रीत देता येईल ते सर्व मैत्रिणीला द्यावे व जे घेता येईल ते घ्यावे आणि सोबत जाताना मैत्रीची सोनेरी आठवण घेवून जावी. मैत्री करायला वयाचे बंधन नसते. पण ती टिकवण्यासाठी फारच कसरत करावी लागते. मैत्री एक फूल आहे. त्या फुलाचा जितका सुगंध घ्यावा तितका अपार सुगंध येतो. पण तो सुगंध संपू नये म्हणून काळजी घ्यावी लागते. मैत्रीत अविश्वास नसावा. मैत्रीचा पायाच 'विश्वास' या शब्दावर अवलंबून आहे. मैत्रीत वाद-विवाद असावेत. वाद-वि वादानेच मैत्रीत एक प्रकारची

मैत्रीचे नाते फार नाजूक असते. दुःखाचे ऊन त्याला द्यायचे नसते. संशयाच्या पावसात भिजू द्यायचे नसते. जीवनात मैत्री ही करायची असते. निरोपाच्या वेळी फक्त एकच करायचे असते. समोरच्या मैत्रीच्या डोळ्यातील अश्रू आपल्या डोळ्यात घ्यायचे असतात. मैत्री ही सगळ्यांना भाग्यवंत नसते. ज्याला लाभते त्यालाच त्याची किंमत कळते. जोडलेले नाते तोडायचे नसते. तोडलेले नाते जोडायचे असते. मैत्री विश्वासाची भिंत पक्की असेल तर सुरुंग सुद्धा त्या भिंतीला तोडू शकत नाही. हसत-खेळत चालायचे असते. डोळ्यांनी सर्व पाहयचे असते. कानांनी सर्व ऐकायचे असते. मैत्री ही अशीच नकळत होते. म्हणून ती नकळत जपायची असते. मैत्रीत सर्व काही माफ असते. जगात असे एकच सिंहासन आहे की जिथे सर्व गुन्हे माफ होतात. एक म्हणजे आईचे हृदय व दुसरे मैत्रीणीचे हृदय.

मैत्री ही नाजूक फुलाप्रमाणे असते. तिलासुद्धा नाजूक फुलाप्रमाणे जपावे लागते. कळी हळूहळू उमलते व तिचे फूल बनते. त्याचप्रमाणे मैत्रीसुद्धा हळूहळू फुलत असते व सर्वत्र सुगंध पसरवते. मैत्रीला सुद्धा फुलांप्रमाणे सुगंध असतो. एखादे फूल देठापासून विलग केले असता त्याचा तजेला कमी होत जातो व फूल कोमेजू लागते. म्हणूनच मैत्री तोडू नये. तिची सुद्धा अवस्था तोडलेल्या फुलाप्रमाणे होते तिला कधीही नाराज करू नये.

मैत्रीला सुद्धा फुलाप्रमाणे रंग असतो. मैत्री कधी कोणाची शत्रू नसते, तर शत्रूत एक मैत्री असते. मैत्री ही कधीच तुटत नाही तर ती सदैव आठवणीत येत राहते. मैत्री ही बकुळीच्या फुलाप्रमाणे सुगंधी राहत असते. तो सुगंध टिकविण्याचा प्रयत्न आपण करायचा

ओढ निर्माण होते. मैत्री पक्की होण्यास मदत होते, पण मैत्रीत एक गोष्ट जपावी ती म्हणजे आपल्या मैत्रिणीच्या भावनांची जाणीव ठेवावी. तिच्या भावना कोणत्याही प्रकारे दुखावल्या जाऊ नयेत याची जाणीव ठेवावी. मैत्रीत काही वेळा आपण हरावे. काही वेळा तिने हरावे म्हणजे मैत्रीत वाढ होते. मैत्रीची खरी कसोटी असते, ती दु:खाच्या वेळी, दु:खाच्या प्रसंगी, दु:खात मैत्रिणीला सावरणे हे पहिले कर्तव्य आहे. तिला समजून घेणे तिला योग्य मार्ग दाखवणे व स्वत:ही त्याच मार्गाने जाणे इथेच मैत्रीची खरी कसोटी असते.

रात्रीनंतर दिवस येतो...... मैत्रीनंतर मैत्रीण येते...... ⊐ ४४ ⊏

मैत्रीच्या गाभाऱ्यात मैत्रिणीचा जन्म होतो, मैत्रीण जर मध असेल तर आपण मध चाखणारे व्हावे, ती जर चंद्र असेल तर, आपण चंद्रप्रकाश व्हावे. ती जर वेल असेल तर, आपण मैत्रीच्या भावनांचा विळखा व्हावे. ती जर फूल असेल तर, आपण त्याचा सुगंध व्हावे. ती जर फूल असेल तर, आपण त्याचा सुगंध व्हावे. ती जर फूल असेल तर, आपण त्याचा सुगंध व्हावे. अशीच मैत्रीतील भावनांची गुंफण मनोहर असते. मैत्री म्हणजे आभाळाला पडलेले स्वप्न, मैत्री म्हणजे नवरत्नाच्या हारांमधले रत्न, मैत्री म्हणजे वेलीवर असलेले फूल, मैत्री म्हणजे दोन मने जोडणारा सेतू मैत्रीचा दुसरा अर्थ मी आणि तू

 $\sim$ $\sim$ $\sim$

[,] 'मॉडर्न' २००५-२००६ ★★★★★

रिवडकी

माधुरी कानडे -प्रथम वर्ष, कला

सातासमुद्रापलीकडे एक राज्य होतं. राज्याच्या राजाला एक सुंदरशी मुलगी होती. 'राजकन्या'. राजकन्या होती अतिशय सुंदर, नाजूक आणि नावाला शोभेल अशीच. तिचं राहणंही तसंच राजेशाही. राजकन्येचं जीवन अतिशय आनंदात, राजेशाही थाटात, लाडात चाललेलं होतं. एक दिवस अचानक एका निर्दयी, कुरूप अशा राक्षसानं राजाचा बदला घेण्यासाठी राजकन्येचं अपहरण केलं. बिचाऱ्या सुकुमार अशा राजकन्येला त्यानं एका अंधाऱ्या कोठडीत डांबून ठेवलं. तिथं राजकन्येला कोणाचीच सोबत नव्हती. ना गप्पा मारायला मैत्रिणी ना विरंगुळ्यासाठी काही साधन ! दिवस दिवस राजकन्या एकटीच त्या अंधार कोठडीत कंटाळून जाई. त्या अंधार कोठडीला एकच छोटीशी खिडकी होती आणि खिडकीच्या बाहेर होतं अपार सृष्टिसौंदर्य, खिडकीबाहेर होती जवळून वाहणारी झुळझुळ नदी, नदीच्या काठी वेगवेगळी अशी झाडं, झाडांवरती पक्ष्यांची घरटी, घरट्यांमध्ये पक्ष्यांची छोटी छोटी पिल्लं. राजकन्या दिवसभर त्या खिडकीतून बाहेरचे दृश्य बघत बसे, कारण, आता बाहेरच्या जगाशी संपर्क ठेवण्यासाठी तिला तेवढंच 'खिडकीचं' माध्यम उरलं होतं. खिडकीनं तिच्या त्या एकांतवासाच्या आयुष्यात अनन्यसाधारण महत्त्व मिळवलं होतं.

खरंच लहानांपासून थोरांपर्यंत सर्वांना आवडणारी आणि हवीहवीशी असणारी अशी 'खिडकी'. कधी तिचा आपण खास असा विचार केला का हो ? ज्या गोष्टीत माणूस बंदिस्त होतो अशा प्रत्येक गोष्टीला खिडकी आणि दार असतंच की, जसं घर, चारचाकी गाड्या, विमान, वर्ग या सगळ्याच गोष्टींना दारं आणि खिडक्या या दोन्ही गोष्टी असतात. पण दारापेक्षाही खास असं आपलेपण वाटते ते खिडकीशीच. असं का होतं ? याचा खूप विचार केला आणि उत्तर आपोआपच मिळालं. तसं पाहायला गेलं तर खिडकी ही एक सुरक्षित चौकटच नसते का हो ? प्रत्येक लहान-मोठ्या संकटातून वाचविणारी. एकदा का एखाद्या बंदिस्त गोष्टीत गेलं की ती खिडकी एक माध्यम बनते बाहेरच्या जगाशी संपर्क ठेवण्याचं आणि म्हणूनच तिच्याशी आपलं आपलेपणाचं नातं बनतं.

प्रवासाचं कोणतंही चारचाकी वाहन असलं की पहिलं प्राधान्य मिळतं ते खिडकी शेजारच्याच जागेला. लहान असो की वृद्ध सर्वांनाच खिडकी शेजारी बसावंसं वाटतं. मग खिडकीशेजारी बसायचं म्हणून मोठी माणसं लहानग्यांना मांडीवर घेण्याचा त्रासदेखील हसत हसत स्वीकारतात. खिडकीशेजारी बसलं की मग बाहेरची दुश्यं बघण्यात वेळ कसा जातो तेच कळत नाही. प्रवासात खिडकीतून बाहेर डोकावणं हे विरंगुळ्याचं साधन बनतं आणि डोळ्यांना त्रास करून घेत वाचन किंवा गाडीच्या आवाजाला प्रतिकार करत आपला आवाज चढवून बोलण्यापेक्षा ते अधिक सोयीचं आणि रंजक असतं आणि त्यातून जर ती खिडकी एखाद्या विमानाची असेल तर दुधात साखरच ! जे जग आपण आपल्या समपातळीवरून पाहतो तेच जग आपण उंचावरून बघू शकतो. ते आपल्या 'त्या' प्रिय सखीमुळेच. सारे जग उंचावरून बघताना काही क्षण का होईना आपण सर्वांपेक्षा श्रेष्ठ आहोत हा भावनानुभव मिळवून देते की खिडकीच.

भॉडर्न' २००५-२००६ ★★★★★

घरातल्या किंवा एखाद्या खोलीतल्या खिडकीचंही तसंच किंवा काहीसं वेगळं. प्रवासात खिडकीतून बाहेर बघताना समोरचं दृश्य सतत बदलत असतं. त्यामुळे एकाच परिस्थितीचं, गोष्टीचं नीट निरीक्षण करता येत नाही. परंतु घराची खिडकी आणि खिडकीसमोरचं दृश्य वर्षानुवर्षे स्थिर असतं. घरातील एकांतात जी सदैव सोबत करते ती हीच खिडकी. घरात एकटं असताना कंटाळा आला तर खिडकीबाहेर तासन्तास बघत बसण्यात वेळ कसा जातो ते कळणारच नाही.

मराठी व्याकरणानुसार 'खिडकी' हा स्त्रीलिंगी शब्द आहे व ज्याप्रमाणे आई बहीण, मैत्रीण, पत्नी या वेगवेगळ्या रूपांत स्त्री जशी सर्वांना आपलीशी वाटते, त्याचप्रमाणे वाहनांची खिडकी, विमानाची खिडकी, कामाच्या ठिकाणातली खिडकी, घरातली खिडकी या वेगवेगळ्या रूपांतील खिडकी ही सर्वांना हवीहवीशी वाटते.

वर्गाच्या खिडकीचं तर काही विचारायला नको. वर्गात खिडकी शेजारची जागा मिळणं म्हणजे हातात दुधारी तलवार येणे असंच मला वाटतं. कारण, जर तास कंटाळवाणा असेल तर बाहेर डोकावून आपलं मन रमवता येतं. परंतु जर महत्त्वाच्या किंवा आवडीच्या विषयाचा तास सुरू तर प्रयत्न करूनही तासाकडे लक्ष लागणार नाही.

पावसाळ्यात मुसळधार कोसळणाऱ्या पावसाचा आविष्कार, हिवाळ्यात पहाटे दाटलेलं धुकं आणि उन्हाळ्यात प्रखर उन्हात भूपृष्ठावर होणाऱ्या मृगजळाचा आभास टक लावून खिडकीतून बघणं खरंच किती आनंददायक असतं ना ? मघाशी मी म्हणाले की, खिडकी ही एक सुरक्षित चौकट असते. लहान-मोठचा संकटातून आपलं रक्षण करणारी. त्यातलंच एक कारण हे की, सृष्टीच्या या विविध आविष्कारांचा आनंद फक्त डोळ्यांनीच घेणं कदाचित सर्वांनाच आवडेल. धो-धो पावसात भिजून, थंडीत निष्कारण फिरून किंवा कडक उन्हात भटकून आजारी पडण्याची हौस कुणालाच नसणार, परंतु सृष्टीच्या या आविष्काराचं नेत्रसुख खिडकीतून सुरक्षित मिळते. एस.टी.नेही संकटकाळी बाहेर पडण्याचा मार्ग म्हणून खिडकीलाच सूचित केलं आहे. म्हणजेच संकटकाळीही आपण खिडकीचा उपयोग करू शकतो.

दोन प्रेमवेड्यांना भेटवण्याचं 'पुण्यकर्म' देखील खिडकी करते. म्हणूनच कदाचित महान कवी तुलसीदासांनी आपल्या पत्नीला भेटण्यासाठी या खिडकीचा आधार घेतला असावा.

जीवन व्यवहारातील किती तरी लहान लहान गोष्टी ही खिडकी शिकवते. उदा. अचूक निरीक्षण करण्याची कला, समोरच्या परिस्थितीशी समरस होऊन जाणे हे सगळ हीच खिडकी शिकवते.

स्वस्थपणे खिडकीतून बाहेर बघताना नकळतच विचारांना चालना मिळते. पण त्याचबरोबर कातरवेळच्या संध्याछाया दाटत असताना या खिडकीमधून बाहेर बघितलं की उगीचंच मन अस्वस्थ होतं.

या खिडकीचा शोध कुणी ? कधी ? कसा ? लावला हे शोधण्याचा प्रयत्न केला तर उत्तर मिळणं कदाचित कठीणचं होईल. हवा खेळती राहावी, सूर्यप्रकाश आत यावा ही सगळी कारणं ठीक. परंतु त्याचबरोबर समाजप्रिय अशा मनुष्य प्राण्याची सामाजिक गरज भागविण्यासाठीही खिडकीचा जन्म झाला. खिडकी हा चार भिंती बाहेरच्या जगाशी संपर्क ठेवण्याचा मार्ग झाला कारण एखाद्या खोलीत एकटं असलं की खिडकी बाहेर बघून आपण आपलीच करमणूक करून घेतो.

समाजप्रिय म्हणविल्या जाणाऱ्या मनुष्याला एकांत हा गिळकृत करणाऱ्या राक्षसासारखा वाटतो आणि अशा वेळी बंदिस्त ठिकाणातली ही खिडकीच त्याच्या मदतीला धावून येते. म्हणूनच तर काळ्या पाण्याची शिक्षा झालेल्या कैद्याच्या अंधार कोठडीला छोटीशी देखील खिडकी ठेवत नसत. त्यामुळे त्याची शिक्षा अधिकच खडतर होत असे.

खिडकी हा आपल्या जीवनातील अविभाज्य आणि तरीही दुर्लक्षित घटक आहे. त्याबद्दल काय

एका लेक्चरला आवेकर राहुल रा.- द्वितीय वर्ष, कला

केव्हा नव्हे ते एकदा मी लेक्चरला गेलो चोराच्या पावलाने हळूच वर्गात शिरलो अर्धा तास खूप वाटू लागला भकास नंतर कळालं तो तर होता.....तास. शेवटच्या बाकावर मजा निराळीच असते लिहून जाणवणार नाही ती खुद्द अनुभवायची असते हवेची थंडगार झुळूक आत येत होती. तोच माझ्या डोळ्यांवर झोप चढत होती. बराच वेळ लक्ष देऊन सुद्धा काहीच कळत नव्हतं कारण माझं लक्ष 'भलतीकडेच' होतं. आज मात्र माझ्या अंगात Sincerity चं भूत होतं कारण या Sem मधल हे माझं पहिलंच लेक्चर होतं विचारल्यावर कळाले की त्यांचे शिकवणे होते 'A1' एकदम गर्जना झाली ''यू द लास्ट वन !'' शिस्तभंग झाल्यामुळे त्यांनी वाटेल तसं झाडलं माझ्या पहिल्याच लेक्चरला त्यांनी मला वर्गातून बाहेर काढलं

आणि किती लिहावे ?

अरे हो, मघाच्या राजकन्येच्या गोष्टीचा 'क्लायमॅक्स' सांगायचाच राहिला. नेहमीप्रमाणे एक राजकुमार येतो, राक्षसाशी युद्ध करून राजकन्येला मुक्त करतो. परंतु बंदिवासातील एकांतात राजकन्येला सोबत करणाऱ्या तिच्या प्रिय मैत्रिणीला एकांतात सोडून जाणं राजकन्येच्या जिवावर येतं आणि ती मैत्रीण म्हणजे 'खिडकी' !

 $\diamond \diamond \diamond$

219

आठवणी चेतना भालेराव- द्वितीय वर्ष, वाणिज्य सांग कशा मना येतात येतात आठवणी ? सांग कशा आठवणी होतात होतात साठवणी ? आठवल्या साठवणी, मना घालत पिंगा आठवणी, आठवणी त्यांचा काहूर नि दंगा माप सुखाचे घालती काय म्हणूनच तुला आठवल्या साठवणी....

XQZ= P I ZCS CE = 0 Onten 4 + 0

'मॉडर्न' २००५-२००६ ★★★★★

वार्षिक स्नेह संमेलन : माझी कल्पना

आशा मारुती जाधव- तृतीय वर्ष, कला

जेव्हा विद्यार्थी दहावी पास होतो आणि दहावी पास झाल्यावर त्याला कधी एकदा कॉलेजला जातो असे वाटत असते या विद्यार्थ्यांची उत्सुकता इतकी असते की, कल्पनाच करता येत नाही.

कॉलेज म्हणजे एक मज्जा करणाचे ठिकाण आणि समाजातील लोकांना, विद्यार्थ्यांच्या आईवडलांना सुद्धा असेच वाटत असते म्हणून काही पालक नेहमी मुलांना ओरडत असतात- 'कॉलेज, काय कॉलेज ? बास झाले शिक्षण काम करा' असे नेहमी म्हणत असतात.

परंतु जेव्हा विद्यार्थी प्रत्यक्ष प्रवेश घेतो तेव्हा त्याला कळते की, महाविद्यालय म्हणजे काय असते. महाविद्यालयात प्रवेश घेतल्यानंतर त्या विद्यार्थ्यांना वेगळे वेगळे अनुभव येतात. त्यांना शिक्षकांकडून ज्ञान प्राप्ती होत असते. समाजात व इतरांशी कसे वागायचे यांचे धडे शिक्षकांकडून मिळत असतात. महाविद्यालयामध्ये शिक्षकांकडून अभ्यास शिकवला जातो. परीक्षेची तयारीही करून घेतली जाते. प्रत्यक्ष विद्यार्थी चांगल्या मार्कांनी पास व्हावा, विद्यार्थ्यांचे 'यश' म्हणजे शिक्षकांचे 'यश' या दृष्टिकोणातून वेळोवेळी मार्गदर्शन करीत असतात.

या सर्वांतून विद्यार्थ्यांना एक विरंगुळा मिळावा म्हणून महाविद्यालयीन जीवनात अनेक प्रकारचे 'डे' साजरे केले जातात. जी आपली 'संस्कृती' नाही अशा पाश्चात्त्य संस्कृतीचे 'डे' सुद्धा विद्यार्थी मोठचा प्रमाणात साजरे करतात.

प्रत्येक महाविद्यालयामध्ये अनेक प्रकारचे 'डे' साजरे करतात. रोज डे, चॉकलेट डे, ट्रॅडिशनल डे, व्हॅलंटाइन डे, साडी डे, कुर्ता डे, ब्लॅक ॲन्ड व्हाइट डे, टाय डे आणि गॅदरिंग अशाप्रकारे साजरा करतात. परंतु या सर्व डे, गॅदरिंग यांना विशाल असे स्वरूप न राहता अगदी संकुचित दृष्टिकोणातून ते साजरे केले जातात.

ठरावीक अशा ग्रुप मध्येच हे 'डे' साजरे करतात. त्यामुळे प्रत्येक विद्यार्थी आणि विद्यार्थिनी एकमेकांचे मित्र-मैत्रिणी होऊच शकत नाहीत. शिक्षकांना तर डे च्या दिवशी विद्यार्थी भेटतही नसतात. काही विद्यार्थी तर कॉलेजला येतच नाहीत.

त्यामुळे 'डे' साजरे करणे व वार्षिक स्नेहसंमेलन याबाबत च्या माझ्या इतरांपेक्षा वेगळ्या आणि व्यापक दृष्टिकोणातून हे साकारले आहे. 'डे' म्हणजे काय ? असा प्रश्न मला पडतो आणि ते साजरे करावेत का ? असाही प्रश्न पडतो. वर्षभर अभ्यास करून विद्यार्थ्यांना कंटाळा येतो आणि परीक्षेच्या तयारीला लागायचं असतं म्हणून थोडासा विरंगुळा, मनोरंजन यातूनच ज्ञान प्राप्ती आणि वेगवेगळे अनुभव घेण्याची संधी प्रत्येकाला मिळत असते. म्हणून 'डे', वार्षिक स्नेहसंमेलन साजरे करायलाच पाहिजे, असे मला वाटते.

पण हे डे, वार्षिक स्नेहसंमेलन कशा प्रकारे साजरे करावेत त्याबद्दलच्या माझ्या 'कल्पना'-महाविद्यालयात वार्षिक स्नेहसंमेलन लॅब किंवा हॉल मध्ये न घेता महाविद्यालयाच्या मैदानात (ग्राऊंड) घ्यावे. भव्य दिव्य मंडप असावा. मंडपाची सजावट अप्रतिम असावी. यासाठी विद्यार्थ्यांकडून वर्गणी काढावी. एका दिवसात सर्व कार्यक्रम होत नसतील

२८ г

तर दोन दिवस हे कार्यक्रम साजरे करावेत. विद्यार्थी तर प्रत्यक्ष सहभागी असतात. अनेक विद्यार्थी प्रेक्षक म्हणूनच असतात. शिक्षकांचा तर फार मोठा वाटा असतो. पण त्याचबरोबर विद्यार्थ्यांच्या पालकांनाही आमंत्रित करावे.

वार्षिक स्नेहसंमेलनाला आपल्याला जो अभ्यासक्रम असतो अशा महान लेखकांना, कवींना कार्यक्रमाला बोलवावे. कार्यक्रम सकाळपासून संध्याकाळपर्यंत करावेत. विद्यार्थ्यांनी सादर केलेले पोस्टर स्पर्धा, लेखन स्पर्धा, रांगोळी स्पर्धा, मेहंदी स्पर्धा घेण्यात याव्यात आणि लगेच परीक्षकांकडून ज्या विद्यार्थ्यांना चांगले यश, गुण प्राप्त झाले असतील अशा विद्यार्थ्यांना प्रमुख पाहुण्यांच्या हस्ते बक्षीस देऊन त्या विद्यार्थ्यांचं अभिनंदन केले पाहिजे. सर्व कार्यक्रम एका दिवशी साजरे होणे शक्य नसते. पालक, विद्यार्थी, प्रमुख पाहुणे त्यांना ही भरपूर वेळ नसतो. त्यामुळे काही कार्यक्रम दुसऱ्या दिवशी साजरे करावेत. नृत्य- स्पर्धा, गायन अशा कार्यक्रमाला एखादा नावाजलेला 'स्टार' म्हणवणारा अभिनेता किंवा अभिनेत्री यांना आमंत्रित करावे. नावाजलेला, गाजलेला अभिनेता किंवा अभिनेत्री येणार म्हणताच विद्यार्थ्यांचं मन प्रसन्न. आनंदी प्रफुद्धित होऊन जातं आणि प्रत्येक विद्यार्थी कलाकार आपलं सादरीकरण अत्यंत आनंदाने आणि उत्साहाने करतो आणि या विद्यार्थ्यांचं या आलेल्या प्रमुख कलाकारांकडून अभिनंदन करावं. त्यांना बक्षीस देण्यात यावे.

त्याचप्रमाणे 'लिंबू चमचा', स्लो सायकल, रनिंग, स्केटिंग, चित्रकला, पेंटिंग कागदाचे चित्र, लंगडी, खो-खो, कबड्डी, डॉजबॉल, फुट बॉल, बास्केट बॉल, पोहणे, निबंध स्पर्धा अशा अनेक स्पर्धांमध्ये भाग घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना आणि क्रमांक काढलेल्या मुलांना एखाद्या साहित्यिकाकडून बक्षीस देऊन त्यांच कौतुक करावे. अशा प्रकारे वार्षिक स्नेह-संमेलन साजरे केल्याने एक व्यापक दृष्टिकोण प्राप्त होईल आणि सर्वांनाच वार्षिक स्नेह-संमेलन हवे हवेसे वाटेल. कोणीही नको म्हणणार नाही. सगळेजण उपस्थित राहतील आणि सर्वांनाच लाभ घेता येईल.

अशा आहेत माझ्या वार्षिक स्नेहसंमेलनाच्या कल्पना.

ਸੈਂਡੀ Sp P P S. कांचन शिंदे-द्वितीय वर्ष, कला Ş Ż मैत्रीसाठी अनमोल अश्रू ढाळणं Ę Sp V यालाच म्हणतात मैत्री निभावणं Þ खोटे अश्र कोणीही ढाळेल Þ पण मग मैत्रीत ती गद्दार असेल मैत्री म्हणजे फक्त फ्रेन्डशिपचा दोरा नव्हे त्यात थोडं प्रेमसुद्धा असायला हवे Ê मैत्री म्हणजे जीवनाचा 'प्रकाशदीप' S. पण मैत्रीत नसते Love ship Ċ मैत्रीत नाही अट वयाची Sø पण नुसती पत्त्यांची घरे नसतात बांधायची Ê Se दुष्ट माणसे वाऱ्यारूपी येतात मैत्री रूपी पत्त्याची घरे लयास नेतात Ê ''मैत्रीत विश्वास आहे महत्त्वाचा'' गमावला 'तो' तर शेवटच मैत्रीचा म्हणून मैत्रीचा पाया भक्कम रोवायचा दोस्तीचा मनोरा बघतील सर्व गंगोत्री जग सारे म्हणेल हीच खरी मैत्री S. हीच खरी मैत्री.. fg f^g fg f^g fg f^g fg f^g fg f^g

ESSE I I ICO CE I BOLLAN

२९

जावई प्रतिज्ञा प्रविण ज. खांडेकर-तृतीय वर्ष वाणिज्य

ऐका हो ऐका, माझे लग्न होऊन सहा महिने झाले. ठरल्याप्रमाणे सगळे काही व्यवस्थित झाले. मी आमच्या सौ. ना सांगितले, 'तुझे डॅडी श्रीमंत आहेत, त्यांना, जावयाला दोन लाख रुपये द्या म्हणावं.' खरं तर, मी मस्करी केली होती, पण आमची ही काही विचारू नका. मोबाईल फोन करून डॅडींना बोलावून घेतले. मला हे सर्व काही अंधारात ठेऊनच. सासरेबुवा येताच मी घाबरलो. 'जावईबापू' हाक तशी धमकीचीच वाटली. तुमचा उजवा हात पाहू. मी सरळपणे माझा उजवा हात पुढे केला. याच हातामध्ये मी तुला दोन लाख रुपये देतो, असे म्हणून कोयत्याने सपासप वार केले. आता तुम्हीच बघा, अहो, काय सांगू, या हाताला वीस टाके पडले. हॉस्पिटलमध्ये असताना मी मनाशी ठरवून एक प्रतिज्ञा केली. बघा, ती तुम्हाला कशी वाटते...... ''सासुरवाडी माझा देश आहे, सारे सगे सोयरे माझे बांधव आहेत. माझ्या बायकोवर माझे प्रेम आहे. सासऱ्याच्या घरातील विविधतेने नटलेल्या वस्तूंवर माझा डोळा आहे.

तिच्या बापाचा जावई शोभण्याची पात्रता माझ्या अंगी यावी म्हणून मी सदैव प्रयत्न करीन. मी माझ्या सासऱ्याचा आणि सासूचा मान राखीन. बायको आणि मेहुणीबरोबर प्रेमाने वागेन.

मी माझ्या सासऱ्याची संपत्ती लुटण्याचा सदैव प्रयत्न करीन.

माझी मेहुणी आणि बायको यातच माझे सौख्य सामावले आहे.

-जय हिंद-

 $\diamond \diamond \diamond$

	->-	
जीवन		
सायली वाडेकर - द्वितीय वर्ष, वाणिज्य	-	जीवन म्हणजे स्वच्छंदी आकाश,
	濛	कधी ते भरून येणार,
जीवन म्हणजे अथांग समुद्र,	慾	तर कधी, निरभ्र असणार.
कधी प्रचंड लाटाही असणार		
तर कधी, तो शांत असणार.	變	जीवन म्हणजे एक डाव
	慾	कधी निराशा पदरी पडणार
जीवन म्हणजे प्रचंड वृक्ष,		तर कधी, आशेचा किरण दिसणार.
कधी पानगळ होणार	談	
तर कधी, वसंत फुलणार	蒙	

आई

आश्लेषा भगवान जाधव- प्रथम वर्ष कला

आई एक नाव असतं गजबजलेलं गाव असतं खरोखरच, कवी फ. मु. शिंदे म्हणतात यात काहीच गैर नाही. अनेक मोठमोठ्या कवींची प्रतिभाशक्तीही अपुरीच पडावी असा शब्द म्हणजे 'आई'.

मूल शाळेत गेल्यावर पहिला शब्द शिकते, तोसुद्धा 'अ' 'आईचा. आई हाच पहिला आणि सर्वश्रेष्ठ असा गुरू. आई म्हणजे वात्सल्य व प्रेम यांचा खळाळून वाहणारा झरा. 'आई' म्हणजे लहान-थोर, श्रीमंत-गरीब मग तो कुणी का असेना त्या प्रत्येकाच्या आयुष्याची गरज. आई हा शब्दच जणू काही भकास वातावरणसुद्धा चेतनामय करून जाणारा. निराशेच्या खोल गर्तेत सापडलेल्यात आत्मविश्वास जागवून जीवनाची एक नवी दिशा देणारा.

'आई' म्हणजे काय असते ? असा प्रश्न जर कुणी विचारला तर नक्कीच आपले शब्द अपुरे पडल्याशिवाय राहणार नाहीत. माझ्या मते, 'आई' म्हणजे परिपूर्ण असे घर. आईशिवाय कुठलेच घर हे कधीच परिपूर्ण होऊ शकत नाही. घरातल्या माणसांची मनं एकमेकांत घट्ट गुंफणारा रेशमी धागा म्हणजे 'आई'. ज्या घरात आई नाही मग ते कितीही मोठे असू दे महागड्या फर्निचरने सजविलेले असू दे, ते घर, 'घर' नसून उभ्या के लेल्या फक्त निष्प्राण, नीरस, के विलवाण्या अशा दगडांच्या निर्जीव भिंतीच असतात. या विश्वात आपल्याला पूर्णपणे जाणू शकते आपल्या वेदना, आपली दुःखं समजू शकते, ती म्हणजे 'आईच'. आयुष्याच्या प्रत्येक सुख-दुःखाच्या क्षणी आपल्याला प्रथम आठवते ती 'आईच'. यशाच्या प्रसंगी इतरांनी दिलेल्या शाबासकीपेक्षा आईच्या कौतुकाने व काहीशा अभिमानाने भरलेल्या प्रेमळ नजरेने दिलेला दाखला हा लाखमोलाचा ठरतो. अपयशाने खचून गेलेले असताना आईने फक्त खांद्यावर ठेवलेला हात आत्मविश्वासाने पुन्हा एकदा जीवनाशी संघर्ष करण्याची नवी उमेद देऊन जातो.

आपल्यापेक्षाही आपल्याला जास्त ओळखते ती म्हणजे 'आईच' ! मनाच्या गाभाऱ्यात दडवलेली दुःखं, वेदना, आनंद, इच्छा अशा कित्येक गोष्टी व गुपितं जिथं विश्वासाने उलगडून दाखवावीत असं ठिकाण म्हणजे 'आई'.

नऊ महिने गर्भ स्वतःच्या पोटात ठेवून प्रसूतीच्या मरणयातना सहन करून आपल्याला जग दाखविणारी आई परमेश्वरापेक्षाही श्रेष्ठ असते. मांसाच्या गोळ्यावर योग्य ते संस्कार करून त्याला 'माणूस' बनविणारी आई ही सर्वश्रेष्ठ शिल्पकार आहे. अशा या आईचे पांग आपण कधीही फेडू शकणार नाही. आपल्या समाजावर वर्षानुवर्षे या आईचे अनंत उपकार आहेत. कारण, अगदी तळागाळातील माणसांत स्वाभिमान जागृत करून स्वराज्यनिर्मिती करणारे 'शिवाजी महाराज', आदर्श व थोर देशभक्त साने गुरुजी, भारतमातेच्या प्रेमापायी कोवळ्या वयात अगदी हसत,हसत फासावर चढणारे भगतसिंग, राजगुरू, सुखदेव आणि अशा कित्येक असामान्य, ओजस्वी ताऱ्यांना जन्म देणारी व घडविणारी ही आईच होती. 'आई' या दोनच अक्षरांनी मिळून तयार झालेल्या या शब्दात प्रचंड अशी शक्ती आहे. बलाढ्य शत्रूनेही आपली मान नम्रपणे तुकवावी अशी जागा म्हणजे 'आई'. द्वेष, मत्सर व हिंसेने, तृष्णेने

ग्रासलेल्या या निर्दयी कलियुगात प्रेम व वात्सल्य जर कुठे दडून बसलेले असेल तर ते फक्त आईच्याच हृदयात. मुलं कितीही निर्दयीपणे तिला विसरली तरीसुद्धा अगदी नि:स्वार्थीपणे त्यांच्यावर प्रेम करणारी, सतत त्यांचे हित चिंतणारी, आपल्या मुलाला लागलेल्या ठेचेमुळे स्वतः कळवळणारी, त्याच्या संरक्षणार्थ वाघिणीसारखी चवताळणारी, वेळप्रसंगी मूल पाठीवर बांधून शत्रूवर तुटून पडणारी आणि स्वतःची पर्वा न करता बाळाच्या ओढीने गड उतरणारी ही 'आईच' असू शकते.

संपूर्ण विश्वाची निर्मिती ही आईपासूनच झाली. म्हणूनच पृथ्वीला आपण माता म्हणतो. स्वदेशाला 'मायभूमी' म्हणतो. मातीला 'काळी आई' म्हणूनच संबोधतो. मंदिरातल्या देवीच्या मूर्तीपुढे झुकून त्या देवीला 'आई' म्हणूनच पुकारतो. अनेक संतानी तर 'विठूमाउली' अशी परमेश्वराला साद घालून जणू काही परमेश्वराचेच महत्त्व वाढविण्याचा प्रयत्न केला असावा. विश्वातील सर्वांत अमूल्य संपत्ती म्हणजे 'आई' ज्याच्याकडे आई आहे तो आईच्या आशीर्वादाने जगातील कोणतीही अशक्यप्राय गोष्ट शक्य करू शकतो. ज्याच्याजवळ 'आई' आहे तोच खरा श्रीमंत, अन्यथा

'स्वामी तिन्ही जगांचा

आईविना भिकारी'।

या कवी यशवंत यांच्या काव्यओळी खऱ्याच ठरतात.

'आई' हा छोटासा दोन अक्षरीच शब्द. परंतु, तो प्रत्येकाला हवाहवासा वाटतो. निष्प्राण देहातही प्राण ओततो. आकाशात उंच भरारी मारण्याचे बळ पंखात निर्माण करतो. जणू काही दगडालाही पाझर फोडतो. संकटाला धैर्याने सामोरे जाण्याची प्रेरणा जागवतो. नाउमेद झालेल्याच्या हृदयात नवी उमेद जागवून त्याचा आधारस्तंभ ठरतो.

या परमेश्वररूपी आईचे, मला जग दाखवणाऱ्या व माझे प्रेरणास्थान असणाऱ्या आईच्या दुधाचे पांग फेडण्यासाठी एक जन्म निश्चितच पुरणार नाही, म्हणूनच या धरतीवर पुन्हा पुन्हा जन्म मिळावा हीच अपेक्षा.

0:0:0:0:0:0:0:0:0 0

३२ ⊏

एन.एस. एस. हिवाळी शिबिर- एक संपन्न अनुभव !

साकेश जाधवर- अकरावी, कला

वर्षभरापासून मनामध्ये कुतूहल होतं की, महाविद्यालयातर्फे राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या माध्यमातून हिवाळी शिबिर आयोजित केलं जातं. मग ते शिबिर कशासाठी असतं ? या शिबिरातून आम्हाला काय शिकायला मिळेल ? खरंच, हे शिबिर आयुष्यासाठी महत्त्वाचे आहे का ? अशा बऱ्याच प्रश्नांची मालिका मनात निर्माण व्हायची. पण उत्तरं सापडायची नाहीत. पण एकदाचं हिवाळी शिबिर सुरू झालं. या सर्व प्रश्नांचं उत्तर समजलं. नव्हे तर या प्रश्नाचं महत्त्वही समजलं मग ते का समजलं ? ते कसं समजलं. हे आपल्यापर्यंत पोहचविण्यासाठीच हा लेखन प्रपंच.

१५ डिसेंबर चा तो दिवस, या दिवशी आम्ही सर्व मित्रमंडळी मोठ्या उत्साहात होतो, नवा परिसर, नवं गाव, नवी माणसं आणि नवा अनुभव या सर्व नव्यांच्या नवलाईचं आम्हाला नवल वाटत होतं. इतक्यात प्राध्यापक गवळीसरांकडून टेम्पोमधील साहित्य उतरविण्याचा आदेश आला. वाटलं आता जुंपलं आम्हाला कामाला. पण आमचा भ्रमनिरास झाला. कारण, याच कामातून आम्ही सामाजिक आणि सामूहिक जबाबदारीचं पहिलं पाऊल टाकलं होतं, राष्ट्रीय योजनेच्या माध्यमातून आमच्यावर श्रमसंस्कार व्हायला सुरुवात झाली होती. अशा रीतीने पहिला दिवस उत्साहात, आनंदात, तिथल्या वातावरणाशी जमवून घेण्यात गेला.

दुसऱ्या दिवशी अगदी सहा वाजल्यापासून आमच्या दिवसाला सुरुवात झाली. एवढ्या लवकर उठणे आणि उठून मैदानावर जाणं, या गोष्टी आमच्यासाठी नव्याच होत्या. पण सर्वांबरोबर जावं लागलं. तेव्हा मात्र मन भारावून गेलं. एवढी प्रसन्न सकाळ. या शिबिराच्या माध्यमातून अनुभवायला आली होती. बघता-बघता श्रमदानाला सुरुवात झाली. गावातील स्वच्छता करण्याचं काम आमच्याकडे आलं. त्याचप्रमाणे खडे करणे. काम करत असताना आम्ही आमच्या संकुचितपणाची, आमच्या आत्मकेंद्रित वृत्तींची, आमच्या विचारांची, आचारांची स्वच्छता करत होतो. संध्याकाळी 'राष्ट्रीय सेवा योजनेचे' उद्घाटन झाले.

अगदी पहिल्या दिवसापासून आम्हाला पावलो-पावली अनेक गोष्टी शिकायला मिळत होत्या. या शिबिरातले आठ ते दहा दिवस आम्ही कसे घालवले, यापेक्षा ते कसे फुलवले हे लिहिणं महत्त्वाचे आहे.

शिबिराच्या प्रत्येक कार्यक्रमांतून नवीन काहीतरी आत्मसात व्हायचं, अगदी दिवसाच्या प्रारंभीपासून आमच्या कामकाजाला प्रारंभ व्हायचा. सकाळचं सत्र, शारीरिक श्रम, दुपारी बौद्धिक श्रम, संध्याकाळी खेळ आणि रात्री पूर्ण दिवसाचा आढावा घेतला जायचा. या सर्व प्रसंगांतून जात असताना निश्चितपणे आमच्यात वैचारिक सामर्थ्य निर्माण व्हायला मदत झाली आणि समाजात कसं वागायचं ? याचं पुरेपूर ज्ञान या सर्व छोट्या-छोट्या गोर्ष्टीमधून आम्हाला मिळाल.

या शिबिरात बौद्धिक श्रमाच्या सत्रात, मोठ-मोठ्या व विविध क्षेत्रांतील व्यक्तींची व्याख्याने आयोजित केली होती. त्या व्याख्यानांतून त्यांनी केलेले मार्गदर्शन, त्यातून आम्ही आमचं केलेलं निरीक्षण आणि झालेलं परीक्षण हे आमच्या आयुष्यामध्ये आम्हाला निश्चितपणे उपयुक्त ठरणार आहे.

या शिबिरात काम करत असताना खऱ्या-खुऱ्या

'मॉडर्न' २००५-२००६ 🛛 ★★★★★

जीवनाचा अर्थ उमगला. आजपर्यंत शहरात राहून विविध सुविधांच्या जोरावरती यशाची स्वप्नं पाहयची मवय लागलेली, पण आजही शहरी भाग सोडला तर इतर ठिकाणी शिक्षणाची काय अवस्था आहे हे समजलं. तरीही तेथील मुलं ही जिद्दी, चिकाटी असलेली व संघर्ष करणारी, झगडणारी होती, त्यातून निश्चितपणे आम्हाला प्रेरणा मिळाली. त्यांची ही वृत्ती पाहन राष्ट्रीय सेवा योजनेचे प्रमुख अधिकारी प्राध्यापक सांबारेसर यांनी दहावीच्या विद्यार्थ्यांसाठी प्रत्येक विषयांचे मार्गदर्शक शिक्षक (प्राध्यापक) यांना सांगून त्यांना मार्गदर्शन करण्याचा प्रयत्न केला. त्याचप्रमाणे तेथील विद्यार्थिवर्गाला योग्य असे मार्गदर्शन केले गावामध्ये स्वच्छता करत असताना त्या गावाच्या नागरिकांशी खूप जवळचा संबंध आला. त्यांच्याकडून प्रेम, माणुसकी, आपुलकी, प्रत्येकाला मिळाली आणि वैयक्तिक जीवनापेक्षा सामाजिक जीवन किती श्रेष्ठ आहे हे उमगलं.

त्याचप्रमाणे मला नमूद करावेसे वाटते की, प्राध्यापक सांबारेसर यांनी आम्हाला अशा वेगळ्या ठिकाणी भेट देण्यासाठी नेले असता त्या ठिकाणी असलेली अनाथ मुले, त्या मुला-मुलींची शिस्त, त्यांचे संस्कार, त्यांचे विचार, एका घरातले नसून देखील त्यांच्यात एकता आहे. एक प्रकारची वेगळी शिस्त पाळून अनाथ मुले असून आम्हाला भारावून सोडणारी होती. प्राध्यापक सूर्यवंशीसर, प्राध्यापक वाघसर, प्राध्यापक सांबारेसर यांनी आम्हाला 'माहेर' संस्था दाखविली. अशी माहेर संस्था कुठेही नाही. आजपर्यंत आम्ही आमचं आयुष्य केवळ जगत आलो होतो. पण आयुष्य का जगायचं असतं, हे आम्हाला माहीत नव्हतं. या शिबिरातून आयुष्य का आणि कसं जगायचं याची जाणीव आम्हाला झाली. _₹X [

सर्व मित्रांमध्ये वावरत असताना आमच्या व्यक्तिमत्त्वातील विविध पैलूंना वाव मिळत होता. कोणी कविता, कोणी गाणी, कोणी विनोद सांगत असायचे आणि यातूनच आमच्या सुप्त गुणांना वाव मिळाला. शिबिरामध्ये मित्रांचा स्वभाव जवळून अनुभवता आला. त्याचबरोबर सर्वांच्या मनामध्ये सांधिक भावना निर्माण झाली.

आकाशामधून पडणारा पावसाचा थेंब, तव्यावर पडला तर, तो जळून जातो. तो गवतावर पडला तर तो दवबिंदू होतो. आणि तोच थेंब शिंपल्यामध्ये साठला तर, त्याचा मोती होतो. अगदी त्याचप्रमाणे ध्येयाने प्रेरित होऊन जिथल्या तिथं पाणी जिरवा म्हणजेच शेतातलं पाणी शेतात, ओढ्यातलं पाणी ओढ्यात राहावं यासाठी राष्ट्रीय सेवा योजना शिबिरामार्फत आणि प्राध्यापक वाघसर, प्रा. गवळी सर, प्रा. सांबारेसर यांच्या अनुमतीने आम्ही गावासाठी एक बंधारा बांधला.

असं हे दहा दिवसांचं शिबिर बघता-बघता अगदी यशस्वीरित्या संपन्न झालं. शिबिर संपन्न झालं, पण शिबिरानं आम्हाला काय दिलं ?

या शिबिरामधून प्रा. सांबारेसर, प्रा. वाघसर, प्रा. गवळीसर, प्रा. खंडागळेसर आणि इतर प्राध्यापक वर्ग या सर्वांनी आम्हाला क्षणोक्षणी मार्गदर्शन केले, इतकेच नाही, तर या सर्व सरांनी, आमच्यामध्ये येऊन स्वतःही काम करून उक्तीपेक्षा कृती श्रेष्ठ असते, हेच आम्हाला दाखवून दिले. या कृतीचा परिपाठ आमच्या वृत्तीमध्ये निर्माण व्हावा, या तळमळीने सर्व सरांनी आम्हाला दिशादर्शक विचार दिले.

शिबिरानं आम्हाला आमच्या जबाबदारीची जाणीव करून दिली. शिबिरानं श्रमशक्तीची आणि ज्ञानाची शिदोरी दिली. समाजात वावरण्याचा धडा आम्हाला

मॉर्डर्न' २००५-२००६ ****

शिबिरानं दिला, आपल्या गुरूंशी आदरानं वागायचं असतं, याचा वस्तुपाठ या शिबिरातून शिकवला. शिबिरानं अंतर्मुख व्हायला शिकवलं, शिबिरानं चिंतन करायला लावलं. आमच्यामध्ये आत्मविश्वास निर्माण केला. शिबिरातून खऱ्या मित्रांची पारख झाली. लबाड मित्रांची लबाडी समजली. शिबिरातून सर्व जात, धर्म, पंथ या पलीकडचं विश्व अनुभवलं. माणुसकीशी नातं निर्माण झालं. कष्टाचं - घामाचं, मातीचं मोल समजलं. संघर्ष करण्याची वृत्ती निर्माण झाली. चिकाटीने काम करण्याची सवय झाली. शिबिरानं ध्येय दिले. शिबिरानं स्वप्न दिले. शिबिरानं विचार दिले. शिबिरानं स्वतःच्या अभिव्यक्तीसाठी व्यासपीठ दिले. पाठीवर थाप मारणारे आणि चुकल्यावर कान पिरगळणारे हात दिले.

जे हवं होतं ते सर्व शिबिरानं दिलं. आता फक्त शिबिरानं दिलेल्या सर्व मूल्यांचं जतन करण्याची जबाबदारी मात्र आमची !

चारोळ्या

प्रदीप गीताराम टेभेंकर-द्रितीय वर्ष विज्ञान

- १) कॉलेजचे दिवस, पाहिलेली स्वप्ने, पुन्हा-पुन्हा आठवताना पहा मी तुला आठवतो का ?
- २) करीत असताना स्वप्नपूर्ती आई वडलांचे योगदान, कधी विसरायचे नसते, ते त्यांचे कर्तव्य होते, असे म्हणायचे नसते.
- ३) जेव्हा तिची होत असे नजरानजर. ती करत असे स्मित हास्यगजर, कळल्यावर हादरला माझा जिगर. माझा मित्र आहे तिचा लव्हर

 २५

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **

 **
</tr

うらくど

मराठी इष्टाईल ! अमोल अविनाश बेल्हे- द्वितीय वर्ष, विज्ञान मराठी माणसे हिंदी बोलताना काय-काय गमती- जमती करतात त्याचे काही अफलातून नमुने * वो धावते धावते आया, आया तो धपकन् पड्य पड्या तो उठ्याच नही । * सरबत में लिबू पिळ्या क्या रे ? * अरे बाबा गाडी सावली में लगा बहुत ऊन है । * पहली बार पोहने गया तो क्या हुवा मालूम ? पहिले पानी में शिरा, फिर थोडा पोहा और नंतर में डुबा * घाई करो, नहीं तो बस जाएगी और माझी पंचाईत		होएगी । कांदा काट के चिरने का और उसपे थोडा कोथिंबीर भुरभुराने का । मेदूवडा, शेप्रेट लाना बाबा, सांबार में बुडाके नहीं लाना । इतना महाग कैसा रे तेरे यहाँ ? वो कोपरेवाला, वो शेवटवाला तो स्वस्त देता है । केस एकदम बारीक कापो भैया । खाओ, खाओ पोटभर खाओ, लाजो मत । वो धावते धावते गीऱ्या ना ! तो एकदम से कडकन् हाड मोड्या उसका !
आई	<u> </u>	
तृप्ती मुरमुरे- द्वितीय वर्ष, कला चंदना सारखं झिजत राहणं वाऱ्या सारखं धावत राहणं नदी सारखं शांत माया करणं निर्झरा सारखं अंगाई गीत गाणं		सर्व काम ती करीत राही कधी तिला आराम नाही सर्व त्रास तिला बाई तरी ती आनंदी राही सर्व काही माझ्यासाठी, अशी माझी आई
लहानाचं तिनं मोठं केलं	J.	प्रार्थना हीच ईश्वर चरणी तिला सुख देण्याचं सामर्थ्य

लहानाच तिन मोठ केल कधी नाही तिचं रागावणं कधी नाही तिचं ओरडणं फक्त सदा हसत राहणं. सर्व काही माझ्यासाठी, अशी माझी आई तिला सुख देण्याचं सामर्थ्य दे तू माझ्या हाती आई विना सर्व भिकारी. सर्वच माझं तिच्यासाठी, अशी माझी आई

****

विंदा : स्वत्व जपणारा कवी ! एक ऋषितुल्य व्यक्तिमत्त्व ! जगन्नाथ मुळ्ये- एम.ए., मराठी

विंदा हे नाव डोळ्यापुढे आले की मराठी काव्यातील एक उत्तुंग असे व्यक्तिमत्त्व आपल्या डोळ्यासमोर येते. मराठी काव्यावर विंदांनी उमटविलेला ठसा ही एक अविस्मरणीय घटना म्हणून आपणास सांगता येईल.

रविवार, ८ जानेवारी, २००६ हा दिवस मराठी वाङ् मयासाठी आणि एकू णच महाराष्ट्रासाठी 'सुवर्णदिन' म्हणावा लागेल, कारण या दिवशी कविवर्य विंदा ऊर्फ गोविंद विनायक करंदीकर यांना भारतीय ज्ञानपीठ पुरस्कार जाहीर झाला आणि संपूर्ण महाराष्ट्राला अत्यानंद झाला. ज्ञानपीठ पुरस्कारासाठी त्यांची झालेली निवडही सुयोग्य अशीच आहे. या पुरस्काराने जसा विंदांचा गौरव झाला, त्याचबरोबर ज्ञानपीठ पुरस्काराची उंचीही राखली गेली असे म्हणावे लागेल. यापूर्वी हा पुरस्कार आपल्या महाराष्ट्रापुरता विचार करावयाचा झाल्यास, वि. स. खांडेकर आणि कुसुमाग्रज यांच्यानंतर विंदा करंदीकर या पंक्तीत जाऊन बसले. जवळ-जवळ अठरा वर्षांनंतर ज्ञानपीठ पुरस्कार मराठीच्या वाट्याला आलेला दिसतो.

विंदांविषयीची माहिती घेणे म्हणजे मानवतेच्या विस्तीर्ण दालनात प्रवेश करून आपल्या अल्प-स्वल्प बुद्धीच्या आवाक्यात येणारी माहितीच जणू जमा करणे होय. विंदांचा जीवनपट म्हणजे शून्यातून निर्माण केलेले विश्व होय. त्यांच्याविषयीची माहिती आपण जसजशी जमा करण्याचा प्रयत्न करू तसे आपल्या लक्षात येते की कवी म्हणजे काय असतो ? त्याची प्रतिभाशक्ती कशी असते ? संवेदनशील मन ही मानवाला मिळालेली ईश्वरी देणगी असते आणि तिच्या साहाय्याने कवी एक काव्य विश्व निर्माण करीत असतो. विंदांचे व्यक्तिमत्त्व म्हणजे 'गर्दी' तला वेगळा माणूस असे आपणास करता येईल. १९९३ मध्ये अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलनातील सत्काराला उत्तर देताना ते म्हणतात, ''मातृभूमीचे विभाजन हे पहिले पाप, समान नागरी कायदा न करणे हे दुसरे पाप, महात्मा गांधींची हत्या हे तिसरे पाप, धर्माधिष्ठित अन्यायाला अभय देणारी झुंडीच्या दबावामुळे केलेली कायद्यातील दुरुस्ती हे चौथे पाप आणि बाबरी मशीद पाडणे हे पाचवे पाप. परिणामत: स्वातंत्र्याच्या सुवर्ण महोत्सवासाठी मातृभूमीच्या पायापुढे आजही आम्ही कोणता नजराणा घेऊन आलो आहो ?''

वरील त्यांनी मांडलेली आपली वेदना म्हणजे प्रत्येकालाच अंतर्मुख होऊन विचार करावयास लावणारी सहवेदनाच आहे, असे म्हणावे लागते. कवीचे मन हे वैश्विक मन असते. जात-पात, वंश, धर्म इ. कृत्रिम भिंती भेदून स्वैर विहार करणारे ते असते.

त्यांचा जन्म २३ ऑगस्ट १९१८ (धालवली, जि. सिंधुदुर्ग) रोजी झाला. त्यांचे उच्च शिक्षण तसेच सुरुवातीची नोकरी कोल्हापूर या कला नगरीत झाल्याने अनेक उत्तुंग व्यक्तिमत्त्वांच्या संपर्कात ते आले होते. सुरुवातीस माध्यमिक शिक्षकाची नोकरी आणि पुढे महाविद्यालयात इंग्रजीचे प्राध्यापक म्हणून काम केले. हे करीत असताना स्वाभाविकच पाश्चात्त्य वाङ्मयाशी त्यांचा संपर्क आला आणि त्यांच्यात असलेला कवी जसा जागा झाला तसेच पौर्वात्य आणि पाश्चिमात्य अशा दोन्ही साहित्यांचा व्यासंग घडल्याने त्यांच्यातील समीक्षकही विकसित पावण्यास सुरुवात झाली. त्यांची

मॉडर्न' २००५-२००६ ★★★★★

साहित्य सेवा ही फार मोलाची आहे. मराठी काव्यात त्यांनी नव नवे प्रयोग यशस्वीपणे राबवले. १९४९ साली 'स्वेदगंगा' हा त्यांचा पहिला काव्यसंग्रह प्रकाशित झाला.

....स्वेदाची ही अखंड गंगा.....

देश, धर्म, रक्ताचे सारे फोडित धरणे नि बंधारे

भाउत परण म जपार भिजवित माती काळी, गोरी

पहा धावते अखिल जगावर

जीवननौका नाचे त्यावर.....

सौंदर्यदृष्टीचा अथक शोध हे विंदांचे एक वैशिष्ट्य म्हणून सांगता येईल. तसेच प्रयोगशीलता सतत राबवणारे हे एक व्यक्तिमत्त्व असल्याचे आपणास दिसते. बालकविता, विरूपिका, छंदोबद्ध काव्य, मुक्तछंद आणि लघुनिबंधापर्यंतच्या विविध रूपांचे तसेच आशयाचे आपल्या लेखनात अनेकविध प्रयोग करणारे 'विंदा करंदीकर' या टोपणनावाने काव्य करताना दिसतात.

* विंदांचे प्रकाशित साहित्य : कवितासंग्रह : स्वेदगंगा (१९४९), मृद्गंध (१९५४), धृपद (१९५९), जातक(१९६८), संहिता (निवडक कविता) (१९७५), विरूपिका (१९८१) जातक (नवी आवृत्ती) (१९८८), अष्टदर्शने (२००३)

* बालकविता संग्रह : राणीचा बाग, सशाचे कान, एटू लोकांचा देश.

* लघुनिबंध संग्रह : स्पर्शाची पालवी (१९५८) आणि आकाशाचा अर्थ (१९६५).

* समीक्षा लेख : 'परंपरा आणि नवता.'

* भाषांतरे : ॲरिस्टॉटलचे काव्यशास्त्र (१९५७), फाऊस्ट (पहिला भाग) (१९५७), राजा लिअर (१९७४), ज्ञानदेवांच्या 'अमृतानुभवा' चे अर्वाचिनीकरण (१९८१)

* पुरस्कार : ललित पारितोषिक समितीचे क्रिटिक्स ॲवॉर्ड, सीनिअर, फुलब्राईट ॲवॉर्ड, सोविएत लॅंड नेहरू लिटररी ॲवॉर्ड, कबीर सन्मान

असा त्यांच्या कामगिरीचा थोडक्यात आलेख सांगता येईल. संस्कारक्षम वयात त्यांच्यावर कवी माधव ज्युलियन यांचा प्रभाव होता. पुढे मर्ढेकर, मनमोहन तसेच ब्राऊनिंग, हॉपकिन्स व एलियर आदी पाश्चात्त्य कवींनी त्यांना प्रभावित केले.

'विंदांचे' आणखी एक वैशिष्ट्य असे की त्यांनी काव्य वाचनाच्या उपक्रमातून 'कविता' हा लेखनप्रकार लोकप्रिय केला. वसंत बापट, मंगेश पाडगावकर आणि विंदा या त्रिकुटाने महाराष्ट्रात काव्यवाचनाचे जाहीर कार्यक्रम केले. ते लोकप्रिय ठरले. विंदांच्या काव्यात व्यक्तिगत भावजीवनापासून सामाजिक वास्तवापर्यंतचे व्यापक स्वरूपातील अनुभव मांडलेले दिसतात. विज्ञाननिष्ठा, सामाजिक भान, पारलौकिक कुतूहल यांचा संगम त्यांच्या काव्यात आहे. गझल, गीत, मुक्तसुनीत, तालचित्रे, विरूपिके असे जुने-नवे काव्यप्रकार त्यांनी स्वीकारले.

'विंदा' हे लहानमुलांत रमणारे व्यक्तिमत्त्व. एका कवितेत ते म्हणतात,

''चांदोबाने कविता केली, हातामधून पडली खाली एका परीने झेलली हातात

आणि काढली चित्रे त्यांत

मग कवितेत शिरला सूर, गेली उडून दूर दूर...''

इथून कवी कल्पनेचा सुरू होणारा प्रवास जेव्हा वास्तव जीवनाच्या चित्रणापर्यंत पोहोचतो तेव्हा वास्तवाच्या भानावर वाचकाला तसेच रसिकाला घेऊन येतात. आपल्या संवेदनशील कोमल मनास दगड

३८ 🗆

बनण्याची सूचना देतात,

''माझ्या मना बन दगड ! हा रस्ता अटळ आहे ! अन्नाशिवाय, कपडचाशिवाय, ज्ञानाशिवाय, मानाशिवाय, कुडकुडणारे हे जीव, पाहू नको ! डोळे शीव !

नको पाहू जीणे भकास, ऐन रात्री होतील भास, छातीमध्ये अडेल श्वास. विसर यांना दाब कढ, माझ्या मना बन दगड !''

आपल्या वयोमानाप्रमाणे आणि काव्यातून सांगण्यासारखे आता काही राहिले नाही याची त्यांना जेव्हा जाणीव झाली तेव्हा त्यांनी लेखन थांबविले. परंतु मनन चिंतन सतत चालूच राहिले. मानवतेविषयी अपार करुणा, अत्यंत साधी राहणी असलेला, सत्याचा सतत वेध घेणारा, आपली मते बेडरपणे मांडणारा, काव्य व साहित्य या क्षेत्रात 'सत्य' तपासून पाहायला सतत तयार असणारा असा हा महात्मा आहे ! आपणास पुरस्कारातून मिळालेला पैसा अनेक सामाजिक संस्थांना मदत करून 'इदं न मम !' या न्यायाने समाजाला परत देताना दिसतात. सामाजिकतेचे भान तसेच गरजूंना सत्पात्री मदत करण्याची कनवाळ् वत्ती त्यांच्याकडे दिसते. जीवनाचे हे भान त्यांना आपल्या शैक्षणिक काळात सहन केलेल्या परिस्थितीतून आले असावे. गरिबीतही अनन्य भावाने ज्ञान साधना करून मोठे यश त्यांनी संपादन केले.

आज वयाच्या ८६ व्या वर्षीही ते उत्साहाने सामाजिक कार्यात भाग घेताना दिसतात. ज्ञानपीठ पुरस्कार मिळाल्यावर ते प्रतिक्रिया व्यक्त करताना अतिशय नम्रतेने म्हणतात, ''हा माझा नाही, मराठी सारस्वताचा, मराठी कवितेचा सन्मान आहे !'' यातून त्यांच्या मनाचा मोठेपणा दिसून येतो. या पुरस्काराविषयी अन्य साहित्यिक, रसिकांना असे वाटते की, 'विंदांना हा पुरस्कार मिळाल्यामुळे ज्ञानपीठ पुरस्काराचाच गौरव झाला आहे.'वि. स. खांडेकर, कुसुमाग्रज आणि विंदा करंदीकर या ज्ञानपीठ पुरस्कार विजेत्यांमध्येही अपार मानवी करुणा हे समान सूत्र सांगता येईल.

XQZ=>= ATIZCOVE = 0 OLLATO

98

'मॉडर्न' २००५-२००६ ★★★★★

मुलारवत साठीतील युवकाची मनीषा प्रविणकुमार गांधी-तृतीय वर्ष, कला

एन.एस.एस.च्या हिवाळी शिबिरातून ओळख पटलेले व्यक्तिमत्त्व म्हणजे 'वंचित विकास व जाणीव संघटना' या संस्थेचे संस्थापक 'विलास चाफेकर' सर. शिक्षण क्षेत्रात डॉक्टरेट या उच्च पदवी प्रत पोहोचलेले चाफेकर सर ! पुण्यातील वेश्यावस्तीमध्ये दवाखाना, सल्ला व मार्गदर्शन केंद्र, एड्स नियंत्रण केंद्र व तेथील लहान मुलांसाठी 'नीहार' हे घरकुल इ.चालवणारे, तसेच पाटणबोरी यवतमाळ, उस्मानाबाद, लातूर व मध्य प्रदेशातील छिंदवाडा जिल्हा इ. ठिकाणीही विविध कार्यकल्पना साकार करणारे !

देवाला न मानणारे आणि धर्माला जाग्यावर ठेवणारे ! सामाजिक अन्यायाची, स्त्रियांना दिल्या जाणाऱ्या वागणुकीची अत्यंत चीड असणारे ! गरिबांसाठी रोजगार उभारू पाहणारे आणि निर्भीड व्यक्तिमत्त्व !

अशा प्रकारचे व्यक्तिमत्त्व असणारे फारच दुर्मिळ असतात. आणि म्हणूनच सरांचा जीवनपट, त्यांचे विचार, त्यांनी सुरू केलेल्या या आगळ्यावेगळ्या समाजकार्याचे दर्शन घडावे आणि त्यांची विचारसरणी अधिक विस्तृतपणे सर्वांसमोर मांडण्यासाठी त्यांची मुलाखत घेण्याचे ठरविले. म्हणूनच आता बघू या त्यांचे विचार त्यांच्याच शब्दात :

१)तुमच्या अशा या आडवळणातील सामाजिक कामाची सुरुवात कशी झाली ?

माझ्या मित्रांकडून प्रेरणा घेऊन मी माझ्या या सामाजिक कामाचा श्रीगणेश वयाच्या एकोणिसाव्या वर्षी नगर जिल्ह्यातील नेवासे, पाथर्डी, शेगाव या गावांतील शेतकऱ्यांसोबत केला. तसेच त्यानंतर मी मुंबईत शिक्षकाची नोकरी करत असताना मी 'घाटकोपर रेल्वे स्टेशन' जवळील वेश्यावस्तीतील मुलांना शाळेत प्रवेश घेऊन द्यायचा प्रयत्न केला पण तो अयशस्वी ठरला. या मुलांना शिक्षण मिळावे म्हणून त्या सर्व मुलांना एकत्र करून रस्त्यावरच मी त्यांच्यासाठी बिनभिंतीची शाळा सुरू केली. त्यातूनच अशा या महिलांसाठी व त्यांच्या मुलांसाठी काहीतरी करावे या जाणिवेतून माझ्या या आडवळणातील समाजकार्याला सुरुवात झाली.

२) आपणही एखादी संघटना वा संस्था उभारावी असे तुम्हाला का, कधी वाटले ? तुमच्या या 'जाणीव संघटना' व 'वंचित विकास संस्था' यांची स्थापना कधी झाली ?

मी कामाला सुरुवात केली तेव्हा समाजात आधीपासूनच बऱ्याच संस्था व संघटना कार्यरत होत्या. त्यामुळे नवीन एखादी संस्था स्थापन करण्यापेक्षा याच संस्थांमार्फत आपण आपले काम चालू ठेवावे असे ठरवले. व त्यानुसार १९८१ मध्ये सर्व संघटना व संस्थांमधील युवकांची बैठक घेतली. पण कुणाचेही विचार एक होत नसल्याने कामात अडचणी येऊ लागल्या. त्यामुळे १९८२ ला मी 'जाणीव संघटना' उभी केली. पुढे जाऊन या संघटनेचा कामाचा व्याप वाढला. त्यामुळे कामकाजावर योग्य नियंत्रण ठेवण्यासाठी, सर्व पैशांचा हिशेब ठेवण्यासाठी एक ट्रस्ट उभारण्याची गरज निर्माण झाली. त्यामुळे मी १९८५ साली 'वंचित विकास' ही संस्था उभारली.

३) आपल्या या सर्व कामाचा उद्देश काय ?

संपूर्ण सामाजिक परिवर्तन घडवून आणणे. आता सामाजिक परिवर्तन म्हणजे समाजात साक्षरता वाढवणे,

स्ती-पुरुष समानता निर्माण करणे, जाती-भेद रहित समाजाची निर्मिती करणे, ग्रामीण व आदिवासी भागांचा विकास घडवून आणणे, समाजात एड्सबद्दल जागृती निर्माण करणे, बालकामगारांचे प्रमाण कमी करणे, अंधश्रद्धा नष्ट करणे, तसेच विज्ञानाधिष्ठित समाजाची निर्मिती करणे.

४) तुम्ही वेश्या वस्तीत काम करता. तर मग या ठिकाणी तुम्ही नेमकं कोणत्या प्रकारचं काम करत आहात ?

स्नियांमधील सर्वांत उपेक्षित घटक म्हणजे वेश्या. अत्यंत अगतिकतेने या व्यवसायात आलेल्यांसाठी आम्ही सल्ला व मार्गदर्शन केंद्र चालवितो, तसेच त्यांचे आरोग्य सुधारावे म्हणून दवाखाना चालविणे, एड्सबाबत जागृती करणे, चांगला आहार पुरविणे, त्यांच्यात साक्षरता निर्माण करणे, नव्याने आणल्या गेलेल्या स्नियांची तसेच जुन्या पण त्या धंद्यातून बाहेर पडण्याची इच्छा असणाऱ्या स्नियांची तेथून सुटका करणे, भविष्यकाळासाठी बचत बॅंक चालवणे इ. कामें आम्ही या वस्तीत करतो. पुण्यातील लालबत्ती विभागात (बुधवार पेठेत) आम्ही वरील सर्व कामे राबवत आहोत. त्याचप्रमाणे त्यांच्या मुलांसाठी लोहगाव येथे 'नीहार' हे घरकुलसुद्धा उभे केले आहे. व तेथे सध्या ८५ मुले-मुली राहत आहेत.

५) या वेश्यावस्तीत काम करत असताना तुम्हाला समाजाकडून व या वस्तीत राहणाऱ्यांकडून कशाप्रकारचे अनुभव आले ?

सामाजिक प्रवाहाच्या विरुद्ध जाताना विरोध हा होतोच. पण त्याकडं किती लक्ष द्यायचं हे आपल्यावर अवलंबून आहे. मला या ठिकाणीच काय पण इतर अनेक ठिकाणी परिवर्तनाचं काम करताना लोकांनी शिवीगाळ केली, दगडफेक केली, बदनामीचे व ነ አያ ር

मारहाणीचे प्रयत्न केले गेले.एवढेच नव्हे तर माझ्या नातेवाइकांनी माझ्याशी असलेले सर्व संबंध तोडून टाकले. आणि वेश्या वस्तीत राहणाऱ्या बायकांबाबत सांगायचे तर पुरुष जातीवरून विश्वास उडालेल्या या महिलांचा विश्वास संपादन करताना बरेच अवघड गेले. अशा प्रकारे काही काळ मन:स्ताप सहन करावा लागला. पण आता कालांतराने समाजातील काही लोकं सोडली तर बाकी बहुतेकांकडून अशी मदत मिळत आहे. तसेच माझ्या या कामाच्या यशाकडे बधता माझे सर्व नातेवाईक माझ्याशी आता बोलू लागले आहेत. व एवढ्या प्रयत्नांनंतर तेथे राहणाऱ्या बायकांचाही माझ्यावर व मी चालवलेल्या सर्व कामांवर विश्वास बसला आहे. आता त्या सर्व महिला माझ्या उपक्रमांना चांगला प्रतिसाद देतात.

६) अशा या तुमच्या प्रयत्नांतून वेश्या वस्तीतून बाहेर पडलेल्या महिलांचा समाजाकडे व समाजाचा या महिलांकडे बघण्याचा दृष्टिकोण कसा असतो ? अशा वेळी तुम्ही काय करता ?

या वस्तीतून बाहेर पडलेल्या महिला पूर्वायुष्यातील त्यांना आलेल्या कटू अनुभवांमुळे भित्र्या झालेल्या असतात.त्यामुळे त्यांचा समाजाकडे बघण्याचा दृष्टिकोण हा अविश्वासाचाच असतो आणि समाजाबद्दल विचारशील तर समाजाचा अशा महिलांकडे बघण्याचा दृष्टिकोण हा विकृतच असतो. अशावेळी आम्ही त्या महिलांना आत्मविश्वासाने जगायला शिकवतो, त्यांना त्यांच्या उपजीविकेसाठी व्यवसाय प्रशिक्षण देतो व त्याचबरोबर समाजात जाणीव जागृती निर्माण करण्याचा प्रयत्नही करतो.

७) तुम्ही लातूर येथे 'परित्यक्ता पुनर्वसन केंद्र' चालवता म्हणजे नेमके कोणकोणते उपक्रम या मार्फत राबविता त्याबद्दल तुम्ही काही सांगाल ?

____

ו 78 ב

-गरिबी, बेरोजगारी, पालकांचे दुर्लक्ष, उदासिनपणा, शाळेची नावड इ. अनेक कारणांमुळे बालकामगारांची संख्या वाढताना दिसते. अशी मुले चहाची टपरी, हॉटेल, ढाबे, बुट पॉलिश, दारूगुत्ते, बांधकाम, घरकाम, विटभट्टी, विडी कारखाना इ. अनेक व्यवसायांत धोकादायक कामे करताना दिसतात. काही वेळा अशी मुले अज्ञानामुळे, वाईट संगतीमुळे व्यसनी बनतात. अशा दुष्ट चक्रातून त्यांची मुक्ती करण्यासाठी आम्ही त्यांना प्रत्यक्ष भेटतो. त्यांच्या समस्या जाणून घेऊन त्या सोडविण्याचा प्रयत्न करतो, त्यांच्यात शिक्षणाची आवड निर्माण करून त्यांच्या सोयीनुसार अशा मुलांची नावे शाळेत, रात्रशाळेत घालतो व त्यासाठी त्यांना वेळोवेळी मदत व मार्गदर्शन करतो.

१०) ग्रामीण, आदिवासी भागांच्या विकासासाठी सरकार बरीच उपक्रमे राबविते, बऱ्याच योजना आखत आहे तर मग तुम्ही ग्रामीण व आदिवासी भागांच्या विकासासाठी नेमकं काय करता ?

-सरकारकडून बऱ्याच योजना आखल्या जात असल्या तरी त्या फक्त कागदोपत्री उरतात आणि ज्या काही आखलेल्या योजनांना अनुदान दिले जाते ते सारे मधले सत्ताधारी स्वार्थापोटी मधल्यामध्ये हडप करतात. त्यामुळेच आमच्यासारख्या संस्थांना पुढाकार घ्यावा लागतो. आम्ही या भागांच्या विकासासाठी तेथील लोकांच्यात साक्षरता निर्माण करणे, आरोग्य-शिक्षण देणे, लाभदायक शेती, पाणी-पुरवठा अशी विविध कामे त्याच लोकांच्या मदतीने राबवितो व त्यायोगे त्यांचे राहणीमान सुधारण्याचा प्रयत्न करतो.

११) तसेच तुम्ही शेतकरी व शेतमजूर यांच्यासाठी ही कामं करत आहात तर त्या कामाबाबत काही सांगाल ? - आपला देश एक शेतीप्रधान देश असला तरी

- दहा वर्षांपूर्वी आम्ही हे केंद्र उभारले. या महिलांना हुंडा दिला नाही, सुंदर नाही, मूल होत नाही किंवा फक्त मुलीच होतात म्हणून, शारीरिक व्यंग आहे म्हणून तर कधी चांगला स्वयंपाक येत नाही अशा क्षुल्लक कारणांवरून घराबाहेर काढले जाते व याठिकाणी या स्त्रियांच्या बाजूने सबळ अशी न्यायव्यवस्था नसल्याने त्यांना परित्यक्तेचे जीवन जगावे लागते. अशासाठी या केंद्रात औपचारिक शिक्षण, व्यवसाय शिक्षण आणि व्यक्तिमत्त्व विकास शिक्षण देणे इ. तसेच स्त्रियांनाही पुरुषांप्रमाणे अधिकार आहेत याची त्यांना जाणीव करून देणे अशी कामे येथे पार पाडली जातात.

८) एड्स ग्रस्त लोकांसाठीही तुम्ही काम करत आहात तर येथे काम करताना कोणते अनुभव येतात? तेथे तुम्हाला नेमक्या कुठल्या प्रमुख समस्या जाणवतात ? मग त्यासाठी तुम्ही काय करता ?

- आता येथे काम करत असताना येणारे अनुभव विचारशील तर या रोगाबाबत समाजातील सर्व स्तरांतील लोकांमध्ये उदा. डॉक्टरांपासून ते सर्वसामान्य सुशिक्षित जनतेमध्ये तसेच खुद्द एड्सग्रस्त लोकांमध्ये या रोगाबाबत बरेच 'गैरसमज' आढळून येतात आणि हीच एक मोठी समस्या येथे काम करताना जाणवते. अशावेळी आम्ही समाजातील सर्व स्तरांतील लोकांमध्ये, शाळा-कॉलेजांमध्ये व एड्सग्रस्तांमध्ये जागृती निर्माण करण्याचा प्रयत्न करतो. म्हणजे, एड्स म्हणजे काय ? तो कसा होतो, त्यापासून वाचण्याचे उपाय, तो झाल्यावर घ्यावयाची काळजी इ. संपूर्ण माहिती लोकांपर्यंत पोहोचविण्याचा प्रयत्न करतो. तसेच अशा एड्सग्रस्त लोकांच्या इलाजासाठी पुण्यात बुधवार पेठेत अशा दवाखान्याची सुविधाही केली आहे.

९) बालकामगारांसाठी तुम्ही नेमके कोणत्या प्रकारचे काम करत आहात ?

ב אני ב

राहताना दिसते. त्यामुळे समाजात सर्वांत जास्त वंचित असा घटक म्हणजे 'स्त्री', त्यामुळे तिच्या विकासाकडे अधिक लक्ष देणे आवश्यक वाट ले. तसेच बालकांबद्दल म्हणशील तर तो सर्वस्वी परावलंबी असतो. जर त्यांना त्यांचे बालपण उपभोगायला मिळाले नाही तर मग त्यांची निरोगी वाढ कशी होणार ? अशा या बालकांसाठी पुरेसे कायदे सुद्धा उपलब्ध नाहीत त्यामुळे मी बालकांच्या विकासाला अधिक महत्त्व देतो.

१४) या सर्व वंचित गटात काम करत असताना तुम्हाला अनेक अनुभव आले असतील पण त्यातल्या त्यात एखादा जो तुमच्या कायम स्मरणात राहिला आहे असा एखादा अनुभव सांगू शकाल ?

-या ठिकाणी काम करत असताना अनेक अनुभव आले आणि प्रत्येक अनुभव मनाला चटका लावून जाईल असाच होता. पण त्यातही सांगायचे झाले तर शेतकरी-शेतमजूर यांच्यासोबत काम करताना एवढे कमालीचे दारिड्य बधितलं की, एका कुटुंबात शेतमजूर व त्याची पत्नी. या त्याच्या बायकोकडे फक्त एकच साडी जी ती रात्री धुवायची व तीच साडी सकाळी नेसायची आणि दुसरा असाच एक अनुभव सांगायचा तर, यवतमाळ जिल्ह्यातील आदिवासी भागात खायला अन्न मिळत नाही म्हणून जनावरांप्रमाणे त्यांना झाडाचा पाला खावा लागत होता.

१५) आज एवढचा वर्षांनी तुम्ही उभारलेल्या या संस्थेकडे पाहताना तुमची किती स्वप्ने व उद्दिष्ट्चे पूर्ण करू शकलात असे तुम्हाला वाटते. यापुढील तुमच्या भावी योजना कोणत्या ?

-मी माझ्या या कामाला सुरुवात करण्यापूर्वी मी कामाचे दोन टप्पे ठरविले होते. त्यातील एका टप्प्यातील काम पूर्ण करू शकलो याचे मला समाधान वाटते.या

शेती या व्यवसायाकडे एक धंदा म्हणून बघितले जात नाही. पिकांबाबत, तंत्रज्ञानाबद्दल अपूर्ण माहिती त्यामुळे शेतकऱ्यांची झालेली हलाखीची अवस्था आणि त्यापेक्षा हलाखीची अवस्था शेतमजुरांची आणि त्यापेक्षा हलाखीची अवस्था शेतमजुरांची असते. जर दुसऱ्याच्या शेतीत काहीच काम नसेल तर त्यांना उपजीविकेसाठी शहराकडे स्थलांतर करावे लागते. त्यामुळे शहरात झोपडपट्टी वाढून त्याठिकाणी तो एक प्रश्न नव्याने निर्माण होतो. त्यामुळे आम्ही शेतकऱ्यांना नवीन तंत्रज्ञानाची माहिती देणे, सुधारित पिकांची माहिती देणे, तसेच शेतमजुरांचे गट करून त्यांना कोणती पिकं घ्यावी याचे प्रशिक्षण देऊन भूदान योजनेद्वारे त्यांना शेती मिळवून देणे, तर काहींना लघुउद्योगाचे प्रशिक्षण देणे व याद्वारे त्यांची होणारी स्थलांतरे थांबवितो.

१२) तुम्ही स्त्रिया, बालकामगार, शेतकरी-शेतमजूर, आदिवासी इ. अशा अनेक सामाजिक घटकांत एकत्रित काम करताना दिसता. ही सर्व कामे एकदम एकाचवेळी राबविण्याचे का ठरविले ?

- गरिबी, आरोग्य, शिक्षण हे परस्पर निगडित असे प्रश्न आहेत. या सर्वांचा साकल्याने विचार करायला हवा म्हणून मी एकाचवेळी अनेक प्रकल्प उभारले. सुरुवातीला माझ्यावर 'एक ना धड भाराभर चिंध्या' असा आरोप झाला. पण दहा वर्षांनी माझा अंदाज खरा ठरला. समाजाच्या अनेक प्रश्नांना हात घालून त्यांची उत्तरे मिळविली हे संस्थेला अभिमानास्पद आहे. १३) आत्तापर्यंतच्या तुम्ही राबविलेल्या एकूण कामाकडे बघता त्यात समाजातील स्त्रिया व बालके यांच्याकडे जास्तीतजास्त लक्ष पुरविल्याचे आढळून येते याचे कारण काय ?

-या पुरुषप्रधान संस्कृतीत स्त्रीला कायम दुय्यम स्थान दिले जाते. त्यामुळे ती प्रत्येक क्षेत्रात उपेक्षित

'मॉडर्न' २००५-२००६ 🛛 ★ ★ 🛧 🛧

पहिल्या टप्प्यात आत्तापर्यंत मी सांगितलेल्या सर्व कामांचा यात समावेश होतो. तर मी ठरवलेल्या दुसऱ्या टप्प्यात हीच कामे करताना आलेल्या अनुभवांचा वापर करून ती सर्व कामे म्हणजे स्त्री समस्या, बालकामगार, आदिवासी व ग्रामीण विकास प्रकल्प, शेतकरी व शेतमजूर यांचे प्रश्न इ. व्यापक स्वरूपात देशभर करण्याचे व त्यायोगे देशाची सामाजिक, आर्थिक व धार्मिक-सांस्कृतिक परिस्थिती सुधारण्याचा प्रयत्न करणे. हेच माझे स्वप्न असून अजून ते पूर्ण झाले नाही. पण त्यासाठी माझे प्रयत्न चालू आहेत व पुढल्या काही वर्षांत ही स्वप्ने पूर्ण करण्याचा माझा मानस आहे.

१६) आता आमच्या सारख्या तरुण युवकांकडून आपली काय अपेक्षा आहे ?

-सर्व युवकांकडून माझी एकच अपेक्षा आहे ती म्हणजे, 'महाविद्यालयीन शिक्षण घेता घेता जमेल तेवढं समाजकार्य करण्याचा प्रयत्न करा. म्हणजे जेव्हा बेळ मिळेल तेव्हा एखाद्या सामाजिक संस्थेच्या उपक्रमात सहभागी होणे, गरीब लहान मुलांना शिकवणे, काम करताना ज्यात स्वार्थ नसेल व दुसऱ्याला मदत व्हावी हा हेतू असेल अशा प्रकारचे श्रमदान करणे, व्यसनांच्या आहारी न जाणे व एक चांगला नागरिक बनण्याचा प्रयत्न करणे. तसेच शिक्षण पूर्ण झाल्यावर नोकरीच्या शोधात फिरण्यापेक्षा स्वतःचा असा उद्योग-व्यवसाय निर्माण करा व समाजातील गरजू लोकांसाठी रोजगार निर्मिती करा.

१७) आता शेवटी तुम्ही आमच्यासारख्या महाविद्यालयीन युवकांना काय संदेश द्याल ?

-भरपूर शिका, डोळसपणे समाजात वावरा, रोजगार शोधण्यापेक्षा स्व व्यवसाय सुरू करा व जमेल तेवढी सामाजिक जबाबदारी स्वीकारा.

कुणीतरी..

चेतना भालेराव द्वितीय वर्ष, वाणिज्य

कुणीतरी असावं, आकाश पेलताना कुणीतरी बघावं, नभी सूर मारताना

कुणीतरी बसावं, चित्र रेखताना कुणीतरी ऐकावं, शब्द बांधताना

कुणीतरी जपावं, व्रण सोसताना कुणीतरी पुसावं, दु:ख वाहताना

कुणीतरी असावं, जवळचं स्वतःचं मनीचे, स्वप्नीचे, महाल बांधताना

कुणीतरी हसावं, मोदाने, सुखाने यशाचे, नभीचे, नक्षत्र झेलताना

 $\diamond \diamond \diamond$

E B B PI ZOS CE = B B L A XO

'मॉडर्न' २००५-२००६ 🛛 ★ ★ ★ 🖈

कसे बनाल आदर्श मित्र ?

अमोल अविनाश बेल्हे -द्वितीय वर्ष, विज्ञान

इतर सर्व प्रकारच्या नातेसंबंधामध्ये 'मैत्री' हे नातं सर्वश्रेष्ठ नातं आहे. इतर नाती जन्मामुळे मिळतच असतात. परंतु मित्रत्वाचं नातं हे मनुष्याला स्वतःलाच निर्माण करावं लागतं. व ते कायमस्वरूपी टिकवून ठेवण्याची जबाबदारी देखील त्याच्यावरच असते. इतरांशी असलेली मैत्री योग्य प्रकारे टिकवून आपणही आदर्श मित्र बनू शकतो. आदर्श मित्र बनण्यासाठी काही महत्त्वाच्या टिप्स.

* आपल्या मित्रावर विश्वास ठेवा. तुमच्या मित्राच्या वागणुकीबद्दल तुमच्या मनात जरा देखील संशय असेल तर तुम्ही त्याचे खरे मित्र बनू शकणार नाही.

* प्रत्येक बाबतीत मित्राशी स्पर्धा करण्याचा प्रयत्न करू नका. मित्रांवर वर्चस्व गाजविण्याच्या नादात तुम्ही चांगले मित्र गमावून बसाल.

* मित्राच्या भावना समजावून घेण्याचा प्रयत्न करा. प्रत्येक बाबतीत मित्राला सहकार्य करण्याची तयारी दर्शवा.

* तुमची मैत्री निरपेक्ष असेल तरच तुम्हाला मैत्रीचा खरा आनंद उपभोगता येईल. मित्रांकडून कसलीही अपेक्षा बाळगू नका.

* मित्रांच्या सुख-दु:खात सहभागी होऊन संकटकाळी मदतीस धावून जाण्याची तयारी ठेवा.

* मित्राला अशी आश्वासने कधीही देऊ नका जी पूर्ण करणे शक्य नसेल.

*मित्राला त्याच्या वाईट परिस्थितीची जाणीव

करून देऊन त्याचे मन दुखवू नका. उलट त्याला प्रोत्साहन देऊन त्याची परिस्थिती सुधारण्यास त्याला मदत करा.

* तुमच्या मित्राबाबत इतरांसमोर वाईट बोलू नका.

* तुमच्या मनातील सर्व भावना मित्रापुढे मनमोकळेपणाने व्यक्त करा.

खरी मैत्री ही सहज मिळत नसतेच ! म्हणूनच मैत्रीमुळे आयुष्य घडते तसे ते बिघडूही शकते ! अर्थात ज्या मैत्रीमुळे आयुष्य न घडता बिघडते, व्यक्तिमत्त्व विकास होत नाही ती 'खरी' मैत्री नव्हेच ! महत्त्वाचे काय तर आपल्याला खऱ्या मैत्रीची पारख हवी !

या सर्व गोष्टींबरोबरच एक गोष्ट प्रत्येकाने लक्षात घ्यावी, की मैत्रीला स्वतःच्या अशा काही मर्यादा असतात. आपल्या चुकीच्या विचारांचा, वागण्याचा दुसऱ्या व्यक्तीला त्रास होऊ शकतो. पण दुसरी व्यक्ती ही जर खरी मैत्रीण अथवा मित्र असेल तर ती त्या चुकीची जाणीव आपल्याला नक्की करून देते. 'वाद' तर प्रत्येक नात्यात होतातच. मैत्रीचे नातेही याला अपवाद नाही. याउलट विचारांची देवाण-घेवाण हाच तर मैत्रीचा हेतू असतो, नाही का ?

हेच सारे मैत्रीचे सार लक्षात घेऊन ही तरुण पिढी हा 'फ्रेंडशिप डे' साजरा करते. कट्ट्यावर गप्पा मारत बसणारी, कॅटीनमध्ये दंगा करणारी ही तरुणाई संकटात मदतीचा हातही देते. खंबीर होऊन साथ देते. हेच तर अधिक महत्त्वाचे आहे...!

हास्यजीवन

आदिनाथ काळे - एम.कॉम, द्वितीय वर्ष

१) सुपरवायझर - (विद्यार्थ्याला) काय रे तुझे लक्ष दिसत नाही. काही विसरून आलास काय ? विद्यार्थी - तसे काही नाही सर, पण हे विसरलो

की, कोणत्या प्रश्नांची उत्तरे कोणत्या खिशात आहेत.

२) राजू - (रडता रडता) मला बाजा आणा ना पप्पा ! मला बाजा आणा ना पप्पा.

पप्पा - अरे आताच मी ओव्हरटाईम करून आलो. बाजा आणला तर झोप सुद्धा घेऊ देणार नाहीस मला.

राजू - काळजी करू नका पप्पा. तुम्ही झोपल्यावर बाजा वाजवीन.

३) जावई (सासूबाईला) - अहो मामी, तुम्ही ? फोन करायचा ना ? मी स्टँडवर आलो असतो आणायला.

सासुबाई -फोन केला असता तर दरवाजाला कुलूप पहायची पाळी आली असती.

४) संसाराची थोरवी वर्णन करणारे गृहस्थ बोलता बोलता म्हणाले-

अहो, ज्या घरात मुलं नाहीत, त्या घरात आहेच काय सांगा ?

दुसरा गृहस्थ - शांतता, शांतता

५) वकील (चोरास) पण त्याच दुकानात तुला पुन्हा चोरी करण्याचे कारण काय होते ?

चोर - काय करू साहेब, पहिल्यांदा चोरलेल्या

साड्या बायकोला अजिबात पसंत पडल्या नाहीत.

६) एक दुकानदार गावातील सिनेमा बदलला की, आपल्या जनरल स्टोअर्सचे नाव बदलून जो सिनेमा असेल ते नाव ठेवायचा

जसे- राजा जनरल स्टोअर्स...

-साजन जनरल स्टोअर्स....

नंतर रंगीला जनरल स्टोअर्स....

एकदा दुकानदाराचा नोकर पळत पळत येऊन सांगू लागला, मालक, नवीन पिक्चर लागलाय, दुकानाचे नाव बदलायचे का ?

मालक - अरे सांग, कोणता लागलाय ? नोकर - अमिताभचा जुना पिक्चर 'नमक हराम'

'मॉडर्न' २००५-२००६ ★★★★★

विनोद विश्व

१) एक लठ्ठ स्त्री होती. ती डॉक्टरकडे गेली व म्हणाली लठ्ठपणा कमी करण्यासाठी उपाय सांगा.

डॉक्टर :- तुम्ही किती जेवता ?

लठ्ठ स्त्री :- १५ पोळ्या, ३ वाट्या भाजी, ताटभर भात.

डॉक्टर :- मी तुम्हाला एक उपाय सांगतो. तुम्ही ७ पोळ्या, २ वाट्या भाजी, अर्धे ताट भात खा.

लड्ठ स्त्री :- तुम्ही हे जे औषध सांगितले ते जेवणा आधी घ्यायचे की जेवणानंतर ?

२) बंटी (दुकानदाराला) :- काका, या टायची किंमत किती ?

दुकानदार :- शंभर रुपये.

बंटी :- या पैशात तर बूट येतात.

दुकानदार :- अस्सं, मग तेच आपल्या गळ्यात बांध.

३) रमेशच्या पायात रोज नवीन चप्पल पाहून सुरेश त्याला विचारतो.

सुरेश :- काय रे, तू रोज नवीन नवीन चपला वापरतोस? तुला वडील घेऊन देतात का रे ?

रमेश :- नाही रे, ही सारी मंदिरात जाणाऱ्या भक्तांची कृपा आहे.

४) शिक्षक :- तेव्हा समोरून एक सिंह आला. हे कोणत्या काळातलं वाक्य आहे ? रमेश :- हे संकट काळातलं वाक्य आहे. ५) एक महिला प्रवासी प्रत्येक स्टेशनवर सामानासकट सतत उतरत होती व गाडी सुटण्यापूर्वी काही सेकंद अगोदर चटकन सामानासकट गाडीत चढत होती. शेवटी एका स्त्रीने विचारले. बाई तुम्ही अशा प्रत्येक स्टेशनवर का उतरता ?

अरे बाबा, खरं तर मला हृदयविकार आहे आणि डॉक्टरने मला दूरचा प्रवास टाळायला सांगितलाय.

**

XQ Z= P Q Q Z Z C C E E B B L A XO

'मॉडर्न' २००५-२००६ ★★★★★

मैत्रीचा मार्ग

स्नेहल माणिकराव वागस्कर-द्वितीय वर्ष, कला

मैत्री म्हणजे हसत खेळत जीवन व्यतीत करण्याचा मार्ग होय. असे म्हटले की, मैत्रीचा पूर्ण अर्थ स्पष्ट होतो का ? मैत्री म्हणजे नक्की काय ? मित्र म्हणजे तरी कोण ?

मैत्री म्हणजे आपुलकी । मैत्री म्हणजे प्रेम । मैत्री म्हणजे विश्वास !

माझ्या मते, मैत्री हे एक नातं होय की, जे आपुलकी, विश्वास, प्रेम, श्रद्धा, सुखदु:खातील साथ या अनेक धाग्यांपासून बनलेलं नातं होय ! तर मित्र म्हणजे दु:खामध्ये साथ देणारा नि संकटातून वाट दाखविणारा होय ! जीवनात येऊन एकदा तरी मैत्री करावी. मित्राविना जीवन हे एका निरागस माळरानासारखे आहे. ज्याप्रमाणे पावसाचे थेंब निरागस उजाड माळरानावर हिरवळीचा शालू पसरतात त्याप्रमाणे मैत्री ही आपल्या उदास जीवनात हास्याचा गुलमोहर फुलवते.

मैत्रीमध्ये हास्य असावे, तसेच दु:खही असावे, कारण वाळवंटात गेल्याशिवाय पाण्याची किंमत समजत नाही. दु:खाशिवाय सुखाचे माहात्म्य जाणवत नाही.

खरोखर जीवनरूपी रथ दोन चाकांशिवाय चालू शकत नाही. सुखाबरोबर दु:खरूपी चक्राची साथ असल्यानेच जीवनाचा प्रवास पुढे पुढे चालतो. मैत्रीचा जीवनाशी घनिष्ठ संबंध आहे. जीवन कसे जगायचे याचे मार्गदर्शन मैत्री करते.

मैत्रीला वय, लिंग यांची मर्यादा नाही. मैत्री कोणीही करू शकते. परंतु ती कायमस्वरूपी टिकविणे अवघड असते. कारण ती विश्वासाच्या धाग्यावर टिकणारी असते. ज्याप्रमाणे बलाढ्य वृक्ष मुळावर आधारलेला असतो आणि जर त्या मुळांनाच वाळवी लागली तर बलाढ्य वृक्ष कोसळणारच त्याप्रमाणे मैत्रीत विश्वासच नसेल तर ती टिकू शकणार नाही.

''मैत्री असावी अशी

शब्दातून जाणवणारी.

नजरेतून समजणारी

स्पर्शाने उमगणारी

जिव्हाळा नि प्रेमातून फुलणारी

मैत्री असावी अशी''॥

दवबिंदूच्या सान्निध्यात जसे गुलाबाचे फूल उमलते व सुहासाचे निर्मळ आवरण निर्माण करते, तसेच मैत्रीचे सामर्थ्य असावे.

''निखळ शुभ्र झऱ्यासारखी वाहणारी

पारिजातकाप्रमाणे बहरलेली

चंदनासारखी गंध देणारी

मैत्री असावी अशी ॥''

पहाटे आल्हादायक, सुवासिक, शांत अशा थंड हवेच्या व धुक्याच्या सान्निध्यात लपलेल्या पर्वत शिखरांचे रहस्य उलगडले जात नाही, त्याप्रमाणे मैत्रीचा सखोल अर्थ प्रत्येकाच्या हृदयात लपलेला असतो.

माझ्या मते-

''सुखात सहभागी होणारी, दुःखात साथ देणारी चांगल्या गुणांचे कौतुक करणारी

तितक्याच चुका दाखवणारी

मैत्री असावी अशी ॥''

एखादे गुलाबी गुपित सांगायला. कधी कधी मैत्रीच्या साक्षीनं सात पावलं टाकायला कडू-गोड प्रसंगाच्या साक्षीला मान खांद्यावर ठेवून अश्रूंना वाट करून द्यायला. हक्कानं अपेक्षा करायला, आधार गृहीत धरायला. आनंदात न्हायला व दु:खात वाहयला हवा असतो, मैत्रीसारखा भक्कम आधार !

 $\diamond \diamond \diamond$

प्रेमपत्र

गायकवाड विजयानंद बापुराव वच्छला- एम.ए. प्रथम वर्ष, मराठी

प्रिय.....

'व्हॅलेंटाईन डे' ला शिवसैनिकांचा मार पडतो म्हणून मध्येच तुला हे पत्र लिहीत आहे. मुख्यमंत्री ज्याप्रमाणे आपल्या मतदार संघाला विसरतात, तशी तू मला विसरलीस की काय अशी शंका आली म्हणून तुला हे प्रेम पत्र लिहीत आहे. तू माझी आठवण काढली नाहीस म्हणून मी बंडखोर उमेदवारासारखी निष्ठा बदलणार नाही. आपलं प्रेम थोडंच उमाभारती-भाजपा सारखं आहे, भले आपण काँग्रेस-राष्ट्रवादी सारखे भांडू, बाळासाहेबांसारखी एकमेकांवर भडक टीका करू पण आपण एकमेकांना राज ठाकऱ्यांसारखं सोडायचं नाही. पेप्सी आणि कीटकनाशके जसे एकमेकांत सहजपणे मिसळून गेले तसंच तुझे माझे जीवन आहे, शायनिंग इंडिया सारखं आपलं प्रेम चमकत आहे. तू सारखा त्रास करून घेतेस. माझ्यावर अमेरिकेप्रमाणे हल्ले करतेस. मी किती सहन करतो, तुझे रुसवे-फुगवे, अगदी आघाडी सरकार प्रमाणे माझी अवस्था तू केली आहेस, तरी मी विलासराव देशमुखांसारखं सतत स्मित हास्य करत राहतो. माझं हे पत्र तुला सोलापूरच्या धुळीतल्या साहित्य संमेलनातील कंटाळवाणं भाषण तर वाटत नाही ना ? भाषण संपल्यावर आभार ऐकायला कोणीच थांबत नाही, त्याप्रमाणे तू हे पत्र फेकून तर देणार नाहीस ना ? परंतु काँग्रेस नाही तरीही आपल प्रेम मला रिपब्लिकन पार्टीच्या ऐक्याचं भवितव्यासारखं अंधूक दिसत आहे. कारण माझं हे पत्र तुझ्या पप्पांच्या हातात पडले तर ते तुझ्यावर पत्रांक घोटाळा लावतील व मला मोक्काखाली अटक करतील. पण तुझे वडील काहीही करोत पण आताच पाकिस्तानात कसोटी हरलेल्या भारतीय संघाप्रमाणे मी निश्चिंत नसेन कारण शेवटी कॅटच्या प्रश्नपत्रिकेप्रमाणे मला तुझ्या आईला फोडावं लागेल तरीही मला दाद मिळाली नाही

तर शिवसेनेप्रमाणे एक भूमिपुत्र म्हणून जागा मिळवावी लागेल.

तुझे वडील 'गॅट' करारा सारख्या कितीही अटी माझ्यावर लादतील पण मी त्याची हेळसांड होऊ देणार नाही. तरीही तुझ्या वडलांनी नकार कळविला तर मी माहितीच्या अधिकाराचा वापर करेन व अण्णांच्या बाजूला उपोषणाला बसेन.

उगाच चौकशी आयोग नेमल्याप्रमाणे तू माझ्याशी वागू नकोस. मला माहिती आहे तू बदनामीला घाबरत आहेस. त्यामुळे तुला पिक्चर पाहयला Inox ला बोलवत नाही. ज्या प्रमाणे कॅडबरीतील अळ्या लोक विसरले त्याचप्रमाणे ही गोष्ट विसरून जातील आणि त्या वेळी तुझे वडील सद्दामप्रमाणे माझ्या ताब्यात असतील, बदनामी सहन करूनही क्रिकेटला कवटाळणाऱ्या गांगुलीसारखं एकनिष्ठ प्रेम तू माझ्यावर करावं ही अपेक्षा आहे. अन्यथा शेवटचा पर्याय म्हणून मला राणे यांच्यासारखी बंडखोरी करून मला तुझ्या वडलांचे डिपॉझिट जप्त करावे लागेल व सोनिया सारखे 'रोड शो' ला उतरावं लागेल. माझा तुझ्यावर विश्वास आमिरखान सारखा आहे. जरी मंगल पांडे फ्लॉप झाला असला तरी 'रंग दे बसंती' हिट होईल व माझे स्वप्न इरफान पठाण ने पाकिस्तानात हॅट्कि मारल्यासारखं पूर्ण होईल.

लिहिण्यासारखे खूप काही आहे. पण विचाराचा फाफट पसारा नको म्हणून मी जास्त काही लिहीत नाही,

उत्तराची अपेक्षा आहे. कळावे, आपला

प्रेम दिवाना....

🐓 'मॉडर्न' २००५-२००६ 🛛 ★★★★★

स्त्री-मुक्ती आणि आजची तरुणी

शलाका पाठक, द्वितीय वर्ष, कला

स्त्री-मुक्ती या विषयावर व्याख्यान ऐकण्याचा योग आला. व्याख्यानामधील काही मुद्दे चांगले होते तर काही अतिशयोक्तीपर होते. आजकाल सतत स्त्री-मुक्ती पाहिजे, स्त्री मुक्ती पाहिजे असा नारा सतत ऐकायला मिळतो. पण तिला अजून कोणती स्त्री-मुक्ती हवी आहे ?

आजच्या तरुणींना स्त्री-मुक्तीचा अर्थच कळलेला नाही. आजच्या तरुणी स्त्री-मुक्तीच्या नावाखाली स्त्री नावाला 'कलंक' लावीत आहेत. त्यांच्या मते, ''स्त्री-मुक्ती म्हणजे घराबाहेर पडणं, वाट्टेल तसे कपडे घालणं, अर्थार्जन करणं आणि घराकडे दुर्लक्ष करणं, सर्व जबाबदाऱ्या टाळणं आणि मोठचांची सेवा न करणं !'' या तरुणी स्त्री-मुक्ती मधील मुक्ततेचा गैरफायदा घेताना दिसतात. कधी-कधी पुरुषांची काहीही चूक नसताना त्या आपल्या चुकीला पुरुषांना जबाबदार धरतात.

आज सर्वच क्षेत्रांत स्त्रिया अशा पद्धतीने वागतात, असे नाही. आजही स्त्रियांवर घरामधून पुरुषांकडून अत्याचार होताना दिसतात. त्या पुरुषांकडून मार खाताना दिसतात. अन्याय सहन करतात, असे दिसते.

समाजात असे विरोधी चित्र दिसते. काही ठिकाणी स्त्री-मुक्तीच्या नावाखाली स्त्रिया त्याचा गैरफायदा घेताना दिसतात तर काही ठिकाणी त्यांना स्त्री-मुक्तीची माहिती नाही.

'स्त्री-मुक्ती' या शब्दाचा खरा अर्थ लक्षात घेतला पाहिजे. स्त्री-मुक्ती म्हणजे पुरुषांपासून मुक्ती नाही. तर खऱ्या अर्थाने स्वत:च्या पायावर उभे राहून, स्वत:चा आत्मविश्वास वाढविणे, स्वत:चे निर्णय स्वत: घेणे. स्त्रीने समाजात स्वतःचे असे स्थान निर्माण करून आपले अस्तित्व सिद्ध केले तर तिला स्त्री-मुक्तीचा अर्थ समजला असे म्हणता येईल.

रंगभूमी या माध्यमाची ताकद ओळखून स्त्री-मुक्तीची समस्या, आधुनिक पद्धतीने मुक्त नाट्याच्या, आधारे मांडता येऊ शकते, त्याचे उदाहरण 'मुलगी झाली हो' या ज्योती म्हापसेकर लिखित मुक्तनाट्याचे देता येईल. या नाटकामधून आपल्या पारंपरिक गाण्यांचा (भोंडला, मंगळागौर यांच्यावेळी म्हटली जाणारी गाणी) चालू काळाप्रमाणे उपयोग करून घेऊन पारंपरिक स्त्री जीवनाची व्यथा व्यक्त केली आहे.

नाटक, चित्रपट आणि दूरदर्शन यांसारख्या माध्यमांतून स्त्रीची प्रतिमा ठरावीक, साचेबंद अशाच स्वरूपाची असते. आजच्या वास्तवातली कष्ट करणारी, नोकरी, घरकाम अशा दुहेरी जबाबदाऱ्या सांभाळणारी, आपल्या हक्कासाठी धडपडणारी स्त्री वरील तिन्ही माध्यमांतून फारशी आढळत नाही. या संदर्भात स्वतः लेखिका म्हणतात- 'स्त्रियांचे प्रश्न' हे एका स्त्रीचे वेगळे प्रश्न नसून ते सर्व स्त्रियांचे प्रश्न आहेत आणि सर्वंकष सामाजिक लढ्याचा एक भाग म्हणून या विरुद्ध संघर्ष झाला पाहिजे याची पुसटशी जाणीवही वरील माध्यमांतून प्रत्ययास येत नाही. वाङ्मयातून तर स्रियांचे प्रश्न नव्हे स्रियाच टवाळीचा विषय बनल्या आहेत... यावर हल्ला करायचा असेल तर तो त्याच माध्यमातून केला पाहिजे या जाणिवेतून हे नाटक साकार होत गेले.'' यामधून ही नाटिका लिहिण्यामागचा त्यांचा हेतू स्पष्ट होतो.

''जाईनच जाईन मी जाईनच जाईन. विचाराची गुलामी सोडून जाईन. रूढीचे बंधन मी तोडून जाईन. जाईनच जाईन मी जाईनच जाईन. -या दृष्टिकोणातून या नाटकाचे हे वेगळेपण आहे.

• • • • • • •

आठवण तुझी येता

अमृता झुरुंगे-प्रथम वर्ष, वाणिज्य आठवण तुझी येता मी माझी राहत नाही तू जवळ नाही म्हणून काय झालं तुझी आठवण आल्याशिवाय राहत नाही. आठवण तुझी येता मन थाऱ्यावर राहत नाही मग माझे हे हात तुझी साथ मागितल्याशिवाय राहत नाही. आठवण तुझी येता आठवण तुझी येता आठवतात ते रम्य दिवस माझं हळूच हसून लाजणं अन् तुझं एकटक बघत राहणं आठवण तुझी येता आठवतात त्या संध्या तू आणि मी एकत्र असताना साक्षीला असलेला सागर किनारा

Contraction of the second seco

. t V25

या मुक्तनाट्याद्वारे स्नियांच्या बाबतीतल्या मूलभूत समस्यांवर प्रकाश टाकला आहे. स्नियांच्या जीवनातील महत्त्वाचे जे चार टप्पे आहेत, त्या त्या टप्यांमधील समस्यांचा सर्वांगीण विचार केलेला आहे. मुलीच्या जन्मापासून ते ती उद्याची समर्थ स्त्री होईपर्यंतचा प्रवास कोणत्या खडतर मार्गावरून जातो त्याची जाणीव समाजाला करून दिली आहे. आजच्या स्त्रीच्या मनामध्ये कोठेतरी आशा आहे. म्हणूनच ती म्हणते-

अमृता ज्ञा. झुरुंगे - प्रथम वर्ष, वाणिज्य

ही आहे एका लग्नाची गोष्ट. गाढवाच्या लग्नासाठी वऱ्हाड निघालं लंडनला. हे कळताच जाऊ बाई जोरात म्हणत श्यामची मम्मी तयारीला लागली. पण अरे हाय काय-नाय काय शेवटी मु. पो. बोंबिलवाडी येथे आम्ही दोघं राजा-राणी म्हणणाऱ्यांचा विवाह बटाट्याच्या चाळीत संपन्न झाला.

अरे, पण हा गेला माधव कुणीकडे. अरे, तो तर राशीचक बघायला गेलाय. यदा-कदाचित त्याच्याही सुंदरा मनामध्ये भरली असावी. सही रे सही, पण कारभारी जरा दमानं करीत रायगडाला जेव्हा जाग येते तेव्हा जाणत्या राजाची सुद्धा हसवा-फसवी होते.

XQB= PAPI 2C3 CHE BOLLATO

∰र्भ्र जिन्द्र 'मॉडर्न' २००५-२००६ ★★★★★

कार्यतत्पर आढाव सर

महाविद्यालयाचे दुसरे सत्र मे ला संपणार होते. १ मे ची महाराष्ट्र दिनाची सुटी हल्ली नसतेच त्यामुळे नेहमी प्रमाणे महाविद्यालयात येणे झाले. विभागामध्ये गेलो तर जरा जास्तच शांत-शांत वाटले. नेहमीची गडबड, लगबग, शिपायांची धावपळ, संगणकाचा आवाज काहीच दिसत नव्हते. प्राध्यापक वर्ग आपापल्या कामात व्यग्र होता. परीक्षाही चालू होत्या. काही काळानंतर लक्षात आले की आढाव सर दिसत नाहीत. सकाळी दहा वाजताच हजर असणारी व्यक्ती आज कशी वेळ चुकली आणि मग जाणवले की आढाव सरांची सरावाची असलेली वेळ आता विसरायला लागणार. पस्तीस वर्षांच्या प्रदीर्घ सेवेनंतर आढाव सर ३० एप्रिलला महाविद्यालयाच्या सेवेतून निवृत्त झाले.

प्रा. एस.आर. आढाव व प्रा. पी.डी.कुलकर्णी १९७३-७४ शैक्षणिक वर्षांपासून महाविद्यालयाच्या सेवेत रुजू झाले. दोघेही नगर कॉलेजमधून येथे आले होते. दोघांचेही व्यक्तिमत्त्व पूर्णपणे भिन्न पण दोघेही तितकेच एकमेकांचे निकटचे मित्र. त्या काळात कायमस्वरूपी नोकरी मिळणे थोडे अवघडच होते. जरा कुठेतरी खटकले की नोकरीवर गदा निश्चित. त्याचाच अनुभव/तडाखा प्रा. आढाव/प्रा. कुलकर्णी सरांनी नुकताच अनुभवला होता. मॉडर्नमध्ये त्यावेळी एम.बी. लिमयेसर प्राचार्य म्हणून काम बघत होते. अत्यंत कडक शिस्तीचे अशीच त्यांची ख्याती होती. त्यामुळे इथे रुजू होतानाच त्यांनी चार शब्द निश्चित सुनावले असणार आणि कदाचित त्याचाच परिणाम म्हणून प्रा. आढाव सर जे स्वभावत:च अबोल होते ते आणखीनच अबोल झाले व आपण आणि आपले नसलेलेही काम आपलेच या पद्धतीने कॉलेजमध्ये वावरू लागले

१ ५२

त्यावेळी स्वतःला घालून घेतलेला दंडक त्यांनी संपूर्ण नोकरीच्या कालावधीत अपवादानेही मोडला नाही. एक अत्यंत भरवशाचे सहकारी असा लौकिक त्यांनी प्राप्त केला होता. आमचा विभाग तळमजल्यावरच व महाविद्यालयाचे कार्यालय/प्राचार्य/पस्तीस प्राचार्यांचे कार्यालय जवळच. त्यामुळे या निगर्वी प्राध्यापकाचे महत्त्व त्यांच्या लक्षात यायला वेळ लागला नाही. तेव्हापासून महाविद्यालयाचा कुठलाही कार्यक्रम आढाव सरांच्या विना पार पडला नाही. अत्यंत काटेकोर नियोजन, बारीक सारीक तपशिलासह सर्व तयारी व स्वतः कुठलेही काम करायची पूर्ण तयारी त्यामुळे कार्यक्रम यशस्वी होणारच याची पूर्ण खात्री. गॅदरिंग असो, कुठलीही निवडणूक असो, प्रवेशाचे काम असो, रिझल्टचे विश्लेषण असो. सर्वाच्या आधी प्रा. आढाव सरांचे काम पूर्ण झालेले असायचे. प्रयोगशाळेची व्यवस्था तर त्यांनीच बघायची असे ठरून गेले होते. कुठली केमिकल्स आणायची त्यांचे परीक्षण करून घ्यायचे, ॲपरेटस्ची खरेदी, त्यांची निगा, किती कामे त्यांनी आपण होऊन अंगावर घेतली होती त्यामुळे इतर सर्वच निश्चित असत. विभाग प्रमुखांपासून प्राचार्यांपर्यंत आढाव सर सतत उजवा हात म्हणूनच वावरले.

या सर्व कालावधीत त्यांनी स्वतःसाठी कशाचीही मागणी केली नाही, विभागप्रमुखपद, आजीव सदस्यत्व या कशाबद्दलच त्यांच्या मनात मोह निर्माण झाला नाही, अशी निर्मोही अवस्था एखाद्या महात्म्या जवळच पाहायला मिळते आणि खरोखरच आढाव सर एखाद्या तपस्व्यासारखेच महाविद्यालयात वावरले. विद्यार्थ्यांबद्दलचे अलोट प्रेम, त्यांच्या यशाने सुखावणारे, त्यांच्या थोडचाशा बेफिकीर वागण्याने अस्वस्थ होणारे प्रा.आढाव सर आमच्या विभागाचा अमोल ठेवा होते. त्यांनी बसवलेल्या शिस्तीच्या

'ंमॉडर्न' २००५-२००६ ★★★★★

घडीमुळे पुढे येणाऱ्या प्राध्यापकांना काहीच अडचणी जाणवणार नाहीत. सरांचे मार्गदर्शन अजूनही मिळू शकेलच पण आता हक्काने ते उपस्थित राहू शकणार नाहीत. केंद्रीय मूल्यमापनाच्या कामाचे (कॅपचे) उत्तम नियोजन आढावसरांनी केले आहे.

प्रा. आढावसरांना निवृत्तीनंतरच्या काळासाठी सर्व सहकारी प्राध्यापकांतर्फे मन:पूर्वक शुभेच्छा, त्यांना अशीच आरोग्याची साथ मिळत राहो व मनाप्रमाणे काम करावयाची संधी मिळो हीच प्रार्थना.

प्रा. टी.पी. लाळे

****

तळपत्या उन्हात

दिवेकर गणेश सुभाष -द्वितीय वर्ष, विज्ञान

वटवृक्ष वाटसरूंना सावली देत होता जणू काही स्वत: दु:खी असून दुसऱ्यांना तो सुख देत होता.

जेव्हापासून पाहिलं तुला तहान विसरलो, भूक विसरलो रात्रीची झोपही येत नाही मला.

तू हसलीस की पडते तुझ्या गालावर सुंदरशी खळी ⊐ ५३

असे वाटते पहाटेच्या वेळी फुलली सुमनाची कळी

अभ्यास करताना तुझी आठवण झाली उत्तरांच्या जागेवर कविताच कागदावर उतरली.

माणसाचं मन फारच कठोर असतं निर्बल, अबोल प्राण्याला मारून त्याचच अन्न खातं.

पाऊस जोरात पडत होता जणू काही देव, माणसाचे गाऱ्हाणे रडूनच सांगत होता

पौर्णिमेचा चंद्र पाहिल्यावर तुझ्या निरागस चेहऱ्याची आठवण येते पण, त्या चंद्रावरही काही डाग आहेत, याची नंतर कल्पना येते.

जगणं जर स्वार्थासाठी असेल तर जीवनही व्यर्थ आहे, मरणं जर दुसऱ्यासाठी असेल तर त्या मरण्यालाही अर्थ आहे.

***

'मॉडर्न' २००५-२००६ ★★★★★

प्रवासी

जयेश दिनकर दौंडकर-द्वितीय वर्ष, विज्ञान एक पाखरू उडाले निळ्या आकाशी, उंच उडण्याची स्पर्धा ते करत होते स्वतःशी नुकतेच नाते जोडले होते त्याने निळ्या आकाशाशी 'काय नाते माझे या जगाशी ?' विचारी ते स्वमनासी. 'खूप सुखी मी आकाशी' पुन्हा विचारी स्वतःशी 'काय नाते माझे या जगाशी' ? कोण्या एका जालिमाने हे पाहिले दूर जमिनीहून, बाण सोडिला त्याने त्याच्या वक्र धनुष्यातून. घेतला ठाव त्याने पाखराच्या काळजाचा, खाली कोसळला तो पुत्र आकाशाचा. जालिम स्वतःचे काढत होता नाव, माहीत नसे त्यास, काय असतो घाव ? पाखराने आकाशास पितृत्व दिलं होतं, धरणीला त्याने मातृत्व दिलं होतं. मातेच्या कुशीत ते शांत पडलं होतं, पित्याकडे एकटक नुसतंच पाहत होतं. मातेची ममता त्याला जाणवत होती. पित्याची छाया त्यावर पडत होती. अंतिम समय जवळ आला, यमराज दाराशी उभा राहिला. तरीही ते काहीतरी पुटपुटे स्वत:शी, 'काय संबंध माझा या जगाशी ?' अन् विनवणी करत होते ते देवाची. 'ताकद दे आता मला हसायची. शेवट माझा गोड करण्याची

हौस माझी उंच उडण्याची, अपुरी राहिली इच्छा या जन्माची !' 'सांग, आता काय संबंध उरणार माझा या जगाशी?' क्षणात ते पाखरू शांत झाले. क्षणभंगुर जगाचा निरोप घेऊन गेले. ''काय संबंध उरला होता, त्याचा या जगाशी ?' सांगा, काय संबंध आपुला या जगाशी ? इथे सारेजण आहेत या जगाचे प्रवासी." मृगतृष्णा केतकी भोसले - द्वितीय वर्ष, कला वाट माझी ही एकटी, उमजूनी मी चालते बांध मनाचा फुटता सावलीला मी सांधते धुंद येई पावसाळा, वाहे समजुनी वारा धरा सुखावली परी, पण मनाला ना थारा मृगतृष्णा माझी वेडी, खुणावते मृगजळी पावसात भिजुनिया, भासते तहानलेली आठवणींच्या पाकळ्या. उडाल्या निळ्या आकाशी चातकापरी आशेने, बोलते तरी नभाशी वाटेवरी घर तुझे, कधी अवचित यावे ओठावर हसू तसे, ओळखीचे विलसावे दाटुनिया कंठ येता, आसवांनी उमजावे स्वप्नातले चार मोती, मृगजळी साठवावे
∻ 'मॉडर्न' २००५-२००६ ★★★★★

माता-पिता की इज्जत करो

मोहसीन ई. शेख-प्रथम वर्ष, कला

हरिद्वार जाने की बात कहती है, तब शामनाथ मना करता है क्योंकि माँ की वजह से तो उसे प्रमोशन (तरक्की) मिलने वाली है । यह तो एक कहानी है । मगर आज समाज में यही चल रहा है । आज-कल के बच्चे माता-पिता को अपने साथ नही रखना चाहते। उनके लिए माता-पिता एक समस्या है । पुराने जमाने के लोग बड़े सीधे साधे थे जो अपने माता के पैरों में स्वर्ग और पिता में ईश्वर को देखते थे । जो माता-पिता बच्चों को बहुत-सी मुश्किलों का सामना करते हुए बड़ा करते है, खुद भूखे रहकर बच्चों को पेटभर खिलाते है, वही बच्चे बड़े हो जाने पर माता-पिता को कबाड़ में डालने वाली चीज समझते है । क्यों ऐसा करते है ये लोग ? सचमुच माता-पिता की पूजा करनी चाहिए लेकिन तुम वह तो नहीं कर सकते कम से कम उनकी इज्जत तो करना सीखो ।

दस मोती ज्ञान के सोनम कानगोकर- १२ वी * जीतने के लिए कोई चीज है तो - प्रेम * पीने की कोई चीज है तो - क्रोध * खाने के लिए कोई चीज है तो - गम * देने के लिए कोई चीज है तो - दया * दिखाने के लिए कोई चीज है तो - दया * लेने के लिए कोई चीज है तो - ज्ञान

* कहने के लिए कोई चीज है तो - सत्य

ईर्ष्या

मोह

- * रखने के लिए कोई चीज है तो इज्जत
- * फेकने के लिए कोई चीज है तो -
- * छोड़ने के लिए केाई चीज है तो -

मैंने 'चीफ की दावत' यह भीष्म साहनी लिखित कहानी प्रथम वर्ष बी.ए. के हिंदी पाठ्यपुस्तक में पढी, पढ़कर बहुत बुरा लगा । यह कहानी बहुत अच्छी तरह से लिखी गई है। इस कहानी में यह बताया गया है कि, मि. शामनाथ के घर दावत है और मि. शाम के चीफ आनेवाले है । शामनाथ और उनकी पत्नी ने दावत की सारी तैयारियाँ पूरी की । अंत में शामनाथ को ''अपनी माँ का खयाल आया । शामनाथ की दृष्टी से माँ एक ऐसा पुराना सामान है जिसे घर में ऐसी जगह पर नहीं रखा जा सकता जहाँ हर किसी की उसपर नजर पडे । शामनाथ, माँ दावत में किसी के नजर में न आए इसलिए बहुत-सी तरकीबें सोचता है । शामनाथ की पत्नी माँ को सहेली के पास भेज देने की सलाह देती है । पर शामनाथ को डर है, कि सहेली का घर आना जाना शुरू हो जाएगा । फिर सोचा कि माँ से कह दिया जाए कि जल्दी खाकर शाम को अपनी कोठरी में चली जाएँ। पर शामनाथ को डर है कि माँ सो गई तो नींद में खर्राटे लेती है । फिर शामनाथ ने सोचा कि जब तक बैठक के कमरे में दावत चलेगी, माँ बरामदे में बैठेगी । दावत खत्म होते ही जैसे वे लोग बरामदे में आएँगे, माँ गुसलखाने के रास्ते बैठक में चली जाएगी । अंत में शामनाथ समस्या का यह हल ढूँढता है कि वह माँ को कुर्सी पर बैठने का सही ढंग सीखाता है और कपड़े पहनने का तरीका सिखाकर कुर्सी पर बैठे रहने को कहता है ।

चीफ दावत में आता है, तब वह शामनाथ की माँ की इज्जत करता है । उससे अच्छी बाते करता है । उस दावत में शामनाथ की माँ ही रंग लाती है । माँ जब

'मॉडर्न' २००५-२००६ 🛛 🖈 🛧 🖈 🖈

समय का महत्त्व

स्वाती वैद्य- प्रथम वर्ष, कला

समय का महत्व न समझना नादानी है । कहावत हैं- 'का वर्षा जब कृषि सुखाने, समय चुकि पुनि का पछताने ।' अर्थात खेती सूख जाने पर वर्षा होने से क्या लाभ ? जो विद्यार्थी पढ़ाई नहीं करते है, वे परीक्षा अगले दिनपर आती है, तो पढ़ाई करने लगते है । पर उसका फायदा क्या ? एक दिन में पढ़ाई हो सकती है ? कई लोग 'प्यास लगने के बाद कुआँ खोदने लगते है।'

कुछ लोग देर तक सोने, ताश-शतरंज आदि खेलने तथा गपशप लगाने में अपना कीमती समय बरबाद करते रहते है । समय के महत्त्व को न समझनेवाले ऐसे लोगों के जीवन का कोई महत्त्व नहीं होता । जो लोग समय नष्ट करते हैं, समय उन्हें नष्ट कर देता है ।

समय के सदुपयोग का सबसे अच्छा तरीका यह है कि अपने कामों के अनुसार अपने समय का विभाजन कर लिया जाए । पढ़ाई, खेल-कूद, व्यायाम, भोजन, मनोरंजन आदि के लिए समय निश्चित कर लिया जाए और उसका अनुसरण किया जाए । ऐसा करने से सभी जरुरी काम समय पर पूरे हो जाएँगे । और पछताने की नौबत नहीं आएगी ।

सभी महापुरुषों ने समय को महत्त्व दिया है । गांधीजी हमेशा किसी-न-किसी काम में व्यस्त रहते थे । जवाहरलाल नेहरू रोज लगभग अठारह घंटे काम करते थे ।

''कल करै सो आज कर, आज करै सो अब ।''

****

फ्रांस का सम्राट नेपोलियन बोनापार्ट एक महान विजेता था, परंतु वाटरलू के युद्ध में वह अंग्रेजों से बुरी तरह हार गया । उसकी इस हार का एक मुख्य कारण उसके एक सेनापती का आधा घंटा देर से पहुँचना था । जिंदगी में कितने ही घंटे बेकार चले जाते है, पर नेपोलियन के लिए वह आधा घंटा बड़े महत्त्व का था । यदि सही समय पर उसे मदद मिल जाती, तो वह घोर पराजय से बच सकता था । इससे पता चलता है कि समय का कितना महत्त्व है ।

सचमुच, समय गतिमान है । वह किसीके लिए रुकता नही है । वह अपना काम करता रहता है । समय बड़ी अनमोल वस्तु है । समय के मूल्य के सामने कोई भी धन ठहर नहीं सकता । खोया हुआ धन तो फिर से पाया जा सकता है, पर बीता हुआ समय कभी वापस नहीं आता । इसलिए हमारे लिए एक-एक पल का समय मूल्यवान है । समय को बरबाद करना तो अपने जीवन को बरबाद करने के बराबर है और जीवन हमें बरबाद करने के लिए नही, कुछ कर दिखाने के लिए मिला है । इसलिए समय के महत्त्व को समझकर उसका अधिक से अधिक सदुपयोग करना चाहिए ।

व्यावहारिक जीवन में सही समय पर सही काम करना ही बुद्धिमानी है । किसान यदि समय पर खेती करता है, तो उसके परिवार को खाने-पीने की कमी नहीं रहेगी । जो विद्यार्थी ठीक समयपर पढ़ाई पर ध्यान देगा वह कभी अनुत्तीर्ण नहीं होगा । लोग समय पर दफ्तर नहीं जाएँगे, तो उन्हें साहब की डाँट खानी पड़ेगी ।

· 'मॉडर्न' २००५-२००६ ★★★★★

मेरे पसंदीदा लेखक

मुग्धा अशोक सफई ~प्रथम वर्ष कला

प्रविण दवणे जी मराठी के जानेमाने लेखक है । वे आयु की अठारह साल से लिख रहे है । मुझे दवणे जी इसलिए पसंद है क्योंकि उनकी बातें सच्ची और दिल से लिखी हुई होती है । इसलिए वे हर किसी के दिल को छू जाती है । उनकी रचनाएँ पढ़ने पर हमें एक नई स्फूर्ति और प्रेरणा मिलती है । उनके लेख की एक विशेषता है, हमें ऐसा लगता है कि वे हमसे बात कर रहे है । दवणे जी अलग-अलग विषयों पर लिखते है । उनकी शैली बहुत अच्छी होती है । उनकी बातें सभी तरह के लोगों को अच्छी लगती है । इसीलिए वो मेरे भी पसंदीदा लेखक है ।

उन जैसे लेखक 'मेरे चहिते होना, यह मेरे लिए अभिमान की बात है और मेरी उनसे हुई मुलाकात यह मेरे लिए सौभाग्य की बात है ।

सायली आठल्ये तृतीय वर्ष, वाणिज्य-क फूलों से महफिल सजानेवाले, तुम काँटों की चुभन क्या जानो ? हो गया सस्ता प्यार नजर में तुम मन की लगन क्या जानो ? आग लगती नहीं, लगायी जाती है, ए, दिल तोडनेवाले तुम प्रेम-अगन क्या जानो ?

वैसे तो रोजाना जिंदगी में हम सभी लोग इतने व्यस्त हो गए हैं, कुछ पढ़ने के लिए समय निकाल पाना भी हमारे लिए मुश्किल हो गया है । रोज का अखबार पढ़ना ये मेरे लिए बड़ी महत्त्वपूर्ण बात है । इसी वजह से मुझे एक बहुत ही अच्छे लेखक का परिचय हुआ ।

'पीछे न मुडनेवाली जिंदगी' यह लेख मैंने जब पढ़ा, तब मानो मेरी आँखे खुल गई । मुझे यह महसूस हुआ की सचमुच आज के इस दौर में सही रास्ता दिखानेवाले जो थोडे बहुत लोग हैं, उनमें 'प्रविण दवणे' जी का नाम, मेरी नजर में सबसे ऊपर आता है। फिर मैंने उनकी कुछ किताबें पढ़ी, तो मेरा उनके प्रति आदर और बढ़ गया।

उनकी जो 'सावर रे' किताब है । उसमें से मुझे 'माँ की आँखे' ये कहानी सबसे ज्यादा पसंद आई । इस कहानी में उन्होंने बोर्ड में आए हुए लड़के के बारे में लिखा है । वह लड़का झोपड़ी में रहता था । उसकी माँ नहीं थी । वो कॅन्टीन चलाता था । उसके बावजूद मन लगाकर पढ़ाई करने से उसे यश हासिल हुआ, लेकिन उसने कभी भी किसी को यह महसूस नहीं होने दिया कि, उसके घर के हालात अच्छे नहीं है, क्योंकि वो किसी की दया पर नहीं जीना चाहता था । उसके घर के आजूबाजू के लड़कों को देखकर कभी-कभी बह अपने ध्येय को भूल जाता, लेकिन तब उसे उसकी माँ की आँखें याद आती, जो उसे सदा उसके ध्येय के प्रति जागृत रखती थी ।

कुशाग्र बुद्धी वाले दवणेजी को घर वालों ने डाक्टर बनाना चाहा था, लेकिन लेखक के अंदर का कलाकार उसे बता रहा था, कि यह तेरा क्षेत्र नहीं है, इसलिए कला शाखा में प्रवेश लेकर अपना उद्दिष्ट साध्य किया।

E BE B PI ZCS CE E B B. L. A XO

'मॉडर्न' २००५-२००६ 🛛 ★ ★ ★ 🖈

मेरा प्रिय हिंदी कवि

स्वाती वैद्य-प्रथम वर्ष, कला

हिंदी काव्य-साहित्य अत्यंत विशाल है । अनेक कवियों की रचनाओं ने हिंदी काव्य साहित्य में बहार लायी है । इन कविरत्नों में से किसी एक को प्रिय बताना बहुत मुश्किल है । फिर भी जहाँ तक चुनाव का सवाल है, राष्ट्रकवि स्व. मैथिलीशरण गुप्त को मैं अपना प्रिय कवि मानती हूँ ।

कविवर मैथिलीशरण गुप्त द्विवेदी जी के प्रधान शिष्य रहे है । इनका जन्म झाँसी जिले के 'चिरगाँव' में १८८६ ई. में हुआ था । इनके पूज्य माता-पिता राम-भक्त थे । पिता रामचरण दास ने इनके काव्य-विकास में काफी योगदान किया था । आचार्य महावीर प्रसाद ने इन्हें अपनी रुचि के अनुरूप ढालकर कविता के क्षेत्र में आगे बढ़ाया ।

मैथिलीशरण गुप्तजी का हृदय देशभक्ति से भरा हुआ था । उनका स्वदेशप्रेम उनके काव्य-साहित्य में स्पष्ट झलकता है । उनके काव्य में समाज का वास्तविक चित्र दिखाई देता है । सरल-सुगम हिंदी उनकी कविता का प्रमुख गुण है ।

इनकी प्रथम काव्य पुस्तक है- 'रंग में भंग' इसका प्रकाशन १९०९ ई. में हुआ । गुप्तजी नवीनता का स्वागत करने में किसी से पीछे नहीं रहे । इनकी ख्याति का आरंभ- 'भारत-भारती' से हुआ, जिसका प्रकाशन १९१२ ई. में हुआ था । 'भारत-भारती' में राष्ट्र के अतीत और वर्तमान का तुलनात्मक अध्ययन करके कवि ने वर्तमान की अधोगति का कुशल चित्रण किया है । इसी पुस्तक ने इन्हें राष्ट्र-कवि का गौरवपूर्ण सम्मान दिया । 'भारत-भारती' में उन्होंने भारत की तत्कालिन दशा का जो मार्मिक चित्र खींचा है, उसमें भारतीयों को देश के प्रति जागृत करना ही उनका उद्देश्य था । 'साकेत' में उन्होंने राम का जो रूप प्रस्तुत किया है, वह उनकी राष्ट्रीय भावना के अनुरूप है । इसके अतिरिक्त यशोधरा, जयद्रथ-वध, भारत-भारती, पंचवटी, झंकार, साकेत, द्वापर, जयभारत, नहुष, अवध और विष्णुप्रिया इ. गुप्तजी की प्रसिद्ध रचनाएँ है ।

गुप्तजी की सहानुभूति उन पात्रों को भी मिली है, जो कवियों द्वारा प्राय: उपेक्षित रहे हैं और जिनकी महिमा कोई परख नहीं सका । गुप्तजी का काव्य लोककल्याण की भावना का प्रेरक है । गुप्तजी एकान्त रामभक्त कवि रहे हैं । इन्हें प्रबन्धकार के रूप में स्तुत्य सफलता प्राप्त हुई है । उनके लेखन में उनके व्यक्तित्व का उदात्त रूप अंकित है ।

'राम-काव्य' की परंपरा को प्रगति मार्ग पर लाकर इन्होंने भक्ति के साथ जीवन के माहात्म्य का भी चित्रण किया है । प्राणिमात्र उनकी करुणा का पात्र बना हुआ था । उनमें शिशु-सुलभ सरलता, स्नेहपूर्ण, आत्मीयता और वैष्णव जनोचित विनम्रता थी ।

उन्होंने लगभग ६० सालों तक लगातार हिंदी साहित्य के काव्यरत्नों का भंडार समृद्ध किया । गुप्तजी हिंदी के ही नहीं, भारतीय साहित्य के गौरव है । भारतीय संस्कृति और मानवता के ऐसे महान नायक गुप्तजी मेरे प्रिय कवि क्यों न हो ?

 $\sim$ $\sim$ $\sim$

अलविदा कह रहे हैं...

नागवडे दीपक आर.- अकरावी, फ

('कलामंडल' द्वारा आयोजित-महास्पर्धा में कनिष्ठ विभाग में प्रथम पारितोषिक विजेता कविता/प्रस्तुत स्पर्धा कविता पठन की रही ।)

तुमने सुनी होगी कभी, हम फिर वहीं दास्ताँ कह रहे हैं.... बस आज मिल लो हमसे, हम इस जहाँ को अलविदा कह रहे हैं...

क्यों दायरों में सिमटे हो ? क्यों सलाखों में बँधे हो ? क्या कभी तुम एक बार, अपनों की आँखों में बँधे हो ? आज न जाने क्यों हम, सिलसिलों की जुबाँ कह रहे हैं... बस आज मिल लो हमसे, हम इस जहाँ को अलविदा कह रहे हैं...

ऐ जिंदगी तू ने कभी मौत को, करीब से तो देखा होगा... किसीकी तनहा कब्र पे खिलता फूल, नसीब से तो देखा होगा.... उतरते हुए रंग को अब तो, यूँ ही हिना कह रहे हैं.... बस आज मिल लो हमसे, हम इस जहाँ को अलविदा कह रहे हैं..... समंदर जब मरने लगा, उसमें फिर नदियाँ मिल गई.... इबादत का एक लमहा माँगा तो, हमको कितनी सदियाँ मिल गई.... खुदा को तो कभी देखा नहीं पर, ए दोस्त, आज तुम्हें खुदा कह रहे हैं.... बस आज मिल लो हमसे, हम इस जहाँ को अलविदा कह रहे हैं.... मैं सदियाँ नहीं चाहता जीने के लिए, कुछ लमहों की जिंदगी ही काफी हैं....

जो किनारे को ही बहाकर ले जाए, किसी समंदर में ऐसी लहर ना हो ! चाहे सर-ए-आम कत्ल कर दो हमारा, पर तुम्हारी दवा में ज़हर ना हो ! मैं सूरज का उजाला नहीं माँगता, बस एक चिराग की रोशनी ही काफी है... मैं सदियाँ नहीं चाहता जीने के लिए, कुछ लमहों की जिंदगी ही काफी है....

यहाँ मिट्टी के पुतले बहुत हैं, जिन्हें बनाया गया शराफत के लिए.... मगर उन्हें जुबाँ ही कहाँ मिली है ? अपनी किस्मत से बगावत के लिए.... इस दिवाने को जुबाँ क्यों देते हो ? इजहार के लिए खामोशी ही काफी हैं .... मैं सदियाँ नहीं चाहता जीने के लिए, कुछ लमहों की जिंदगी ही काफी हैं....

जिन दिलों में सरहदें और लकीरें हो, वहाँ अरमान नहीं बन पाते... खुदा और शैतान तो होते हैं सभी, पर हम इन्सान नहीं बन पाते... अपने बाकी रंग हमें ना दिखलाओ ए इन्साँ, तुझ जैसा एक अजनबी ही काफी है.... मैं सदियाँ नहीं चाहता जीने के लिए, कुछ लमहों की जिंदगी ही काफी हैं.....

'मॉडर्न' २००५-२००६ ★★★★★

यूँ लहू के खेल खेलकर यहाँ, किसीको किसीका वतन नहीं मिलता... पहले मर के दिखाईए जनाब, यहाँ जीते-जी कफन नहीं मिलता... मेरी मौत पे कफन लाए हो लेकिन, मेरी लाश को ये सरजमीं ही काफी हैं ... मैं सदियाँ नहीं चाहता जीने के लिए, कुछ लमहों की जिंदगी ही काफी हैं ...

****

- १) तुम्हारे लिए चाँद तारें मैं तोड़ दूँ ? होंडा सिटी, ओपेल, फेरारी तक छोड़ दूँ ? सनम इतना काफी है या, चार झूठ और बोल दूँ ?
- २) शाहरुख मिला, ओसामा से बोला मेरी लाइफ तो ऐसी है, कभी खुशी कभी गम ओसामा शाहरुख से बोला, मेरी भी वैसी ही है पर कभी गोली, कभी बम ।
- ३) जहाँ दोस्ती है वहाँ प्यार है, जहाँ प्यार है वहाँ इश्क है, जहाँ इश्क है, वहाँ मोहब्बत है । जहाँ मोहब्बत है, वहाँ दर्द है जहाँ दर्द है, वहाँ 'झंडू बाम' है ।
- ४) जिसे दिल दिया वह दिल्ली चली गयी जिससे प्यार किया वह ससुराल चली गयी दिल ने कहा खुदकुशी कर ले, प्लग में हाथ डाला तो बिजली चली गयी ।

न ६०

- ५) सातों आसमान की सैर हम तो कर आए हर एक तारे से दोस्ती कर आए एक तारा खास था जिसे हम अपने साथ ले आए वरना आप ही सोचिए, ऐ, दोस्त आप इस जमीन पर कैसे आए ?
- ६) फूलों से खूबसूरत कोई नहीं, सागर से गहरा कोई नहीं अब क्या तारीफ करूँ मैं आपकी-ऐ दोस्त दोस्ती में आप जैसा, बेवकूफ कोई नहीं

 $\sim \sim \sim$

What can money buy ?

Bhaskar Khemnar, T.Y.B.A. (Eng.)

Money can buy friends But not friendship. Money can buy a cosmetic But not beauty. Money can buy medicine But not health. Money can buy amusement But not happiness. Money can buy food But not appetite. Money can buy beautiful temple But not God. Money can buy books But not brains. Money can buy anything But not love & affection.

You and I

61

Bhaskar Khemnar, T.Y.B.A. (Eng.)

Mountains may fall, rivers may dry You can forget me, but how can I? My ink is wet, my pen is dry My love for you will never die. My heart's yours for ever Why not give yours to me? We'll lock them together And throw away the key. If you fall in the river There is a boat. If you fall in a well There is a rope. But if you fall in love, Is there any hope? These words are few, My heart is true, Friends I can find new But not like you.

Some Indian Cities Nikhil Bhushan, XIG

- My mother's maid Immediate fortune Self injury Millions of males Difficult conflict
- Mum-bai
- Luck-now
- My-Sore
- Man-galore
- Hard-war

Mischievous rat	_	Su-rat
No patting after		
success	_	Pat-na
Banning fruit juices	-	Ban-a-ras
Ear city	_	Kan-pur
Snakes' favorite place	_	Nag-pur
Worm's property	-	Chera-punji
Water city	-	Pani-pat
* *	•\$	•

Ê

Ê

<u> </u>

Jen

Life is not about The beginning of Nutan Birajdar, XIG my youth 🕖 It is not about breathing But holding your breath to feel the air. Rahul Avekar, S.Y.B.A. She was only one in my life, Who was never later in my life. It is not about speaking in mere words She had a lot of charm. But letting the silence speak. Her hair like yellow ripe corn. It is not about hearing the talks Then I was Sixteen. But giving an ear to the divine. My heart first time beating, 🕖 It is not about siesta or nap It was my spring's beginning. **But** to be alert when the world sleeps. On the day she wished me 0) Good Morning, Lt is not about happy or I felt that she was giving me, sorrowful incidants the first love warning. But your approach to them. 3 She became a part of my heart. It is not about few moments, Our love became very deep, 😽 But a timeless journey. in a very short time. **3.** It is not about what you lost, It came every day, ^O But what you gave up for others. like a poem's rhyme. On that day she looked It is not about achievements a beauty queen, and success It was the day of Valentine. But your efforts for them. Today I have to look at the sky, It is not about knowing others, Because I have to bid her good bye. But to discover yourself. I want to tell her about love's poker, It is not about living But unfortunately, she is no more, But dying for others. She is no more..... 35 She is no more..... $\mathfrak{F}$

62 г

E B B PI ZCS CE E B B Len 4 to

The paradox

Rahul R. Avekar, S.Y.B.A.

The paradox of our time in history is that We have taller buildings, but short tempers.

Wider freeways, but narrow view points. We spend more, but have less. We buy more, but enjoy less.

We have bigger houses and smaller families, More conveniences, but less sense.

More have more degrees, but less sense. More knowledge, but less judgment. More experts, but less good news.

We have multiplied our possessions, But reduced our values.

We have learn

how to make a living

But not life.

Added years of life, not life to years.

() The second se

**	63
	We have been on the moon
	But have difficulties in roads.
	We have reached outer space
	But not inner space.
	Polluted the air and our soul
SIL	Split the atom, but not our prejudice.
	Achieved quantity not quality.
\$	These are times of tall men
	and short characters.
	Deep profits and shallow relationships.
	These are times of less peace,
	But more violence.
*	More leisure, but less fun,
	Variety of food, but less nutrition.
	These are days of double income
	But divorces.
	Of fancy houses, but broken homes.
*	It is time when there is much
	in the show window
	And nothing in the stock room.
	It is time to choose either to
	make a difference
517A	Or to just carry on !!!
Ĉs	OF = B Outer A to

Easy v/s difficult Snehal Patil, XIG

Easy to get place in an address book, Difficult to get place in one's heart.

Easy to judge mistakes of others, Difficult to recognize our own mistakes.

Easy to hurt someone, Difficult to heal the wound.

Easy to show victory, Difficult to accept defeat.

Easy to say we love, Difficult to show it every day.

Easy to enjoy life, Difficult to give it real value.

Easy to make mistakes, Difficult to learn from them.

Easy to think of improving, Difficult to put it in practice.

> Easy to receive, Difficult to give.

Easy to read this, Difficult to follow.

125

All alone

Pravin J. Khandekar, T.Y.B.com. A

I want to laugh, but tears are rolling down – again and again.

I want to be happy, but my heart is aching with pain.

125

Today, it is a pity that I have everyone, yet noone.

Is there anyone who can

wipe my tears?

Hold my hand and stand with me

all along the way?

In happy time, the whole world is with you,

But when you need this world,

you can catch only a few.

And today, not even few are there, my

heart is crying to accept the fact,

V25

that it has to live all alone, in utter despair.

ESSE - PI to CAL AND

What is the real, right and ultimate education ? Gopal Ramkrishna Garud, T.Y.B.A. (English)

Before we answer the question here relating to education, we must first ask what the ultimate goal of education itself is ? The goal of any worthwhile human action should be to accomplish success, fulfillment and greatness of human life. How then is the success of human life is to be measured ?

In other words, what is the right measure of success or fulfillment or greatness of human life?

Is it the amount of wealth accumulated by him or is it the vastness of land or high-rise buildings or edifices owned by him to influence the society or the people around him or the worthy children or progeny bestowed on him consciously or unconsciously? Or is it the knowledge of certain or various arts, sciences, Engineering or technology acquired by him, or the fame gained by him by capturing the attention of audiences in various seminars conferences & coventions or his various achievements in different fields? A serious reflection will show that none of these can provide the true measure of fullfillment of human life. These direct experiences of the people accomplished the who have

aforementioned gains in their own life and how incomplete or unfulfilled they feel at the end of the accomplishment they have strived for the true measure of success of human life is the level of pure satisfication unalloyed joy or enduring bliss experienced. And the instrument for such a fulfillment is the character, values and culture cultivated by man. Higher the level of mental satisfaction or joy, higher is the quality of life. The success of greatness of human life is enveloped in the blossoming of pure, joy and peaceful mind And for blossming of this pure bliss in human mind, there is no alternative but to enter the realm of inner self. There seems to be no other path which can provide a guaranteed success in this endeavor of attaining unalloyed joy of mind.

л **6**5 г

Suppose, someone has gained enormus wealth sometime in his life there is no guarantee that it will not be lost. So such sucess is always insecure and incomplete.

According to the definition of education, every individual should acquire the knowlege-divinely addressed to entire humanity.

Journey of Gratitude

गुर्छ्न हा गुर्छ्तविष्णु: गुर्छ्तवो महेश्वर: । गुरू: साक्षात्परंब्रह्म तस्मै श्री गुरवे नम: ॥

This saying epitomises the importance of a teacher who is even greater than the Almighty God.

I still remember the advice given by many of my well-wishers about choosing the Commerce faculty for college education after my S. S.C. examination.

I am glad that I chose Commerce faculty and Modern College. I completed my shool education from Modern High School, English Medium School. So, the journey from School to College was just about 100 meters.

Since I was fond of Social Studies and theory subjects, I selected Commerce subjects. Commerce also gives practical knowledge, cautious and positive attitude to face challenges in the world. When I was in school, I used to come to Modern College with my father whose guide for Ph.D. was Dr. D.D. Punde, head of Marathi department. Then before entering the College through XI the Commerce, I was pre-occupied with a good impression of college life, of good quality education, experienced Gajanan. A. Nerkar, M.Com.I professors and healthy enviornment in college.

66

100% attandance, sincerity, and respect for professors were my resolutions for college life. In XI th, I was in the 'I' division which is known for having weak students. Still, I took the lead and we presented a good class-wise variety programme. I also topped the class in all subjects in both terminals and final examinations.

Seriousness and dedication towards studies and participation and victory in various extra- cirricular activities is my idea of ideal college life. I am thankful to Sidhaye madam for encouraging me to participate in state level G.B. Sardar Essay Competition. I got 2nd prize at the hands of the renowned actor Prashant Damle during the Arts Circle programme.

Karve madam who taught us 'pravasvarnan' in Marathi and Prof. Limaye, Prof. Dhonsale are the masters of their subject Economics. Prof. Khandale (Marathi), Joshi Madam (English), Sambare Sir (English), Gharpure Madam (Economics), also need to be mentioned as good professors in the

Junior College. A special mention has to be made of Sharmila Willaims (Thakkar) Madam who taught us Secretarial Practice and Organisation of Commerce in Std. XI. She had a very effective style of teaching, and a sense of affection towards students. She gave a new direction to achieve sucess in academic subjects like Corporate Law.

Std. XII was the golden year of my college life when I was selected in the scholars' batch for special coaching. Modern College must be congratulated for its innovative concept of Scholars' Batch.

Nargund Madam gave her valuable guidance to us which helped me secure 80% marks in Secretarial Practice in stdXII exams. Jorvekar Sir is an all rounder and very effective personality who takes full interest in academic guidance as well as Arts Circle. He is in fact a very valuable asset of Modern College. Agashe Madam made Accountancy subject very easy and simple. I am grateful to Prof. Sardesai Madam for guiding me to get 98% marks out of 100 in Accountancy at the H.S.C. Exam.

Prof. R.V.Kulkarni has his own unique style of teaching English. He is a person who may be regarded as a friend, philosopher and guide. On top of all this, Muttalgiri Madam is my source of insprition. She empowered me with determination and dedication. I got the highest Marks i.e. 85% in English at the H.S.C exam. I owe this to Prof. Muthalgiri and Prof. R.V. Kulkarni.

After achieving distinction at the (H.S.C.) Junior College, I dicided to opt for B.Com. and registered myself for Company Secretary foundation exam.

F.Y.B.Com. Ĭn the most experienced teacher Prof. V.S. Kulkarni taught us Economics. She encouraged me a lot during the Planning Forums on education completion. Snehal Tawre Madam who is the head of the Marathi department and Bhandare Madam taught me to respect our Mother tongue Marathi. Prof. A.V. Kamble sir kept motivating me to study and achieve success in Company Secretary. He is a very good friend of my father.

The most significant position in my college life must be given to M.M. Satam Madam (Economics), who is my ideal. I learnt humanity, ethics, loyalty, honesty and modesty from her. I won't forget to mention the names who taught me 'logic' and 'confidence'.

67 c

In S.Y.B.Com., Vartak Madam taught us Economics. I owe my prize for excellent academic achievement received on Scholars Day, to her. Parchure sir is best manager or a perfectionist, according to me. Nobody taught Business Management so effectively. Ahiwale Madam taught us Accountancy and Corporate Law. She made me realize the value of 'emotions' in life. I am thankful to Dole Madam and Late. Gujar Madam who taught Business Communication. May God rest Gujar Madam's soul in peace.

In T.Y.B.Com. Prof. R.Y. Deshpande taught us Mercantile Law. He has a great sense of belongingness wards the students. Vice-Principal. Dr. Y.R. Waghmare who taught us Business Taxation is a man of discipline and principles. He has maintained discipline in this collage. Dr. Shende Sir, Chairman of Planning Forum, and teacher of economics gave me a golden opportunity to succeed in various elocution, essay and quiz competitions of the Forum. This increased my stage courage and positive attitude towards life.

In M.Com. (Part1) Prof. Suresh Mehta, who is doing a great job through his 'Charitray Pratishtan' and being an experienced Chartered Accountant teaches taxation in a simplified manner. Rahane Madam (Management) inspired me to behave in a kind, considerate and polite manner.

Vijay Gaikwad sir is a living encydopaedia who is a resource person for career guidance, Corporate law, communciation skills, speaking skills, share market, and will prove to be the most memorable person in my life. Principal A.G. gosavi always gave me fill support and blessings for various competitions. Last but not the least, R.D. Bansode Sir is not just an inspiration to become self-sufficient through education but he is a friend for lifetime. I can't imagine my life without Prof. R.D. Bansode.

Distinction in academics and participating in more than 200 essay, quiz, debate, elocution, singing, story, writing, poetry and many competitions and blessings from all the professors have enriched my college life. Modern College has been a journey of selfrealization for me.

Modern College has inspired me to lead a value-based and principled life. Modern College is a journey of human life for me....!

Paradise Lost

If one glances through the first page of a newspaper every morning, one is generally confronted with the following types of news....

"X number of people dead as militants strike Kashmir valley...."

"Y number of innocent Palestinians dead as Israeli militants pound Gaza strip...."

"Z number of people dead as Maoists strike Nepal...."

These news items basically epitomize the current world situation. A world where loss of a life does not even raise another fellow human's eyebrow. Kashmir, Palestine, Nepal are currently the focus of the world. At least, the deaths of innocents there are reported. There are many killings and homicides taking place all over the globe which are not accounted for because they are too insignificant, although a mother may have lost her only son, a child may have lost his father. The September 11th attacks on the World Trade Center in New York city brought the world's attention to terrorism primarily because the United

Rahul Avekar, S.Y.B.A.

69

states of America is the most powerful country in the world. Even we Indians sympathized with the loss of innocent lives. However, what we fail to recognize is that everyday in our own country thousands of people lose their lives due to such gruesome acts of inhumanity. Every day a few of our noble soldiers lay down their lives in service of our Motherland. Take for instance the situation in Andhra Pradesh where everyday a helpless farmer commits suicide, as he is unable to provide for his family, as his crops have been ruined because of a severe drought. Why don't such happenings arouse our sympathy ? Ever wondered what would happen to the poor gardener's family, the unfortunate soul who died when militants attacked our revered Parliament. There was no reason why he had to die. The poor man was just doing his duty, that of attending to the gardens.

It is a depressing realization but I think, these days we are so stuck up with our own lives and have become so inane to the daily grind that we have lost touch with the softer side, the

feelings, which one experiences at the sight of another's misery. The fact is that the death of a fellow human does not move us anymore. We are so busy fulfilling our ambitions, so used to living a good life that we have neither time nor inclination to sympathize with anyone except our close ones.

Lack of sympathy is the basic reason why we witness so much hatred. Man's quest for propagating peace and love never seemed so insurmountable, as it stands today. Louis Armstrong's beautiful song. 'What a Wonderful World' would be an anachronism if played today. Our earth was once a paradise, which has lost its peace, its soul and essence.

For centuries great men have tried to instill in us the great quality of empathy: the ability to sympathize with a flow human being. What made Swami Vivekananda, Swami Ramkrishna Paramhansa so revered is that their love for humanity transcended all sections of the society. From the richest zamindar to the poorest sweeper, everyone looked upon them for salvation. Swami Vivekananda, after his famous speech at the Chicago convention for various religions, became an overnight celebrity in the 1 70 📼

United States of America. From the heads of states to various leaders, everyone offered him riches. He could so easily have basked in this glory. But Swami Vivekananda never lost sight of humanity. He continued to live the life of an ordinary Indian, sleeping on the ground and wearing the same saffron robe. He tirelessly propagated the cause of several suffering Indians and the poverty and oppression in which they dwelled.

Although it is not possible for every mortal to achieve the kind of greatness that such noble men achieved, we should at least make a beginning by sharing the sorrows of others lending a helping hand in times of misfortune. We can not only improve our outlook towards others, but also establish a touch with our softer side.

A noble man once said, "The best way to improve the world is to improve oneself." If each one of us makes a little effort, the world would after all be a better place to live in.

Self Culture

Adinath Kale, M. Com. II

Do you know what is self culture ? Striving for a better body, mind and soul through our efforts is called as self culture. In other words, it is an education which a man gives to himself. Knowledge gathered through own experience is self culture. It is more lasting and more valuable than knowledge gathered through books studied in schools and colleges.

We must realise the importance and dignity of labour. In fact, we must not think that intellectual culture is superior to physical work. In moderation it is healthy for fitness of the body human constitution. Work educates body and mind and the best state of society is that in which there is some work for everybody. People of the working class should not neglect intellectual pursuits, and people of the intellectual class should not look down upon physical labour.

A good system of education must combine physical work with intellectual work. The lives of great men like Newton, Smeaton Walt, Stephenson teach us the value and dignity of labour. Wisdom can come only through hard work. But hard work alone is not enough. We must work energetically, with a purpose and wait for the results with patience. We must aim at perfections and accuracy in our work. We should not waste our time in desultory reading. The knowledge we gather must always be useful to help us in any difficulty. Thus intellectual culture is attained by observation, attention, perseverance and industry.

71

We, must practice self respect which is the root of all virtues, morality, cleanliness and religion. We must acquire knowledge because it is one of the best possible investments of time and labour.

Self-culture may not bring us fame and wealth but it will enlighten our thoughts. It will give us the good company of elevated thoughts.

XQZ= API 3CS (= B) B.L. 4X

Nature is our Teacher

Nikhil Bhushan, XI G

Education is the process of human enlightenment. It should not be used as a means to make a living, but to make life.

With these words I would like to explore the importance of nature as a teacher in our life.

In human life, the first teacher a child meets is his mother. We often call children as beautiful flowers. Just as a mother takes proper care of her child, that is she provides food, proper shelter, clothing for the upbringing of a child, Nature also gives water and sunshine to a plant, to flower which is like a child.

Nature shows the true path of life. As clouds move steadily, child also learns to move in a steady way defending the mountains, crossing large farms. The ocean is full of deep mysteries. The destination is unlimited. The point which may seem to be the end may also be the beginning. Here a child learns to look forward towards various solutions of hidden questions.

72 r

The rocks, air, grass all these things are free gifts of nature. Nature resembles life which is beautiful and every part of it should be lived with joy.

Apart from this, the birds in the sky flying together, the fishes swimming in a crowd, the ants walking together, all these show unity.

We also get inspiration from small insects such as ants; how to work hard.

During summer these ants keep on collecting food grains for their stock for winter. If we are such hard workers, we will be very productive for our country.

Trees are our best friends. It teaches true value of friendship. They never depart from us. All this results in happiness is one of the definitions of life.

There are numerous stars in the sky. If one star gets exhausted, tell me, do other stars perform funeral. No, they don't In fact, they keep on twinkling. This shows if a man dies, life doesn't stop. You need not be sorry forever or remembering the dead person again & again as it is a waste of time. Life goes on.

Therefore, nature is our inspiration. The river crosses many hurdles. Similarly our life also faces many hurdles. A river is active in its narrow course, steady in the middle, and old in lower course.

Our life also goes through these three courses or stages. A river is a mirror of our journey of life. But today, the 21st century when globalization is taking place people have cut down trees, cleared agricultural land and built factories, houses, roads etc. This has proved disastrous for all.

Indirectly, nature is teaching us to plant more trees, to save water, to reduce population and make life safer.

So I conclude, as every coin has two sides, Nature has also two sides or aspects. On one hand, nature is a creation of God and has biological value and on the other hand, it is our teacher.

Truly nature is our teacher.

73 ==

^{*} 'Modern' 2005 - 2006 ★★★★★

Karate Championship Details

Vicky Prithwani, T.Y.B.Com.

I, Vicky Chandru Prithwani the student of Modern College T. Y. B.Com Div- 'B' a Karate player, started learning Karate in 1994, and has been continuously practicing it till today i.e. around 11 years. I achieved my 1st degree Black Belt in the year 2001. Then after further practice of another 3 years, I achieved my 2nd degree Black Belt in 2004. Till date I have won the following medals and trophies by participating till the World Level.

In 2001 "Winter 2001 Championships" (In Black Belt category)

1st place in Kobudo (weapon) 3rd place in Kata

In 2002 "District level Karate Association" (In Black Belt category)

1st place in Individual Kobudo (Weapon) 1st place in Group Kobudo (Weapon)

74 r

2nd place in Group Kata

2nd place in Kumite (Sparring)

"IKKAI National 2002 Karate Championships" (In Black Belt category)

1st place in Group Kata

3rd place in Individual Kobudo (Weapon)

3rd place in Group Kobudo (Weapon)

In 2003 "IKKAI National 2003 Karate Championships" (In Black Belt category)

1st place in Group Kobudo (Weapon)

2nd place in Individual Kobudo (Weapon)

3rd place in Group Kobudo (Weapon)

In 2003 "IKKAI National 2003 Karate

Championships" (In Black Belt Category)

1st place in Group Kobudo (Weapon)

2nd place in Individual Kobudo (Weapon)

3rd place in Group Kata

4th place in Individual Kata

Grand Championship Trophy in Individual Kobudo (Weapon)

In 2004 "Best of the Best Isshinryu Karate Championships 2004" (In Black Belt category)

2nd place in Individual Kobudo (Weapon)

3rd place in Group Kobudo (Weapon)

3rd place in Group Kata

IKKAI National 2004 Karate Championships" (In Black Belt category)

1st place in Individual Kobudo (Weapon) 2nd place in Individual Kata

Grand Championship Trophy in Individual Kobudo (Weapon)

"13th Australian World Cup of Martial Arts Championship 2005"

(Black Belt Category)

1st place in Individual Kata

1st place in Individual Kobudo (Weapon)

1st place in Creative Kata

2nd place in Creative Kobudo (Weapon)

4th place in Showmanship

In 2004, I won the Best Student in Kobudo (Weapon) from "Honour Society Award" for spreading the art of Kobudo (Weapon). I have also been awarded the Refree Certificate for acting as a Refree at the District as well as National Level and at Best of the Best Championships.

Annual Report 2005-2006

1\		77
1)	Junior College	77
2)	Arts Association	83
3)	N. C. C.	83
4)	Sports (Jr. College)	86
5)	Sports (Sr. College)	87
6)	Prize Distribution Committee	91
7)	N.S.S. (Junior)	92
8)	N.S.S. (Senior)	94
9)	Department of Marathi	96
10)	Department of Hindi	98
11)	Department of English	100
12)	Department of Economics	105
13)	Department of Psychology	107
14)	Department of Political Science	109
15)	Department of Commerce	110
16)	Planning Forum	116
17)	Commerce Association	117
18)	Department of Computer Science	118
19)	Department of Geography	122

20) Department of Zoology	124
21) Department of Botany	126
22) Department of Electronic Science	129
23) Department of Statistics	137
24) Department of Physics	141
25) Department of Mathematics	142
26) Biotechnology & Microbiology	143
27) Science Association	147
28) Library Report	151
29) Time – Table Committee	152
30) Health Schemes	153
31) Best Student Trophy	155
32) Prize Distribution	156
33) Vidyarthini Manch	165
34) Art Circle	167
35) Attendance Committee	175
36) Gunwant Shikshaketer Sevak Puraskar University of Pune	177
37) Office Report	178
38) Staff Academy	180

76 🗖

77

Junior College

In the academic year 2005-2006 the Junior College witnessed spectacular achievements in academic, sports, co-curricular and extra curricular activities. The main aim and objective of the Junior Wing (Arts, Science & Commerce) is to promote better standards of the students. We would like to take a brief review of the success of the Junior Wing.

1) Administration of Junior College : Prof. Jagdish Chinchore- Vice Principal

Prof. Mrs. Veena Nargund- Supervisor

2) Total No of Students :

XI Commerce	-	508
XI Science	-	555
XI Arts	-	177
XI Arts (English Medium)	-	53
XII Science	-	535
XII Commerce	-	477
XII Arts	· –	171
XII Arts (English Medium)	-	43

3) H.S.C. Examination- March 2005 - Merit Holders:-

(A) Science faculty (Science & Vocational)

Name	General merit list ranking	
1. Amit Jadhav	10 th rank-Vocational	12 th rank-General
2. Shashwati Ghosh	11 th rank- General	
3. Aaditya Kapre	11 th rank- Vocational	13 th rank- General
(B) Commerce faculty		
1. Shilpa Deshpande	3 rd rank-General	

2. Harshali Damle

3rd rank-General 8th rank General

(C) CET & I.I.T.	Marks
1. Manasi Vartak CET	191/200
2. Ritesh Bhosale IIT	135
3. Siddharth Karkane IIT	300

4. Sahil Sharma - Special Prize 100/100 in Accountancy subject

The Meritorious students were felicitated at the hands of Dr. Shree Dhananjay Kelkar-Chief, Deenanath Mangeshkar Hospital. Pune.

 $\mathbf{78}$

Dr. Shri. Gajanan R. Ekbote, Chairman, Progressive Education Society was the Chairman and Prof. Mrs. Jyotsna Ekbote, Chairperson, Local Managing Committee attended this function as a special invitee. A grand function was organized by the college.

(D) Scholar Batches have been conducted for class XII Science and Commerce students for the last 18 years. The following teachers taught these batches during the academic year 2005-2006.

* Science Scholar Batch :-

Sujata Gaitonde- Co-ordinator

Bhalchandra Bhome, Charulata Butala, Jaiprakash Dashputre, Mangal Shinde, Ashok Khandagale, Manisha Mandhare, Ravindra Ingole, Shubhangi Barve, Kanchan Rajadhyaksha, Jayashree Kulkarni, Sulochana Rathod, Amruta Satbhai, Subhash Karekar, Sarika Despande, Yogesh Thipse, Archana Apte, Sanjay Daf, Shweta Khadse, Beena Muttalgiri, Rajeev Kulkarni, Swati Karve, Leena Patankar, Sanjeevani Kuwalekar, Sunil Doiphode, Vinod Suryavanshi, R.V. Zagade, Alhat V.B., M.S. Salunke.

* Commerce Scholar Batch

Rajeev Kulkarni - Co-ordinator

Rekha Agashe, Veena Nargund, Sanjeewani Gharpure, Beena Muttalgiri Leena Patankar, Jayant Jorwekar, Sujata Gaitonde, Kanchan Rajadhyaksha, Sunil Doiphode, Sarika Dhande-Deshpande, Vinod Suryavanshi,

(E) Success of the students in Competitive Examinations

XI & XII Science students, demonstrated high skills in the recent "IAPT'S, 'NSEP', 'NSEC' & 'NSEB', "National Science Olympiad Foundation, New Delhi", 'IAI's held by University of New South Wales-Sydney, Australia in collaboration with

113 III	'Modern'	2005 - 2006	$\star$

Macmillan India Ltd."

* Certificates Awarded to-

1.	Rohan Chavan		N.S.E.P.
2.	Pratik Gaonkar	-	N.S.E.P
3.	Kedar Joshi	-	N.S.E.P
4.	Sheetal Potdar		N.S.E.B.
5.	Mayuri Bhutiyan	-	N.S.E.B.
6.	Vasant Kumbhar	-	N.S.E.B.

* Aditi Marathe and Sheetal Potdar were selected for second round XII.

****

* International Assessment for India Schools Universities of New South Wales-Australia.

No.	Assessment	English	Science,	Maths,	Computer Skills
1)	High Distinction	2	1	0	1
	Certificate				
2)	Distinction	1	4	9	2
	Certificate				
3)	Credit	4	7	7	-
	Certificate				
4)	Participation	4	21	26	3
	Certificate				

* Chaitanya Joshi bagged 'Two Gold Medals' as a State topper each in English and Computer Skills.

Following teachers worked as a Co-ordinator for competitive Exams.

- 1) Prof. Thakur- National Science Olympiad
- 2) Prof. Mrs. Barve IAPT exam. Prof. Mrs Mandhare
- 3) Prof. Mrs. Mandhare- IAIS & Macmillan India Ltd.

(F) Arts Circle

Our Arts Circle participated in Various Intra-and-Intercollegiate competitions like, dance, group dance, drama, debate, group singing, poster-painting, rangoli, mehandi etc. Various prizes were won under the guidance of Prof. Mrs. Amruta

79

Satbhai -Chairperson, Arts Circle and the Arts Circle committee members. Annual Prize Distribution was arranged by the Arts Circle. A well-known singer "Miss Bela Shende" was invited as the Chief Guest and winners and outstanding performers were felicitated at the hands of Miss Bela Shende.

(G) N.C.C.- N.C.C. cadets of Army, Navy and Air Wing took part in several competitions as Parasailing competition, Regata- Competition, Gliding competitions and Static modelling competition.

Three cadets participated in the Vayu Sainik camp in Hyderabad. A.T.C. Camp for Army boys was held at Alephata-Tal-Sangamner, Dist. Nagar in Dec. 2005. College cadets got two gold & one silver medal in various activities. (H) N.S.S.

Regular activities and special camp was arranged for the all-round development of our N.S.S. students. A special winter camp of 10 days was held at Vadu Budruk (Pune). The function was inaugurated by Chief Guest. Mr. Udaysingh Bosale, Assistant Director of Education. The honourable - Superintendant of Police, Pune rural, Mr. Vishwasrao Nangare Patil was the Chief Guest for the closing ceremony of N.S.S. winter camp.

The following activities were performed during the camp.

-Tree plantation, health camp, awareness about labour and its fruits, water percolation-bandhara, population problem, etc. (a detailed report is available in this magazine).

This camp and overall activities were arranged under the guidance of Prof. Jagdish Chinchore-Vice-Principal (Junior wing).

Almost all Junior college teachers visited the winter camp. Mr. P. M. Sambhare, Mrs. V.S. Nargund-Programe officers and ten committee members took lot of efforts to make the camp a success.

I) Science Exhibition

The National Science day-28th Feb. 2006 was celebrated through science exhibition. The departments of Chemistry, Zoology, Electronics, Computers, Mathematics took an active part in this exhibition by doing various project presentations.

Our science students won consolation prizes at the Inter Collegiate Physics Quiz- organised by IAPT & IPT.

Parag Chaudhari-XI-C, Rohit

3 80 m

Kshirsagar-XIC, Omkar Shaligram XII F, took lot of efforts to make the day a success.

J) Sports -

- Runners-up of the Inter-School tournament in Badminton. Girls under 19 age, conducted by Zillha Parishad and Pune Corporation.
- 2) Jyotsna Chitroda -(XII Sc.) Rope Mallakhamb
  -Inter School- Dist level- 1st Place Inter School Zonal level- 1st Place. Inter School State level- 1st Place. National Champonship- 1st place.
- 3) Uma Kale -(XI Sc.)- Roller Skating Inter School Roller Skating Championship- 1st place
- Inter Zonal Roller Skating Championship-1st place Selected for State and National Competition.
- 4) Saylee Bhonge (XI Com) Karate Inter School Karate Championship for girls under 19-1st place (45 kg.). Group was selected for National Karate Championship tournament held at Amritsar.

5) Jadhav Amit- (XII Com)- Atheletics

Interschool Atheletic Championship-5000 mts - Running- II 1500 mts - Running - II Cross country - II 81 💳

Selected for Zonal atheletic competition

6) Kedar Joshi - (XI com.) - Chess Inter School District level tournaments- 5th Rank among 450 students, Selected for Inter Zonal Tournament.

Mr. Sherikar and Mr. Chhabra guided them.

(K) Teachers' Achievements

- 1)Prof. Jagdish Chinchore, Vice -Principal- Junior wing was felicitated at the hands of-Honourable Central Power Minister-Mr. Sushilkumar Shinde, in a grand function arranged by Progressive Education Society, as 'best administrator'.
- 2) Rajeev Kulkarni got an offer for Historic project for creating the biggest-ever website on Shivaji Maharaj. The project is being undertaken by 'Vande Mataram.com'. Mr. Rajeev Kulkarni's name has been included in the experts panel in the capacity of 'Tanslator-cum-sub-Editor.
- 3) Prof. Dr. Mrs. Swati Karve-Marathi Dept, has got the best V.B. Kolte-State award for her book, "Stree Vikasachya Paulkhuna"

-The Second edition of her book

"Sakal Vruttapatra ani Sakal Vruttapatra Samuha", was published. Her other two books named 'Bharatiya San and Utsav', 'Dashavatar Chiranjeev and Panchakanya', were selected in the National Library-Kolkata.

- 4) Prof.J.J.Pawar passed MS-CIT exam.
- 5) Prof. Mrs. Veena Nargund wrote special educational guidance features in 'Baravi Mitra Diwali Magazine', on the subject of Secretarial Practice. She has also delivered guidance lectures for XII commerce students in, Marathwada Mitra Mandal's College, Modern High School, Nigdi, Shivabhoomi High School, Nigdi.
- 6) Prof. Mrs. Sunita Gosavi, Mrs. Sanjeevani Gharpure, Mrs. Rekha Agashe, Mrs. Sanjiwani Kuwalekar, Mrs. Beena Muttalgiri, Mrs. Sarika Deshpande, also delivered guidance lectures to XII Commerce students of Modern High School Nigdi-Pune.
- 7) Shri. Suhas Ghaisas (Dept. of Physics) was honoured by Rose Society Pune and awarded the 'Shri.Vijay Pokarna Gold Medal' (2005-2006).

8) Mrs. Mangala Shinde (Dept. of Botany) was honoured by Progressive Education Society as the Best Teacher for the year 2005-2006.

- 9) Shri. Jayant Jorwekar (Dept. of Commerce) was honoured by Akhil Maharashtra Patrakar Sangh with 'National Integration Fellowship Award (2005-2006).
- 10) Junior College organised 'One-day Yoga Shibir' in Jan. 06, guided by Mr. & Mrs. Shinde. They have taken scientific guidance from Guru Ramdeobaba and got authentication also.

Congratulations !!

We offer our sincere thanks to honourable Principal Prof. A.G. Gosavi, Vice-Principal Prof. R.G. Limaye, Vice-Principal Dr. Y.R. Waghmare, Vice-Principal Dr. Sulabha Deuskar, Registrar Mr. Dilip Khopkar and all non-teaching staff members for their active co-operation.

> Prof. J. P. Chinchore Vice-Principal Prof. Veena Nargund Supevisor

Arts Association

Arts Association conducted academic and extra-curricular activities during the year 2005-2006. These activities were helpful for students in acquiring various skills and knowledge required for their Personality development.

Chairperson – Mrs. Amruta S. Oke Members –

- (1) Mrs. Sunita Purohit
- (2) Mrs. Asha S. Parulekar
- (3) Mr. Doiphode
- (4) Mr. Suryavanshi
- (5) Mr. Khokale Guest lectures :-
- Marathi Department organized a lecture by Shri. Yamaji Malkar on the topic 'Journalism'
- Hindi Department celebrated Hindi Day. A lecture by Mr. Sadanand Mahajan was organized on this occasion.

Competitions :-

Essay competition and advertisement writing competition were organized by Hindi department.

All these activities were possible only because of good team work of the Committee members.

> Mrs. Amruta S. Oke Chairperson, Arts Association

83

National Cadet Corps

NCC cadets strength of our College		
Unit	<u>Strength</u>	
36 MAH BN. NCC : 🦛	50	
3 MAH NAVAL UNIT, NCC	50	
3 MAH AIR SQN NCC, PUNE	E: 8	
2 MAH GIRLS BN NCC, PUN	NE: 12	
Tot	al = 120	

1.36 MAH BN. NCC :

Modern College is one of the colleges, which comes under the 36 MAH BN. The cadets of this college participated in the various activities under the guidance of ANO Lt. B.B. Yenage.

Group Commander Col.H.S. Hasabnis visited out College units. Cadets from all the wings were present. He spoke to our cadets and boosted up their moral towards NCC activities.

- 1. Participation of our cadets in various camp activities :
- a) CPL Harshavardhan Dhekane was selected for **Special National Camp** at Jammu & Kashmir. He represented Pune group in this camp.
- b) JUO Abhas Belapurkar participated in Assam Trekking Camp held at Assam. He was senior of Maharashtra directorate in this camp.
- c) JUO Samarth Patil was selected for Shivaji Trail Trekking camp

held at Kolhapur. He was awarded the best cadet in the camp.

- d) Six cadets were selected for the 1st Republic Day camp, held at Shree Sai Sevadham, Kanhe.
- e) Cdt. Anant Gunavant was selected for the TSC-1 Camp at Solapur. He was senior of the Pune group in camp.
- f) Three cadets SUO. Sourabh Patwardhan, Cdt. Sandeep Talavadekar, Cdt. Gopal Kulkarni were selected for the Army Attachment Camp at MIRC, Ahmednagar in May-June 2005.
- g) 15 cadets participated in ATC at Narayangaon, in June-2005

2. OTHER ACTIVITIES :

- 1. Ganesh festival traffic control with police department.
- 28 cadets worked with Pune Police on 20th International Marathon held on 4th December, 2005.
- 3. 15 cadets participated in blood donation camp by AFMC at Group HQ on NCC Day celebration.
- 4. 20 cadets participated in tree plantation program held at Modern College, Ganeshkhind, Pune.
- 5. 20 cadets participated in the March past of NCC day on Group HQ.
- 6. All cadets participated in the NCC day celebration programme in the College.

2. 3 MAH NAVAL UNIT, NCC :

- **1.ACTIVITIES:**
- 1. 20 cadets participated in ATC camp held at Bhor, in Nov. 2005.
- 2. CC Abhijit Kulkarni participated in All India Ner trek held at Shillong, Meghalaya, in December 2005.
- 3. PO Cdt Ashutosh Kumar Singh participated in Nausainik camp and successfully completed this for long duration which was concluded at Vishakapattanam.
- 4. Many cadets participated in the following camps conducted by 3 Mah Naval Unit during 2005-06:
  - a. Chilka Selection Camp
  - b. River Cleaning on NCC day
  - c. Blood donation camp
  - d. Tree plantation
  - e. AIDS awareness program
  - f. Pulse Polio
  - g. 10 cadets were volunteers for Ganesh festival
  - h. 20 cadets were volunteers for Pune marathon

All cadets participated in different events and activities held at College, Naval Unit, Group under the guidance of ANO S Lt. Ashok V. Kamble.

3. 3 MAH AIR SQN NCC, PUNE: 1. ACTIVITIES :

- a) All cadets from this unit participated in "Micro light Aircraft flying para sailing" held at NDA Khadakwasla, Pune.
- b) LFC Preeti Udgiri and Cdt Rohit

Bhegade did flying of microlight aircraft at NDA for four hours. LFC Preeti Udgiri and Cdt Tejashri Panchal got selected for March Past at Pune Group HQ., on NCC day.

- c) Cdt Sujit Ugaonkar participated in CATC held at INPT Uran at Mumbai.
- d) Cdt Ajinkaya Kulkarni & Vishal Gujar completed RDC selection camp I & II at Kahne.
- e) Cdt Prashant Mule and Ragini Sagane attended ATC at Balewadi.

4.2 MAH GIRLS BN NCC, PUNE: 1. ACTIVITES :

- 1) CPL Priyanka Thorat, CPL Anushree Deshpande, Cdt, Anagha Ranade attended ATC camp at Kanhe, Pune.
- b) SUO Anjana Sharma, Sgt Lochan Daundkar, Sgt Sunita Chaughule, CPL Priyanka Rane, CPL Vinaya Mane and CPL Usha Belikatte participated in various competitions of TSC camp.
- c) SUO Anjana Sharma was awarded gold medal for "best Map reader" in TSC camp.
- d) CPL Priayanka Rane was awarded gold medal for "Health and Hygiene"
- e) CPL Usha Belikatte was awarded gold medal for "Communication"
- f) Inter group selection camp of TSC held at Urangaon Panvel. A team

of 15 cadets was selected for this camp among which 6 cadets were from our college.

3 85 cm

- g) In this Pune Group brought 5 medals among which 4 medals were won by Modern College, Pune - 5.
- h) Three cadets were selected for TSC camp Delhi.
- i) CPL Priyanka Thorat participated in NIC camp held at Madhya Pradesh and Cdt Kalpana Sawant participated in flower show held at group HQ.
- j) Our cadets also participated in flower show held at group H.Q.

All NCC cadets from Army, Navy, Air Force, Girls BN participated in events like Blood donation camp, Group Commander's visit to the College, NCC day celebration held at College under the guidance of ANOLt. B.B. Yenage, ANO S Lt. A.V. Kamble, Ex ANO Fl. Lt. V.B. Alhat. Section Battle drill performed by our Army cadets on NCC day was a special event of this year's NCC day.

We are thankful to our Principal Prof. A.G. Gosavi for his valuable guidance and support throughout the year towards NCC wing. We are also thankful to him for giving us a separate NCC office.

> Lt. B. B. Yenage Lt. A. V. Kamble

 $\diamond$ $\diamond$ $\diamond$

Sports (Jr. College)

Students of Junior College participated at the Inter school level in various games and competitions organized by Zilha Parishad & Pune Mahanagar Palika and also at State and National level in the year 2005-06.

At the Inter school level, in the team events, we achieved Runners-up in Badminton Ladies (District Level). The following girls formed the team

- 1) Miss. Bhargvi Bhide of XI Science
- 2) Miss. Shramika Bhole of XI Com.
- 3) Miss. Priyanka Jangam of XI Science.
- 4) Miss. Ruchi Garud of XI Science.

Miss. Bhargvi Bhide was selected for the Inter Zonal Badminton tournaments for her excellent performances.

Individual performances were above expectation.

 a) Chitroda Jyotsna of XII Com. excelled in Rope Mallkhamb having won 1st place at Inter school Dist. Level & Inter Zonal. She was selected at State level and was selected for National.

- b) Uma Kale of XI science skated all the way to win Inter school & Zonal Competition and reserved a berth for state level.
- c) Sayalee Bhange of XI Com. was adjudged Bronze Medalist in the 45 k.g. Inter school Karate Championship. She was even selected for National to be held at Amritsar.
- d) Swati Katare of XII Arts was declared winner at Inter school Karate Championship and she also participated at the Inter Zonal Karate tournament held at Sangamner.
- e) Joshi Kedar of XI Com. was ranked 5th at the Inter school Chess tournament among 450 boys, was even selected for Zonal tournament which was held at Solapur.
- f) Jadhav Amit of class XII participated in Cross country, 1500 mts. & 5000 mts. Running and achieved 2nd place in each event, was even selected for Inter Zonal tournaments.
- g) Swapnil Bhorde of Class XII Com. participated in Inter school Volley-Ball tournament. Also participated

[⋟] 'Modern' 2005 - 2006 ★★★★★

in District level competition and got selected in the State Volley-Ball team.

 h) Kamble Atul of Class XII Com.
 was selected in the Shooting ball State team for the year 2005-06.

As every year, this year too, Inter class tournaments for Individual and team event were conducted. Students from various classes actively participated. General Championship for this year went to class XII Arts 'A' Division.

* Other Results are *

Team events

Volley-Ball	Winner	XIE
	Runners-up	· XII A
Kabaddi	Winner	XII A
	Runners-up	XII

Individual events

Chess

Winner Gauzar Waghela XII J Runners-up Pradeep Gujar XII Arts 'A' Division

Physical Education examination for the students of class XI & XII at the end of the 1st term and 2nd term were conducted like every year.

We thank our Principal, Vice-

Principal, Sports Advisors, Teaching & Non teaching staff for having helped us and the students to achieve credentials.

Vinod Chhabra, Vinay Sherikar

Sports teachers

For the smooth working of Gymkhana, Gymkhana Managing Committee was constituted under the Presidentship of Hon. Prin. A. G. Gosavi as follows:

- Vice-Prin. J. P. Chinchore
   Vice President
- 2) Prof. T. P. Lale Chairman
- 3) Prof. K. S. Lagoo
- 4) Prof. V. K. Chhabra
- 5) Prof. V. M. Sherikar
- 6) Prof. S. R. Pokharkar
- 7) Prof. Raghu Vidap
- 8) Prof. Mrs. Sunita Gosavi
- 9) Prof. Mrs. Veena Nargund

10) Prof. Vijay Gaikwad

Along with staff members, student representatives for various games were selected as Gymkhana representatives from them.

Shri. Rahul Zore - I.C.S.R. (Gents) Prajakta Harphale - L.R.

387 ⊏

Miss Priyanka Thorat - I.C.S.R. (Ladies)

Miss Priyanka Paraswar (Ex-I.C.S.R.) worked as Games Coordinator & Students Council sports member.

Following students worked as Gymkhana Representatives

- 1) Vishal Avhad T.Y.BSc. Foot-Ball
- 2) Sachin Bhondve S.Y.B.A. Hockey
- Mangesh Bhosale T.Y.B.A. -Volley-Ball
- 4) Rampal Nikhil T.Y.B.Com. -Basket-Ball & Badminton
- 5) Datta Pawar T.Y.B.Com. Weightlifting & Best Physique
- 6) Sachin Pedkar T.Y.Bsc. Aquatics & Athletics
- Miss Snehal Mulik T.Y.B.A. -Kabaddi (Ladies)
- 8) Miss Priyanka Harphale T.Y.B.Com - L.R.
- 9) Shri Surendra Sabale S.Y.B.A.-Kabaddi

During the year 2005-06 we successfully participated in different games at Intercollegiate level

Foot-Ball, Volley-Ball, Basket-Ball, Softball, Squash, Kabaddi, Net-Ball, Badminton, Swimming, Weight-lifting, Judo, Body-Beautiful, Athletics etc. About 225 students participated. At the Inter Collegiate level our college Hockey team (Gents) was Runners up continuously for 3 years.

At the Individual level the following students did a commendable job.

Yogesh Jadhav, Vaibhav Vaishampayan, Swapnil Jawalkar, Smita Kadam, Priyanka Paraswar & Shailesh Mane.

Spectacular Achievements

 Pruthwani Vicky (T.Y.B.Com.) : Played International Karate Championship tournament (Black Belt Category) "13th Australian World cup of Martial Arts Championship 2005" & got 1st place in Individual Kata

1st place in Individual Kata.

1st Place in Individual Kobudo (Weapon)

1st Place in Creative Kata

2nd Place in Creative Kobudo (Weapon)

4th Place in Showmanship

- Priyanka Paraswar (T.Y.B.Com): Roller Skating. Played National level tournament & got II place in Inline event.
- Smita Kadam (F.Y.B.A.) : Judo. Played Inter colligate & Inter Zone Judo Championship & also State level tournament & got IInd place.

- 4) Shailesh Mane (S.Y.B.A.) : Athletics. Took part in Inter collegiate Athletics events & got IIIrd place in 400 meters Hurdles.
- 5) Yogesh Jadhav (S.Y.B.Com.): Took part in Weight lifting Event (Power) & got I place. He was selected to represent Interzone Weight lifting tournament. In this tournament he got 1st place & got selected in the Pune University team.
- 6) Vivek Yadvele (S.Y.B.Sc.): Played Hockey National level tournament held at Vishakhapattanam.
- 7) Swapnil Jawalkar (T.Y.B.Com.): Took part in Inter Collegiate Weight lifting & power lifting competitions & All India Inter University (West Zone) competition from University of Pune.
- Vaibhav Vaishampayan (T.Y.B.Com.): Inter collegiate Power lifting 1st place.
- 9) Our past student & Shiv Chhatrapati & Arjun Award Winner Mr. Shrirang Inamdar got a very important & prestigious Award from State Govt. of Maharashtra "Dadoji Konddev Award" for his excellence, dedicated service and

89

hard work as a coach in " KHO-KHO". Best wishes to him for the future.

We wish all the best to our Sports Director Mr. Lagoo Kiran who got retired in the month of Nov. 05, after long period of 35 years of service.

Our Inter Zonal Participation

- 1) Sachin Bhondve : Hockey. S.Y.B.A.
- 2) Nikhil Rampal : Squash Racket
- T.Y.B.Com.
- 3) Sumit Satoskar : Lawn Tennis F.Y.B.Com.
- 4) Yogesh Jadhav : Power Lifting S.Y.B.Com.
- 5) Swapnil Jawalkar : Power Lifting T.Y.B.Com.
- 6) Rahul Zore : Hockey. T.Y.B.Com.
- 7) Surendra Sable : Hockey. S.Y.B.A.
- 8) Jitesh Panchal : Hockey M.Com. I
- 9) Manoj Sawant : Net-Ball T.Y.B.Com.

Our University players :

- 1) Sachin Bhondve : Hockey S.Y.B.A
- 2) Nikhil Rampal : Squash Racket T.Y.B.Com. (Reserve)

XQZ= PAPIZCO (= 0) Outer At

3) Sumit Satoskar	: Lawn Tennis
F.Y.B.Com.	(Reserve)
4) Yogesh Jadhav	: Power Lifting
S.Y.B.Com.	
5) Swapnil Jawalkar	: Power Lifting
T.Y.B.Com.	
6) Manoj Sawant	: Net- Ball

T.Y.B.Com.

As every year, this year too, Inter class tournament for team & individual events were conducted. Students from 3 faculties & Computer Science took part. General Championship went to F.Y.B.Com.

Results of other events :

Team events (Inter class) Volley Ball

voncy Dan	
Winner -	F.Y.B.Com.
Runners-up	T.Y.B.Sc.
Basket Ball	
Winner -	S.Y.B.Com.
Runners-up	T.Y.B.Com.
Kabaddi	
Winner-	F.Y.B.A.
Runners-up	F.Y.B.Com.

Individual Events :

Chess :

Winners - Rohan Gawade - F.Y.B.Sc. Runners-up - Uday Desai - M.Com.I "Modern Shree" and Vasudeo Balwant Phadke Prize winner - Marne Mandar -M.Com-I We celebrated "Gymkhana Day" on 2nd Feb. 06. Shri Nilesh Durge, National Kabaddi Player was our Chief Guest. He gave away prizes to the prize winners on this occasion. Hon. Principal, Gosavi & Shri Durge gave inspiration inspiring speeches to players & students.

The function was a grand success.

At both Junior and Senior level we achieved good success due to hard work, sincere efforts and proper guidance, in various competitions at Inter Collegiate, Inter Zone, Inter University, State, National & Inter National level.

We wish all the best to our players & students who participated during the year.

We are thankful to the Principal, Vice-Principals, Advisors for various games, members of the Teaching & Non Teaching staff for valuable guidance and year long co-operation for the smooth conduct of sports & physical education examination of F.Y.students.

Shri K.S. Lagoo, Shri V.K.Chhabra, V.M. Sherikar

Director of Physical Education **Prof. Lale T.P.** Chairman, Gymkhana Committee.

Prize Distribution Committee

Prof. (Mrs.) N. M. Patil, Prof. V. K. Gawali Prof. R. N. Ingole, Prof. (Mrs.) S. V. Kuvalekar Prof. (Mrs.) S. B. Nighot, Prof. S. J. Karekar Prof. J. J. Pawar, Prof. A. A. Khandale Prof. (Mrs.) M. S. Ghanekar Prof. V. V. Suryavanshi Prof. S. S. Sakate, Shri. R. P. Kale Mrs. V. V. Kale

Annual Prize Distribution Function was organized on Friday 3rd February, 2006. Honourable A. B. Deshpande, Principal, BMC College, Pune was Chief Guest for the function. Ninety one students were given 150 prizes. In his speech, Principal A B. Deshpande gave valuable guidance to the students. On behalf of Modern College, I express gratitude to him. In his remarks in visitors book, Principal A. B. Deshpande appreciated team work and well organized function.

I am thankful to Principal and all Vice-Principals for their constant encouragement, Dr.(Mrs.) S. D. Joag and Mrs. S. N. Gosavi, Ex-chairpersons of the committee, for their guidance. It was a huge task of collecting data of prize winners from XI std. to P. G. students of Arts. Science and Commerce faculties. I am thankful to office staff, all committee members, Prof. S. R. Adhav, Prof. T. P. Lale, Prof. S. S. Sakate for their co operation and also to all the donors of the various prizes. This year, all the data has been computerized and we are planning to prepare a computerized programme for making work of the committee easy in future.

> Prof.S.R.Pokharkar Chairman

91 г

National Service Scheme +2 Level (Jr. Wing)

Prof. J. P. Chinchore - Chairman

Prof. M. S. Salunke - Advisor

Prof. V. S. Nargund - Programme Officer

Prof. P. M. Sambare - Programme Officer

Members :

Mr. Gavali, Mr. Khandale, Mr. Suryawanshi, Mr. Wagh, Mrs. Joshi, Mrs. Ghorpure, Mrs. Nighot, Mrs. Barve, Mr. Sherkhane, Mr. Bomble, Mr. Kale, Mr. Alhat, Mrs. Chabukswar, Mrs. Gangurde, Mrs. Mandhare, Mrs. Gangurde, Mrs. Mandhare, Mrs. Khadse, Mr. Rajendra Gaikwad, Mrs. Vaidya, Mr. Inamdar, Mrs. Salunke, Mr. Sandeep Phaltankar and Mr. Prakash Sabale (Non-teaching staff)

* Activities conducted during the year 2005-2006

9th August 2005 - August Revolution Day (Krantidin.)

15th August 2005 - Indpendence Day a speech by Dr. Ujalambkar of Senior College.

5th September 2005 - Teacher's day, a lecture by Mrs. Patankar from Jr. College.

1th October 2005 - N.S.S. Office, Campus and College Classes Cleaning Campaign by N.S.S. Volunteers.

11th October 2005 - 'Khande Navami Poojan' at N.N.S. Office.

8th December 2005 - AIDS -Eradication Ralley organised by Mrs. Gangurde and N.S.S. Volunteers.

9th December 2005 - The students attended one day camp at Vadhu Budruk.

15th December to 24 December 2005 - 10 days Special Winter Camp was arranged for the first year at Vadhu Budruk, 50 students attended the camp.

26th January 2006 - Republic day, a lecture by Prof. Vilas Kamble from Senior College.

3rd February 2006 - Mr. Londhe - a programme about AIDS for volunteers.

4th April 2006 - Volunteers participated in training of Pulse Polio

- 92 m

Eradication Movement at Police Hospital, Shivajinagar, Pune - 5.

9th April 2006 - 30 Volunteers participated in Pulse Polio Eradication campaign at various spots.

* Special Activities, Achievements and Awards:

Regional Pre-R. D. Parade Camp was held at Govt. College, Daman (Gujarat) from 18th to 27th October, 2005. Students who attended were Pravin Padwal from XI Arts (B) and Asmita Pawar from XI Arts (A).

The Best student award was received by Sonal Chopade - XII- I. THe Best volunteer prize at Special camp were awarded to Sneha Pawar and Ritesh Gaikwad from XI-Science Div. F and E respectively.

Miss Sneha Pawar - a student from XI- Science guided the 10th Standard students at Vadhu High School, Nimgaon Bhogi High School, Apti High School and Maher Sanstha, Tal. Shirur, Dist. Pune.

Charitrya Pratishtan award received

by Rujuta Ujalambkar from XI Sci.

⊐ 93 **⊏**

30 students appeared for the exam. conducted on 'Introduction to Indian Culture' by Vivekanand Centre. Miss Deepali Dev got the 1st Rank. These students were guided by Mrs. Joshi, Mrs. Karve and Mrs. Veena Nargund.

* Remark at the N.S.S. Camp by :

Vishwas Nangare - Patil, Superintendent of Police, Pune (Rural).

"Today, I visited Vadhu (Budruk) Village to attend the N.S.S. Camp held by Modern College, Pune - 5.

The camp has been conducted very successfully by students and teachers.

The students have learned rural problems and have decided to take these memories to Pune. They will definitely appreciate the issues related to rural infrastructure and will inculcate the awareness among other people in the urban area."

> Prof. V. S. Nargund & Prof. P. M. Sambare

XQZ=> QYIZCOVE = 0 Onten 4 to

N.S.S. (Senior)

Chairperson / Programme Officer:

- 1. Prof. (Mrs.) Swati Ahiwale
- 2. Prof. Vilas Kamble

Members

- 1. Dr. (Mrs.) B. S. Dole
- 2. Prof. (Mrs.) N. J. Kulkarni
- 3. Dr. (Mrs.) K. R. Gandhe
- 4. Prof. S. R. Wagh
- 5. Dr. R. S. Zunjarrao
- 6. Prof. V. T. Shelke
- 7. Prof. D. L. Khokale
- 8. Dr. (Mr.) M. K. Admane
- 9. Prof. (Mrs.) A. A. Kamble
- 10. Dr. (Mrs.) Manisha Sane
- 11. Dr. A. H. Shende
- 12. Prof. (Mrs.) Deepa Thakur

Advisor : Dr. S. K. Ujalambkar

Activities conducted during the year 2005-2006 :

- 21st July 2005 : Awareness meeting for volunteers.
   187 students were present in Hall No.6.
- 2) 27th July 2005 : Shramadan Shibir.
- 3) 15th Aug. 2005 : Lecture organized for the volunteers.
   Subject Effects of Atomic

Explosion.

Guest : Dr. S. K. Ujalambkar

- 28th Aug. 2005 : Lecture on "Anti Dowry movement", Guest : Mama Kulkarni.
- 5) 25th Aug. 2005 : Mutha River Swachhata Mohim.

As per University of Pune's circular, inter collegiate N.S.S. organized this programme. 14 colleges participated. Dr. Nitin Karir-Commissioner P.M.C. was Chief Guest for this function.

- 6) 27th Aug. 2005 : Seminar on C.C.T. Two student representatives participated in this seminar held at Daundaj, Tal. Purandar, Dist. Pune.
- 7) 29th Aug. 2005 : One day Seminar on C.C.T.

Trained volunteers from Daundaj and other general volunteers participated in this activity.

- 8) 1st Sep. 2005 : Inauguration of N.S.S. Unit 2005-2006.
  This programme was organized in Hall No.6.Dr. Dhairyashil Shirole was the Chief Guest. He presented Slide show on 'Tribal Life in Maharashtra.'
- 9) 6th Sep. 2005 : Blood Donation Awareness Rally.

XQZ= Q H Y I ZCS ( ) = 0 0 ... 4 tO

94

- N.S.S., University of Pune and Sassoon Hospital organized this Rally from Z.P. to Pune Station. Our volunteers participated in this Rally.
- 10)9th Sept. 2005 : 'Shramadan' programme on college campus.
- 11) 11th Sept. 2005 : Dasera Pujan :
- 12) 10th to 16th Nov. 2005 : Participation in State level Camp. State level Camp was held at Ashti, Dist.Beed. Three volunteers were selected for this camp.
- 13) 18th Nov. 2005 : Shramadan on college campus :

All N.S.S. volunteers participated in "College Swacchata Mohim". All classes, porch and stairs were cleaned by students.

14)20-21st Nov. 2005 : Disaster Management Shibir :

This shibir was conducted by Poona college for two days. 33 volunteers participated in this shibir.

15)28th Nov. 2005 : Formation of Disaster management cell :

As per the request of the Govt. of Maharashtra, Revenue department and University of Pune to colleges regarding the formation of Disaster management cell, our college formed this cell. 36 volunteers will be the members of the cell, Principal will be Chairperson and two P.O. are the Secretaries of this cell. Two meetings were held in our campus.

16) Special Winter Camp

3rd Dec. 2005 to 12th Dec 2005, 10 days Special winter camp was organized at Chambali village. 92 students participated in the camp. In these 10 days N.S.S. students and villagers built up 'Bandhara' (small bund). Various sessions were organized for volunteers.

- 17) Yuva Saptah
- i) Blood Donation Camp was organized in our college. 189 bottles of bloods were collected in the camp.
- ii) Lecture was organized on Cyber Crime. Chief Guest was Mr. Sanjay Jadhav, Assistant Commissioner of Crime branch.
- iii) Plantation Programme was organized in our campus.
- iv) Mr. Narendra Naidu delivered a lecture on "Swami Vivekanand."
   Prof. Mrs. Swati Ahiwale Prof. Vilas Kamble

•*•

❖

XQZ= P PI 200 = B Bule 4+9

Department of Marathi

Marathi department is a post graduation department. The department has students from Arts, Commerce and Science wing. During this year the department had an exhaustive schedule of curricular and extra curricular activities. The staff consists of following faculty members.

- 1) Dr. Snehal Tawre (H.O.D.)
- 2) Dr. Madhura Koranne
- 3) Prof. Nisha Bhandare
- 4) Dr. Ujjawala Gokhale

(Visiting Prof.)

For P. G. section we have 48 students and in U. G. section for second and third year B.A. we have 38 students who have taken Marathi as a special subject.

During this year we organized series of lectures on variety of topics which were very useful for the students as well as the teachers. The list of the speakers and their topics were as under.

- 'Vruttapatra Lekhan Kase Karave?' by Shri. Yamaji Malkar on 26th Aug. 2005.
- Sahitynirmitichee Prakriya' by Dr. Ravindra Thakur on 7th Jan.

2006.

 'Manache Shloka' by Dr. R. R. Gosavi on 1st Feb. 2006.

<u>, 96 г</u>

- 4) 'Prachin Marathi Vangamaya' by Dr. Avinash Aavalgaukar on 3rd Feb. 2006.
- 'Vyak timatva Vikas' by Prof. Sharad Wagh on 4th Feb. 2006.
- 6) 'Bin patachi choukat' by Shri. Mahaveer Jondhale on 6th Feb. 2006.
- Sangeet Sharada' by Dr. Chandrashekhar Barve on 7th Feb. 2006.
- Ardha Viram' by Dr. N.M. Joshi on 8th Feb. 2006.
- Sahityavichar' by Dr. Leela Goveelkar on 9th Feb. 2006.
- 'Jagannyatil Ananda' by Shri. Datta Tole on 10th Feb. 2006.
- Sant Chokhamela' by Dr. Shama Ghonase on 11th Feb. 2006.
- 'Shivkal' by Shri. Ninad Bedekar on 13th Feb. 2006.
- 13) 'Vichar Shilp' by Prof. R. G.Jadhav on 14th Feb. 2006.
- 14) 'Aadnyapatra' by Prof. R. A. Kadam spoke on 15th Feb. 2006.

- 15) 'Bahinabaicha Gatha' by Dr. Kalyan Kale on 16th Feb. 2006.
- 16) 'Maza Russia cha Pravas' by Dr. Manohar Jadhav on 17th Feb. 2006.
- 17) 'Drupad' by Dr. Neelima Gundi on 18th 2006.
- Sant Janabaiche Abhang' by Principal Dr. Shivajirao Mohite on 20th Feb. 2006.
- 19) 'Vangmayachya Kalkhandacha Abhayas' by Dr. Rekha Inamdar Sane on 21st Feb. 2006.
- 20) 'Nala-Damayanti Swayamvar' by Dr. D.D. Punde on 22nd Feb. 2006.

For all the lectues Dr. Snehal Tawre introduced the speakers and vote of thanks were proposed by Dr. Madhura Koranne, Nisha Bhandare and Vaikhari Vaidya. This series of twenty lectures were very much appreciated by students.

For our P.G. and U.G. students we had organized a programme entitled 'Udyache Sameekshak' It was very interesting to see the students expressing their thoughts and views on various books. They expressed their views in scholarly and literary language.

Ten students expressed their views and ideas on 'Mazya Ganapati Utsavachya kalpana', in an interesting manner. The participants got two books as a gift from Dr. Snehal Tawre. Those books were given by Mrs. Nirmala Gopal Kirane as a donation. We are very grateful to Mrs. Kirane.

ъ 97 г

Achievements -

Dr. Snehal Tawre :

- Published an article on Sahitya Suchi on 'Prof. B. S. Pandit', a renowned scholar from Vidarbha.
- Delivered speech on 'Dr. Babasaheb Ambedkar' on Ambedkar's Jayanti in Modern College.
- Was invited in Sharadabai Pawar College, Baramati for National Marathi Seminar organised by the college.
- 4) Has been appointed on interview panels in various colleges and in Bhartiya Vidhya Bhavan - Schools.
- 5) Member of LIC Panel.
- 6) Delivered a speech at the Publication programme 'Marathi Shokatma Natake' in Aavad College, Pathardi.

Dr. Madhura Koranne

- 1) Her book 'Natyakshare' has been published in 2006.
- Delivered a speech on the subject 'Aadhunik Natakatil Stree Pratima' organised by 'Maitrey Mandal' Pune.
- Wrote articles on drama and were published in a magazine 'Deepmala' (Diwali Magazine, 2005).

I am thankful to the Vice-chancellor of University of Pune for granting funds to our department. The success of our efforts was a result of good team work of my colleagues and students. I have always received support from our Principal Prof. A. G. Gosavi, Vice-Principal Dr. Y.R. Waghmare and P. G. Coordinator, Dr. Sulbha Deuskar for all our activities. I am thankful to them and seek their confirmed encouragement for future activities.

Dr. Snehal Tawre,

Head, Department of Marathi

Department of Hindi

Senior Wing

1. Mrs. Sunita D. Purohit

Junior Wing

- 1. Mr. S. B. Doiphode
- 2. Mr. V. V. Suryawanshi

Students' Strength

- 1. XI Arts, Com, Sci 395
- 2. XII Arts, Com., Sci 376
- 3. F. Y.B.A. General 75
- 4. S. Y. B. A. General 45
- 5. T. Y. B. A. General 30
- 6. F. Y. B.Com 105

Activities conducted during the year

The department organized various competitions during this year. Following activities were carried out for the students.

- A) Essay Competition For F.Y.B.A. Students
- B) Advertisement writing Competition for S.Y.B.A. & F.Y.B.Com. students.

The topics were specially selected from their syllabus.

Prof. Madhura Koranne and Prof. Rasika Date were judges for these

competitions.

 Celebration of Hindi day. The department celebrated Hindi day on 21st Sept. 05 with lots of enthusiasm.

Following programmes were arranged

- A speech on 'Bambayya Hindi' One of our F.Y. Commerce students spoke on this topic.
- 2) Reciting Poems.
- Prize distribution Prizes were given to the students who stood first in Hindi for the year 2004. Prizes were also given to the winners of the competitions.

Dr. Sadanand Mahajan (Founder of Nandadeep Prakashan.) was the Chief Guest for the function. He delivered an interesting lecture on 'The Importance of Hindi language in our life.' Dr. Y. R. Waghmare, Vice-Principal was the chairperson on this occasion.

Prof. Sunita Purohit organized this function. There was a very good response from the students.

Achivements of Mrs. Purohit Seminars attented.

 1) 11th Feb 2005 - Saraswati Mandir Night College, Vidyarthini Manch, Pune - One day seminar on legal rights of women. 99

Varma Trust, Garware College & Maharashtra Rashtrabhasha Sabha, Pune - One day State level seminar on Ramkumar Varma.

- 30th Sept. & 1st Oct. 2005 -Shreemati Nathibai Damodar Thakarasy Mahavidyalaya - Pune -Two-day interdisciplinary National Seminar on - Srujan & Sameeksha. (सृज़न आणि समीक्षा)
- 4) 23rd Jan 2006 Pune University -Vidyarthi Kalyan Mandal, Pune -One day work-shop 'Nirbhay Kanya Abhiyan.' (निर्भय कन्या अभियान)
- 5) 4th Feb. 2006 S.I.E.S. College of Commerce & Economics, Sion, Mumbai - 22 - One day state level Seminar on Empowering women.

Publication - A book in Hindi, containing notes & definitions of words typically used in Kathak Dance, was published on 20th July 05. This 'Kathak Sandnya Samvadini' (कथक संज्ञा संवादिनी) is very useful for the students of Dance & Music.

Award Achieved - Won second prize in Hindi essay competition. This State level competition was organized by the Hindi Department of Abasaheb Garware College.

2) 5th Aug. 2005- Dr. Ramkumar

Special Performances

- A) Compering On 20th July 2005, Guru Rohini Bhate's disciples celebrated her 80th Birthday. Dr. Ayyangar was the Chairperson on this occasion. Dr. Ashok Kelkar, Sumitra Bhave, Amol Palekar were the speakers. Compering was done by Mrs. Purohit.
- B) Performance On 14th Sept. 2005 Maharashtra Rashtrabhasha Sabha & Garware College jointly celebrated 'Hindi day'. Performed a Kathak Programme on 'Raja Shivaji' - A Kavitta (कवित्त) written by Kavi Bhushan (कवि भूषज).
- C) Speech delivered Was invited by Pune Aakashwani Centre on 21st of March 2006, to express my views on the book - 'Kaikeyi' (केकयी) written by Major Sarjuprasad Gayawala.

Apart from the above external activities, worked on various committies - like Vidyarthini Manch, Kala Mandal, Magazine, Library etc.

> Mrs. Purohit S. D. Head, Department of Hindi

* * *

Department of English

1**00 c**

Names of the Teaching Staff Members (Senior Wing)

1) Ms.Surekha G. Parab. - H.O.D.

- 2) Mrs. Alka A. Kamble
- 3) Mr. Hemant G. Shirsat
- 4) Ms. Rakhi Chowgule
- 5) Mrs. Deepali S. Thakur.

Visiting Faculty for P.G. :

- 1) Dr. Supriya Sahasrabudhye -Modern College- Ganeshkhind
- 2) Dr. P.F. Patil (retd. Principal Lasalgaon College)
- 3) Dr. Leena Chandorkar (Lecturer-Garware College)

Junior Wing Staff Members :

- 1) Mr. J.P. Chinchore Vice Principal Junior College.
- 2) Mr. R.V. Kulkarni
- 3) Mrs. Beena U. Muttalgiri
- 4) Mr. Sambare
- 5) Mrs. Vandana Joshi.

Mrs. Anuradha S. Alurkar from the Sr. wing resigned on 1st Aug. 2005.

Student Strengh (Senior College) English

Class	Special	General	Compulsory
T.Y.B.A.	24	27	165
S.Y.B.A.	23	24	210
F.Y.B.A.	-	39	155
S.Y.B.Sc.	-	125	-
F.Y.B.Com	ı	156	481
M.AI	38	-	-
M.AII	21	-	-

University Results-Passing

T.Y.B.A. : Annuals -75% (Special English)

First Class-3

Names- Ms. Vidya Bendre,

Ms Shital More, Ms. Ishwari Nandedkar.

MA. I &II - 72.3% (Special English) First Class- 3, Higher Second-2 Names : Ms. Rohini Rao, Ms. Usha Sable, Ms. Seema Suryavanshi

Departmental Activities :

1) A 'Film Festival' for UG& PG Students was organised from 28th Feb. 2006 to 8 th March 2006. Academic Films based on texts prescribed at the UG & PG Level (English) were screened. The inauguration was held at the hands of Principal A.G. Gosavi. The students and the Staff enjoyed and benefited from this festival. Synopsis of these texts-cum-films were given to the students in advance.

⊐ 101 <u></u>

The films shown were :

* Lucky Jim by Kingsley Amis
* Hamlet by William Shakespeare
*Train to Pakistan- Kushwant Singh
*Sons & Lovers by D.H. Lawrence
*Lord of the Ring by W.Golding
*Pride & Prejudice by Jane Austen
*Thomas Hardy's Wessex
*Willam Wordsworth-Lake Poets
*Animal Farm by George Orwell
*My fair Lady (Specially shown for varieties & variations in Language)

The department is extremely thankful to the Principal & Dept. of Computer Science, Dept. of Geography, the Registrar and Joseph Pawar (S.Y.B.A. Student) for the necessary help rendered for the festival. My special thanks to Mr. Hemant Shirsat for actively participating in the entire organization of the film festival.

As a Extension Activity the IMPS Learning Resources approached our dept. Ms. Mugdha Undirwadkar, Manager-HR & Communication delivered a lecture to the B.A. & M.A. (Special English) students on 24th Jan 2006. This lecture was to provide support and guidance to students wanting to achieve higher academic excellence in their chosen field of

specialization and inform them about job opportunities. The aptitude test was held on 29th Jan. 06. Our Students Santosh Mane (T.Y.B.A.) Rajesh Jadhav (M.A.-II) Supriya Margade (M.A.) appeared for the test. M.A. students were selected for Personal Interview held on 8th Feb. 06.

Mr Hemant Shirsat encouraged and escorted Students of S.Y.B.A. & T.Y.B.A. to the Henrik Ibsen Festival on 11th, 12th, 13th Jan. 2006 for the Inaugural Session, paper reading, screening and stage performance related to Henrik Ibsen.

Mrs. Alka Kamble organized a Paper Presentation on 'The Choice of Special Subjects' in the T.Y.B.A. Class. Mock interviews were conducted in Jan. 2006.

Group discussions and presentations were held for M.A.-IIthe ELLT Paper by Ms. Parab in March 06.

Guest Lectures for U.G. & P.G. students were arranged.

1) A Lecture on "Reading Autobiographies-Reading the Literature of I" by Dr. Leena Chandorkar-Lecturer in English, Garware College was delivered on Tue. 7-2-06

2) A Lecture on "Why Study Literature ?" by Prin. Dr. Shantanu Chindhade, M.U.C. College, Pimpri was delivered on Wed. 8-02-06.

A very good response from the students was received. The sessions were interactive.

Staff Activities & Achievements : Ms. S.G. PARALE :

- Was invited as a Guest speaker at the English Language Teaching Institute, Symbiosis on 'Dialects & Registers' with the help of OHP, on Wed. 18th May. 2005, to a heterogeneous group of students studying the English Language. at the Vishwabhawan Auditorium Symbiosis.
- 2) 'Resource Person' to deliver a lecture of 90 minutes on 'Language Skills Development' in One-day Workshop for а Implementation of Non-Credit Courses at PG. Level under Ouality Improvement Programme, organized by Dept. of Electronic Science. Modern College on 11th Feb. 2006. The PG Students from Modern, Fergusson & Poona College were present.
- 3) Especially invited to compere at all the Sessions from the Inaugural to the Valedictory at a 3- day International Conference on BioSciences, Biotechnology & Biodiversity Analysis held on

15,16,17 Oct. 2005, organized by P.G. Research Centre, Dept. of Botany, Modern College, Pune-India.

- 4) Invited to anchor the Felicitation Function organized in honour of Dr. Chandrashekhar Jahagirdar, Prof. & former Head, Dept. of English, Shivaji Univ. Kolhapur (a great scholar & renowned teacher of English), on 26th Feb. 2006, held at Vishwabhawan, Symbiosis. Guests of Honour were Prof. Ram Bapat, former Head, Dept. of Political Science, Prof. Nagnath Kottapalle- (V.C. BAMU), Dr. Uttam Bohite, Prof. G.M. Pawar, Prof. D.N. Dhanagare, Prof. P.C. Kar.
- 5) Appointed as Member of the Local Inquiry Committee by Univ. of Pune to visit th PG. Wing (English) of the Ray at Santhan's Args, Sc. & Com. College Hadapsar on 16th Sept. 2005.
- 6) Appointed Paper Setter Oct. 05. for M.A.-II by Univ. of Pune.
- 7) Attended & Participated in a State Level NAAC sponsored Seminar on Frontiers and Challenges in Quality Education on 26th & 27th April 2005 organized by Sir Vithaldas Thackersey College of

- 103 <u>-</u>

Home Science-Autonomous-S.N.D.T. Women's Univ. Mumbai.

- 8) Attended an Intercollegiate Seminar on 'Literature & Language Teaching' in collaboration with the English Teachers' Association, Pune, on Dec. 22nd, 2005 organized by Ness Wadia College of Commerce-Pune.
- Attended a Seminar on 'Literature and the Arts' on 4th March 2006 organized by Dept. of English, Nowrosjee Wadia College-Pune.
- 10) Attended the 'Henrik Ibsen Conference' in Pune on 11th Jan 06 organized by Symbiosis College of Arts Com. &Sc. co-sponsored by the Royal Norwegian Embassy.

Mrs. Alka Kamble :

- Successfully Completed the Refresher Course Conducted by Academic Staff College, Univ. of Pune from 29th Nov. to 18th Dec. 2005.
- Worked as an Examiner, Moderator for S.Y.B.Sc., S.Y.B.C.S., F.Y.B.Com. & F.Y.B.A. March/ Oct. 2005 Pune. Univ. Examinations.
- 3) Associated with various Committees in the College- NSS, Vidyarthini Manch, 2005-06.

Organized a Workshop for the Manch-"Professional Skills'.

- Worked as Co-ordinator for Annual Oral Examinations -F.Y.B.Com., S.Y.B.A., S.Y.B.Sc. 05-06.
- 5) Participated in an NGO activity Sath-sath Vivah Abhyas Mandal 2005-06.
- 6) Chaired a Paper Presentation Session on 'Political Parties in India' organized by Dept of Political Science in Jan. 2006.

Mrs. Dipali Thakur :

- 1) Won a Scholarship instituted by the Govt. of Spain to Study Spanish Language and Culture at the Univ of Barcelona in the month of July 2005.
- 2) Passed Advanced Diploma in Spanish from the Univ. of Pune with a first Class in April 2005.

Ms. Rakhee Chowgule :

- Conducted Spoken English classes for the Undergraduate students of Modern College-Ganeshkhind, Pune-53 in Sept 2005.
- Successfully completed MSCIT Course with 92% in March 2005.
   Activities of Junior Wing :

An Elocution Competition was organized by Mrs. Vandana Joshi in Oct. 2005. 35 students participated. ⊐ 104 **⊏**

Ms. Parab. HOD, & Mr. R.V. Kulkarni judged the competition. The topics were :

Nature is our Teacher

Ban on Plastic

Heavy Rains Disturbed Mumbai life. A crowd of multi channels- remote

in my hand !

Mangal Pande- A film review We Congratulate the winners-Nikhil Bhushan (XIG) 1st Prathamesh Joshi (XIIG) 2nd Pooja Khedkar (XIF) 3rd

Pooja Khedkar (XIF) 3⁴

A magazine titled "REFLECTIONS" was prepared by the students of XIG Com. as an academic activity. The students enjoyed the team work while writing articles, poems, essays for it and compiled newspaper material also. They were guided by Mrs. V. Joshi. The students were congratulated for it by Mr. Jagdish Chinchore Vice-Prin. Jr. College during the 'Release Function.'

A Discussion on the historical film 'Mangal Pande' was organized. Students reviewed the film and gave a good response.

A competition in 'English Paragraph Reading' was organized for Std XII G students on 7th May 05 by Mr. R.V. Kulkarni. 25 Students took part in it.

'Modern' 2005 - 2006 $\star \star \star \star \star$

Principal A..G. Gosavi and the former Vice- Principal & H.O.D. Dept. of English Prof. V. G. Joshi judged the Competition. Ms. S. Parab attended the Competition and gave a few suggestions.

Ms Neha Bagde was the prize winner.

As an N.S.S. activity Mrs. Beena Muttalgiri guided Std. X students of Vadhu, Dist. Shirur on 'How to prepare for HSC Board Examination"

Mr. P.M. Sambare, N.S.S. Programme Officer selected N.S.S. volunteers and encouraged them to participate in the pre- R.D. Parade Camp at Bhoj-Gujarat. The candidates selected were Praveen Padwal –XIB and Asmita Pawar- XIA.

Mr. Sambare very successfully arranged for a "Special Winter Camp (NSS)" at Vadu-Dist. Shirur from 15th to 24 Dec. 05.

Bhartiya Sanskriti Pariksha-2005, announced by Vivekanand Kendra, Kanyakumari was organized by Mrs. V. Joshi. We Congratulate Ms. Deepali Dev-XI G who bagged the 1st prize in Maharashtra State and 15 students who came out with flying colours.

Mr. J.P. Chinchore is appointed as a member of the Sant Gadgebaba Swachhata Abhiyan Committee to look ⊐ 105 <u>—</u>

into the workings of Nagar palika and Nagar Parishad in Sangli Distirct.

The department congratulates Dr. Supriya Sahasrabudhye for getting the 'Best Teacher Award' 2005-06 from the P.E. Society on Kanitkar Day i.e. 25th Jan 2006 and also congratulates Mrs. Deepali Thakur and Mr. Chinchore for their achievements.

I thank all the members of the staff in the department and the visiting faculty for their co-operation.

> Ms. S. G. Parab Head, Department of English

* * *

Department of Economics

Names of the Members of the Department

1) Mrs. Kulkarni V. S. - H.O.D.

- 2) Dr. Shende A. H.
- 3) Mrs. Vartak S. A.
- 4) Mr. Deshmukh S. S.
- 5) Ms. Mujumdar P. B.
  - (Leave vacancy of Mrs. Satam M M)

1 4

Student Strength :

<u>Arts Faculty</u> (Special level) S.Y.B.A. (Eco. Special) – 30 M.B.A. (Eco. Special) – 30

Achievements of the students :-

- Mr. Rajkiran Chinde from T.Y.B.A. (Eco. special) has been awarded "Best Student Trophy" for 2005-2006 academic year.
- Mr. Gajanan Nerkar M.Com. Part I has been given the following prizes
  - (i) Swatantryaveer Savarkar Smruti Pratishthan sponsored

Quiz Contest – First Prize in India

- (ii) Swami Vivekanand Kendra sponsored Sanskriti Exam. – Ist Prize
- (iii) Inter-Collegiate Story-writing Competition - IIIrd Prize
- (iv) Published 20 Essays, Participated in various Elocution Competitions at various levels and won the prizes.
- (v) Quiz competition of the Planning Forum Ist prize.
- Students of B.A. and B.Com. classes participated in Seth Walchand Hirachand Elocution Competition sponsored by Forum of Free Enterprise, Mumbai, organized by the Planning Forum
- 4) Mr. Gajanan Nerkar (M.Com.-I), Saurabh Patwardhan (T.Y.B.Com.) and Miss. Jui V. Walke (T.Y.BA. Eco. Special) won the prizes in the

ı 106 ⊏

Quiz competition organized by the planning Forum. Consolation prize to Chaitanya Gurav (T.Y.B.Com).

- 5) The students of T.Y.B.Com. A have participated in Paper-Presentations – on Banking & Finance Paper II and III.
- 6) T.Y.B.Com students also had participated in the various events of Wall-Street competition organized by Fergusson College, Pune on 25th Jan 2006.

Achievements of the Members of the department :

1) Mrs. Kulkarni V.S.

शिक्षक गौरव पुरस्कार - पुणे महानगरपालिका मानपत्र आणि स्मृतिचिन्ह : महापौर सौ. रजनी त्रिभुवन यांच्या शुभहस्ते - ५ सप्टेंबर २००५ शिक्षक दिनानिमित्त.

- 2) Dr. Shende A. H.
- (i) Written an Article on "Agro Exports" in "Agrowan Daily" in Sakal group from Oct 2nd to Nov – Every Sunday.
- (ii) Attended Seminar on the Topic
   "Research Methodology of Project Report" at B. R. Gholap College, Sangvi – on 22nd Dec. 2005.
- (iii) Attended National Seminar on "Investment opportunities" at

Garware College of Commerce on 17th, 18th and 19th Feb. 2006.

- (iv) Being a Chairperson of the Planning Forum he has organized various activities such as Guest lectures, Elocution competition Quiz competition, Essay Competition, Study tour and Industrial visits.
- 3) Mrs. Vartak S. A.
- (i) Attended International Conference WFSAD, Chennai – Nov. 2004
- (ii) Attended NFMI Seminar at Y M C A organized by SAA on 11th & 12th Dec. 2005.
- (iii) Organized Guest Lecture for T.Y.B.Com. Banking students on the Topic "Methods of charging securities" by Shri Chandrakant Dighde from United Western Bank.

4) Mr. Deshmukh S. S.

Attended one-day seminar on Research Methodology and Project Report" in B. R. Gholap College, Sangvi on 22nd Dec. 2005.

Mrs. Kulkarni V. S.

Name of the teachers :

- 1) Mrs. Amruta S. Oke (HOD)
- 2) Smt. Vijaya K. Jagtap
- 3) Mrs. Asha Parulekar
- 4) Mrs. Ranjeeta Poddar

Students Strength:

Psychology (Special)	44
Psychology (General)	243

Extra Curricular activities :

Students prepared charts and participated in Science Exhibition organized by Science Association. Students explained how psychological tests can be administered and what are the uses of various psychological experiments. Visitors appreciatted the efforts taken by the students.

Guest lectures : Smt. Shraddha Deshmukh a Counselor delivered a series of lectures regarding different approaches of counselling. Students from S.Y.B.A. Psychology special class were benefited by these lectures.

Workshops : 3 state level workshops were organized for teachers. These workshops were of 2 days duration. Various professional techniques were taught to teachers. Dr. C.G. Deshpande, Dr.P.A. Bhagatwar (Ex-head of the Psychology Dept. Mumbai University) were resource persons.

Students participation in one day workshop-21 students participated in one-day workshop organized by Academy of Personality development and Fergusson College, Pune. This Workshop was organized on 'World Mental Health' day. Dr. Balaji Tambe, Mrs. Shobha Bhagwat, Dr. Bharat Desai, Dr. Dolke, Dr. Sharad Chandra Gokhale were the resource persons.

Educational visit : Students visited a Career exhibition 'Edugain' organized by daily Sakal. Students gathered information about career opportunities in future.

SET Examination guidance Centre: This year our department has started new activity of giving guidance for SET examination. Past students, students from S.N.D.T. College, teachers from other institutions were given guidance. All the necessary study material was provided to them as well as techniques of preparing for the examination were explained to them.

Inaguration of new laboratory : This year our department was shifted to new well-equiped laboratory. This lab was inaugurated at the hands of Principal A.G. Gosavi. Past students of our department attended the function. Smt. Shraddha Deshmukh, Miss Jyoti Kalikar, Miss Kusum Padale were felicitated on this occassion for their academic excellence.

Achievements of teachers :

* Mrs. Amruta Oke elected as a member of the Board of Studies in psychology, and as a member of Mental, Moral and Social Sciences faculty of the University of Pune.

* Mrs. Amruta Oke is nominated as a Joint Secretary of National level organization. "Indian Association of Human Behaviour."

* Mrs. Amruta Oke is invited as a Visiting faculty to teach Post Graduate courses by S.N.D.T. College and Ferguson College.

* Mrs. Amruta Oke was appointed as a member of Syllabus revision committee of Kolhapur University & Member of LIC Committee Chairperson of Lab. inspection Committee of Pune University.

* Mrs. Amruta Oke co-authored a

⊐ 108 <u>—</u>

book "Organizational behaviour and principles and practice of management'. This book was released at the hands of Prof. M. N. Navale, Founder, President of Sinhagad Technical Education Society, Pune.

* Mrs. Amruta Oke was invited to conduct (i) Workshop for students on Personality development (ii) Workshop for parents on child development by Progressive Education Society's, English medium school at Warje, Malwadi.

* Mrs. Amrud Oke attended a 3 day National Seminar on 'Human Resource Development' organized by Dept. of Psychology, Pune University.

Counseling Center : This year students, their relatives and staff members were benefited from the counseling center of our department.

All the above activities would not have been possible without the cooperation of teaching as well as nonteaching staff of the department.

Mrs. Amruta S. Oke,

Head, Department of Psychology

Department of Political Science

100

Names of teachers 1) Senior College Mr. Khokale D.L. Mrs. Chavan V.C.

2) Junior College Shri. G.P. Gaikwad

Students Strength

XI Arts	150
XII Arts	140
F.Y.B.A.	76
S.Y.B.A. Special	60
S.Y.B.A. General	125
T.Y.B.A. Sepecial	29
T.Y.B.A. General	96

Khokale D. L.

Academic Results:

1.B.Com: The result of B.Com. Examination held in March 2006 was 80%.

2.M.Com: The result of M.Com. Examination held in May 2006 was 50%.

3.Professional Examinations: Our students along with their University curriculum appeared for C.A. and I.C.W.A. Examinations. Five students studying in S.Y.B.Com. Class passed P.E.- I-Examination of ICAI and one student studying in M.Com.Part II class passed Intermediate Examination of I.C.W.A.

In the academic year 2005-06, the Department of Commerce conducted various activities for students like:

- i. Lecture series
- ii. Visits to various organizations
- iii. Career campaign Workshop
- iv. Placement Activity
- v. Group Discussions

vi. Presentations and paper reading by Students

Lecture Series

During the year following guest lectures were organized for the benefit of students.

- 01. Basics of Patents and How to apply for patent by Dr. Ajay Purkar.
- 02. Latest amendments regarding the rules of appointment of Directors by Anjali Barve (Company Secretary).
- 03. Accounting Standards by Mr. Kiran Gandhi.
- 04. Cost Audit by Dr. Vechalekar.
- 05. Entrepreneurship by Mr. Gurudas V. Nulkar.
- 06. Cost Unit & Cost Centre by Mr. Avinash Mehendale.
- 07. Valuation under Customs Act
  1962 Cases by Mr. Anand
  Kulkarni.
- 08. Public Services Examinations by Mr. Ninad Deshpande IFS.
- 09. Introductory lectures for M.B.A. course were organized during the year.

Industrial Visits

To know the working of various organizations the following visits were arranged during the year.

- 01. District Registrar Office for explaining the Registration procedure of the property.
- 02. District Forum to understand The consumer Protection Act and its procedure.
- 03. Pune Stock Exchange to understand the procedure of stock exchange.
- 04. District Industries Center for S.Y. B.Com. students to create awareness about Entrepreneurship and to know the various schemes of D.I.C.
- 05. Electronica Machine Tools Ltd. (Saswad Unit) to know the factory working, material movement procedure, Scientific stores keeping and Central Excise.
- 06. The office of Mr. Mahesh Athawale, Chartered Secretary for collection of cases of M.R.T.P.
- 07. The office of Mr. Vikas Khare, Chartered Secretary for getting

information about the Government Policy and Foreign Direct Investments.

<mark>ء 111 –</mark>

08. Yashawant Sahakari Sakhar Karkhana, Theur to know the working of manufacturing organization.

> Prof. V.N. Gaikwad, Prof. A.V. Kamble, Prof. S.K. Rahane, Prof. S.J. Ahiwale, Prof. S.R. Hirwe, and Prof. D.P. Mule organized all these visits.

Career Campaign Workshops

During the year members of staff presented papers in National and State Level Seminars and workshops

01. Prof. A.G. Gosavi presented papers in various seminars and workshops. He was invited as a resource person at workshop for Principals at all India Level organized by Indian Institute of Education, Pune. He delivered inaugural address at the seminar for BBA and BCA students at Ahmednagar and spoke on Emerging Dimensions of Management and also spoke at

Seminar on Research Methodology and Project Report Organized by Abeda Inamdar College. Prof.A.G.Gosavi delivered lecture on Autonomous College in Principals' workshop at Ahmednagar.

- 02. Dr. Y.R. Waghmare presented a paper on Convergence of Accounting standards at National Conference of Indian Accounting Association held at Hyderabad on 12th & 13th Decemebr, 2005.
- 03. Dr. Y.R. Waghmare presented a paper on Computation of Taxable Income at State level seminar organized by Jedhe College of Arts and Commerce, Pune in February 2006.
- 04. Dr. Bharati Dole presented a paper on Customer Relationship Management with reference to Hospitals at two days state level seminar organized by Indrayani College, Talegaon on 30th & 31st January 2006.
- 05. Dr. Bharati Dole delivered a lecture as resource person on Management of Change for Excellence with reference to

⊐ 112 ⊏

Marketing Environment at UGC Sponsored by Ahmednagar College, Ahmednagar.

- 06. Prof. A.V. Kamble presented a paper in State Level seminar on "Tourism Development" organized by Deaukh College Dist. Ratnagiri.
- 07. Prof. R.Y. Deshpande was invited to deliver talks or lectures or chair sessions at
- a. ILS Law College, Pune.
- b. Agharkar Research Institute, Pune.
- c. Indian Institute of Information Technology, Allahabad.
- d. C-DAC, Hyderabad.
- 08. Prof. D.P. Mule, Prof R.P. Date and Dr. Y.R.Waghmare attended a National Seminar organised by Institute of Chartered Accountants of India on "Information Technology with reference to Automobile Industry.
- 09. Prof. D.P. Mule attended a seminar on Charitable and Religious Trust.

Activities for Students

- 01. Dr. Bharati Dole organized an exhibition "Ada" on advertising and Marketing in the month of February 2006. The guidance was provided to the students in preparation of charts and models related to topics included in syllabus. The exhibition helped the students in understanding practical aspects of the subjects, provided scope to their initiative and creativity, developed a team spirit and communication skill amongst the students. The exhibition was visited by the staff members and students of our college and other colleges and highly appreciated by all.
- 02. Prof. R.Y. Deshpande has guided the students of T.Y. B.Com. students on the topic 'Interview Techniques'. He also conducted a session on 'Crisis Management' for the students. He shared his views with students regarding Overall Personality Development and motivated students to make Group Presentations on various topics of syllabus.

03. A special programme was organized by Prof. V.N. Gaikwad for the students of T.Y. B.Com. to know On Line Trading Activity of Shares.

04. Prof S.K.Mehta guided the students of T.Y. B.Com. on PAN & De-registration of Companies.

Group Discussions

- 01. Prof. A.V. Kamble organized group discussions on the various contemporary subjects for the S.Y. B.Com. students of Business Communication for the purpose of developing Communication Skills.
- 02. Prof. V.N. Gaikwad organized group discussions on the various topics related to Corporate Law.

Presentations and Paper Reading by Students

01. Prof. S.K. Rahane organized a programme "Tribute to Peter Drucker". Two students gave presentation on life history of the great thinker and Management

⊐ 113 c

Guru Peter Drucker. They focused on 'Contribution to Management Thought of Peter Drucker.' On the same theme exhibition was also organized. The same presentation was organized for S.Y. B.Com. students.

- 02. Prof. V.N. Gaikwad organized presentations on various topics of Corporate Law and recent trends in the corporate field.
- 03. Students of T.Y. B.Com. organized a seminar on 'Capital Gains', under the guidance of Dr. Y. R. Waghmare.
- 04. T.Y.B.Com. Students studied the Union Budget 2006 and prepared papers on it, which is in addition to the requirement of syllabus. The students got acquainted with the provisions of Income Tax Act, 1961 applicable to Assessment Year 2007-2008.

Staff Achievements

01. Prof. A.G. Gosavi was elected on Board of Studies in Business Administration as a Chairman. He was also elected as a member of Management Council, University of Pune from Academic Council of the University.

- 02. Dr. Y.R. Waghmare was elected as member and Chairman of Board of Studies in Accountancy, Faculty of Commerce, University of Pune.
- 03. Dr.Y.R. Waghmare was felicitated by Zenith Public Trust Pune as a Popular Teacher on the basis of poll taken among T.Y.B.Com. Students of the College.
- 04. Following books written by Dr.Y.R.Waghmare were published during the year.
  - a) Corporate Accounting for

S.Y.B.Com.

b) Cost and Woks Accounting for S.Y. B.Com.

- 05. Dr. Bharati Dole completed general level course on Intellectual Property offered by 'World Intellectual Property Organisaion, Geneva.' She got A⁺ Grade.
- 06. Prof.S.K.Mehta's following articles were published in various magazines during the year 2005-2006.

Modern' 2005 - 2006 ★★★★★ 115				
<u>No.</u>	<u>TITLE</u>	ISSUE	MONTH	
1	Annual Information Return.	Vyapari Mitra	APRIL, 2005	
2	He Tumhala Mahiti Asaylach Pahije	Vanijya Vishwa	APRIL, 2005	
3	He Tumhala Mahiti Asaylach Pahije	Buisness Express	APRIL, 2005	
4	Fringe Benefits Tax	Vanijya Vishwa	JULY, 2005	
5	Fringe Benefits Tax	Vyapari Mitra	AUG., 2005.	
6	Fringe Benefits Tax	Buisness Express	AUG., 2005.	
7	Drafting of Audit Reports	GCC Seminar	OCT., 2005.	
8	Samajik Samstha Ani Aaykar Kayda	Vanija Vishwa	DEC., 2005.	
9	Samajik Samstha Ani Aaykar Kayda	Vyapari Mitra	JAN., 2006.	
10.	Niyojan-Kagdache, Paishache, Jeevanache	Gujarathi Samaj	JAN., 2006	
11.	Rahoon Gelelya Goshti	Vanija Vishwa	APRIL, 2006.	

A Tribute:

Prof. S.G. Datar, former Vice-Principal & Head of the Department of Commerce, passed away in October 2005. He was a very popular teacher and author of many books on Commerce subjects.

Prof.Jivita Gujar, a young energetic and enthusiastic teacher passed away after prolonged illness in December 2005.

May their souls rest in peace.

Dr.Y.R.Waghmare Department of Commerce

Planning Forum

The Planning forum is an association which aims at educating students in understanding economic policies of the nation.

The following activities were carried out in the academic year 2005-06 :

- The forum was inaugurated at the hands of Dr. Santosh Chandra, Manager, NABARD, Pune on Aug.
   18, 2005. He spoke on 'Bio-diesel and the policy adopted by the Government.
- 2) The 40th Seth Walchand Hirachand Elocution competition was conducted on Aug. 25, 2005.
- 3) Mr. Abhijeet Kulkarni, Reserach Analyst in Management from Jenas University USA, guided our Students in Career opportunities in Management on Dec. 15, 2005.
- An Essay competition on Human Capital-Perspective & Growth was conducted on Jan. 17, 2006. Prof. Mrs. Sandhya Vartak took extra efforts to conduct this competition.
- 5) A quiz competition on Indian Economy was conducted on Feb. 2,

2006. There was overwhelming response from the students. Prof. S.S. Deshmukh's assistance in conducting this competition was commendable.

- 6) Dr. Ashutosh Ranavikar, Assistant Advisor RBI deliverd a lecture to our Students on 'Indian Economic Scenario- Monetary & Fiscal Policy' on Feb. 4, 2006.
- 7) The Valedictory function was held on Feb. 17, 2006 at the hands of Vice-Principal Dr. Y.R. Waghmare. The Vice-Principal addressed the students & advised them to participate in associations like Planning Forum for their all round development.

The above actvities were a result of good team work done by Prof. Ashok Kamble, Prof. Mrs. Sandhya Vartak, Prof. Suresh Deshmukh and Prof. Ms Mujumdar.

Dr. Abhay Shende

Chairman, Planning Forum

COMMERCE ASSOCIATION

The Commerce Association organises various activities for the students.

These activities are in the form of competitions, lectures, wall papers etc. These activities aim at all-round development of the students and are important part of education process.

This year the members of the Association were as follows :-

- Chairperson :- Prof. S.K. Rahane Members :-
- Prof. A.V. Kamble
- Prof. S.K. Mehta
- Prof. S.A. Ahiwale
- Prof. R.P. Date
- Prof. D.P. Mule
- Prof. S.G. Sardesai
- Prof. S.A. Vartak

The activities of the association were inaugurated in July 06. On this occasion a senior tax consultant Shri Kantilal Shah delivered a lecture. He put before students various interesting cases relating to law. His speech helped students to understand how _ 117 ⊏

legal provisions are interpreted.

The other activities organised throughout the academic year 2005-06 were as follows :

- 1. Students prepared a wall-paper on 'Deregistration of Companies.'
- 2. Audio-Visual Advertisement Competition:- Students presented 'Live Advertisements' in groups. The creativity and originality of students was evident from the subjects and presentation of advertisements.
- 3. This year Commerce Association celebrated 'Teachers Day' in a unique way. Retired Professor, Dr. D.D. Punde, and a Past student of the college Prof. Vijaya Kulkarni, were invited as guests. They shared their experiences as a teacher and student with our students and expressed their opinions about 'Changing teacher-student relationship.'
- 4. Commerce-Association organised a 'Hand-Written Magazine Competition' The subject for this competition was WTO and India.
- 5. The Annual Prize Distribution of the Association was organised. Dr. Y.R. Waghmare, Vice-Principal gave away prizes to the winners.

On this occasion students expressed their views about the activities of the Association. They focussed on the need and importance of such activities for their development.

Some students gave valuable suggestions regarding the activities of the Association to be conducted in the next academic year. This feedback is being noted by the Association.

All these activities would not have been possible without the active support of Prof. A.G. Gosavi, Principal and Dr. Y.R. Waghamare, Vice-Principal and Head of the Department.

The co-operation of the members of the Association and enthusiastic participation of the students contributed a lot towards the success of various activities of the Association.

S. K. Rahane

Chairperson,

Commerce Association

Names of the Staff Members Senior Wing

- 1) Mr. Deshmukh S. S.
- 2) Mrs. Suryavanshi M. S.
- 3) Mrs. Ghanekar M. S.
- 4) Mrs. Raut S. R.
- 5) Mr. Sathe A. V.
- 6) Mrs. Shah P. R.
- 7) Mrs. Chavan M. S.
- 8) Mrs. Pise V. R.
- 9) Miss. Pund Shilpa
- 10) Mrs. Sardesai Anjali
- 11) Mrs. Khedekar Radha
- 12) Mr. Chellapan Manish
- 13) Mrs. Salla Kalyani
- 14) Mrs. Bhandari Deepali

Junior Wing

- 1) Mr. Daf Sanjay
- 2) Mrs. Shweta Khadse
- 3) Mrs. Karlekar Savita

Non Teaching Staff

- 1) Mr. Samir Badmanji
- 2) Mr. Dalvi Balasaheb
- 3) Mr. Gaikwad Rajendra
- 4) Mr. Mahalim Chandrakant
- 5) Mr. Pawar Ramdas
- 6) Mr. Bhapkar Sanjay

XQ2= PI 2C3 CHE = 03 Outer 4 XO

118

Students Strength :			
<u>Class</u>	Male	<u>Female</u>	<u>Total</u>
XI (Voc.)	32	18	50
XII (Voc.)	34	17	51
F.Y.B.Sc.	85	78	163
S.Y.B.Sc.	86	62	148
T.Y.B.Sc.	76	73	149
M.ScI	46	15	61
M.ScII	46	16	62
M.C.AI	35	13	48
M.C.AII	23	20	43
MCA-III	16	18	34

Students from other Countries :

F.Y.B.Sc. (Computer Science) : 00 S.Y.B.Sc. (Computer Science) : 08 T.Y.B.Sc. (Computer Science) : 07 M.Sc. (Computer Science) : 02

Activities conducted during the year :

- * Placement Activity
- * Student Counseling
- * Best Programmer Competition
- * Campus interviews
- * Seminars
- * Group Discussion
- * Guest lectures
- * Single Window Centralized Admission Programme
- * Departmental Library
- * Conduction of Entrance Examination at Mass Level

* Contribution of the staff members in Central Assessment Programme. SEMINARS/WORKSHOPS:

This year the Department organized a Seminar Series by inviting eminent personalities in the field of IT. Prof. A. V. Sathe & Prof. Manish Chellapan worked as coordinators for the same. This activity proved beneficial to the students as well as staff and helped in establishing college and industry relationship. All teaching & nonteaching staff members took active participation in the smooth conduct of the seminar series. We are also thankful to the College administration for providing us necessary support in this regard.

Details of the teachers who have participated in seminar work :

One day workshop was arranged on "Revised Syllabus of MSc, (Computer Science)" Fifty two participants were present from 27 colleges. Dr. Jayant Kirtane (Head, Department of Computer Science), Dr. Sulbha Deuskar (Vice Principal, PG Wing), Prof. R.G. Limaye, Prof. Deshpande A.V. addressed the participants.

Prof. Deshmukh S. S. delivered a speech on "Natural Resource Management" in the National Seminar organized by Watershed Organization Trust, Ahmednagar.

Prof. Sanjay Daf delivered a speech

on "Computer Science as a Vocational Course" to the XI & XII students of MIT Junior College & Sinhgad Institute, Pune.

Inter College Competitions :

The Department organized Best Programmer Award Competition under the chairmanship of Mrs. Ghanekar M. S. Overwhelming response was received for the competition. This year Best Programmer Award went to Mr. Jatin Naik [T.Y.B.Sc.- Computer Science - A Division] 2005-06.

Educational trips

-		
<u>Class</u>	Place No.of Stud	ents
	<u>Participa</u>	ted
F.Y.B.Sc. (Div A)	Raigarh	50
F.Y.B.Sc. (Div B)	Mahableshwar	55
S.Y.B.Sc. (A)	Raigarh	50
T.Y.B.Sc. (A)	Mahableshwar	50
T.Y.B.Sc. (B)	Ozar, Lenyadri,	
	Shivneri	50
MCA-I	Raigarh	46
	-	

Research:

Prof. Mrs. Madhuri Ghanekar was accorded sanction for the Minor research project entitled "Students Comprehensive Profile... a database for senior college"

Community Services :

Active participation from students and staff in the Blood Donation Camp ⊐ 120 **⊏**

10) Activities and support from the Alumni :

Alumni supports in placement of current batch students in reputed industries and in offering training programmes.

Necessary guidance is made available from alumni to the students by means of lectures, project guidance & counseling sessions.

Donations in kind to the Department such as First Aid Box, Wall Clock, Books, CD's, Telephone, etc.

Panel discussion

Students achievements & awards :

Mr. Justin Samuel and Miss. Jisha Rajendran (M.C.A.-II) secured second prize in the Programming Competition organized by Sinhagad Institute, Kondhawa, Pune.

Students took lead in organizing Science Exhibition and participated in various intercollegiate events. Following students secured prizes in the various events.

1. Mr. Somnath Pailwan M.C.A-I

2. Ms. Jisha Rajendran M.C.A-II

3. Mr. Gajanan Khandare M.C.A-II

4. Mr. Prashant Bhopale M.C.A-II

5. Mr. Jain Naik [T.Y.B.Sc. (Computer Science)] secured Best Programmer Award of the year 2005-06. Prof. Mrs. M. S. Ghanekar, Prof.

Mrs. V. R. Pise, Prof. Ms.Shilpa Pund & Mrs. Sardesai Anjali, Mrs. Radha Khedekar, Mrs. Kalyani Salla promoted students to participate in the various intercollegiate events.

F.Y.B.Sc. (Computer Science) A Division Class secured First Prize in the Annual Social Gathering (2005-2006) of the college.

Placement services provided to students :

Department of Computer Science runs a Placement Cell for Post-Graduate Students and Under-Graduate Students. This year Prof. Manisha Suryawanshi worked as co-ordinator for the placement cell. Under her able guidance 98% of students from the Post-Graduation Wing (M.Sc. Computer Science, M.C.A) were placed in reputed organizations. Prof. A.V. Sathe, Prof. Mrs. Kalyani Salla, Prof. Manish Chellapan and Prof. Mrs Radha Khedkar took active lead in organizing campus recruitment. Teaching and non-teaching staff members of the Department provided necessary support in the smooth conduct of this activity. Graduate students were selected in reputed software companies.

Any other relevant information : Inaugural Function : Inaugural

121 <u>–</u>

function of M.C.A laboratory was organized on 22/08/2005 at the hands of H'ble Dr. G. R. Ekbote (Chairman, Business Council). Principal A. G. Gosavi, Prof. P. S. Chirputkar, Dr. A. K. Pande, Dr. S. A. Deuskar, Dr. Waghmare Y. R., Prof. R. G. Limaye, Prof. J. P. Chinchore and Shri. Khopkar D. S. extended their kind support and co-operation for setting up new wellequipped laboratory.

Members of the Teaching and Nonteaching staff have taken active participation in the Central Assessment Programme (CAP) of University of Pune.

Staff members have taken active participation in the admission process of F.Y.B.Sc. (Computer Science), M.C.A & M.Sc. (Computer Science) courses.

A committee was constituted for conducting M.C.A entrance Examination 2005. Prof. P. S. Chirputkar (Chairman, LMC) Principal A. G. Gosavi (Chairman of the committee) Dr. Sulbha Deuskar (Vice Principal, PG Wing) provided us necessary guidance & administrative support in organizing the entrance examination smoothly.

Mr. Samir Badmanji & Prof. Vidap Raghu have undertaken maintenance

work of the computers & allied peripherals of the College.

Prof. Manish Chellapan took lead in hosting new website of the College. He is supported by Shri. R. M. Gaikwad and Shri Ravindra Pujari.

Broadband internet facility is made available to the students and staff.

Prof. Deshmukh S. S. Head, Dept. of Computer Science

Department of Geography

Department of Geography conducted various academic as well as extra-curicular activities during the year 2004-2005. The Dept organised study tours, Village survey, exibition, seminars and performed other activities.

- A) Study tour and Excursions (Senior wing)
- 1. Shivneri- Malshej Ghat : A field trip of S.Y./T.Y.B.A (Spl.) students was arranged at Shivneri-Malshej ghat to study the variations in geographical factors. Students also visited Avsari Ghat forest to find out different characteristics of natural vegetation and herbal

- 122 ~~-~~

plantation. Prof. Nayana Kulkarni and Prof. Vilas Kamble accompained the field trip.

- 2. Alibag-Kihim : A study tour to Alibag-Kihim was organized for S.Y.B.A (Spl.) students. Main purpose of this tour was to do analytical study of coastal landforms which are formed by sea waves. Prof. Nayana Kulkarni and Prof. Vilas Kamble accompanied the study tour.
- 3. Nagaon Beach and Tamhini Ghat:

A field trip to Nagaon and Tamhini ghat for F.Y.B.A. geography students was arranged for the study of moountains and coastal landforms. Prof.Nayana Kulkarni and Prof.Vilas Kamble accompanied the study tour.

4. Goa-Kolhapur:

A Study tour for T.Y.B.A. (Spl.) students was conducted for the Comparative study of physiographical, socioeconomical and cultural variations with special reference to environmental set-up. Prof. Nayana Kulkarni and Prof. Vilas Kamble accompanied the students.

^{* * *}

B) Village-Survey (Jr. College):

- XII 'A' : Village survey was organized at 'Kasarmalai, Tal. Shrivardhan, Dist- Raigad. Prof. V.B. Alhat and Prof. M.S. Salunke accompanied the survey.
- XIA: Village survey was organized at Nanose, Tal. Bhosala, Dist. Raigad. Prof. V.B.Alhat and Prof. M.S. Salunke accompanied the survey.
- XII B : Village survey was organized at Nanosewadi. Tal. Bhosala, Dist. Raigad. Prof. V.B. Alhat and Prof. M.S. Salunke accompanied the survey.
- XII A & E : Village survey was organized at Bopwan, Tal. Shrivardhan, Dist. Raigad. Prof. V.B. Alhat and Prof. Ketki Bhalerao accompanied the survey.
- XI A & E :Village survey was organized at Devnhave. Tal. Sudhagad, Dist. Raigad. Prof. V.B. Alhat and Prof. Ketki Bhalerao accompained the survey.
- 6. XI : Village survey was organized at Tamhini & Kihim. Prof. R.V. Zagade accompained the survey.

C) Exhibition :

Department of Geography arranged

⊐ 123 ⊏

an exhibition 'Vasundhara' on the Science day celebration in the college. All exhibits were prepared by the students of Geography at different levels.

- **D)** Staff Activities :
- Prof. Nayana Kulkarni attended one day seminar on "Higher education-challenges" conducted by N.Wadia college on 4th Feb. 2006.
- 2) Prof. Vilas Kamble was appointed as Co-ordinator in Competitive Exam-Centre, University of Pune for MPSC guidance. 10 Lectures were delivered in C.E.C. centres.
- 3) Prof. V.B. Alhat, Prof. M.S. Salunke and Prof. R.V. Zagade all the members delivered lectures at Wadu-Budruk Sharadchandra Pawar High School. for XI standard students. Topic was "Objective nature of the questions in Geography'
- Prof. M.S. Salunke delivered lecture in Annasaheb Awate College, Manchar. Subject was "Importance of Geography."

Mrs. Nayana Kulkarni Head, Department of Geography

Department of Zoology

The Department of Zoology organized a series of lectures by eminent scientists for the benefit of S.Y. and T.Y.B.Sc students. The scientists who gave lectures are : Gavin Svenson (Utah, USA) and Dr. Magnus Apelquist (University of Jonkoping, Sweden). Dr. Sagar Petkar (University of Newcastle upon Tyne, UK), our own past student, also gave a talk for T.Y. students.

Dr. H. V. Ghate, Head of the Department has been Elected as a member of the Board of studies in Zoology (for 2005-2010, 5 year term). He is also a member of the Board of Examiners.

Dr. H. V. Ghate received DBT grants for major project in collaboration with Dr. Shouche (National Centre for Cell Science, Pune). A major new State of Art microscope from Leica was purchased through this grant. The project is for three years (2004-2007)

Dr. H. V. Ghate has also submitted a new Major Project to UGC, New Delhi.

Dr. H. V. Ghate was invited to give a lecture to the participants of IndOBIS workshop at National Chemical Laboratory, Pune.

Dr. H. V. Ghate was also a member of the LIC of the University of Pune. ⊐ 124 ⊏

Dr. H. V. Ghate published 5 scientific papers (including description of a new species) in established International and National journals.

Prof. P. Bergstrom (University of Jonkoping, Sweden) also paid a friendly visit to see the department.

Several International Experts visited the department during this year (29/9/ 05) and expressed satisfaction about the work going on in this department. Prominent among them were Prof. Lech Borowiec and Dr. Mrs. Jolanta Swietojasnka from Wroclaw University, Poland. These two have been long time collaborators with Dr. H. V. Ghate, Head of the Department. Along with these there were 4 other Internationally Renowned Zoologists and Chrysomelidologists like Jan Bezdek (Czechoslovakia).

Gavin Svenson, another collaborator from Utah, USA, visited the department and was with us for 15 days during September-October 2005. He is working on world Mantodea and is a collaborator with Dr. H. V. Ghate.

Dr. Jason Cryan and Timothy McCabe (New York, USA) also visited the department on 30th September 2005 to inspect some insects preserved in the college.

Excursion Tours for S.Y. and T.Y.

'Modern' 2005 - 2006 $\star \star \star \star \star$

students were organized to gain experience of field work as well as to visit other institutions around Pune (Sericulture, Fishery, Apiculture institutes) and Konkan Coast and National Institute Goa (only T.Y. B.Sc.) Mr. Naidu, Mr. Kalbage, Mr. Gambhir and Mrs. Gaikwad accompanied the tours.

Dr. A. M. Bhalerao, Mr. N. M. Naidu and Mr. B. T. Kalbage attended and participated in syllabus revision workshops at local college in Pune.

Mr. B. T. Kalbage attended a workshop on Genetic Engineering at Modern College, Ganeshkhind, Pune.

Dr. H. V. Ghate, Dr.A. M. Bhalerao and Mr. N. M. Naidu were contributory teaching staff for a short term course on Ornithology at Garware College, Pune.

All the staff members of the department have worked as paper setters / examiners for Undergraduate courses. Dr. H. V. Ghate also was paper setter / examiner for post-graduate courses.

Dr. H. V. Ghate was consulted to contribute a daily column on "Environment" by a leading daily "Loksatta". He and Dr. A. M. Bhalerao wrote over 300 articles during Jan 2005 to Dec. 2005 to give a broad idea about the surrounding environment and to pass on the message of environmental conservation, etc.

Mr. N. M. Naidu was invited (Jan 17, 2006) to give a talk at the Refresher Course in Environmental Awareness at Ahmednagar College, Ahmednagar. He also was invited as Chief speaker at UGC sponsored workshop held by Uralikanchan college.

The Department had Organized a 2 day "Zoo Vision – 06" exhibition for science week celebrations. This included exhibit of live and preserved animals, models, charts and fossils. F.Y./ S.Y. and T.Y. students and staff participated with interest and zeal to make it a great success. A large crowd from schools and colleges visited the exhibition.

Results of the last academic year have been very good. For T.Y. 44% students obtained First Class and 44% Distinction. For S.Y. class 44% obtained First Class and 28% Distinction. Many students of the past batch of T.Y. got admission to M.Sc. Zoology, Biotechnology or some job oriented courses.

Dr. A. M. Bhalerao has been appointed as District Coordinator for "University of Pune, T.Y.B.Sc Practical examination" to be held in March-April 2006.

H. V. Ghate, Head, Department of Zoology

Department of Botany

The Department of Botany, Post Graduate Research Centre organized an International Conference on "Biosciences, Biotechnology and Biodiversity Analysis" on 15th, 16th, 17th October 2005.

This conference was in collaboration with NASI (Allahabad) and NCCS (Pune).

Dr. R.V. Gandhe, Head, Department of Botany and Dr. K.R. Gandhe, Reader in Botany, Modern College, Pune-5 were the Organizing Secretaries of this Conference.

The conference began at 10.30 a.m. Prof. Surekha, Parab, Head Department of English was the anchor for the entire conference. Prof. A. G. Gosavi, Principal of Modern College welcomed and addressed the participants. Dr. Gajanan Ekbote, Chairman of Progressive Education Society delivered a speech giving details of Modern College. Later, Dr. Mrs. Gandhe Kanchanganga, as an Organizing Secretary, spoke about the salient features of the conference. l 126 _____

Prof. Magnus Apelquist, Sweden, was the Chief Guest of this Conference. Prof. A.S. Kolaskar, Vice Chancellor of University of Pune inaugurated the conference. Prof. Arun Nigawekar, Ex-Chairman of UGC, New Delhi was invited as a Special Guest for the conference.

Dr. Magnus Apelquist, Dr. A.S. Kolaskar, Prof. K.K. Bhutani, Dr. Murali Sastry, Dr. Shashi Apte, Dr. Sharmila Bapat, Dr. R.R. Bhonde, Dr. Vaijayanti Kale, Dr. Lalita Limaye, Prof. C. Manoharachary, Dr. Yogesh Shauche, Dr. Anand Hardikar, Prof. Pushpangadan, Dr. Geeta Kashyap, Dr. Urmila Kulkarni-Kale, Dr. Sohan Modak, Dr. S.B. Chincholkar, Dr. Ramesh Sane, Dr. L.V. Gangawane delivered lead lectures on various topics on Biosciences, Biotechnology and Biodiversity Analysis.

The valedictory function started at about 4.30 p.m. The Chief Guest of this function was Dr. V.S. Rao, Director of Agharkar Research Institute and Dr. Srinivasan, Ex-Senior Scientist from NCL was a special guest of the conference. Prizes for oral & poster presentations were given away by the

Chief Guest. The certificates were distributed. The valedictory function was compered by Prof. Surekha Parab.

The conference was a grand success in every respect. It was a success in terms of the quality of papers presented, discussions that followed and interactions that took place amongst the scientists and participants. Various educational research institutions in Pune, like ARI, NCL, NCCS, etc. helped to make the stay of the participants more enjoyable . NARI, NIV and ARI provided transport facilities for the scientists and the participants. Funding agencies- CSIR, DST, ICMR, NASI, & BCUD provided financial aid for this conference. Due to their help it was possible to reimburse the expenses. This Conference, the first ever of its kind in the history of our college as well as in the history of the University of Pune, was the most memorable one.

Achievements of Post-Graduate Students:

Jaya Hardwani- Leela Poonawala Scholarship- (2005) at the hands of Dr. Kiran Bedi and Best student trophy from University of Pune.

Vikas Naikwadi- PG Scholarship-Sahara Group- All India Level- (2006).

Sangeeta Deokate- Selected for the post of PSI- (2005).

Mahesh Rajopadhye- Qualified NET exam paper-I-(2005).

Achievements of Research Students :

Anagha Kurne- DST- WOS-B Woman Scientist Scholarship- (2005-2007), Oral Presentation 1st Prize at International Conference, 2005 at Department of Botany, Modern College, Pune-5, Nominated for- P.R. Verma Award Competition for Ph.D. Students-at Global Conference-II (2005)-ISMPP- Udaipur-Rajasthan, Release of rDNA sequences to Public Database (NCBI) (2005)- 2 sequences. Dr. Anandini Kshirsagar- DST-FAST TRACK- (2004-2007).

Aniket Kuvalekar-UGC-JRF Scholarship-(2004-2009), Consolation Prize for Oral Presentation International Conference, 2005, at Department of Botany,

n 127 💳

Modern College, Pune-5, Oral Presentation 2nd Prize at Global Conference-II(2005)-ISMPP- P.R. Verma Award for Ph.D. Students-Udaipur-Rajasthan, Release of rDNA sequences to Public Database (NCBI) (2005)-1 sequence.

Achievements of Staff Members :

Dr. R.V. Gandhe and Dr. K.R. Gandhe- Organizing Secretaries of International Conference, 2005 at Department of Botany, Modern College.

Dr. K. R. Gandhe Scroll of Honour by Department of Forest, Maharashtra Government

Dr. R.V. Gandhe, Dr. K.R. Gandhe, Dr. N.M. Patil- Three Research Projects funding agency UGC.

Mrs. Shinde Mangala- Best Teacher Award by Progressive Education Society.

Gandhe Kanchanganga, Rohini Chaubal and N.R. Deshpande 2006. Screening of *Ravenelia esculenta* for host-parasite interaction. Proceedings of Emerging trends in Mycology, Plant pathology and Microbial Biotechnology, B.S. Publications, Hyderabad, 627-630.

Gandhe R. V. and Anagha Kurne 2006. Studies on some aquatic fungi Gonapodya. Proceedings of Emerging trends in Mycology, Plant pathology and Microbial Biotechnology, B.S. Publications, Hyderabad. 99.

Gandhe R.V., and Anagha Kurne Attended a National conference on "Advances in fungal diversity and hostpathogen interaction" organized by Department of Botany, Goa University, Goa and presented a poster entitled "Diversity of Watermoulds from Closed Water bodies from Pune, Maharashtra"

R.V. Gandhe and Anagha Kurne Attended International Conference on "Biosciences, Biotechnology and Biodiversity Analysis" organized by Department of Botany, Modern College, and presented a paper entitled "Study of Zoosporic fungi-video clips of zoospore release"

R.V. Gandhe, Shinde, B.P. and Rhawal Sheetal

Attended International Conference on "Biosciences, Biotechnology and

Biodiversity Analysis" organized by Department of Botany, Modern College, and presented a paper entitled "Studies on mycorrhizal fungi associated with Allium cepa L."

K.R. Gandhe and Aniket Kuvalekar

- Attended Internationl Conference on "Biosciences, Biotechnology and Biodiversity Analysis" organized by Department of Botany, Modern College, and presented a paper entitled "Hormonal studies in *Ravenelia esculenta* on *Acacia eburnea* Willd."

K.R. Gandhe and Aniket Kuvalekar Attended Global Conference II and presented a paper entitled "Sequence and Phylogenetic analysis of 18S rDNA region of *Ravenelia esculenta*"

K.R. Gandhe, Kuvalekar, A.A. Sahuche, Y.C. and Siddharth J.2006 Sequence and Phylogenetic analysis of 18S rDNA region of *Ravenelia esculenta* (Communicated and accepted for publication in Journal of Mycology and plant Pathology).

R.B. Barmukh 2006. Improvement in the vegetative and reproductive growth in safflower (*Carthamus tinctorius L.*) cv Bhima through preconditioning of

seeds with thiourea. Proceedings of the International symposium on Frontiers in Genetics and Biotechnology- Retrospect and Prospect, Organised by Department of Genetics, Osmania University, Hyderabad, 8th to 10th January 2006.

Dr. R. V. Gandhe

Head, Department of Botany

* * *
 Department of
 Electronic Science

Names of the staff members : Senior Wing

- 1. Dr. S.A. Deuskar
- 2. Mr. S.R. Chaudhari
- 3. Mr. B.B. Yenage
- 4. Mr. D.B. Gaikwad
- 5. Mr. T.B. Sonawane
- 6. Ms. M.A. Sonawane Non Grant (B.C.S.)
- 1. Mr. A.V. Kamble
- 2. Mr. R.V. Vidap
- 3. Mr. P. S. Varade
- 4. Ms. J.N. Shrote
- 5. Mr. U.R. Munagekar

Non Grant (P.G.)

1. Dr. U. N. Hivarkar (Visiting Faculty)

⊐ 129 ⊏

- 2. Mr. M.S. Kshirsagar
- 3. Mrs. J.A. Bangali
- 4. Mr. A.G. Buddhikot

Junior Wing

- 1. Mrs. A. S. Apate
- 2. Mr. Y. S. Thipse
- 3. Miss. A. A. Kulkarni Non Teaching Staff
- 1. Mr. V. N. Diwate
- 2. Mr. S. M. Tope
- 3. Mr. V. C. Bhide
- 4. Mr. B. R. Pawar
- 5. Mr. M. S. Kadam
- 6. Mr. R. D. Dalvi
- 7. Mr. V. N. Lambe

Student Strength :

Class	Strength
XI	50
XII	46
F.Y.B.Sc.	39
S.Y.B.Sc.	44
T.Y.B.Sc.	55
F.Y.B.Sc.(Comp.Sci.)	180
S.Y.B.Sc.(Comp.Sci)	140
M.Sc. I	20
M.Sc. II	22
Total	596

Students From Other Countries : S.Y.B.Sc. (Comp. Sci.): 07 **Activities conducted during the** year

Workshops Organized :

 Department has successfully organized a two day workshop for SET candidates in Electronic Science.16 SET aspirant candidates teaching in various colleges in and around Pune participated in the workshop.

Dr. S.A. Deuskar, worked as a co coordinator of workshop. Principal A.G. Gosavi inaugurated the workshop. He explained the paper structure of SET examination. Subject experts from University of Pune, Modern College, and Fergusson College shared their views on different topics.

II) Under the Quality Improvement Program Department organized 'One-day workshop for P.G. students on Implementation of Non-credit courses'. Eighty students from Modern College, Fergusson College, Poona College, K.T.H.M. College, Nashik attended the workshop. Prof. S.R. Chaudhari worked as a co coordinator of workshop. Lectures, presentations and interactions with various resources persons in the field of Language skill Development, Enterpreneurship development, Scientific Writing, Personality

development were arranged.

Department organized One-day workshop for B.Sc. (Computer Science) III) teachers for reframing & modification for F.Y., S.Y.B.Sc. (Computer Science) theory syllabus as well as practicals. Resource persons were Dr. Shaligram A.D. Chairman BOS Electronics, Mr. Z.B. Pathan member BOS Electronics, Dr. S.A. Deuskar, Mr. S.R. Chaudhari member BOS Electronics.

з 131 с

S	r. No. Name of Teache Students	r, Title of Conferenc	e Organized by	Remarks
		Interdisciplinary applications of electronics	Arts, Science & Commerce College, Chopda	Invited for chairing a session and for delivering a lecture
1.	Dr. S.A. Deuskar	NSPTS	Pune University	Member of local organizing committee Invited for chairing a session
2.	Prof. S.R. Chaudhari	Technical workshop on	Poona College	Invited as Examiner
		industrial automation	า	
3.	Mr. D.B. Gaikwad	Interdisciplinary applications of electronics	Arts, Science & Commerce College, Chopda	Paper Presentation
		NSPTS	Pune University	Paper Presentation
4.	Mr. D.B. Gaikwad With T.Y.B.Sc.students	National Seminar on Use of I.T. in	D.G. Malpani Sangamner	
_		different fields		Participation
5.	Mr. A.V. Kamble	Recent Trends in Material sceince	School of Physcial Science North Maharashtra University, Jalgaon	Paper Presentation
6.	Mrs. J.A. Bagali with 12 M.Sc. II students	Technical workshop on sensor fabrication	Dept. of Electronic Sci.University of Pune	Participation
7.	Mr. A.G. Budddhikot	NSPTS	Pune University	Participation
8.	Mr. T.B. Sonawane with T.Y.B.Sc. students	Technical workshop on industrial automation	Poona College	Participation

Workshop, National Seminar Participation

Educational trips

For better exposure to industry & institute, every year department organizes educational trips/tours. This year department has successfully organized One/ two day's trips at different places.

Place	Staff Members	Students	No. of Days
Kissan 2005 (Moshi)	Dr. S. A. Deuskar	T.Y.B.Sc.	One
Organized by Ministry	Mr. S. R. Chaudharri	Students	
of Agriculture	Mr. T. B. Sonawane		
	Miss. A. A. Kulkarni		
Shivaji University	Dr. S. A. Deuskar		
Radhanagari Power	Mr. S. R. Chaudhari		
Plant, Dajipur Forest	Mr. D. B. Gaikwad	T.Y.B.Sc	Two
Sight seeing, Bhilwadi	Mr. T. B. Sonawane	students	
Chitale milk dairy,	Mr. U. R. Munagekar		
	Miss. A. A. Kulkarni		

Paper presentation by Staff Members

- Dr. Deuskar had given lead talk on "Role of Agri Electronics Science : Issues & Challenges".
- 2. Prof. D.B. Gaikwad prsented research papers
- 1. National Seminar on 'Colour Measurement Using Optical Fiber' in Chopda College, Jalgaon.
- 2. Research paper on 'Micocontroller Based Colour Measurement' published in National Seminar on Physics & Theory of Sensors-11.
- 3. Prof. A.V. Kamble presented research paper on 'Recent Trends In Material Science' at School Of Physical Science, North Maharashtra University, Jalgaon.

Refresher / Orientation

- 1. Prof. A.V. Kamble completed Refresher course in Computer application, at University of Pune.
- 2. Prof. R.V. Vidap completed Refresher course in I.T. at K.T.H.M. College, Nashik.

⊐ 132 **⊏**

_ 133 **_**

Project competition Organized and Participation

Project development is an important part of T.Y. B.Sc. curriculum, which develops independent thinking and overall knowledge, staff members take keen interest in prototype development of such projects.

To encourage the students, every year department organizes project competition, Electronic Sc. was host dept. in organizing inter college project competition arranged by Science association on 14th February. During the competition eminent personalities from industry and academics were invited as judges.

Under the guidance of Mr. T.B. Sonawane six T.Y.B.Sc. students successfully participated in project competition organized by Dept. of Electronic Sc. Poona College.

Name of Institue	Name of project	Name of Students
Indian	Aerodrome weather	Krishnakant
Metrological	monitoring System	Ponnada
Department		Mansi Nerlekar
		Kavita Bhokare
National Chemical	Temperature controller based on	Shraddha Tembe
Laboratory	PIC Microcontroller	Supriya Dani
Evnceer Pvt. Ltd.	Automation of security system	Modak Nilesh

Project Collaboration with industry and institutes :

Personal Achievements :

Prof. S.A. Chaudhari was selected as member BOS.

Prof. D.B Gaikwad was selected on Interview panel as subject expert by C-DAC for recruitment of Hardware Engineers.

Community Services :

a) Tree plantation & blood donation program was initiated by Mr. B.B. Yenge, Mr. A.V. Kamble.

⊐ 134 **⊏**

Activities & Support from Alumni.

Department is always in touch with its past students. They are helping our students for placements & sharing their knowlege by guest lectures.

- a) Ramraj Pandey : persently working with TATA Motors (USA) had a lively interaction with all F.Y. to M.Sc. students.
- b) Rohan Das : presently working with Career Forum as Senior Marketing Executive Organized 3 day workshop on interview techniquies & G.D. for T.Y.B.Sc students
- c) Hemesh Martins, Vikas Kulkarni-doing Diploma of Embedded System & VLSI in ICIT University of Pune. They delivered Guest lecture for M.Sc students based on VHDL.
- d) Abhijit Kshirsagar & Aditi Joshi are doing research work in University of Pune.
- e) Suchitra Navale- Selected as trainee engineer at Air Force.

Students' Achievements : Academic :

Name	Class	Achievements
Kapre Aditya	HSC	Rank Holder in HSC exam
Ritesh Kolte & Siddharth Karkare	HSC	Rank Holder in I.IT. Entrance
Mandar Dhamle	S.Y.B.Sc.	Nurturing & Nourishing Talent
		Programmer under Pune
		Inter College Consortium
Chinmaya Hoshing	T.Y.B.Sc.	Received 1 st prize in the inter
		college project competition
Sayali Kulkarni	T.Y.B.Sc.	Received 2 nd prize in project
		competition at Poona college

з 135 с

Placement :

Name	Class	Selected for	Post
Swati Dashputre	T.Y.B.Sc.	INFOSYS Technologies	Junior Test Engineer
Yogesh Darekar	T.Y.B.Sc	WIPRO Technologies	Programmer Trainee
Adil Daruwala	T.Y.B.Sc.	INFOSYS Technologies	Junior Test Engineer
Prashobh Nair	T.Y.B.Sc	INFOSYS Technologies	Junior Engineer

Extracurricular Activity by Staff Members

- a) Dr. Deuskar is working as secretary for Pune Intercollege Consortium Project under UGC.
- b) Dr. Deuskar is a president of Bhagini Nivedita Pratishtan Pune which works for empowerment of Women.
- c) Dr. Deuskar & all the staff members are carrying out Career counseling for UG. & P.G. students.

Name	Responsibility
a) Dr. S.A. Deuskar	Vice-Prinicipal P.G., Head of
	Department, Co-ordinator
	Y.C.M.O.U.
b) Mr. S.R. Choudhari	Member : Science Association
	Member : House keeping
	Member : BOS
c) Mr. D.B. Gaikwad	Member : P.G. Association
	Member : Science Association
d) Mr. B.B. Yenage	N.C.C. (Army wing)
e) Mr. A.V. Kamble	N.C.C. (Naval wing)
· · ·	Member : Kala Mandal
f) Mr. Y.S. Thipse	Assistant Co-ordinator Y.C.M.O.U.
	Member : House keeping
g) Mr. P. S. Varade	Contributory Teacher YCMOU
	Member : Science Association
	Member : Indian Science Congress
h) Mr. R.V. Vidap	Contributory Teacher Vocational
	Computer Maintenance & MCA
	Maintaining Computer Lab. of
	Electronic Science Dept. and other
	Departments
	Member : Gymkhana committee
	Member : Indian Science Congress
i) Mr. A.G. Buddikot	Contributory Teacher YCMOU
j) Mr. A.G. Buddhikot	Maintaining Computer Lab. Of
Mr. T.B. Sonawane	Electronic Science Dept.
Miss. A.A.Kulkarni	
k) Miss. A.A. Kulkarni	Technical support for on line
	Admission of YCMOU, U.G. & P.G.

Students. Dr. S. A. Deuskar Head, Department of Electronics

'Modern' 2005 - 2006 $\star \star \star \star \star$

Department of Statistics

Names of teachers Prof. P.G. Dixit H.O.D.

Dr. (Mrs.) A. A. Dharmadhikari Dr. (Mrs.) V. R. Prayag (upto 17th July 2005) Prof. Kotkar M. S. (18th July 2005 to 15-10-2005) Prof. (Mrs.) Deshmukh Trupti P. (From 22nd Nov. 2005) Prof. (Miss) Deo S. S. (27-7-2005 to 31-12-2005) Prof. Sali P. V. (From 6-1-2006) Prof. P. S. Kapre Dr. M. M. Sane Prof. R. H. Phatangare

Students Strengh

F.Y.B.Sc. : 49, S.Y.B.Sc. :57, T.Y.B.Sc. : 34, F.Y.B.Sc. (Comp. Sc) : 160, F.Y.B.Com. : 425, S.Y.B.Com. :18, T.Y.B.Com. : 19, M.Com. : 13

Activities Conducted during the academic Year.

i) Quiz Contest for F.Y.B.Sc. :

Department of Statistics and Pune University Statistics Association (PUSA) organized a Quiz Contest for F.Y.B.Sc. students on 13th Feb. 2006. Our College was one of the Centers for the quiz. Thirty four students from Modern College participated in the contest.

ii) Quiz Contest for S.Y.B.Sc. :

Every year Department of Statistics and PUSA organizes a statistics quiz for S.Y.B.Sc. student. This year the first round of S.Y.B.Sc. quiz was conducted on 3rd october 2005. Thirty six students participated in the quiz. Mr. Sudeep Mane and Mr. Nitin Bodke were selected for Second round. The Second round is more rigorous. Students are tested for different abilities. Mr. Sudeep Mane paticipated in IInd round on 19th Feb. 2006 at Ahmednagar College, Ahmednagar.

iii) Personality Development Camp: Our department had poineered the acitivity of residential camp for students of statistics. This year the residential camp was organized on 17th, 18th and 19th December 2005. H.P.T. and R.Y. K. College, Nashik Co-ordinated in it. Ten students from T.Y.B.Sc. actively participated in the Camp. The venue was Yashwantrao Chavan Open

University campus.

iv) Project Competition for T.Y.B.Sc. :

Pune University Statistics Association (PUSA) and Statistics Department of Pune University conducts Project Competition for T.Y.B.Sc. students. Collection of data its analyasis using statistical methods and software are main steps in the project. This year 8 projects were submitted for competition.

v) Guest lectures organized :

The Department organized several guest lectures during this academic year. The details are as follows :

- a) Prof. A.S. Prabhu from Fergusson College, Pune-4 delivered lecture on 'Possion Queues' on 3rd October 2005.
- b) Dr. S.R. Deshmukh (Reader in Statistics, University of Pune) spoke on Microarrays. She explained how elementary tools such as box plot, histogram are used in such a recent topic. It was arranged on 7th Feb. 2006.
- c) Mrs. Ganu M.A. from S. P. College Pune - 30, informed the students about 'New opportunities for

students of statistics in Acturial sciences'. on 13th Feb. 2006, Students understood new opportunities in the insurance companies and were motivated to study applications of statistics.

- d) On 15th Feb. 2006, very interesting talk on 'Statistical Applications in EDP Audit' was delivered by Vaishampayan Milind S. who is a Practitioner of EDP Audit.
- (vi) Seminar on Statistical Ecology A State Level seminar on 'Statistical Ecology' was organised by Statistics Department of the College on 10th and 11th December 2005. There were in all 79 participants representing about 46 colleges and institutions, 7 Universities from all over Maharashtra. There was overwhelming response from the teachers of Statistics.

Statistical ecology is a newly intoduced course in the curriculum of Pune University at T.Y.B.Sc. (Statistics Principal) Experts in this field like Dr. A.P. Gore, Dr. S.A. Paranjape, Dr. Milind Watve, Dr. Prakash Gole, Dr. S.D. Gore were resource persons for this seminar. Dr. H.V. Ghate (H.O.D. of Zoology,

'Modern' 2005 - 2006 ★★★★

Modern College, Pune5) Dr. K.R. Gandhe (Dept of Botany, Modern College, Pune5) also presented their research work involving statistical ecology. Thus it was multidisciplinary in nature. Each participant was given study material relating to the optional paper 'Statistical Ecology' at T.Y.B.Sc. which is of immense use for teaching ecology. Websites were shown at the time of seminar and pratical session was also conducted in computer laboratory.

Participants expressed their views about seminar. According to them the seminar gave insight into the statistical techniques to be used in biological field. The Seminar gave opportunity to listen to the distinguished and acknowledged faculty.

Dr. (Mrs.) Nayana Nimkar (Director, BCUD, Pune University), Dr. Ekbote G. R. (Chairman Business Council of Progressive Education Society) Principal A.G. Gosavi (Modern College Pune-5) motivated and helped a lot to organise this state level seminar. Prof. Chirputkar P.S. also expressed deep satisfaction about the organization of the Seminar.

vii) Seminars and Workshops attended by staff.

Two days workshop on 'Study of Recent Trends in Industrial Statistics' was organised by A.G. College, Pune-4 on 2nd and 3rd Feb. 2006. Prof. P.G. Dixit, Prof. (Mrs.) A.A. Dharmadhikari, Prof. P.S. Kapre attended it.

Prof. P.G. Dixit was invited as a resource person for workshop at H.P.T. and R.Y.K. College, Nasik, on 24th and 25th Feb. 2006, on revision of Syllabus. He also helped in organizing a camp at R.Y.K. College, Nasik conducted on 17th, 18th and 19th Dec. 2005.

viii) Lectures Delivered

Prof. P.G. Dixit delivered following lectures : a) 'Applications of Statistics' at Poona College, Pune, on 13th Feb. 2006.

- b) On 'Communication Skills' in the residential Camp organized by R.Y.K. College, Nasik, on 18th and 19th Dec. 2005.
- ix)Students achievements and awards
- a) Mr. Sudeep Mane and Mr. Nitin

"Modern' 2005 - 2006 ★★★★★

Bodke were selected for second round of S.Y.B.Sc. quiz

- b) Remarkable achievement of examination results declared this year. The result of T.Y.B.Com class is 100% while that of T.Y.B.Sc. is 92%.
- c) The recipients of Late Nirmala Eknath Potnis Prize awarded for securing highest marks in statistics in March 2005 examination are
- i) Miss Gurav Nilam Prakash (T.Y.B.Sc.)
- ii)Shri Nair Raju Gopinthan (T.Y.B.Com.)

The reciptents of Late Sou. Indirabai Chirputkar Prize are

- i) Miss Pagaria Namrata P (S.Y.B.Sc)
- ii)Miss Saudikar Sukhada S. (S.Y.B.Com)

They received highest marks in respective classes in March 2005 examination.

x) Achievments of teachers :

Prof. P.G. Dixit was nominated on Board of Studies in Statistics of University of Pune, and Bharati Vidyapeeth. He was also elected as Chairman of Board of Studies in Statistics unanimously in the recent elections of Pune University. He is nominated on the Board of examinations committee of

examinations committee University of Pune.

Dr. V.R. Prayag joined Qauntlink Solution Private Limited Pune as Senior Statistician.

xi) Publications

Prof. P.G. Dixit published a book on Commercial Mathematics for F.Y.B.Com. Students of B.B.A. Course.

- xii)Dr. V.R. Prayag donated Rs. 10,000/- to Modern College, Shivajinagar Pune-5 for prizes to be given to
- i) Student of S.Y.B.Sc. who scores highest marks in statistics at F.Y.B.Sc.

This year it was given to Nitin Bodke.

ii) A needy and deserving student of T.Y.B.Sc. class who has offered Statistics as Principal subject.

Dixit P. G.

Head, Department of Statistics

a 140 _____

Department of Physics

The Result of T.Y.BSc. for the year 2004-05 was noteworthy. Out of 38 students 18 passed with Distinction and 15 passed with First class. Six students are pursuing their post graduation at University of Pune and other P. G. Centres.

In the year 2005-06, sixty three students offered Physics as the Principal subject at T.Y.BSc. This strength is maximum in the history of the department.

UGC has nominated Prof. (Mrs.) A. S. Kulkarni Head, Dept. of Physics on the Governing Body of Govt. Science College, Jabalpur (MP) affiliated to Rani Durgawati University Jabalpur for a period of six years as per the UGC Scheme of Autonomous Colleges.

The Department of Physics celebrated the year 2005 as **International year of Physics** by arranging the following activities :

- 1) Essay Competition
- 2) Lectures by eminent scientists
- Mrs. S. K. Kulkarni (UGC Scientist) delivered a lecture on 'Nanotechnology.'

- ii) Mr. Anand Bhave (Optoelectronics Consultant) delivered a lecture on 'Photonics.'
- iii) Mr. Deepak Joshi delivered a lecture on 'Retro graphs of Planets Calculation & Measurement'.
- Project Exhibition and competition was arranged on 14th and 15th February 06.

Astro club of the department arranged Planet Gazing Programme to watch various planets.

A study tour for T.Y.B.Sc. was arranged to Koyana Hydro Electric Power Station & for F.Y.B.Sc., it was arranged to IMD Pune. The students of S.Y.B.Sc. visited the Energy Park for the study tour.

Mrs. A. S. Kulkarni H.O.D. participated as resource person in three days syllabus formation workshop titled "Integral Human Science Course" at Model Science College, Jabalpur, M.P.

Mrs. A. S. Kulkarni, Mrs. V. A. Abhyankar & Prof. A. V. Deshpande participated in the three days "Interdisciplinary National Conference on Einstein's Theory of Relativity" organized by S. P. College, Pune.

'Modern' 2005 - 2006 ★★★★★

Prof. A. V. Deshpande was invited to deliver lectures on "Computer Awareness" to students of Modern High School, Pune.

Prof. S. S. Thengadi participated in two days State level workshop sponsored by NAAC on "IQAC AND REACCREDITATION" organized by S. G. M. College, Karad.

Prof. V. T. Shelke and Prof. Shreenath Jadhav attended a one-day seminar on "Remembering Einstein" at Baburaoji Gholap College, Sanghvi, Pune on 21/01/2006.

T.Y. B.Sc. students participated in the intercollegiate Project Exhibition & competition organized by Science Association. Mr. Sandeep Talawadekar & Mr. Kiran Kondhalkar won the 1st prize in the project competition. Mr. Kedar Garge obtained a consolation prize in the intercollegiate competition.

10 students of T.Y.B.Sc. participated in Intercollegiate Project Exhibition arranged by Electronics Dept. of Poona College. Mayur Wadkar won a consolation prize.

> Mrs. A. S. Kulkarni Head Dept. of Physics

____ 142 _____

Department of Mathematics Achievements of the students :

Miss Anita Watekar, past student of the Department stood first among all the students in M.Sc. (Mathematics) in University of Pune.

Three Students of T.Y.B.Sc. Class participated in M.T.T.S. programme at IIT, Mumbai. Dr. Nivedita Mahajan and Aditi Marathe have published a booklet for S.Y.B.Sc. (Computer Science) students of the College for their practical paper. Department of Computer science has been of great help in the publication.

Prof. S.C. Patekar has been appointed as lecturer in Mathematics during the academic year.

Prof. A.V. Rayarikar got elected to

- i) Board of studies in Mathematics of University of Pune.
- ii) Science faculty of University of Pune. He has also been nominated as a member of 32 (5) committee in Mathematics.
  Prof. Arvind V. Rayarikar attended following workshops during the academic year.
- Two –day workshop for 'Best Practices in Higher Education" at Tal-Karjat, Dist-Nagar on 16th & 17th Dec. 2005.

医御田 七 ふひ (三川) ③ ト セオ ()

'Modern' 2005 - 2006 ★★★★

 A three day workshop on "Syallabi in Mathematics for graduate & post graduate students" at Science College, Satara, from 22nd Dec. to 25th Dec. 2005.

Prof. A.V. Rayarikar has written a book for B.C.A. students in Mathematics.

Prof. (Dr.) Nivedita Mahajan worked as visiting faculty for M.C.S. course in S.P. College, Pune.

Guest Lectures :

- Dr. Nitin Nitsure (TIFR) delivered a lecture on 'Set Theory and Dedekiud Cuts" on 11th Dec. 2005.
- Shri M.V. Paranjape (Tata Motors) delivered a lecture on "Personality Development" on 5th Jan2006.
- Dr. S.A. Katre (Dept. Of Mathematics) delivered a lecture on "Latest developments in Programs on Numerical Analysis and Linear Algebra" on 17th Jan. 2006.
- Dr. V.M. Sholapurkar (S.P. College, Pune) delivered a lecture on "Ramsey Problem" on 31st Jan. 2006.

A.V. Rayarikar,

Head, Department of Mathematics

- 143 i

Biotechnology & Microbiology

The Biotechnology & Microbiology department started in Modern College, Shivajinagar in June-2005. Though the department was young, it was very active & participated in a number of events throughout the year. Progressive Education Society appointed Dr. A. K. Pande as Prof-incharge of the department.

The teaching staff of the department includes four full time teachers viz Dr. R. S. Zunjarrao, Prof. R. S. Thombre, Prof. R. M. Phadke and Prof. S. Pethe; seven teachers on CHB viz Prof. S. Karlekar, Prof. A. Watekar Prof. Prajakta Vaikar, Dr. A. Sawaikar, Prof. Deepa Chari, Prof. N. N. Dahanukar, Prof. Swati Khole; four contributory teachers Prof. Adhav, Dr. Ujalambkar, Prof. M. J. Faras and Prof. Daf.

Student Strength :

F.Y.B.Sc. Biotechnology: 46

- F.Y.B.Sc. Microbiology : 30
- F.Y. Vocational Biotechnology: 20
- S.Y. Vocational Biotechnology: 26

T.Y. Vocational Biotechnology: 24

Departmental Activities :

A poster competition on Biotechnology & Microbiology called "Biotechnova & Micromania" was organized on 31st Oct 2005. A special panel of external judges was invited for it. The judges were Dr. S. Laware (Fergusson College), Dr. S. Joshi (Sinhagad College) & Prof. M. Nadgauda (Modern College Ganeshkhind).

A one day workshop on biotechnology for teachers was organized. A special scientist, Dr. Sudha was invited from Bangalore Genei to demonstrate various kits on Molecular biology. Kits like restriction digestion, plasmid isolation & dot ELISA were demonstrated . 17 Teachers from various colleges participated in the workshop.

An educational trip was arranged to Goa (5th Dec. to 8th Dec. 2005). 27 students & 4 teachers, Dr. Ujalambkar, Prof. R. Thombre, Prof. S. Pethe & Prof. R. Phadke went for the visit. The institutes visited were National Institute of Oceanography (NIO) & Goa University.

The department also conducted a screening test for State Level Quiz contest in Microbiology on 11/12/

2005. 30 students participated the test.

An Educational visit was organized for T.Y.B.Sc. (Vocational biotech) students to Vasandada Sugar Institute for entrepreneurship on 10th Feb 2006. The Plant Tissue Culture, Genetic Engineering, Biopesticide & Biofertilizer laboratories were visited. Dr. R. S. Zunjarrao, Prof. Pethe and Prof. Phadke accompanied the students.

The staff Prof. Phadke, Prof. Thombre & Prof. Pethe also visited MITCON consultancy & EMRC department of Pune University.

We also had a lecture for Biotech students on MS & Ph.D. in foreign universities. Our special guest Mr. Arun Kumar gave information about different courses in Rush Universities, Chicago, Illinois.

Students' Achievements :

The FYBSc Biotech & Micro students participated in State level quiz contest on microbiology held on 28th Dec. 2005 at Dhule. Our team of 3 students-Gauri, Madhura & Shraddha were selected for final round and got an over all 4th Rank at state level.

The students also participated in an intercollegiate poster & model making

⊐ 144 **⊏**

competition organized by RJSPM College, Bhosari. Our two teams got consolation prize for their poster on gene cloning & Protein Structure.

The students were actively involved in the annual science exhibition organized by the College on 14th & 15th February. Tejas Gosavi from F.Y.B.Sc. Biotech got 2nd prize for his project on "diesel degrading bacteria". The Prize winners from the department were Moumita & Arpita (1st prize) Shraddha, Neha, Devika (2nd prize) Richa, Apurva & Shraddha (3rd prize).

Teachers' Achievements / Activities :

Prof. In-charge Dr. A. K. Pande is working as a Principal investigator on a Collaborative research project called "Herbal drug from neem extracts & its use in dental treatment"

The institutes involved in this 3 year project commencing from Jan. 2006 are Deenanath Mangeshkar Hospital & Research Centre, Pune, Modern College of Pharmacy, Nigadi, Dept of Biotechnology & Microbiology, Modern College, Shivajinagar. A grant of Rs. 6 lacs has been sanctioned for this project.

Dr. R. S. Zunjarrao :

(i)Participated as a resource person in NSS camp of Modern College (Jr.Wing), Pune-5, at Wadhu, Shirur and delivered a speech on "Production of Banana & Sugarcane plantlets by tissue culture" (in Marathi) for farmers, on 17th December-2005.

(ii) Participated as a resource person in the Quality improvement program lecture series at Baburaoji Gholap College, Sangvi & Delivered a lecture on "Application of Micro propagation", on 18th February 2006.

(iii) Participated as a resource person in the Quality improvement program Lecture series at Annasaheb Awate College, Manchar and delivered lecture on Micro propagation and its applications in Horticulture", February-2006.

(iv) Participated as a resource person at Shri Shiv Chhatrapati College, Junnar delivered a speech on "plant tissue culture", on 19th January 2006.

(v) Participated as a resource person in the "Lead College and Cluster group" program of Shivaji University and delivered a lecture on "Micro propagation : Techniques and its application", at SGM College, Karhad

145 _____

on 25th February 2006.

(vi) Got recognition as Ph.D. Guide by University of Pune, on 16th September-2006.

(vii) Gave technical guidance in commercial plant tissue culture to Ace agro Biosciences Pvt. Ltd., Pune.

(viii) Conducted four batches of 'certificate course in plant tissue culture' at MCCG, Pune-5.

(ix) Participated in two training programmes conducted By IRICEN (Indian Railway Institute for Civil Engineers) as resource person in horticulture.

(x) Participated in "One day Seminar on Biodiesel", organized by Sakal Agrowan on 15th June-2005, at Mitramandal Colony hall, Pune.

(xi) Participated in "One day Seminar on Floriculture in Polyhouses", organized by Sakal Agrowan on 6th January-2006, at S.M.Joshi Auditorium, Pune.

(xii) Participated in "One day workshop on inculcating entrepreneurship in students", organized by MITCON and CMRD, held at Vikhe Patil Foundations CMRD, Pune on 14th March-2006. **Prof. Rebecca** Thombre

i) Participated in National Conference on Recent Trends in Malaria conducted by Garware College (Jan. 2006).

ii) Guided F.Y.B.Sc. Biotech students for minor projects on "Diesel degrading Bacteria", Isolation of Cellulose and amylase producers, Isolation of antibiotech producers, studies of bacterial bioferilizer, study of Bacillus Thuringensis, Isolation of Pestiside degraders and Isolation of Haelophiles.

iii) Guided three students for project on "Antimicrobial Activities of Cephalosporin's" for Merck Pharmaceuticals.

iv) Gave popular lecture series in Biotechnology at Fergusson College. (2005-2006).

v) Was selected for a video lecture on Bird Flu for EMRC (Feb. 2006).

vi) Participated in "Herbal drug Neem extract and its use in Dental treatment" with reference to microbiological part.

vii) Accompanied the students for Goa trip.

Prof. Rama Phadke

i) Guided F.Y.B.Sc. Biotech students for minor projects on DNA isolation and estimation, preparation of antigen, Isolation and Separation of Serum proteins.

ii) She gave consultation to a private company for project on standardization of Yogurt production. (Nov-Dec. 2005).

iii) Accompanied the students for Goa trip.

Prof. Shruti Pethe

i) Guided F.Y.B.Sc. Biotech students for minor projects on Formation of Na and K soaps, determination of Blood Sugar, Determination of Blood Cholesterol and detection of amylase activity.

ii) Patriticpated in "Herbal drug Neem extract and its use in Dental treatment" with reference to enzyme action.

iii) Accompanied the students for Goa trip.

Dr. A. K. Pande Prof-in-charge, Department of Biotechnology

and Microbiology

147 c

Science Association

In the academic year 2005-06, Science Association activity was inaugurated on 12th August, 2005 with a lecture by Dr. Deo M. G. (Ex Director- C.R.I., Mumbai) on the topic 'Biotechnology and its importance and applications.' The lecture was also a part of the activities of Pune Inter College Consortium.

The lecture was attended by 85 students and biotechnology students interacted with Dr. Deo after his lecture. Chairman of the Association talked about various activities planned for the academic year.

In the first week of September, Topics for essay competition were announced. They were as follows:

- 1. Treasures of Internet
- 2. Vedic Mathematics
- 3. Indian Contribution to Mathematics
- 4. Einstein's Contribution to Physics
- 5. Necessity of Cyber Law
- 6. e-Education
- 7. Bio-diesel Plants

- 8. Stem Cells
- 9. Cloning Promises and Problems
- 10. pH and its significance in various fields.
- 11. Fiber optic and its applications.

Twelve students submitted their essays. Essays were evaluated by our committee members.

Two students from S.Y.B.Sc. participated in a model making competition which was organized by Rotary Club of Pune, Metro in October.

In order to give exposure to various research laboratories in Pune, we arranged two visits. First, we visited Indian Meteorology Department, Shivajinagar, on 21st December 2005. There were 36 students in the visit. Dr. R. R. Mali. Director Instrumentation gave us permission for the visit. During the visit Mr. Khoje and other staff of IMD explained to the students about different measurements in meteorology, various instruments used now and their old versions. calibration of instruments. Students from M.Sc. (Electronics) helped us in planning the visit. Prof. V. T. Shelke, Prof. S. R. Chaudhari, Prof. D. B. Gaikwad accompanied the students.

<u>- 148 –</u>

Our second visit was arranged on 6th January 2006. It was as per the letter from Regional Forensic Science Laboratory, Pune. There were 33 students from T.Y.B.Sc. (Electronics), M.Sc. (Electronics) class and 40 students were from T.Y.B.Sc. (Chemistry) class. Some students from S.Y.B.Sc. class. Dr. Kale, Prof. A. Buddhikot, Prof. D. B. Gaikwad accompanied the students.

On 21st January, the Association arranged a lecture by Dr. Mali R. R. on 'Aviation Instrumentation.' Dr. Mali talked on Instrumentation used in Meteorology. He explained different important parameters to be measured and used by pilots while landing or take off of airplane. He illustrated how one should design weight, intelligent light instrumentation with accuracy and reliability. He agreed on support by IMD, if Modern College is taking lead in setting up small weather station, which can be used for study atmospheric different of measurements.

This year, the Association had

organized Science Exhibition and Presentation Competition on 14th and 15th February 2006. All Science departments participated in the exhibition.

Our team of judges, consisted of 6 staff members : Dr. Ujalambkar, Prof. Mrs Abhyankar, Prof. Yenage, Dr. Zunjarrao, Prof. Mrs. Ghanekar and Prof. Vidap who evaluated the exhibits very systematically.

There were parallel sessions of presentations by the students. We received good response for this newly introduced activity suggested by our Vice-Principal Prof. R. G. Limaye. 28 students presented different topics from Science discipline. Our team of Presentation Committee evaluated our students and they gave very valuable remarks.

Prof. Varade, Prof. Sathe, Prof. Shelke, Dr. Kale, Prof. Kalbage coordinated the activities on 14th and 15th February 06.

Presentation Competition Committee

Dr. Mrs. Jog S. D.-

- 1. Dr. Sane
- 2. Prof. S. R. Wagh
- 3. Prof. R. B. Barmukh

Prof. A. V. Deshpande -

1. Prof. M. S. Kshirsagar

2. Prof. Kapre

3. Prof. Sonawane T. B.

Prof. Chaudhari S. R.-

1. Prof. Thengadi S. S.

2. Prof. Wayase U. R.

3. Prof. Wayal N. L.

Dr. Mrs. Gandhe -

1. Prof. Sakate S. S.

2. Prof. Faras

3. Prof. Phatangare R. H.

Dr. Bhalerao A. M.-

1. Prof. Kambale A. V.

2. Prof. Jadhav (BCS)

3. Prof. Bansod

On 15/2/06, Inter College Project Competition was arranged. 6 colleges participated with 22 projects in competition. The Projects were evaluated by examiners from other institutes.

- A) Result of the Inter College Project Competition –
- Miss. Chinmaya Hoshing Cash Prize Rs. 300/-T.Y.B.Sc. (Ele.Sc) Modern College, Pune - 5.

'Modern' 2005 - 2006 ★★★★

- B. Sharma, S. Khairnar Cash Prize Rs. 200/-T.Y.B.Sc. (Ele.Sc)
   D. Y. Patil College, Pimpri.
- Bhalgat S. P. -Cash Prize Rs. 100/-T.Y.B.Sc. (Ele.Sc) S. P. College, Pune - 30.
- Consolation Prizes -
- Sagar K. C. T.Y.B.Sc. (Ele. Sc) D. Y. Patil College, Pimpri.
- Sawant Abhishek A. T.Y.B.Sc. (Ele. Sc) Modern College, Pune 5.
- Dekhane Harshwardhan, Kedar Garge, M.V.S. Anjana T.Y.B.Sc. (Physics) Modern College, Pune – 5.
- B) Result of the Science Exhibition-
- Kondharkar Kiran, Talvedkar Sandeep -T.Y.B.Sc. (Physics)
   Cash Prize Rs. 200/-
- 2. Gosavi Tejas
  F.Y.B.Sc. (Bio-Technology)
   Cash Prize Rs. 150/-
- 3. Chinmaya Hoshing
  T.Y.B.Sc. (Ele. Sc)
   Cash Prize Rs. 100/-

Consolation Prizes -

- 4. Somnath Pailwan M.C.A.
- 5. Anup Deshpande M.Sc. (I) Botany

⊐ 150 <u>-----</u>

- C) Result of the Presentation Competition -
- Ashwini Kadam
   F.Y.B.Sc. B
   Cash Prize Rs. 150/-
- 2. Mihir Deshpande
  M.Sc. (Computer)
   Cash Prize Rs. 100/-
- 3. Namrata Jog
  T.Y.B.Sc. (Zoology)
   Cash Prize Rs. 75/-Consolation Prizes -
- Krishnakant Ponada M.Sc. (Ele. Sc)
- 5. Rutuja Ujalambkar XI Sc.
- D) Result of the Essay Competition
- Pitrubhakti Kiranraj Stem Cell

   Cash Prize Rs. 150/
- Jumde Kedar
   Fiber Optics
   Cash Prize Rs. 100/-

EREN HI JOS CHERREN AND

3. Rukhane Sonal

Cloning : Promises & problems

- Cash Prize Rs. 75/-

Science exhibition evaluation committee also submitted a list of best three exhibits from each department. Some gift prizes were distributed to these winners.

Prize distribution function was arranged on 15th February 2006. Chief guest was Padmashree Pramod Kale. (Director - ICIT Ltd, Pune)

Dr. Kale delivered a talk on Space Communication. In his lecture, he explained the role of Satellite in Space Communication. He also discussed about Indian Satellite Program used for communication e. g. edusat. Then he interacted with staff and students.

At the end, I am thankful to all those who were responsible for successful organization of all the activities of the Association.

> Prof. D. B. Gaikwad Chairperson, Science Association

ı 151 _____

Library Report

Our Library has added **2500** books in the library from Jan. 2005 to Dec. 2005 and now there are **75**, 677 books in the library.

We subscribe to **82 magazines and journals** in our library for our staff and students. The Library receives **14 daily newspapers,** which include Hindi, Marathi and English newspapers. Since 2004 we provide newspaper clippings files to our staff & students on various subjects such as Career development, higher education etc. Library has back issues of few research journals for research students.

A Book exhibition of newly purchased books and Saraswati Pooja was celebrated on 11th October 2005 in the library. Prin. A.G. Gosavi performed the Pooja ceremony.

This year we celebrated "Communal Harmony fortnight" in the library from 20th August 2005 to 5th September 2005. We also observed सद्भावना दिवस on 3 rd Sept. 2005 & organized a book exhibition on this topic. Books describing the concept of communal harmony were displayed in this exhibition.

We organised "Dr. Ambedkar Mahaparinirvan Din" on 6th

'Modern' 2005 - 2006 ★★★★★

December 2005 in the library. Prof. Mrs. Bhandare & Dr. Mrs. Tawre from Marathi department delivered lectures on "Dr. Ambedkar : His life & work." Prof. Ingole from Botany dept. displayed a whole lifetime story of Dr. Ambedkar through newspaper clippings & photographs. This was a personal collection of Prof. Ingole.

We received 440 books as donation from Mr. R.V. Kulkarni. Many valuable & rare books of Marathi literature are donated by Mr. Kulkarni. The college & library are very grateful to Mr. Kulkarni for this donation. Other donations are from Prin. A.G. Gosavi, Nirali Prakashan, Pimplapure Distributors, Prof. Chirputkar, Dr. Mrs. Soman, Mrs. Rahane, Mr. Natrajan, Vikram Shah.

This year, 60 students from Arts, Science & Commerce availed, of the book-bank facility from Library.

Three students worked under Earn & Learn Scheme. These students assisted in the clerical work of library & worked sincerely in the library for whole academic year.

Computerization of library records is in progress. We have computerized staff book issuing counter.

Librarian

ם 152 ב

	a	7 13		~ 1	$\sim$	
مد غ ه		<u>A</u> .	×		K	

Members :

Prof (Mrs) V.A. Abhyankar, Prof. S. R. Chaudhari, Prof. S. R. Pokharkar, Prof. (Mrs.) A. S. Oke, Prof. V. K. Athavale, Prof. V. N. Gaikwad, Prof. (Mrs.) N.M. Patil, Prof. P.S. Kapre, Prof. A. H. Shende, Prof. (Mrs) R. R. Agashe, Prof. R. N. Ingole, Prof. J. J. Pawar, Prof (Mrs) A. C. Makhale, Prof (Mrs) A. S. Apte, Prof. V. V. Suryavashi, Prof (Mrs) S. V. Kuwalekar, Prof (Mrs) Purohit and Mrs. Swati Patwardhan.

The Time-Table committee was constituted in the month of April, 2005. The suggestions from various staff members were invited before 16th April, 2005, through Head of the Dept. regarding any necessary change required in the time-tables. Subsequently, in the two separate meetings, which were held on 26th April, 2005, the various problems of the students, administrative staff and the teaching staff were discussed.

Due to the shifting of some departments into the library building, additional space & three lecture halls were made available by the Society & College authorities. Similarly, the College & Society authorities have also taken a decision to start three new

'Modern' 2005 - 2006 ★★★★★

courses from this academic year. Hence, sub-committees were formed for making the necessary changes in Junior, Senior College as well as P. G. classes time-tables. The problem related to allotment of halls to certain classes, as per the requirements, was solved with the help of Principal, Vice-Principals, Registrar and Jr. College Supervisor. After the necessary discussions and approval the printing of the time-tables was carried out with the help of college office staff members.

The necessary hall adjustments during guest lectures, seminars, symposia, conferences, inauguration of various associations of the college, curricular & extra-curricular activities were carried out without disturbing the other classes.

The committee takes this opportunity to thank Principal A. G. Gosavi, Vice-Principals Prof. R. G. Limaye, Prof. (Dr.) Y. R. Waghmare, Prof. (Dr.Mrs) S. A. Deuskar, Prof. J. P. Chinchore, Supervisor (Jr.College) Prof. (Mrs) Veena Nargund, Registrar Mr. D. S. Khopkar, Office Staff members Mr. R. P. Kale & Mrs. Swati Patwardhan as well as all teaching & non-teaching staff for their kind cooperation.

Prof. Dr. A. M. Bhalerao, Chairman, Time-Table Committee Health Scheme Medical Examination And Girls Students Health and Welfare committee :

□ 153 cm

As per circular no. 181/2005 of Pune University our College was supposed to conduct health check up of F.Y.B.Sc./B.Com/B.A. and B.Sc. (Comp.Sc.) students. The check up was to be completed before 31/10/2005. Our committee consisted of the following teaching staff. Prof. D. S. Mane, Dr. Mrs. S. L. Tawre, Mrs. S. J. Ahiwale, Prof. V.C.Chhabra, Prof. R. D. Bansode, Prof. R.Y.Kulkarni, Mrs. M.N.Chavan, Miss Amita Kulkarni, Mrs. A. C. Makhale, Mrs. C. V. Butala, Mrs. A. S. Apte, Dr. Mrs. Madhura Koranne, Mrs. A. S. Sardesai, Prof. Sathe, Mrs. M. Ghanekar, Mrs. N. M. Patil.

A meeting of the committee was held on 18/8/2005, a work schedule was determined and the work was distributed among the members. The actual conduct of the program was as follows :

'Modern' 2005 - 2006 ★★★★

		154
Date	<u>Class</u>	Staff Members Present
21/8/05	F.Y.B.Com.A,B,C	Prof.Chhabra, Ahiwale,
		Patil, Apte, Sathe
28/8/2005	F.Y.B.Com. D,	Prof. Butala, Makhale, Koranne,
	F.Y.B.A. A, B	Tawre, Chhabra
25/9/2005	F.Y.B.Sc. A, B	Mane, Bansode, Sardesai, Chhabra
	F.Y.B.Sc. (Comp.Sc) A, B	
2/10/2005	F.Y.B.Sc. (Biotechnology)	Ghanekar, Chavan

Dr. (Mrs.) A. A. Dharmadhikari and Prof. S.R. Pokharkar were present on all the above days and supervised the entire activity. Mr. Avhad from office took great efforts in planning the program, submission of reports etc. to the University in time. Mrs. Pathak and Mrs. Kale from office helped him in the work.

The health check up of girls was conducted by the following lady doctors : Dr. Kamat, Dr. Nadkarni, Dr. Kulkarni.

The health check up of boys was conducted by the following doctors : Dr. Kamat, Dr. Katkar and his assistants.

Students were given free medical

advice. Doctors referred ailing students to specialists in respective fields. A constant follow up of students who failed to participate in the activity despite repeated notices was made and they were sent to doctors for check up. Due reports were sent to Pune University well in advance.

We thank our Principal, Prof. A.G.Gosavi for his constant support and guidance. We thank all committee members, office staff and menial staff who took active participation in the endeavour.

Dr.(Mrs.) A. A. Dharmadhikari, Prof. Pokharkar.

[▶] 'Modern' 2005 - 2006 ★★★★

Best Student Trophy

Committee Members -

Prof. D. L. Khokale

Prof. R. V. Kulkarni

Prof. Mrs. L. R. Patankar

Prof. V. K. Chhabra

Prof. V. M. Sherikar

Every year the Best student Trophy is awarded to the deserving student on the basis of his academic performance, participation in sports and other activities and performance in the interview.

This year eight students from senior college and seven students from junior college were short listed for interview. The interview panels for the selection of the Best student were as under –

Junior college –

Prof. J. P. Chinchore

Prof. Mrs. V. S. Nargund

Prof. Mrs. L. R. Patankar

Prof. R. V. Kulkarni

Senior College –

Prof. T. P. Lale

Prof. (Mrs.) A. S. Oke

Prof. S. S. Deshmukh

Prof. B. S. Dole

Following students were awarded the 'Best student Trophy' –

Sr. College – Rajkiran Chinde – T.Y.B.A.

Jr. College – Nikhil Bhushan – - XIG

The committee is thankful to all the teachers and non-teaching staff for their excellent co-operation.

B. S. Dole

Chair-person,

Best Student Trophy Committee

 $\diamond \diamond \diamond$

XQZ= P Q Q I ICO (E B OLL 4 XC)

<u>_</u>	····	PRIZE DISTRIBUTI	ION
S. Na	Name of the Student	Criteria	Name of the Prize
A.S	STUDENTS OF XI CLASS		
1	Koranne Niranjan Dilip (XI Science 12023)	Boy from Modern High School (Marathi Medium) Pune-5 with highest total at X.	1) Late Govind Nirgudkar Scholarship (Rs. 600/-)
2	Chakadeo Sayali Nishikant (XI Science 12025)	Girl from P.E.S. Girl's High School. Pune-5 with highest total at X. Student from a shcool of P.E. Soc.	1.) Late Seetabai Nirgudkar Scholarship (Rs. 600/-)
		with highest total at X.	1) Dwarika Sangamnerkar Prize (Rs. 250/-)
A(1	). STUDENTS PASSING XI SC	TENCE EXAMINATION	
3	Shaligram Omkar Arvind	Highest total at XI Science Examination	Staff Fund Prize (Rs. 30/-)
		Securing highest marks at Physics in XI Science	Dwarkabai Parasnis Prize (Rs. 50/-)
B,	STUDENTS PASSING XILEX	AMINATION	- -
4	Ghundare Snehal Suresh	Suresh highest marks in Marathi at XII	1) Late Gauribai Mahadev Sidhaye prize (Rs. 62.50/-) 2) Scholar Batch prize (Rs. 100/-)
5	Chakravarti Kunal Kalyan	Securing highest marks in English at XII	1) Scholar Batch prize (Rs. 100/-)
6	Hirave Swapnil Shivaji	Securing highest marks in Hindi at XII	1) Scholar Batch prize (Rs. 100/-)
7	Swami Ramesh Mahalsing	Securing highest marks in Sanskrit at XII	1) Late Shreepad Malhar Joshi Prize (Rs. 125/-) 2) Pralhad Nimbraj Satbhai Prize (Rs. 150/-) 3) Scholar Batch prize (Rs. 100/-)
8	Ghosh Shashwatee Swapan	Securing highest marks in German at XII	1)LateShreepad Malhar Joshi Prize (Rs. 125/-) 2) Scholar Batch prize (Rs. 100/-)

"Modern' 2005 - 2006 ★★★★★

		- 2000	157
9	Hanumante Devaki Milind	Securing highest marks in Geography at XII	1) Scholar Batch prize (Rs. 100/-)
Ю	DatarGayatri M. Sonawalkar Tejal D.	Securing highest marks in Economics at XII	1) Scholar Batch prize (Rs. 100/-) 2) D. L. Limaya Prize (Rs. 100/-)
C	STUDENTS PASSING XI	ARTS.	
11	Madane Poonam A.	Highest total at XI Arts.	1) Staff Fund Prize (Rs. 30/-) 30
D	STUDENTS PASSING XII	ARTS.	*
12	Bhote Vidya V.	Highest total at XII Arts	1) Scholar Batch Prize (Rs. 100/-) 2) Staff Fund Prize (Rs. 30/-) 170 3) Balkrishna Rasane Prize (Rs. 40/-)
	Mohandule Surekha N. Shitole Sonali P.	Highest total at XII Arts & admission to F.Y.B.A. in this college	1) Vasudevrao Tatke Prize (Rs. 20/-) 2) Vasudevrao Tatke Prize (Rs. 20/-)
E.	STUDENTSPASSINGXIO	OMMERCEEXAMINATION	
4	Bhagat Nandita	Highest total at XI Commerce. Highest marks in S.P. at XI Commerce.	1) Staff Fund Prize (Rs. 30/-) 1) G. D. Nargund Prize (Rs. 62.50/-)
15	Gangani Ashwini A.	Highest marks in book- keeping & Accountacy at XI Commerce.	1) Late Prof. Jyotsna Godbole Prize (Rs. 50/-)
F.	STUDENTSPASSING XII (	COMMERCEEXAMINATION	
16	Sharma Sahil Prakash	Boy with highest total at XII Commerce.	1) Late Vasudeorao Tatke Prize (Rs.40/-) 2) Late Prof. Jyotsna Godbole Prize (Rs. 50/-)
		Highest marks in Book-keeping & Accountancy at XII Commerce	1) Late Prof. Jyotsna Godbole Prize (Rs. 50/-) 2) Scholar Batch Prize (Rs. 100/-)
		Highest total at XII Commerce Highest total at XII Commerce & admission to F.Y.B.Com. in this college.	1) Balkrishna Rasane Prize (Rs. 40/-) 1) Vasudeorao Tatke Prize (Rs. 20/-)
		this college.	

		<u> </u>	158
17	Deshpande Shilpa Sharad 3rd in Merit List	Girl with highest total at XII Commerce. Highest marks in Mathematics at XII Commerce. Highest marks in O.C. at XII Commerce.	1) Late Prof. Jyotsna Godbole Prize (Rs. 50/-) 1) A. P. Phadake Prize (Rs. 40/-) 1) Scholar batch Prize (Rs. 100/-)
18	Jain Sourneyshri Ananthesha	Highest marks in S.P. at XII Commerce.	1) Scholar batch Prize (Rs. 100/-)
G.	STUDENTS PASSING XI	ISCIENCE EXAMINATION	
ю	Jadhav Amit Madhav (12th in general merit list of science)	 Highest marks at XII amongst the student from P.E.S. school and admission to Engineering Highest total at XII Science Highest marks in Mathematics at XII Science amongst students from NCL English Medium School. 	 R. B. Wagale memorial prize Rs. (250/-) Yashwantrao Sukhatankar Prize (Rs. 62.5/-) Balkrishna Rasane Prize (Rs. 40/-) Late Raobahadur Dattatraya Balwant Rajopadhye Prize (Rs. 50/-) Pilot Officer Late Ganesh Mate Prize (Rs. 125/-)
20	Ranbhise Asmita Arvind	Highest total at XII Science & admission to F.Y.B.Sc./ F.Y.B.C.S. in this college.	1) Vasudeorao Tatke Prize (Rs. 20/-) 2) Nirmala Potnis Prize (Rs. 50/-)
-	1) Wate Smruti Ramesh 2) Iyer Pranavkumar Ramesh	Highest marks in Mathematics at XII Science.	1) A. P. Phadake Prize (Rs. 40/-) 2) Kamalabai Panse Prize (Rs. 62.50/-) 3) Scholar Batch Prize (Rs. 100/-)
22	Kapre Aditya Pradeep (13th in general merit list of science)	Highest marks in Physics at XII Science Highest marks in P.C.M. group at XII Science.	1) Scholar Batch Prize (Rs. 100/-) 1) Late Dr.D.K. Atre Prize (Rs. 62.5/-)
-	1) Shinde Kishor Balasaheb 2) Joshi Vijay Gopal	Highest marks in Chemistry at XII Science.	1) Scholar Batch Prize (Rs. 100/-)
24	Vellera Gintte Thomas	Highest marks in Biology at XII Science.	1)Scholar Batch Prize (Rs. 100/-)
25	Midhilesh Manoharan	Highest marks in Electronic Science at XII Science.	1) Scholar Batch Prize (Rs. 100/-)

158

		- 2006 ****	159
26	Deval Neeraj Vinayak	Highest marks in Electronic Science at XII Science.	1) Scholar Batch Prize (Rs. 100/-)
27	Karvande Sudhir Vitthal	Student of P.E.S's school first amongst the students securing admission to Medical	1) R. B. Wagale memorial Prize (Rs. 250/-)
H	STUDENTS PASSING F.Y.B.	A.EXAMINATION	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
28	Gaikwad Suvarna M.	Highest total at F.Y.B.A.	1) Staff Fund Prize (Rs. 30/-)
29	Dange Pravin R.	Highest marks in 'General English' at F.Y.B.A. and admission to Special English at S.Y.B.A. in this college.	1) Late Gopal Yashawant Parab Prize (Books)
LS	TUDENTS PASSING S.Y.B.A	.EXAMINATION	
30	Mohite Varsha Y.	Highest total at S.Y.B.A.	1) StaffFund Prize (Rs.30)
31	Dange Dhammavatan N.	Highest marks in History (Special/Genera at S.Y.B.A.and admission to T.Y.B.A. in this college.	1) Late Surnatibai Hariramji Bhiwagade Prize (Books) (Mrs. Admane)
J.S	TUDENTS PASSING T.Y.B.A	.EXAMINATION	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
32	Sutar Roshni D.	Highest total at T.Y.B.A. (Marks out of 1200) Highest marks in Special	1) Staff Fund Prize (Rs.30/-) 2) Past Students Prize (Rs. 20/-) 2) Late Vasudeo Vyankatesh Pandit Prize (Rs. 80/-)4) Memento 1) Late Balnath Shankar Pathak Prize
		Marathi at T.Y.B.A. (Marks out of 300)	(Rs. 50/-) 2) Narayan Chepe Prize (Rs. 250/-)
33	More Shital S.	Highest marks in Special English at T.Y.B.A.	1) Late Balkrishna Savalaram Rasane Prize (Rs.40/-)
	TUDENTS PASSING F.Y.B.S	c EXAMINATION	
K.S			

			160		
35	Mane Suckeep Dilip	Highest total at F.Y.B.Sc. in 'A' group (i.e. Mathematics group) (Marks out of 1200) Highest marks in Mathematics at F.Y.B.Sc.	1) Narayanrao Bhagawat Prize (Rs. 25-/) 1) Sau. Laxmibai Tatke Prize (Rs. 50/-)		
36	Khadilkar Pradnya M.	Highest total at F.Y.B.Sc. in 'B' group (i.e. Mathematics group) (Marks out of 1200) Highest marks in Mathematics at F.Y.B.Sc.(Rs. 62.50-/)	1) Narayanrao Bhagawat Prize (Rs. 25-/) 1) Dr. K.S. Kale Sponsored Prize		
LS	STUDENTS PASSING S.Y.B.	Sc. EXAMINATION			
37	Bhole Smita Ashok	Highest total at S.Y.B.Sc.	1) Staff Fund Prize (Rs. 30-/)		
38.		Gaware Roslin Kamalakar	Highest marks Physics at S.Y.B.Sc. 1) Ravishankar Rasane Prize (Rs. 40/-)		
39	Khanagaonkar Amit S.	Highest marks in Electronic Science at S.Y.B.Sc.	1) Balkrishna Savalaram Rasane Prize (Rs. 40/-)		
40	Pagariya Namrata P.	Highest marks in Statistics. at S.Y.B.Sc	1) Late Indirabai Chirputkar Prize (Rs. 50/-)		
41	Darekar Yogesh N.	Highest marks in Maths. at S.Y.B.Sc	1) Prof. Pramila Chikate Sponsored Prize (Rs. 100/-)		
42	Bhosale Reshma K.	Highest marks in Chemistry at S.Y.B.Sc. and admission to T.Y.B.Sc. in this college. Highest total at S.Y.B.Sc. & student of this college from XI to T.Y.B.Sc.	1) Sadashiv Vishwanath Joag Prize (Rs. 80/-) 1) Matoshree Yashodabai Gadgil Paluskar Scholarship (Rs. 300/-)		
M.S	M.STUDENTS PASSING T.Y.B.Sc/T.Y.B.C.S. EXAMINATION				
43	Shitole Madhavi Dattatraya	Highest total at T.Y.B.Sc. (Mathematics) (Marks out of 1200)	1) S.K. Argade Prize (Rs. 100/-) 2) Pralhad Nimbraj Satbhai Prize (Rs. 150/-)		
44	Gaurav Nilam Prakash	Highest total at T.Y.B.Sc. (Statistics) (Marks out of 1200)	1) Nirmala Potnis Prize (Rs. 125/-) 2) Past Student Prize (Rs. 20/-)		

120

' 'Modern' 2005 - 2006 ★★★★

Mod	ern' 2005 -	2006 ****	161
45 GaikwadSo	nal Jayashing	Highest total at T.Y.B.Sc.(Physics) (Marks out of 1200)	1) Ravishankar Rasane Prize (Rs. 60/-) 2) Late Prakash Bhagawat Prize (Rs. 57.50/-) 3) Department of Physics Prize (Rs. 151/-)
46 Hailkar Palla	vi Basaveshwar	Highest total at T.Y.B.Sc. (Electronics Science) (Marks out of 1200)	1) Balkrishna Rasane Prize (Rs. 40/-)
47 Kale Sangrar	n Shivdas	Highest total at T.Y.B.Sc. (Chemistry (Marks out of 1200)	1) Sadashiv Vishwanath Joag Prize (Rs.80/ 2) Memento 112 3) Principal B. B. Bhide Prize (Rs. 32/-)
· · · · · ·		Highest total at T.Y.B.Sc. (Chernistry) (Marks out of 900) Highest total at TYBSc (All Branches)	1) Late Mai Bhide Prize (Rs. 40/-) 1) Late V. V. Pandit Prize (Rs. 80/-)
48 Solankar Nila Pagaria Madi		Highest total at T.Y.B.Sc (Botany) (Marks out of 1200)	1) Late Dr. V. D. Vartak Prize (Rs. 150/-)
49 Chitnis Amit	a Kiran	Highest total at T.Y.B.Sc (Zoology) (Marks out of 1200)	1)Prof. Mora Teja Chauhan Prize (Rs. 1504-)
50 Hans Neha Su	ırendra	Highest total at T.Y.B.C.S. (Marks out of 1200)	1)StaffFund Prize (Rs. 30/-) 2)Memento
N STUDENTS	PASSING F.Y.B.C	Com. EXAMINATION	
51 Harisangam S	Snehal Suhas	Highest total at F.Y.B.Com.	1) Staff Fund Prize (Rs. 30/-) 30
52a) Jagtap Tejasv 52b) Sancheti Jagn		Highest marks in matheematics at at F.Y.B.Com.	1) Vishwanath Madhav Rayarikar Prize (Rs. 125/-)
O.STUDENTSP	ASSING S. Y. B. C	om. EXAMINATION	
53 Kalyankar Pa	Navi Anil	Highest total at S.Y.B.Com.	1) Staff Fund Prize (Rs. 30/-) 30
54 SoudikarSuk	hada Shrikant	Highest marks in Statistics at S.Y.B.Com. (All papers clear)	1) Late Sau. Indirabai Chirputkar -) Prize (Rs. 25/-)
P.STUDENIS PA	SSING T. Y. B.con	n EXAMINATION	
55 Nair Ranju Go	pinathan	Highest total at T.Y.B.Com. (Marks out of 1200)	1) Staff Fund Prize (Rs. 30/-)6) Memento 2) Nirmala Potnis Prize (Rs. 125/-)
		·	

2

'Modern' 2005 - 2006 ★★★★★

Modern 2005	-2006 ****	162
	Highest marks in M.Law at T.Y.B.Com.	3) Past Sudent Prize (Rs.20/-) 4) Trimbak P. Gondhalekar Prize (Rs.50/-) 5) Vasudeo Vinayak Pandit Prize (Rs.80/-) 1) Ravishankar Rasane Prize (Rs.60/-)
56a) Gujarathi Sheetal Nandkumar 56b) Kodlak Mrudula Tukaram	Highest marks in Advance costing at T.Y.B.Com.	1) Balkrishna S. Rasane Prize (Rs.40-/)
57 Bhosale Satish Kisan	Highest marks in Banking at T.Y.B.Com.	1) Vishwanath Madhav Rayarikar Prize (Rs. 125/-)
58 Mangalwedhekar Nimish S.	Highest marks in Statistics at T.Y.B.Com	1) Chandrakant Moreshwar Shinde Prize (Rs. 50/-)
59 Apte Dhanashree Shrirang	Highest marks in Accountancy & Auditing at T.Y.B.Com. (Take total of 3 papers viz. Advanced Accountancy & Business Lax & Auditing (II, III)	1) Matoshree Mulabai Karnawat Prize (Rs. 50/-)
Q.STUDENTSPASSING M.Co	m EXAMINATION	······································
60 Kulkarni Shraddha Shirish	Highest total at M.Com. (I)	1) Staff Fund Prize (Rs.30/-)
61 Thorat Jyoti Nandkumar	*Highest total at M.Com. (II)	1) Staff Fund Prize (Rs. 30/-) 2) Memento
R.STUDENTS PASSING P.G.H	XAMINATION	
62 Pawar Varshali Tanaji	*Highest total at M.A. (II) Geography.	Memento
63 Tarate Gajanan Mohan	Highest total at M.Sc (I) Electronic Science.	1) Laxman Deuskar Prize (Rs. 400/-)
64 Martins Hamish Olava	*Highest total M.Sc. (II) Ele Science,	1) Laxman Deuskar Prize (Rs. 400/-)2) Memento
65 Bhagat Smita Dilip	*Highest total at M.C.S. (II)	Memento

'Modern' 2005 - 2006 ★★★★★

⊐ 163 ⊏

OTHER PRIZES - PRIZE DISTRIBUTION (2005-06)			
Sr. No.	Name of the Student	Criteria	Name of the Prize
1	Tandale Tupali T.	Standing 1st amongst children of Non- teaching staff at degree / PG exam	Ravishankar Rasane Prize (Rs. 60/-)
2	-	Standing 1st amongst children of teaching staff at degree / PG exam	Ravishankar Rasane Prize (Rs. 60/-)
3	Korti Shreevastva R.	T.Y.B.Sc. Physics student submitting Best Project	H. B. Joshi Prize (Rs.50/-)
4	Shirolkar Swapnil	T.Y.B.Sc. Electronics Sciences student submitting Best Project	A. Gondhalekar Prize (Rs. 60/-)
5	Jatin Naik T.Y.B.Sc. Computer Science	Student (Jr./ Sr.wing) writing the best Computer Programme	R. M. Marathe Prize (Rs. 60/-)
6	Bhosale Reshma K.	Best student of T.Y.B.Sc. Chemistry	M. M. Gokhale Prize (Rs. 100/-)
	• •	Deserving and studious girl student of Sr. wing	Golden Jubilee Fund (Rs. 50/-)
		Excellent academic achievement (Sr.wing)	Late Pandurang Vishnu Mahadkar Prize (Rs.300)
7	Manjare Manoj T.	Most deserving student of T.Y.B.Sc. Physics	Y. P. Gambhir Prize (Rs.75/-)
8	Hole Kapil K.	Most deserving student of T.Y.B.Sc. Electronics Science	D. Y. Gambhir Prize (Rs.75/-)
9	Gat Sanket Sambhaji (S.Y.B.A.)	Most deserving student of NSS Sr.wing	Late B. P. Satpute Prize (Rs.80/-)
10	Gailwad Ritesh	Most desering student of NSS Jr. wing	Late B. P. Pathak Prize (Rs. 100/-)
11	Pawar Sneha (XI Science)	Best performance in NSS camp Jr. wing	Late Sadashiv Salunkhe Prize (Rs.100/-)
12	Panchal Tejashree Ashok	Best Performance in NCC activities with excellent academic record	Late Sudhabai Shankar Kale Prize (Rs.100/-)
13	Devi Anant Mahendra (XI Sc) 627th rank in NSO	Deserving and studious student of Jr. wing	Golden Jubilee Fund (Rs. 50/-)

4	BidkarMonali (XI Sc.)	Deserving and studious Girl student of Jr. wing	Late Kamalabai Jagannath Kale Prize (Rs. 100/-)
15	Khadilkar Pradnya	Deserving and Studious student of Sr. Wing	LateJagannath Kale Prize (Rs. 100-)
16	Kale Parmeshwar (XII Arts)	Deserving and studious student of XII class	1) Late Vishnu Tiimbak Tatake Prize (Rs. 1254) 2) Late Shankar Ramachandra Kanitkar Prize (Rs. 1257–)
17	Chitroda Jyotsna XII	Excellent achievement in soports (Jr.wing)	LatepandurangVistnuMahadkarSports Prize (Rs.3007-)
18	Rampal Nikhil (T.Y.B.Com.)	Excellent achievement in sports (Sr.wing)	LatepandurangVistnuMahadkarSports Prize(Rs.300/-)
19	ShahaneOmkar	Excellent performance in clutural activities (Jr. Wing)	LatepandurangVishnuMahadkarCutural Prize(Rs.3007-)
20	Inamdar Prajkta	Excellent performance in clutural activities (Sr. Wing)	LatepinduangVistnuMahadkarQutuat Prize (Rs.3007-)
21	ShaligramOmkar	Excellent academic achievement (Jr.wing)	Late pandurang Vishnu Mahadkar Prize (Rs.300/-)
22	-	Il Iustrious past student	V.K.Joagprize
23	Kale Sangram Shivdas	Best graduate of the year	Principal V. K. Joag Prize (Rs.90/-)
24	Nikhil Bhushan (XIG)	Best student (Jr. wing)	Late Jyotsna Godbole Prize (Rs. 100-) Best Student Trophy (Memento)
ත	Chinde Rajkiran Arun (TYBA)	Best student (Sr. wing)	1) Staff fund Prize (Rs.30/-) 2) Veer Sawarkarprize (Rs.75/-) 3) Damodarshield (Memento)
		Deserving student of T.Y.B.A. doing good work in NSS for 2 years	Shankar Shelar Prize (Rs.40'-)
26	Ms. Watekar Anita	1st In B.Sc. and M.Sc. (Mathematics) Appointed as Staff Member in the college	Memento

164

 $\diamond \diamond \diamond \diamond$

 'Modern' 2005 - 2006 ★★★★★

Vidyarthini Manch

The college conducts this activity for the all-round development of the students (girls). This is the third year of this activity. Considering this aim we organized programmes like personality development, employment opportunities, health, law, social awareness and responsibility. The year 2005-2006 was full of activities.

1) Inaugural Function

3rd September 2005

The inauguration of Vidyarthini Manch (2005-06) was held at the hands of the famous director Sumitratai Bhave. Film 'Chakori' was screened directed by her. How a rural young lady tries her best to overcome her obstacles was the theme of the film. It was a dialogue session with Sumitratai & this communication was kept as a record in the form of essays. Savitribai Phule Birth Anniversary

3 165 🖂

3rd January, 2006

This day was celebrated with great response of the students. 'The Biography of Savitri' an exhibition of posters and historical events of her life was held. Dr. Madhavi Kharat was invited to talk about the life of Savitri & Jyotiba Phule. 'Savitri & Jyotiba were a strength for each other in their social work' was the central idea of her speech. Prajakta Inamdar presented 'Solo Acting' based on the life of Savitribai Phule.

Mazi Aai Mazi Maitrin

Mother plays a key role in the development of a daughter. It is equally important that teachers should have keen interest in this process. There should be perfect communication between parents, teachers and students. So, this programme was organized to develop communication. Dr. Shobhana Abhyankar was invited as a counselor. We are very proud to say that mothers

166 m

appreciated this activity & thanked us for giving them a platform.

Navya Wata Navya Disha

17th February, 2006

'What after graduation ? - is the dilemma in the life of students. Jobs are not in everybody's reach. We organized a workshop to encourage students to enhance them to be independent.

The people from 'Domestic Industries' were invited to guide the students. Invitees like imitation jwellery makers, vegetable vendors designers etc. came to guide the students.

<u>Guides in the Workshop</u>	<u>Subject</u>
1) Mrs. Smita Saikia	D.T.P.
2) Mr. Deepak Shah	Veg. Packing
3) Mrs. Shyama Muzumdar	Painting, Perfume production
4) Mrs. Jyoti Patange	Catering
5) Mrs. Roma Gore	Imitation jewellery
6) Mrs. Kiran Deshpande	Imitation jewellery, Readymade flowers

Ms. Nayana Kulkarni, Mrs. Sunita Purohit, Mrs. Alka Kamble worked hard to conduct these activities successfully. Hon. Principal & all the Vice-Principals helped & guided us for the whole year.

▋▛▎▚▞▖(▓▌▋

Advisor–Vice-Principal Prof. R. G. Limaye Chairperson – Mrs. Amruta Satbhai. Members –

1) Dr. Sushama Jog 2) Dr. Swati Karve 3) Mrs. Sunita Gosavi 4) Mrs. Vinita Kulkarni 5) Mrs. Sanjivani Rahane 6) Mrs. Vandana Joshi 7) Mrs. Sanjivani Kuwalekar 8) Mrs. Sunita Purohit 9) Mrs. Nisha Bhandare 10) Mr. Vijay Gaikwad 11) Mr. Vinod Suryavanshi 12) Mr. Ashok Kamble 13) Mr. D. P. Mule 14) Mr. Parchure 15) Mrs. Swati Patwardhan 16) Mr. Deepak Shah 18) Arts circle Student representative Miss. Prajakta Inamdar.

1) Natya Shibir and Nritya Shibir :-

The activity of Arts circle started with Drama and Dance workshop. Drama work shop was organized on 7th, 8th & 9th July under guidance of Mrs. Amruta Satbhai and Prof. Ashok Kamble. Thirty students participated in it. Dance workshop was organized by Prof. Sunita Purohit and Mrs. Nisha Bhandare. About 45 students took part in this workshop.

2) In first term different inter class competitions were organized :-

For all competitions there was an overwhelming response from students. **Nritya Zankar** – A very popular and favourite competition of students. The final round was organized on 5th Sep. 2005 by Chief organizers Prof. Sunita Purohit, Prof. Nisha Bhandare, Prof. Vijay Gaikwad.

3) Poster, Rangoli, Mehandi, Flower arrangement competition :-On the occasion of 'Nagpanchami' these competitions were organized by Mrs. Nisha Bhandare. Mrs.Sunita Purohit, Mrs. Sanjivani Rahane Examiners :

Rangoli – Mr. Machindra Bhurke, Mrs. Madhuri Mogare.

Mehandi – Mrs. Manasi Tingare, Anupriya Joshi.

o 167 🗖

'Modern' 2005 - 2006 ★★★★

4) Sangeet Spardha (Music competition) :-

The competition was organized by Dr. Sushama Jog, Mrs. Vinita Kulkarni, Mr. Parchure & Mr. D. P. Mule & Mrs. Anjali Sardesai. For elimination round Mrs Archana Apte and Mr. R.W.Kulkarni were examiners. For final round renowned artists, Mrs. Padmaja Phatak, Anjali Apte and Mr. Sanjay Kadam worked as examiners.

5) Elocution Competition :-

On 5th & 6th September, 2005 English, Hindi, Marathi elocution competitions were organized. Organisation committee members :- Dr. Swati Karve, Mrs. Sanjivani Rahane, Mrs. Sanjivani Kuwalekar, Mrs. Vandana Joshi & Mr. Vinod Suryawanshi. Teachers in our college worked as examiners.

1) Mrs. Madhavi Koranne 2) Mr. R. V. Kulkarni

6) Mahaspardha :-

It was a major event of 2nd term. It

includes 'One act play', 'Katha Kathan', 'Natyabhinay', 'Kavyawachan', 'Natyawachan'. Our talented college lecturers worked as examiners. Organizers :- Dr. Swati Karve, Mr.

Vinod Suryawanshi, Mrs. Sanjiwani Kuwalekar.

Inter Collegiate Competitions :-<u>Purushottam Karandak : One act play</u> <u>competition :-</u>

One act play written by Mr. Jayant Jorwekar 'Laxmi Arun Jadhav' was presented. It was directed by Makarand Nashikkar & guided by Mrs. Amruta Satbhai.

<u>Suman Karandak Natya Wachan</u> <u>Spardha.</u>

This year two teams participated in the competition.

1) Hawalat – A famous Hindi play was translated into Marathi.

2) Watsaru – Written by Late Vyankatesh Madgulkar. Both the teams were guided by Mrs. Amruta Satbhai.

Bharat Vikas Parishad organized

^{*} 'Modern' 2005 - 2006 ★★★★★

'Rashtrabhaktipar Samuhgeet Spardha'

This year also our college bagged 1st prize at state level. This year student participant Mr.Pranav Kulkarni himself worked as a music director under the guidance of Sushama Jog.

Street Play :-

The 'Path Natya' team of Modern college participated in three different competitions.

 Yuva FOGSI 2005 West zone – Theme – 'Garbhajal Parikshan Bhrunnatya. Directed by Makarand Nashikkar

2) IPTA & S.P. College organized competition.

3) Verve 2006 – Prajakta Inamdar won prize for acting.

Mahalaxmi Samuhageet Spardha -

It is one of the prestigious competitions.

Our team won the 1st prize. On the Prize distribution day, our team was specially invited for the performance.

Swarmadhuri – State level Classical Music competition -Mandar Gadgil won the 3rd prize.

Vedant :- Organized by B. J. Medical college. The students of Modern college participated in most of the events of this competition.

- 1) Group dance Theme AIDS.
- 2) Rangoli, Mehandi, Poster making.
- 3) One act play.

BMCC Business Talent Search :-

First time Commerce college students participated in this competition under the guidance of Mrs. Sanjivani Rahane. Prathamesh Joshi stood second among the participants.

NICMAR – Orchestra & Group Dance Competition

Group Dance Theme – AIDS

Elocution Competitions :-

1) 'Vishveshwarya Smruti Karandak'.

2) Wamanrao Pandit elocution competition at Thane

3) Karmavir Bhaurao Patil elocution

- 169 <u>-----</u>

competition at Satara – Prajakta Inamdar won the 2nd prize in this state level competition. Participants were guided by Mrs.Sanjivani Rahane & Dr. Mrs. Swati Karve.

4) Deshastha Rigvedi Brahmin elocution competition at Nasik.Guided by Mr.Vinod Suryawanshi.

MAD ADS Competition :-

First time Senior commerce college students participated in two competitions and bagged 2nd prize in both the Inter-collegiate competitions.

 Wall street MAD – ADS Competition organized by Fergusson College.

2) VERVE – MAD-ADS COMPETITION

Guided by Mrs. Sanjivani Rahane & Mrs. Dole.

Late S. V. Chirmule Story writing competition :- Mr. Gajanan Nerkar won the 3rd prize.

VERVE – A very lively, youthful and popular event in the college world.

This year our college participated in

many events.

1) Saaj :- 40 minutes musical event with orchestra

2) Group dance

3) One act play

4) Street Play

5) MAD ADS

It was under guidance of Mrs. Amruta Satbhai. Mrs. Sunita Purohit & Mrs. Sanjivani Rahane.

Folk dance competition :-

Festival organized by Khandala Rotary Club. The highlight of the Youth Festival organized by Khandala Rotary Club was the superlative performance by the Modern college dance team.

The audience was enthralled by the Marathi Folk dance of 'Waghya Murali' by our team. Rightfully our team won the first prize.

WINNERS Nritya Zankar Senior Wing Varsha Kambale Vicky Prithwani

1st Prize 2nd Prize

⊐ 170 r—

'Modern' 2005 - 2006 ★★★★

3rd Prize

3rd Prize

1st Prize

^{2nd Prize}

Prize

Consolation

3rd

Consolation

Asim Shaikh Shiwangi Gandhi Abhirekha More

Junior wing -

Mandar Yenpure **Omkar Shahane** Madhuri Thomare Ruchita Kulkarni

Sangeet Spardha -Senior Wing -

Hindi Song

Special Prize
Special Prize
1 st Prize 2 nd Prize
2 nd Prize
3 rd Prize 3 rd Prize
3 ^{ru} Prize

Marathi Song -

Kumudini Shinde Rasika Kulkarni Yogini Kharpudikar Ashwini Gaikwad

1st Prize Prize zrd Prize Consolation

Semi Classical (Upashastriya) 1st Prize Payal Chakrawarti

Aarati Naik

2nd Prize

Instrumental Music :-Nilesh Kulkarni Amol Devgaokar

<u>171 с</u>

1st Prize

Duet Song -Pranav Kulkarni & Rasika Kulkarni – 2nd Prize Group Song -Kumudini Shinde, Yogini Kharpudikar 1st Prize Tina Thomas

Junior College -

Hindi Song Madhu Subramanyam Aditi Kulkarni

Marathi Song

Anushri Parkhi **Amruta Randive**

Semiclassical Mandar Gadgil

1st Prize

1st Prize

^{2nd} Prize

1st Prize

?nd Prize

Intrumental Music Vishakha Belhekar

3rd Prize

Mehandi Competition Sonali Sathe Shruti Patil

rize 2nd Prize

		172	·····
Nayana Oswal	3 rd Prize	<u>Natyabhinay</u>	
Priya Tapkir	Consolation	Ajinkya Tamhane	
Mrunmayee Pathak	Consolation		
		Elocution Competition	<u>n</u>
<u>Flower arrangement</u>		Junior Wing	
Neha Badge	1 st Prize	<u>Marathi</u>	
-		Prajakta Tapkir	1 st Prize
<u>'Rangoli'</u>		Shruti Dhamale	2 nd Prize
Mohini Deware	1 st Prize	Ajinkya Tamahne	3 rd Prize
Shruti Patil	2 nd Prize	5 4	
Rohini Bramhapurkar	Consolation	English	
•		Nikhil Bhushan	1 st Prize
Mahaspardha – Senior	rWing	Prathamesh Joshi	2 nd Prize
Kavya - Wachan		Pooja Khedkar	3 rd Prize
Sayali Athalye	1 st Prize		
Dattatraya Sonawane	2 nd Prize 3 rd Prize	Hindi	
Rohan Gore	3 rd Prize	Shubhangi Jagdale	1 st Prize
		Dinesh Dinkaran	2 nd Prize
<u>Natyabhinaya</u>		Gayatri Sonavane	3 rd Prize
Chirag Vyas	1 st Prize		
		Senior Wing	
<u>Kathakathan</u>		Marathi	
Ashlesha Jadhav	1 st Prize	Ashlesha Jadhav	1 st Prize
		Sayali Athalye	2 nd Prize
Junior_Wing		Bhavana Kapre	Consolation
Kavya – Wachan		Diavana Kapio	Consortation
Dipak Nagawade	1 st Prize	English	
- Luri i "Pui, uno		Nishmita Hegde	1 st Prize
Natya Wachan		Julekha Mulani	2 nd Prize
Gaurav Marathe & Other	rs 1 st Prize		2 11120

XQD= P I to Co I = 0 0 ... + +0

'Modern' 2005 - 2006 ★★★★★

	• ··· ·	
<u>Hindi</u>	st	Yogesh Kulkarni, Pranjal Waikar,
Anju Vaishnav	⁻ 1 st Prize	Meeta Vaidya.
Vivekanand Kendr	a organized Essay	VERVE-
Competition		Rangoli – Sonali Kale, Ashwini
1) Mrunmai Pathak	1 st Prize 2 nd Prize	Pharande, Bhakti Bhalekar .
2) Veena Oswal	2 nd Prize	Poster – Dipti Dighe, Vinaya Parab, Rupali Dhavde.
Group Dance Tear	<u>n</u>	Mehandi – Tarannum Shaikh, Rupali
NICMAR		Tingare, Ashwini Pharande
Omkar Shahane	Soniya Sebastian	Poetry Reading – Mayuresh
Rutuja Deshpande	Rohit Kotwal	Deshpande
Reena Joy	Ketki Peshwe	Vocal Music – Aarati Naik
Shivangi Gandhi	Pallavi Peshwe	Antakshari – Meeta Vaidya, Makarand
		Nashikkar
VERVE		Chase – Aarati Teland, Harshada
Ashish More, Akanksha Bhalerao,		Bhosale
Mandar Yanpure, Ru	·	One Man Show – Chirag Vyas, Rohit
Mahesh Pawar, Rut	• • •	Dhabadgaonkar
Ganesh Palande, Rohit Dhabadgaonkar.		Inter Collegiate Competition
	C	<u>Purushottam Karandak, Suman</u>
<u>Khandala Rota</u>	ry Club Youth	Karandak VERVE
Festival		One act play & other
Sonali Kale	Datta Pawar	Drama Competitions
Prajakta Inamdar	Prashant Bhilare	Prajakta Inamdar, Sachin Vaijapurkar,
Pooja Aundhkar	Tejashree Jagtap	Makarand Nashikkar, Shashank Joshi,
Suvarna Dhaigude	Abhirekha More	Sonali Kale, Mihir Kannadkar,
0		Mayureshwar Kale, Chirag Vyas,
MAD-ADS Team		Jayant Gopale, Manish Chhatre,
Gajanan Sarkale, Jaideep Choudhari,		Dhiraj Gosavi, Rohan Gore, Vishal
	L ,	

173

Kamble, Ganesh Palande, Kiran Khondhalkar.

<u>Pathanatya</u>

Sonali Kale, Ganesh Palande, Tanvi Kavathekar, Ajay Zende, Snehal Muluk, Rohit Dhabadgaonkar, Prajakta Inamdar, Suraj Kadam, Jyoti Nadkarni, Rohan Gore, Pratibha Birajdar, Pravin Innerkar, Sonali Shitole, Suyog Dedage, Kunda Manjare, Hrishikesh Undale, Punam Waghmare, Tejas Sathe, Swanand Gole, Prathamesh Raut, Sahil Shah, Nikhil Agarwal, Kanishka Kulkarni.

<u>Bharatvikas Parishad Group</u> <u>Song Competition & Mahalaxmi –</u>

1 st Prize winner group		
Pranav Kulkarni -	Music Director	
	& Harmonium	
Nilesh Kulkarni –	Tabla	
Nikhil Revankar-	Tala	
Pradnya Vaidya	Varsha Jadhav	
Yogini Kharpudika	r Shweta Jadhav	
Meeta Vaidya	Kumudini Shinde	
Tina Thomas	Niharika Joshi	
Shruti Jadhav	Kshitija Mutalik	

B.M.C.C. organized a Natyasangit workshop on $5^{th} \& 6^{th}$ August. From our college five best singers attended the workshop.

Pranav Kulkarni Yogini Kharpudikar Vedawati Ketkar Rasika Kulkarni Pradnya Vaidya

Dadar Matunga Sugam Sangeet Spardha: It was held in Mumbai.

Vedawati Kulkarni made up to final round of this competition.

Mr. Gajanan Nerkar our M.Com. student won following prizes.

 S. V. Chirmule Intercollegiate state level story writing competition organized by A. G. College - 3rd Prize.
 Swami Vivekanand Kendra – Pune organized 'Bharatiya Sanskruti Pariksha – 1st Prize in Pune Division.
 'Swatantyraveer Savarkar Pratisthan' organized Quiz Contest – 1st prize National level.

Elocution Competitions

- 1) Prajakta Inamdar
- 2) Vaibhav Shimpi
- 3) Ajinkya Tamhane
- 4) Harish Phadke

Prof. Mrs. Amruta Satbhai Chairperson, Arts Circle

* * *

ı 174 ⊏

[∞] 'Modern' 2005 - 2006 ★★★★★

Attendance Committee

Chairperson : Dr. (Mrs) S. D. Joag
Members :

Prof. (Mrs) S. K. Rahane
Prof. (Mrs) S. J. Ahiwale
Prof. (Mrs) S. J. Ahiwale
Prof. (Mrs) M. K. Admane
Prof. (Mrs) V. K. Jagtap
Prof. (Mrs) A. A. Apte
Prof. (Mrs) B. U. Muttalgiri
Prof. (Shri) M. J. Faras
Prof. (Shri) S. R. Wagh
Prof. (Shri) R. P. Bansode
Prof. (Shri) R. Y. Kulkarni
Prof. (Shri) S. R. Mehta

The functioning of the 'Attendance committee' started this year from the day one of teaching, at the classroom level even before the committee was announced. This was in response to the directive given by the Principal in the first staff-meeting, saying that a daily attendance record for each lectureperiod of every theory course should be maintained by all the teachers. This was intended to promote students' attendance in the theory classes. 'Complete attendance record' is also a prerequisite for a meaningful analysis!

The attendance committee analyzed the attendance record twice during the academic year, firstly for the period June/July - September, 2005 and secondly for the period 21st November, 2005 -10th February, 2006. New forms were prepared for writing the roll numbers of defaulters in attendance. From about three hundred forms received from the teachers, the committee members identified serious defaulters in attendance.

As a first step towards disciplinary action against the serious defaulters in attendance, their roll numbers were displayed prominently on the noticeboard and also circulated in the classes. Subsequently, letters were issued to

- 175 —

'Modern' 2005 - 2006 ★★★★

their guardians and meetings of guardians were called. Guardians attended these meetings in large number. The efforts taken by the College regarding students attendance were highly appreciated by many guardians. Some of them expressed their unawareness about the absence of their wards. During the meeting the Principal appealed the guardians to see that the attendance of their wards was improved in the subsequent days and also warned them that in the case of no improvement, the College would be compelled to take a threefold action against the serious attendance defaulters.

All these steps created an atmosphere of 'attendance improvement' amongst the students. It was found that the 'defaulter number' went down substantially in the second term, particularly amongst the Science students.

The committee is thankful to the teaching faculty for making available the attendance data (about 80%) in time for further analysis. Co-operation of the Registrar, administrative staff and class-advisors is gratefully acknowledged. The tedious work of analysis done by the committee members (with a few exceptions) is appreciated. The committee could function efficiently because of the keen interest and creative suggestions by the Principal and Vice-Principals.

ı 176 m

Dr. (Mrs.) S. D. Joag,

Chairperson

XQD= P I JCS CHE B BLE 4 XO

* 'Modern' 2005 - 2006 ★★★★

Gunawant Shikshaketer Sevak Puraskar University of Pune

Every year the University of Pune bestows an award on meritorious nonteaching staff members from University and affiliated colleges. The best non-teaching employee is selected by the Selection Committee on the basis of the overall performance of the employee. The award consists of Rs. 5,000/- cash amount, citation and a memento. This year i.e. 2005-2006, Shri. Ravindra Kale from Modern College of Arts, Science & Commerce, Shivajinagar, Pune - 5 is the recipient of this Prestigious Award.

Shri. Ravindra Kale has been working in the Accounts Section of

⊐ 177 c____

Modern College, Pune 5, since 1982. He has been constantly endeavouring to raise his educational standard, his proficiency in the work and to introduce innovative methods in his field of activity. While working in the Accounts section, Shri. Kale took lessons in Computer education. He acquired knowledge and developed special skills and abilities in computer application by undergoing special training programmes and by completing recognized computer courses. Shri, Ravindra Kale also obtained the LL.B. and LL.M. degrees with good marks, while working in College office.

Shri. Ravindra Kale took keen interest & initiative in computerization of accounting work in the college office. He attended several workshops & seminars related to computerization of office work.

Shri. Kale has been a very versatile person. He passed 'C' certificate examination in NCC. He participated in inter-collegiate Table Tennis & Cricket tournaments. He is a regular trekker and mountaineer. Shri. Kale has also obtained the "Jyotish Visharad Padvika."

Shri. R. P. Kale is a multidimensional personality with rare and distinguishing qualities. This was taken note of by the University of Pune and he was selected for the meritorious Non-teaching employee award for the year 2005-2006.

We wish Shri. R. P. Kale a very bright future & a very prosperous life. We, the members of the Staff of Modern College of Arts, Science and Commerce, Pune-5 are proud of him.

Well done Shri. Kale.... Keep it up.

Office Report

э 178 **с**

The academic year 2005-2006 was very hectic but an eventful year.

The important work of admissions, filling up examination forms etc. was carried out smoothly with the excellent co-operation of all the members of the staff. The college office played an important role in maintaining the reputation of the college as one of the best managed centers of Central Assessment Programme of the University of Pune. Similarly the responsibilities of conducting prestigious National & State level examinations such as GATE, JEE, CAT, CET, SET etc. were discharged quite successfully.

The office made special efforts to plan the administrative work carefully so as to be able to cope with the requirements of growing number of students. Special attention was paid to give better & timely services to the students & staff and avoid any kind of inconvenience. The work of distributing various Scholarships, Freeships & granting concessions etc. was planned carefully & the amounts were paid to the concerned students as

per the schedule. The Accounts section is taking utmost care to complete all accounting work on time with the help of computers. The tally package is being used to do the complete routine accounting work with better speed & accuracy. Steps are also taken to keep the records up-to-date & manage with greater economy & efficiency.

Contributions & Achievements:

The college office made valuable contribution in the successful organization of State, National & International seminars organized by Department of Psychology & Marathi, Department of Electronics & Botany respectively.

Special Achievements :

 Shri. R. P. Kale, from Accounts section was awarded 'Gunawant Shikshaketar Sevak Puraskar' by the University of Pune for the year 2005-2006. This prestigious award was given to Shri. R. P. Kale at the hands of Hon. V. C. Dr. Ashok Kolaskar on the Foundation Day of the Pune University. The college office is proud of Shri. R. P. Kale & wishes R. P. Kale to get many more honours in future. 2) Shri. Hazare, Library Assistant from the Library was awarded "Adarsha Shikshak Sevak Karmachari Puraskar by P. E. Society for the year 2005-2006. Congratulations to Shri. Hazare.

- Shri. V. L. Avhad from the office has been entrusted with additional responsibility of Office Superintendent. We wish him all the best for his new responsibility.
- The College was also selected for 'Clean & Beautiful College' awarded by the P. E. Society, authorities for the year 2005-2006.

Retirements :

- Shri. B. R. Doshi, Office Superintendent retired on 31st July 2005, after his long & successful tenure in the College.
- Shri. A. P. Kulkarni, from Accounts section, opted for voluntary retirement from 30th September 2005.

We wish them a peaceful & prosperous retired life.

D.S.Khopkar Registrar

×

⊐ 179 **—**

Staff Academy

An interesting and encapturing talk with a slide show on 'Human Remains at Roopkund' was arranged on 11th October 2005.

The speaker was **Dr. Pramod** Jogalekar of the Department of Archaeology, Deccan College, Pune and a past-student of the Department of Zoology of our college.

Ms. Radhika Naware, Assistant Librarian of the British Library, Pune gave an informative Audio-visual presentation about the British Library on 18th October 2005. This session was kept open for students also.

On 18th April 2006 one of our staff members, the Chairman of IQAC **Prof.**

A.V.Rayarikar gave a well-prepared power point presentation on 'Reaccreditation of our College', followed by a lively interaction. Vice-Principal Prof. (Mrs.) Deuskar was the Chairperson.

'Thought for the Day' and **'Gleanings'** were two new activities launched this year.

Thanks to Prof (Mrs.)Amruta Oke, Prof (Mrs.) Vipula Abhyankar, Prof. P.S.Kapre, Prof. S. B. Doiphode, Prof.(Mrs.) S. N. Gosavi and Mr. V. L. Avhad, the members of Staff Academy, who made all these activities possible.

Narendra M. Naidu

Chairman, Staff Academy

ם 180 🚞

N.S.S., Camp closing function-Chief Guest Mr. Vishwasrao Nangare, S.P. is felicitated by Vice - Principal J. P. Chinchore.

'Hindi Day Celebration'-21st Sept.05 Chief Guest- Dr. Sadanand Mahajan Mrs. Sunita Purohit- Head, Department of Hindi.

Department of English with speaker Dr. Leena Chandorkar, Garware College, lecture on 'Reading Autobiographies, Reading the Literature of I'

Vice-Principal Dr.Y. R.Waghmare addressing the students at the Valedictory function of Planning Forum.

2004-2006

E

5